

Laitilan kaupungin tilinpäätös 2021

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS.....	1
1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS.....	1
1.2. KAUPUNGIN HALLINTO	3
1.3. KULUNUT VUOSI.....	7
1.3.1. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	7
1.3.2. LAITILA TILASTOJEN VALOSSA	9
1.3.3. OLENNAISET MUUTOKSET KAUPUNGIN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	12
1.3.4. ARVIO TULEVASTA TALouden KEHITYKSESTÄ	24
1.3.5. HENKILÖSTÖASIAT JA SOSIAALISET ASIAT	27
1.3.6. IHMISOIKEUKSIEN KUNNIOITTAMINEN	28
1.3.7. KORRUPTION JA LAHJONNAN TORJUMINEN	28
1.3.8. YMPÄRISTÖASIAT	29
1.3.9. ARVIO MERKITTÄVISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	30
1.4. SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	30
1.4.1. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA VAROJEN KÄYTÖN VALVONTA	30
1.4.2. RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	31
1.4.3. RISKIEN ARVIOINTI.....	32
1.4.4. ARVIO SISÄISEN TARKASTUKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	33
1.4.5. HALLITUKSEN KANNANOTTO SISÄISEN VALVONNAN JA SIIHEN SISÄLTYVÄN RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	33
1.4.6. KESKEISET JOHTOPÄÄTÖKSET JA SISÄISEN VALVONNAN KEHITTÄMINEN TALOUSSUUNNITTELUKAUDELLE.....	34
1.5. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	35
1.6. TOIMINNAN RAHOITUS.....	36
1.7. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET.....	38
1.8. KOKONAISTULOT JA -MENOT	41
1.9. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	41
1.9.1. YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ	41
1.9.2. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS.....	42
1.9.3. OLENNAISET KAUPUNKIKONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	42
1.9.4. ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA VALVONNASTA	42
1.9.5. SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	43
1.9.6. KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	44
1.10. HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALouden TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ.....	47
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	49
2.1. VALTUUSTON STRATEGISTEN PÄÄMÄÄRIEN TOTEUTUMINEN.....	49
2.2. TYTÄRYHTEISÖILLE ASETETUT TAVOITTEET	52
2.3. KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	55
2.3.1. VALTIOLLISET VAALIT JA KUNNALLISVAALIT (TEHTÄVÄ 13)	55
2.4. TARKASTUSLAUTAKUNTA	57
2.4.1. TILINTARKASTUS (TEHTÄVÄ 14)	57
2.5. KAUPUNGINHALLITUS.....	58
2.5.1. KAUPUNGINHALLITUS	58
2.5.2. VARPPEEN KOULUN KESKUSKEITTIÖ (TEHTÄVÄ 15)	60
2.5.3. KAUKOLANKODIN KEITTIÖ (TEHTÄVÄ 16).....	64
2.5.4. TIETOHALLINTOPALVELUT (TEHTÄVÄ 17).....	67
2.5.5. HALLINTOPALVELUT (TEHTÄVÄ 18)	70
2.5.6. SISÄINEN PALVELUTOIMINTA (TEHTÄVÄ 19)	74
2.5.7. TALOUSPALVELUT (TEHTÄVÄ 20)	77

2.5.8.	ELINKEINOTOIMI (TEHTÄVÄ 21)	81
2.5.9.	KAAVOITUS (TEHTÄVÄ 22)	85
2.5.10.	ASUNTOTOIMI (TEHTÄVÄ 23)	87
2.5.11.	MAASEUTUTOIMI (TEHTÄVÄ 25)	89
2.6.	SIVISTYSVALIOKUNTA	91
2.6.1.	SIVISTYSVALIOKUNTA	91
2.6.2.	SIVISTYSTOIMEN HALLINTO (TEHTÄVÄ 26)	95
2.6.3.	VARHAISKASVATUS (TEHTÄVÄ 27)	98
2.6.4.	PERUSOPETUS (TEHTÄVÄ 28)	104
2.6.5.	LUKIO-OPETUS (TEHTÄVÄ 29)	112
2.6.6.	TOISEN ASTEEN AMMATILLINEN KOULUTUS (TEHTÄVÄ 30)	116
2.6.7.	KIRJASTOTOIMI (TEHTÄVÄ 35)	118
2.6.8.	KULTTUURITOIMI (TEHTÄVÄ 36)	124
2.6.9.	NUORISOTOIMI (TEHTÄVÄ 38)	128
2.6.10.	LIIKUNTATOIMI (TEHTÄVÄ 39)	133
2.7.	VAKKA-SUOMEN KANSALAIKIOPISTON JOHTOKUNTA	136
2.7.1.	AIKUISKOULUTUS / VAKKA-SUOMEN KANSALAIKIOPISTO (TEHTÄVÄ 40)	136
2.8.	VAKKA-SUOMEN MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA	141
2.8.1.	VAKKA-SUOMEN MUSIIKKIOPISTO (TEHTÄVÄ 41)	141
2.9.	SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA	145
2.9.1.	SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA	145
2.9.2.	SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN HALLINTO (TEHTÄVÄ 43)	149
2.9.3.	PERHEPALVELUT (TEHTÄVÄ 44)	151
2.9.4.	TOIMEENTULOTURVA (TEHTÄVÄ 47)	155
2.9.5.	PERUSTERVEYDENHUOLTO (TEHTÄVÄ 48)	157
2.9.6.	ERIKOISSAIRAANHOITO (TEHTÄVÄ 49)	160
2.9.7.	VAMMAISPALVELUT (TEHTÄVÄ 50)	162
2.9.8.	ÄKKÄIDEN PALVELUT (TEHTÄVÄ 51)	166
2.10.	TEKNINEN VALIOKUNTA	170
2.10.1.	TEKNINEN VALIOKUNTA 170	
2.10.2.	TEKNINEN HALLINTO (TEHTÄVÄ 57)	172
2.10.3.	LIIKENNEVÄYLÄT JA ALUEET (TEHTÄVÄ 58)	174
2.10.4.	JÄTEHUOLTO (TEHTÄVÄ 59)	179
2.10.5.	KIINTEISTÖT (TEHTÄVÄ 60)	181
2.10.6.	VESIHUOLTOLAITOS (TEHTÄVÄ 61)	184
2.10.7.	MITTAUSPALVELUT (TEHTÄVÄ 63)	188
2.10.8.	PALO, PELASTUS JA SUOJELU (TEHTÄVÄ 64)	190
2.11.	LUPALAUTAKUNTA	191
2.11.1.	RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	191
2.11.2.	YMPÄRISTÖNSUOJELU (TEHTÄVÄ 68)	192
2.11.3.	RAKENNUSVALVONTA (TEHTÄVÄ 69)	194
2.12.	KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	196
2.12.1.	KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	196
2.13.	TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	208
2.14.	INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	210
2.15.	RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	217
2.16.	YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA	219
3.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	224
3.1.	TULOSLASKELMA	224
3.2.	RAHOITUSLASKELMA	225
3.3.	TASE	226
4.	KONSERNILASKELMAT	229
4.1.	KONSERNITULOSLASKELMA	229
4.2.	KONSERNIRAHOITUSLASKELMA	230
4.3.	KONSERNITASE	231

---

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	234
5.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	234
5.1.1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET SEKÄ -MENETELMÄT	234
5.1.2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET	235
5.2. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	235
5.2.1. TOIMINTATUOTOT	235
5.2.2. VEROTULOJEN ERITTELY	236
5.2.3. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY	236
5.2.4. AIKAISEMPIEN VUOSIEN VALTIONOSUUEDET	236
5.2.5. PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY	237
5.2.6. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA	237
5.2.7. ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA	238
5.2.8. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET	239
5.2.9. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYyntIVOITOT	239
5.2.10. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY	239
5.3. TASEEN LIITETIEDOT	240
5.3.1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	240
5.3.2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	242
5.4. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	243
5.5. HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	245
6. VESIHUOLTOLAITOS	247
6.1. LAITILAN KAUPUNGIN VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS	247
6.2. VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA	250
6.3. LASKENNALLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA	251
6.4. VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMAN LIITETIETOJA	253
6.4.1. LIIKEVAIHTO JA MUUT VARSINAISET TOIMINTATUOTOT	253
6.4.2. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA	253
6.4.3. HENKILÖSTÖ	254
6.4.4. OMA PÄÄOMA	254
6.5. VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE-ERITTELY	255
7. MUUT TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT	257
7.1. KIRJANPIDOSSA KÄYTETYT KIRJAT JA LUETTELOT	257
7.2. ALLEKIRJOITUKSET	258

---

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Varsinais-Suomen väestönkasvu on nopeutunut huomattavasti koronapandemian aikana. Kasvu jatkui edelleen vuonna 2021. Väestönkasvun nopeutuminen johtuu lisääntyneestä muuttovoitosta, sillä Varsinais-Suomen syntyvyys on huomattavasti kuolleisuutta pienempi. Muuttovoittoa maakuntaan tulee sekä ulkomailta että muista maakunnista. Suurin muutos maakunnan väestökehityksessä on kuitenkin väestönkasvun painopisteen siirtyminen Turusta kaupunkiseudun kehyskuntiin. Vaikka Turku on yhä maakunnan nopeimmin kasvava kunta, on Kaarina kirinyt Turun etumatkan lähes kokonaan kiinni. Myös Raision asukasluku on kääntynyt nopeaan kasvuun pitkään jatkuneen laskun jälkeen.

Koronapandemian aiheuttamat muutokset näkyvät myös maakunnan sisäisessä väestökehityksessä. Korona-aika on vaikuttanut positiivisesti kaikkien seutukutien väestökehitykseen. Vakka-Suomen asukasluku on kääntynyt selvään kasvuun, Turunmaan ja Loimaan väestön väheneminen on lähes pysähtynyt ja Salonkin seudulla väestökato on hidastunut merkittävästi.

Työttömyysaste pysyi Laitilassa vuoden 2021 aikana noin 8 prosentin tuntumassa (keskiarvo 7,8 prosenttia) ollen vuoden lopussa 8 prosenttia. Tämä on 1,2 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta edeltävä lukema. Työttömyysaste on kuitenkin edelleen Laitilassa koronapandemiaa edeltäneitä vuosia korkeampi, vaikka se jää edelleen selvästi alle maakunnan (9,8%) työttömyysasteen.

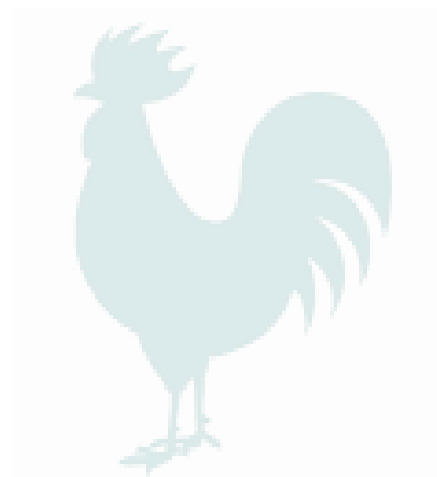
Koronapandemian vaikutus yleiseen taloustilanteeseen jäi edellisvuotta vähäisemmäksi ja talouden elpyminen oli vahvaa niin Suomessa kuin maailmantaloudessakin. Nopea elpyminen näkyi kuitenkin inflaation selkeänä kiihtymisenä.

Laitilan elinkeinoelämän monipuolisen toimialarakenteen vuoksi vuosi 2021 ja koko koronapandemian aika on näkynyt eri alojen yrityksissä eri tavoin. Erityisesti graafisen teollisuuden tuotannon kysynnän lasku on näkynyt edelleen Laitilan suurten työnantajien lomautuksina ja tuotannon supistuksina. Monia teollisuudenaloja vauvannut komponenttipula sekä materiaalien hintojen nousut ovat osaltaan näkyneet myös laitilalaisissa yrityksissä. Osaavan työvoiman riittävä saatavuus koetaan edelleen haastavaksi.

Kaupungin muutettu talousarvio vuodelle 2021 oli alijäämäinen 452 000 euroa vuosikatteen ollessa 2,4 milj. euroa. Vuosikate vuonna 2021 toteutui huomattavasti arvioitua parempana päätyen 4,9 miljoonaan euroon. Vuoden 2021 suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat 3,3 milj. euroon. Vuoden 2021 tulos oli selvästi suunniteltua positiivisempi päätyen 1,4 milj. euroa ylijäämäiseksi. Valtion kunnille suuntaamat koronatukitoimet korona-avustuksina sekä yhteisöveron korotettuina verotulojen jako-osuuksina vaikuttivat edelleen vuoden 2021 tulokseen positiivisesti.

Kaupungin lainamäärä oli vuoden 2021 lopussa 27,5 milj. euroa. Lainakanta asukasta kohti oli 3250 euroa. Taseen kumulatiivinen ylijäämä nousi edellä todetusta johtuen edellisen vuoden 5,3 milj. eurosta 7,1 milj. euroon.

Kaupungin vuoden 2021 talousarvioon oli varattu investointeihin 5,4 milj. euroa ja toteutuneet investoinnit olivat 4,7 milj. euroa. Sekä talousarvion mukaiset että toteutuneet investoinnit olivat selvästi vuoden 2020 investointeja pienemmät.

Vuosi 2021 jatkoi kuntataloudessa edelleen koronapandemiasta johtuvia poikkeuksellisia vuosia. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntatalous on lähes tasapainossa. Koko kuntakentän velan kasvu hidastui ja tulos oli odotusten mukaisesti n. 1,5 miljardia euroa positiivinen. Valtion koronatukitoimet olivat kunnille yhteensä noin 2,4 miljardia euroa.

Koronapandemia on näkynyt kaupungin toiminnassa edelleen voimakkaasti. Terveystieteiden resurssit ovat kuormittuneet läpi vuoden ja lisäksi erityisesti varhaiskasvatuksen ja opetuksen järjestämisessä erilaiset koronatoimet ovat näkyneet selvästi. Toimistotyössä etätyö on vakiintunut osaksi normaaleja työtapoja, mikä on osaltaan lisännyt työn joustavuutta.

Vuonna 2021 eduskunta hyväksyi viimein pitkään valmistellun sote-uudistuksen lakipaketin. Lakien hyväksymisen myötä valmistelutyö sote-uudistukseen käynnistyi kiireellisesti. Varsinais-Suomessa valmistelu on ollut hieman muuta maata jäljessä, mikä on näkynyt aikapaineena hyvinvointialueen toiminnan käynnistämistä valmisteltaessa. Laitilan kaupunki on osaltaan pyrkinyt edesauttamaan valmistelun sujuvuudessa.

Vuoden 2021 kesällä järjestettiin kuntavaalit, joissa Laitilan kaupunginvaltuustoonkin valittiin uudet päättäjät. Valtuuston valitsevat kaupunginhallitus ja valiokunnat aloittivat uusissa kokoonpanoissaan toimielintyöskentelyn syksyn alussa.

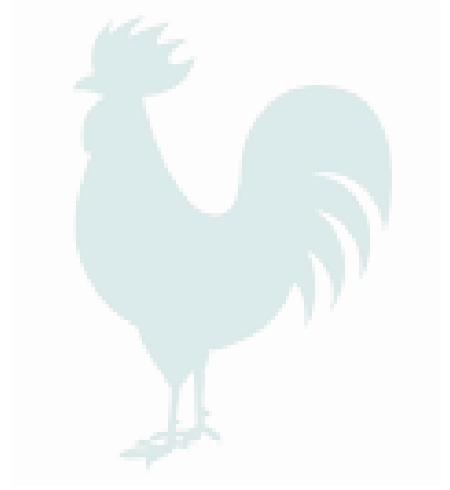
Valtuusto päätti joulukuussa Laitilan kaupunkistrategian päivityksestä vuosille 2022-2025. Strategian päivitystä valmisteltiin monivaiheisesti kuntalaisia, henkilöstöä ja päättäjiä osallistaen.

Tulevat vuodet tulevat olemaan monelta osin haastavia ja ennalta arvaamattomia. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan muutti pysyvästi koko Euroopan turvallisuustilannetta. Turvallisuustilanteen muutos tulee näkymään kunnissa erityisesti varautumissuunnitelmien päivityksenä sekä varautumistoimien parantamisena. Ukrainasta pakenevien ihmisten vastaanottaminen ja palvelutarpeen kasvu näkyvät myös osaltaan kuntien arjessa.

Talouss näkymät ovat myös osittain ennalta-arvaamattomat. Inflaation odotetaan jatkuvan edelleen aiempia vuosia voimakkaampana. Yleinen kustannusten nousu pakottaa kunnat entistä tarkempaan talouden suunnitteluun. Korokojen odotetaan nousevan tulevien vuosien aikana.

Sote-uudistuksen vaikutukset kuntien toimintaan tulevat näkyviin tulevina vuosina. Kunnat tulevat uudistuksen myötä olemaan astetta pienempiä taloudellisia yksiköitä, jotka vastaavat aikaisempaa pienemmästä osasta ihmisten peruspalveluita. Samalla kuitenkin erilaisten elinvoimatoimintojen suhteellinen osuus ja merkitys kuntien toiminnasta tulee kasvamaan.

Lauri Kattelus, kaupunginjohtaja

1.2. Kaupungin hallinto

KAUPUNGINVALTUUSTO (31 JÄSENTÄ)

1.1.-31.7.2021: Valtuuston pj: Raisto-Elo Tanja (KESK)

Valtuuston 1. vpj: Aitakari Henri (IP)

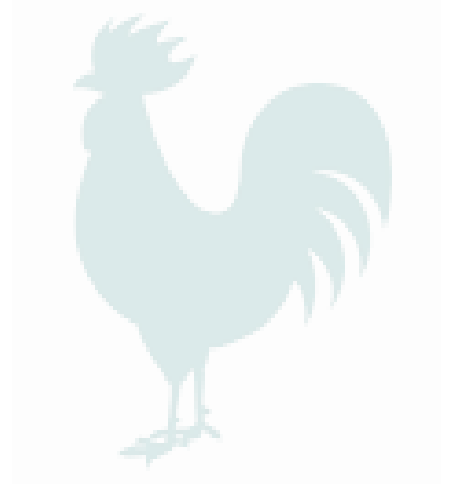
Valtuuston 2. vpj: Laurila Juha (KESK)

Poliittiset voimasuhteet:

KESK. 14, SDP 5, KOK. 4, IP 2, PS 2, Lomat 2, VIHR. 1, PRO V-S 1

Jäsenet:

Aitakari Henri IP	Kylä-Heiko Tapio KESK	Rinne Seppo PRO V-S
Arokoivu Nina Lomat	Lahtonen Hanna SDP	Saarela Riikka KESK
Elo Marko Lomat	Laine Kari SDP	Saari Susanna KESK
Haijanen Pauliina KOK	Laurila Juha KESK	Saloniemi Riitta KESK
Johansson Tommi PS	Lehtola Seppo SDP	Setälä Anna KESK
Kinnala Mika KESK	Mutka Marja-Liisa	Toivola Mika KESK
Kiveinen Jari SDP	Mäki Markku KESK	Vainiotalo Lea PS
Kuisma Eero KESK	Peltola Heikki KOK	Viljanen Matti KESK
Kuronen Kyösti KOK	Perkkola Jussi KOK	Vuorio Tuomas KESK
Kuusisto Janne IP	Pokki Pertti SDP	
Kuusisto Pekka KESK	Raisto-Elo Tanja KESK	

1.8.2021-: Valtuuston pj: Jukka Alkio (KESK)
Valtuuston 1. vpj: Pertti Pokki (SDP)
Valtuuston 2. vpj: Timo Rantanen (PS)

Poliittiset voimasuhteet:

KESK. 15, SDP 4, KOK. 4, Laitilan Puolesta 4, PS 2, KD 1, PRO V-S 1

Jäsenet:

Aho Virve KOK	Kuisma Eero KESK	Raittinen Juha LPuolesta
Aitakari Henri LPuolesta	Kuusisto Janne LPuolesta	Rantanen Timo PS
Aittakari Jouko PS	Kuusisto Pekka KESK	Rinne Seppo PRO V-S
Alkio Jukka KESK	Kylä-Heiko Tapio KESK	Saarela Riikka KESK
Arokoivu Nina LPuolesta	Laaksonen Santeri KESK	Saari Susanna KESK
Haijanen Pauliina KOK	Lahtonen Hanna SDP	Saari Tiina KD
Kerttula Pertti KESK	Lehtola Seppo SDP	Viljanen Matti KESK
Ketoniemi Ari KESK	Männistö Jarkko KOK	Vuorela Ilkka KESK
Kinnala Mika KESK	Peltola Heikki KOK	Vuorio Tuomas KESK
Kiveinen Jari SDP	Pilppula Oskari KESK	
Kiviö Juha KESK	Pokki Pertti SDP	

KAUPUNGINHALLITUS (9 JÄSENTÄ)

Hallituksen pj: Kuusisto Pekka KESK

Hallituksen vpj: Lahtonen Hanna SDP

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Lauri Kattelus

Jäsenet:

Arokoivu Nina LPuolesta

Peltola Heikki KOK

Saari Tiina KD

Kinnala Mika KESK

Saarela Riikka KESK

Vuorio Tuomas KESK

Kuusisto Janne LPuolesta

TILIVELVOLLISET TOIMIELIMET

Kaupunginhallitus

Keskusvaalilautakunta

Jäsenet: Mäki Markku, pj.

Laihonen Juho, vpj.

Bergman Raisa

Kuusisto Tarja

Vähätalo Martti

Tarkastuslautakunta

Jäsenet: Ketoniemi Ari, pj.

Pokki Pertti, vpj.

Kinnala-Helo Tuire

Rinne Joonas

Uusikartano Tiina

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Jäsenet: Lehtola Seppo, pj.

Laaksonen Santeri, vpj.

Aho Virve

Airola Sanna

Haalisto Ilpo

Lukkala Sari

Lähteenmäki Markku

Toivola Mika

Uusikartano Pauliina

Sivistysvaliokunta

Jäsenet: Kylä-Heiko Tapio, pj.

Aitakari Henri, vpj.

Frangén Milla

Haijanen Pauliina

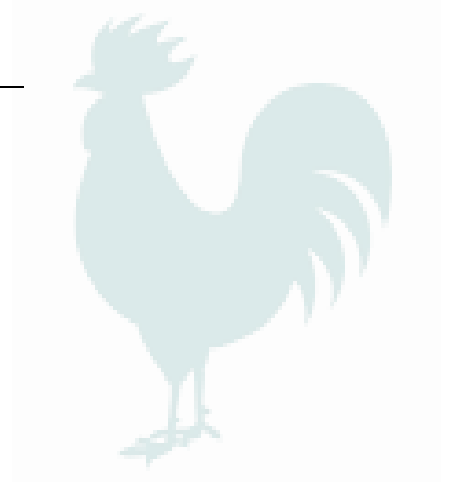
Hemmilä Terhi

Kiviö Juha

Lilja Henna

Rantanen Timo

Vuorela Ilmari

Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunta

Jäsenet: Hautanen Jouni, vpj. Koskinen Lea Rinne Seppo

Tekninen valiokunta

Jäsenet: Viljanen Matti, pj. Jalonen Jesse Kiveinen Jari
Männistö Jarkko, vpj. Jalonen Katri Pilppula Oskari
Aittakari Jouko Kerttula Pertti Viherjälaakso Katri

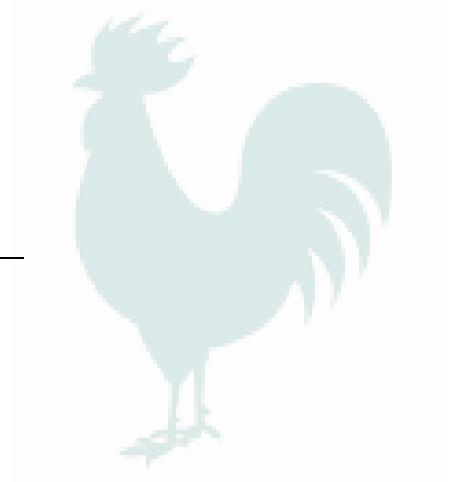
Rakennus- ja ympäristölautakunta

Jäsenet: Raittinen Juha, pj. Oivo Jorma Vainio Aki
Kiveinen Veera, vpj. Sukari Elina Varjo Ville
Elo Paula

Vakka-Suomen kansalaisopiston johtokunta

Jäsenet: Toivola Mika, vpj. Sillantie Jari

MUUT TOIMIELIMET

Valtuuston vaalilautakunta

Käräjäoikeuden lautamiehet

Kiinteistötoimituksen uskotut miehet

Lounais-Suomen poliisin neuvottelukunta*

Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymä*

Varsinais-Suomen liiton edustajainkokous*

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä*

Alangon säätiön hoitokunta

Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon lautakunta*

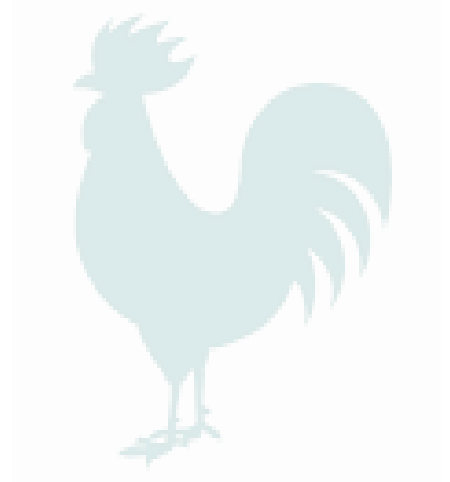
* Valtuusto valitsee edustajansa

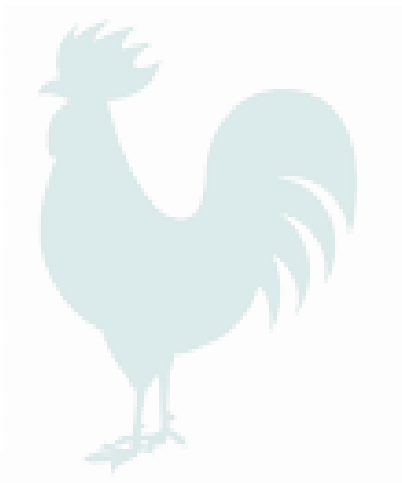
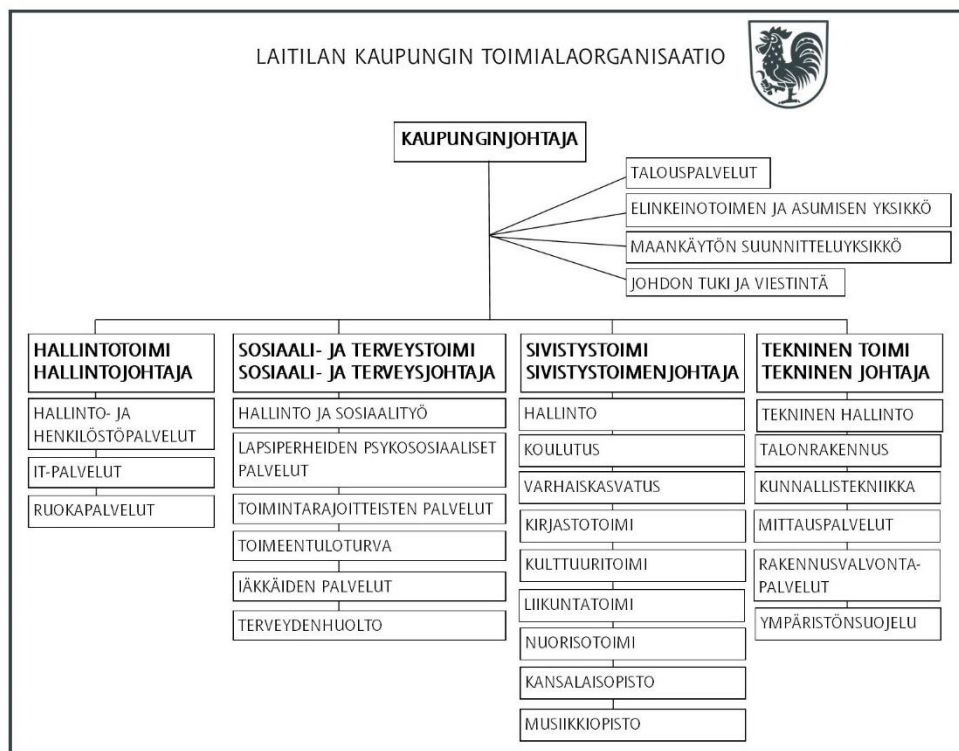

LUETTELO TILIVELVOLLISISTA VIRANHALTIJOISTA

10 Vaalit	hallintojohtaja
14 Tilintarkastus	lautakunnan pj
15 Varppeen koulun keskuskeittiö	keittiöpäällikkö
16 Kaukolankodin keittiö	ruokapalveluesimies
17 Tietohallintopalvelut	tietohallintopäällikkö
18 Hallintopalvelut	hallintojohtaja
19 Sisäinen palvelutoiminta	tietopalvelu- ja työhyvinvointipäällikkö
20 Talouspalvelut	talousjohtaja
21 Elinkeinotoimi	elinvoimapäällikkö
22 Kaavoitus	maankäyttöinsinööri
23 Asuntotoimi	asunto- ja palvelusihteeri
25 Maaseututoimi	hallintojohtaja
26 Sivistystoimen hallinto	sivistysjohtaja
27 Varhaiskasvatus	varhaiskasvatusjohtaja
28 Perusopetus	sivistysjohtaja
29 Lukio-opetus	lukion rehtori
30 Toisen asteen ammatillinen koulutus	sivistysjohtaja
35 Kirjastotoimi	kirjastotoimenjohtaja
36 Kulttuuritoimi	kulttuuripäällikkö
38 Nuorisotoimi	nuorisopäällikkö
39 Liikuntatoimi	vapaa-aikapäällikkö
40 Aikuiskoulutus/Vakka-Suomen kans.op	kansalaisopiston rehtori
41 Vakka-Suomen musiikkiopisto	musiikkiopiston rehtori
43 Sos. hallinto	sosiaali- ja terveysjohtaja
44 Perhepalvelut	johtava sosiaalityöntekijä
47 Toimentuloturva	johtaja-sosiaalipalveluohjaaja
48 Perusterveydenhuolto	ylilääkäri
49 Erikoissairaanhoito	sosiaali- ja terveysjohtaja
50 Vammaispalvelut	johtaja-sosiaalipalveluohjaaja
51 Iäkkäiden palvelu	ikäihmisten palvelujohtaja
57 Tekninen hallinto	tekninen johtaja
58 Liik. väylät ja alueet	työpäällikkö
59 Jätehuolto	tekninen johtaja
60 Kiinteistöt	rakennusinsinööri
61 Vesihuoltolaitos	työpäällikkö
63 Mittauspalvelut	maankäyttöinsinööri
64 Palo, pelastus ja suojelu	tekninen johtaja
68 Ympäristönsuojelu	ympäristöpäällikkö
69 Rakennusvalvonta	rakennustarkastaja

HALLINNON ORGANISAATIO

1.3. Kulunut vuosi

1.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys

Vuosi 2021 oli koronavuoristorataa, mutta talouden elpyminen oli silti vahvaa. Kasvu oli ripeää niin Suomessa kuin maailmantaloudessakin, vaikka aaltoilevat koronatarunnat, koronan rajoitustoimet, epävarmuuden lisääntyminen sekä inflaation kiihtyminen ja kustannuspaineiden nousu erityisesti loppuvuotta kohden ovat vaikuttaneet kasvulukuihin. Koronaa edeltävä tuotannon taso on jo saavutettu, vaikka tuotantokapeikat saattavat Suomen Pankin arvioiden mukaan pienentää BKT:n kasvua noin 0,5 prosenttiyksiköllä. Tässä vaiheessa näyttää, että vuoden 2021 BKT:n volyymin muutos asettuu 3,5-4 prosentin tuntumaan. Kasvu on ylläpitänyt loppuvuonna erityisesti tavaroiden ja palvelujen vienti sekä kulutus. (Kuntaliitto, pääekonomistin katsaus 27.1.2022).

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisten määrän kasvu oli vuoden 2021 alkupuolella voimakasta, sillä tuolloin saavutettiin koronapandemiaa edeltävä työllisten määrän taso. Vuosikeskiarvioilla mitattuna työllisyys kasvoi vuoden 2021 aikana 60 000 hengellä työllisyysasteen ollessa 72,3 prosenttia. Joulukuussa työllisyysasteen trendi oli 73,5 prosentissa. Työllisyyden kasvu on painottunut osa-aikatyötä tekeviin, eli tehdyt työtunnit eivät ole lisääntyneet vastaavassa suhteessa. (Kuntaliitto, pääekonomistin katsaus 27.1.2022).

Työttömien määrä väheni työvoimatutkimuksen mukaan viime vuonna 16 000 hengellä. Työttömyysasteen trendi ei kuitenkaan ole saavuttanut vielä pandemiaa edeltävää tasoa. Työ- ja elinkeinoministeriön tilastoima pitkäaikaistyöttömyys on kääntynyt viime kuukausina pieneen laskuun, mutta pitkäaikaistyöttömyyden kasvu ko-

ronapandemiaa edeltäneestä tasosta on silti merkittävä, noin 44 000 henkeä. Joulukuussa 2021 työttömistä työnhakijoista oli kuntakokeilujen asiakkaana noin 145 000 henkilöä. (Kuntaliitto, pääekonomistin katsaus 27.1.2022).

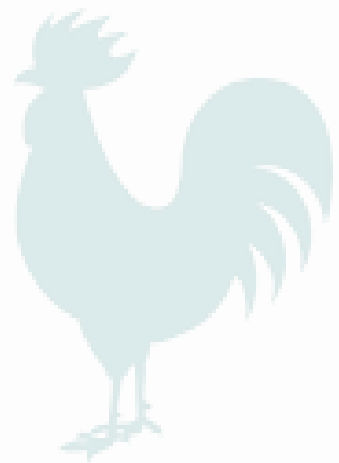
Kuntien tilinpäätösarvioiden perusteella vuosikate heikkeni vajaat 0,5 mrd. euroa vuodesta 2020, jolloin vuosikate oli poikkeuksellisen vahva kuntasektorille kohdenetusta koronatukipaketista johtuen. Vaikka koronaepidemiaan liittyvien valtionosuuksien korotusten määrä väheni n. 1,2 mrd. euroa, verotulojen merkittävä kasvu piti vuosikatteen edellisvuoden tapaan vahvana. Toimintakate kuitenkin heikkeni, koska toimintakulut kasvoivat. Kuntien tilikauden tulos oli selvästi positiivinen 1,31 mrd. euroa. Tilikausi oli negatiivinen 67 kunnassa, kun vuonna 2020 tulos oli negatiivinen 32 kunnassa (230 vuonna 2019). Kuntien taseen kertynyt ylijäämä kasvoi 13,67 mrd. euroon. Kuitenkin 16 kunnalla oli taseessa kertynyttä alijäämää. Alijäämäisten kuntien määrä laski noin kymmenellä vuodesta 2020. Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä kääntyi kasvuun. Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli 13 vuonna 2021, kun vuonna 2020 niitä oli vain kaksi. Yhteenlaskettu negatiivinen vuosikate oli noin -10,3 milj. euroa, kun se vuonna 2020 oli -1,0 milj. Vuonna 2021 negatiivisen vuosikatteen kunnista 10 oli alle 4 000 asukkaan kuntaa (VM kuntien tilinpäätöstiedot ja tilinpäätöskortti, muistio 10.2.2022).

Vuosikate oli vuoden 2020 tapaan selvästi yli poistotason ja myös nettoinvestointien. Kuntien nettoinvestoinneissa ja poistotasossa ei koko maan tasolla tapahtunut suurta muutosta. Vuosikatteen heikkenemistä selittää toimintakatteen suurehko kasvu verorahoituksen kasvuun nähden. Toimintakate heikkeni 4,2 % ja verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) kasvoi 2,0 % eli noin 710 milj. euroa vuodesta 2020 (35,54 mrd. euroa vuonna 2021). Kuntien toimintakulut kasvoivat vuonna 2021 noin 6,1 prosenttia ja kasvua oli kaikissa kuntaryhmissä. (VM kuntien tilinpäätöstiedot ja tilinpäätöskortti, muistio 10.2.2022).

Valtionosuudet vähenivät 8,0 prosenttia (n. 880 milj. euroa) johtuen pääasiassa siitä, että valtion vuonna 2020 myöntämät noin 1,5 mrd. euron koronatuot jäivät pois. Kuntien käyttötalouden valtionosuudet vuonna 2021 olivat noin 10,13 mrd. euroa. Verotulot kasvoivat lähes 7,0 prosenttia (noin 1,6 mrd. euroa) ollen noin 25,4 mrd. euroa vuonna 2021. Verohallinnon tilitystietojen perusteella kunnallisveron tuotto kasvoi 2,4 prosenttia, yhteisöveron 45,5 prosenttia (kunnilla 10 prosenttiyksikön määräaikainen jako-osuuden korotus) ja kiinteistöveron 12,9 %. Kuntien kiinteistöverotulot kasvoivat, sillä noin 200 miljoonaa euroa vuoden 2020 kiinteistöverotuloista siirtyi tilitettäväksi vasta vuonna 2021, koska kiinteistöverotuksessa siirryttiin ns. joustavaan valmistumiseen ja uuteen tietojärjestelmään. (VM kuntien tilinpäätöstiedot ja tilinpäätöskortti, muistio 10.2.2022).

Nettoinvestoinnit vähenivät viime vuonna kunnissa lähes 10 %, kun vuonna 2020 ne kasvoivat yli 21 prosenttia. Vuoden 2021 laskuun nettoinvestoinneissa vaikuttaa investointihyödykkeiden luovutustulojen ja rahoitusosuuksien väheneminen vuodesta 2020. Toisaalta myös investointimenot vähenivät noin 0,4 miljardia. euroa. Vuonna 2021 nettoinvestoinnit olivat noin 3,9 miljardia euroa, kun ne edellisvuonna olivat noin 4,31 miljardia euroa. (VM kuntien tilinpäätöstiedot ja tilinpäätöskortti, muistio 10.2.2022).

Kuntien lainakanta kasvoi edelleen vuonna 2021, vaikka lainakannan kasvu hieman rauhoittuikin aikaisempiin vuosiin verrattuna. Kasvua oli 0,11 mrd. euroa eli alle yksi

prosentti. Lainakanta nousi noin 19,11 mrd. euroon eli 3 479 euroon/asukas. Lainakanta ylitti maan keskiarvon 140 kunnassa, kuten oli tilanne myös vuonna 2020. Kuntien rahavarat pysyivät vuoden 2020 tasolla. Näin ollen kuntien nettovelka (lainakanta - rahavarat) ei muuttunut vuoden 2020 tasosta. (VM kuntien tilinpäätöstiedot ja tilinpäätöskortti, muistio 10.2.2022).

1.3.2. Laitila tilastojen valossa

Laitilan kaupungin asukasluku vuoden 2021 lopussa oli ennakkotiedon mukaan 8 461, joka on 11 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2020 lopussa. Väkiluvun väheneminen oli edellisvuoteen verrattuna pienempi. Luonnollinen kehitys sekä kuntien välinen nettomuutto ovat negatiivisia. Nettomaahanmuutto on vertailuluvuista ainut positiivinen (47 henkilöä).

Vakka-Suomessa väkiluku oli 30 827 henkilöä vuoden 2021 lopussa, joka on 74 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2020.

Alla olevassa taulukossa on esitetty väestömuutosten ennakkotietoja Laitilassa ja Vakka-Suomessa ajalla 1.1.2021 – 31.12.2021.

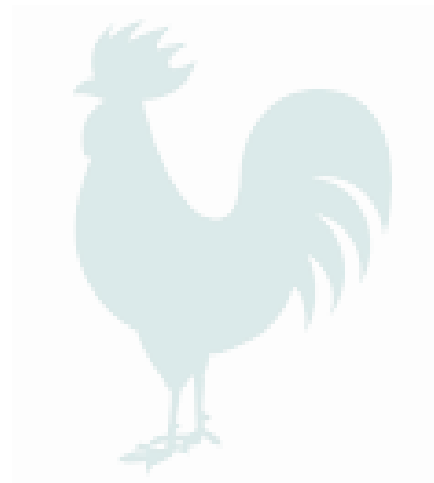
VÄESTÖMUUTOSTEN ENNAKKOTIEDOT 1.1.2021–31.12.2021

	Laitilan kaupunki	Vakka-Suomi
Syntyneet	70	233
Kuolleet	105	402
Luonnollinen kehitys	-35	-169
Tulomuutto	374	1588
Lähtömuutto	400	1509
Nettomuutto	-26	79
Nettomaahanmuutto	47	158
Kokonaismuutos	-7	74
Kokonaisväkiluku	8461	30827

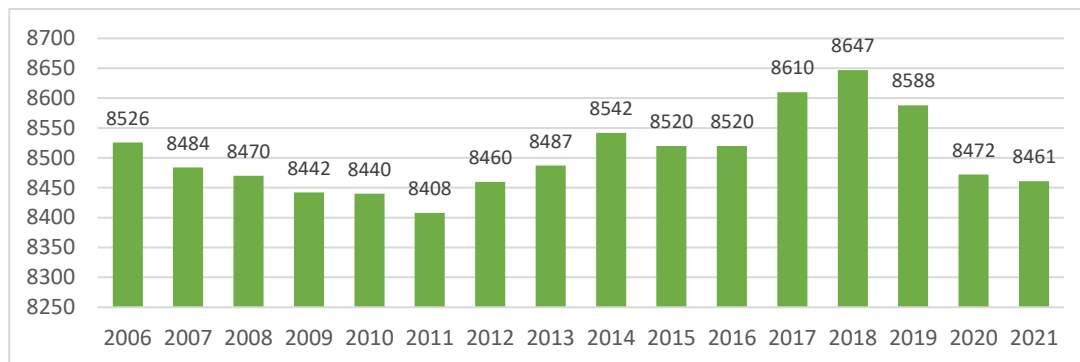
Laitilan kaupungin väestön ikärakenne on kehittynyt vuodesta 2013 vuoteen 2020 siten, että 0-14 -vuotiaiden osuus on pienentynyt 1,0 prosenttiyksikköä (16,0 % vuonna 2020). Samalla ajanjaksolla 15-24 -vuotiaiden osuus on pienentynyt 1,0 prosenttiyksikköä (9,0 %), 25 -44 -vuotiaiden osuus kasvanut 2,0 prosenttiyksikköä (24,0 %), 45-64 -vuotiaiden osuus on pienentynyt 2,0 prosenttia (26,0%) ja yli 65-vuotiaiden osuus kasvanut 3,0 prosenttiyksikköä (25,0 %).

Vuoteen 2019 verrattuna 0 – 14 vuotiaiden määrä on pienentynyt 0,5 prosenttiyksikköä, 15-24 -vuotiaiden osuus on pienentynyt 0,5 prosenttiyksikköä, 25- 44 -vuotiaiden osuus on kasvanut 0,4 prosenttiyksikköä, 45-64 -vuotiaiden määrä on pienentynyt 0,1 prosenttiyksikköä ja yli 65 -vuotiaiden määrä on kasvanut 0,8 prosenttiyksikköä.

Alla olevassa kaaviossa on kuvattu Laitilan kaupungin väestökehitys 2006 - 2021.

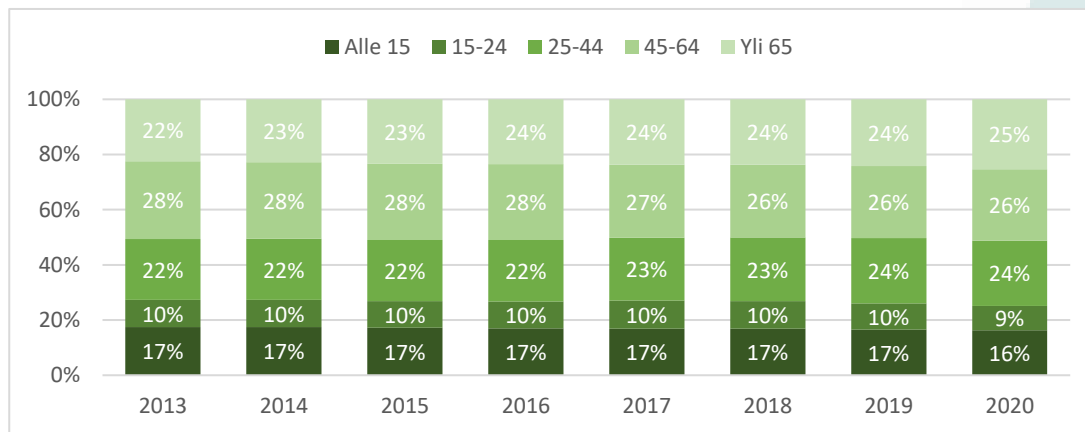

LAITILAN VÄESTÖNKEHITYS 2006–2021

Seuraavassa kaaviossa on Laitilan kuvattu väestön ikärakenne vuosina 2013 – 2020.

LAITILAN IKÄRAKENNE 2013–2020

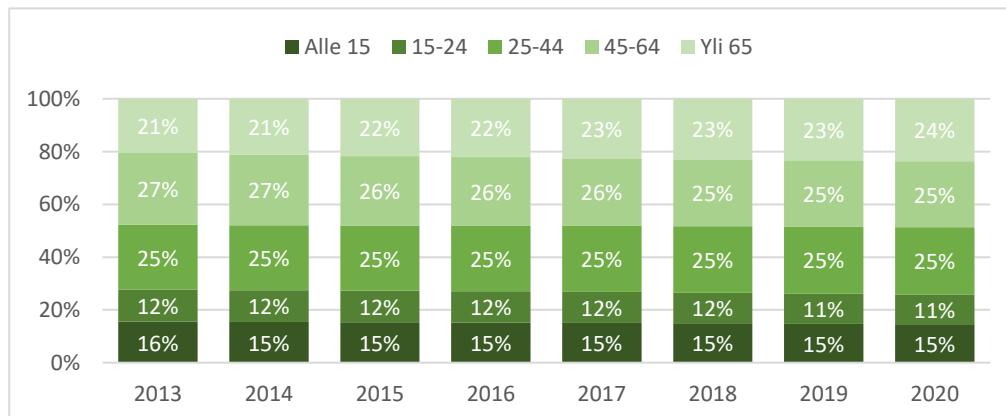

Väestöennusteen mukaan väkiluku Laitilassa vuonna 2040 on 7 898 henkilöä ja yli 65-vuotiaiden suhteellinen osuus Laitilan väestöstä nousee 29,3 prosenttiin vuonna 2040, kun se vuonna 2021 on ollut 25,6 prosenttia.

Varsinais-Suomen alueen ikäjakauma vuonna 2020 oli vastaavasti seuraava: 0-14 -vuotiaat 15,0 % 15-24 -vuotiaat 11,0 %, 25-44 -vuotiaat 25,0 %, 45-64 -vuotiaat 25,0 % ja yli 65-vuotiaat 24,0 %.

Seuraavassa kaaviossa on havainnollistettu Varsinais-Suomen väestörakenteen kehitystä eri vuosina.

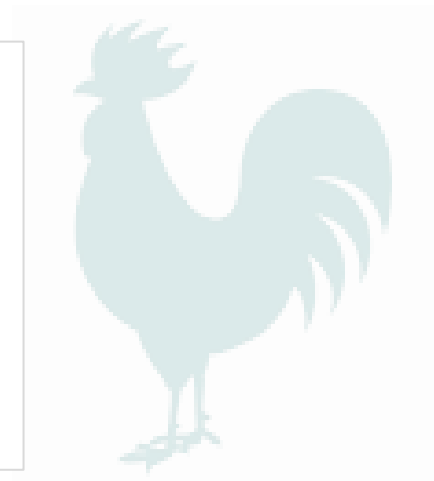
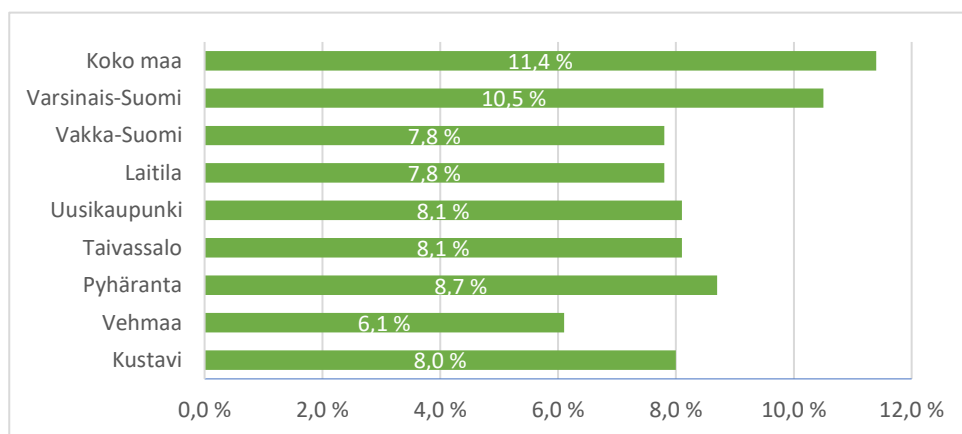
VARSINAIS-SUOMEN IKÄRAKENNE 2013–2020

Laitilan kaupungin työttömyysaste oli 8,0 prosenttia joulukuussa 2021 (9,2 % 12/2020). Työttömiä työnhakijoita (ml. lomautetut) oli yhteensä 322, joista miehiä oli 177 ja naisia 145. Työttömistä alle 25-vuotiaita oli 31 ja yli vuoden työttömänä olleita oli 71 (2020: 41). Samana ajankohtana avoimia työpaikkoja oli yhteensä 181 kpl. Vakka-Suomessa työttömyysaste vuoden 2021 joulukuussa oli 10,5 prosenttia.

Alla olevassa kaaviossa on kuvattu Vakka-Suomen kuntien työttömyysastetta vuoden 2021 lopussa.

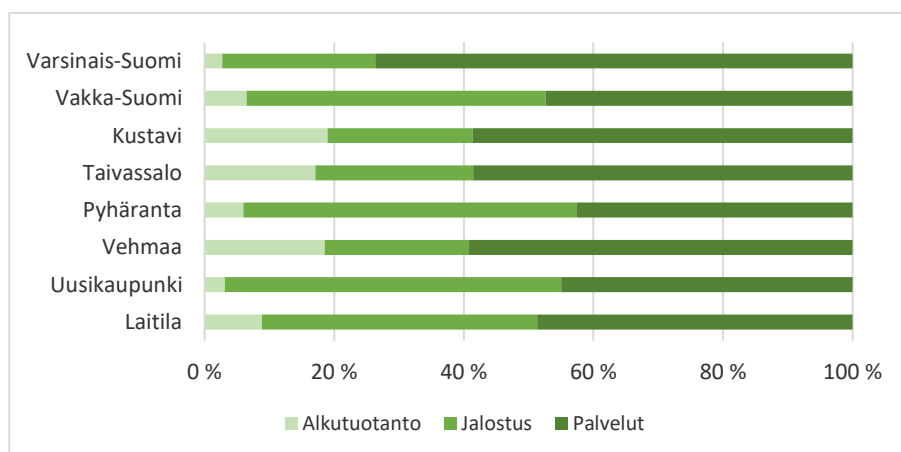
TYÖTTÖMYYSASTE KUNNITTAIN 2021

Tilastokeskuksen tietojen mukaan Laitilan kaupungin työpaikkaomavaraisuus on kasvanut vuoden 1993 95,9 prosentista 100,1 prosenttiin vuoden 2019 loppuun mennessä (v. 2018 97,4 prosenttia). Työpaikkaomavaraisuus kasvoi hieman vuotta aiemmasta.

Laitilan työpaikkojen kokonaismäärä oli 3 648 vuonna 2019 (3 739 vuonna 2018). Työpaikkojen määrä väheni edellisvuodesta 91 työpaikalla. Työllisten määrä oli 3649 vuonna 2019 (3 839 vuonna 2018).

ELINKEINORAKENNE KUNNITTAIN VAKKA-SUOMESSA 2019

RAKENNUKSET LAITILASSA 2020

Asuinrakennukset	3078
Liike- ja toimistorakennukset	93
Liikenteenrakennukset	130
Teollisuuden ja yhdyskuntatekniikan rakennukset	158

Varistorakennukset	168
Muut rakennukset	94
Kesämökkit	1321

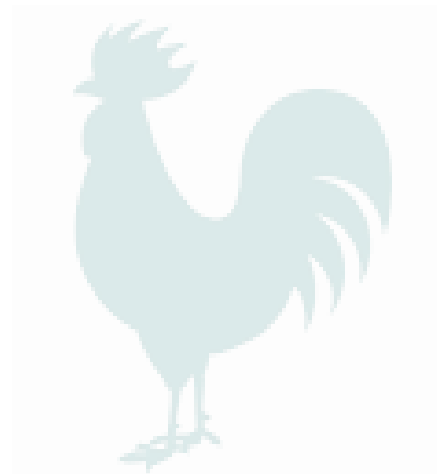
Tilastokeskuksen vuoden 2020 tietojen mukaan Laitilassa on rakennuksia yhteensä 3 721 kpl (2019: 3 596). Niistä on asuinrakennuksia 3 078 (2019: 3017), liike- ja toimistorakennuksia 93 (v- 2019: 91), teollisuusrakennuksia 158 (2019: 153) ja muita rakennuksia 262 (2019: 335). Lisäksi kesämökkejä Laitilassa on 1321 (2019: 1 320) kpl.

1.3.3. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

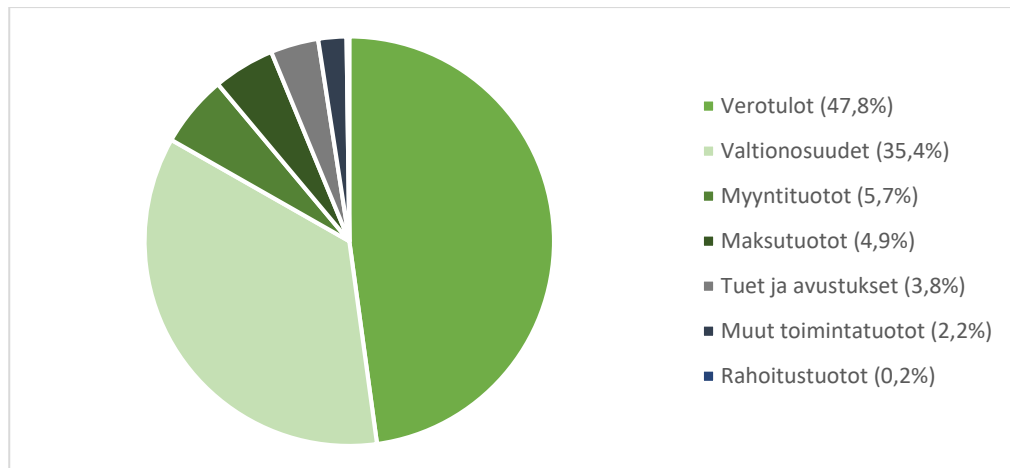
Kaupungin tilikauden ylijäämä on 1,5 milj. euroa ja tilikauden tulos 1,4 milj. euroa ylijäämäinen. Vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa tilikauden tuloksen arvioitiin jäävän 387 t. euroa alijäämäiseksi. Valtuusto myönsi vuoden aikana lisämäärärahoja yhteensä 65 t. euroa, joten tilikauden tulos muodostui 1,9 milj. euroa lopullista talousarviota paremmaksi.

Vuonna 2021 verotuloja kertyi yhteensä 31,9 milj. euroa eli noin 0,9 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2020. Kunnallisveroa tilitettiin kaupungille noin 26,7 milj. euroa, joka on noin 0,3 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2020. Yhteisöveroja kertyi reilut 3,1 milj. euroa eli reilu miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2020. Vuonna 2021 kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat: vakituinen asunto 0,41%, muu rakennus 1 % ja yleinen 0,93 %. Kiinteistöverojen tuotto oli 2,1 milj. euroa eli noin 0,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2020. Valtionosuuksien toteutuma oli 23,6 milj. euroa, josta 4,7 milj. euroa oli verotulomenetysten kompensatiota. Valtionosuuksia saatiin noin 0,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2020, mutta toteuma ylitti kuitenkin talousarvion 0,35 milj. euroa. Merkittävin syy valtionosuuksien laskuun oli korona-avustusten muuttuminen valtionosuuksista avustusmuotoisiksi.

Laitilan kaupungin ulkoiset toimintatuotot vuonna 2021 olivat 11,1 milj. euroa, joka on 2,4 milj. euroa arvioitua enemmän. Kasvu johtui pääasiassa korona-avustuksista (1,9 milj. euroa), jotka näkyivät vuonna 2021 toimintatuotoissa. Toimintatuotot kasvoivat edellisvuodesta 2 milj. euroa (22,3 %), kun koko kuntasektorilla tilinpäätösten ennakkotietojen mukaan toimintatuotot kasvoivat 23,1 prosenttia.

ULKOISET TUOTOT %-OSUUKSITTAIN 2021

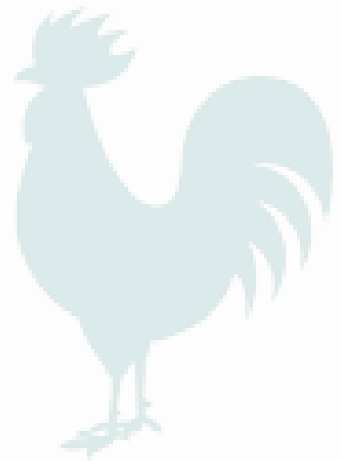

Laitilan kaupungin ulkoiset toimintakulut vuonna 2021 olivat yhteensä 61,7 milj. euroa. Ulkoiset toimintakulut kasvoivat vuodesta 2020 yhteensä 5,8 prosenttia, kun koko kuntasektorilla ulkoiset toimintakulut kasvoivat ennakkotietojen mukaan 6,1 prosenttia. Henkilöstökulut kasvoivat 7,8 prosenttia. Palkat kasvoivat 7,16 prosenttia (1,6 milj. euroa) ja sivukulut 10,3 prosenttia (0,6 milj. euroa). Sivukulut nousivat suhteessa palkkoja enemmän, koska kokonaisuudessaan sivukulut ovat hieman nousseet vuodesta 2020 (osuus palkoista 25,91 prosenttia vuonna 2020 ja 26,66 prosenttia vuonna 2021). Suurin yksittäinen selittävä tekijä sivukulujen kasvuun on kuitenkin vuonna 2018 päättyneen tapaturmavakuutuksen jälkiseurantamaksut, joita on vuonna 2021 tullut maksettavaksi vuosilta 2019 ja 2020 yhteensä 114 037,84 euroa. Ilman jälkiseurantamaksuja sivukulujen nousu vuodesta 2020 on noin 8 prosenttia. Palkkakulujen kasvu edellisvuodesta johtuu pääasiassa vuodelle 2021 kohdistuneista palkkojen yleiskorotuksista: 1.4.2021 tuli yleiskorotus 1 % ja paikallinen järjestelyerä 0,8 % sekä koronasta aiheutuneesta kuormituksesta ja sijaismenojen kasvusta erityisesti perusterveydenhuollossa. Henkilöstökulut olivat kokonaisuutena 186.195 euroa budjetoitua korkeammat. Perusopetuksen osalta henkilöstökulut ovat ylittyneet poikkeusajan poissaolojen ja sijaisjärjestelyjen vuoksi. Lisäksi hankkeiden kustannukset ovat talousarviossa alimitoitettu.

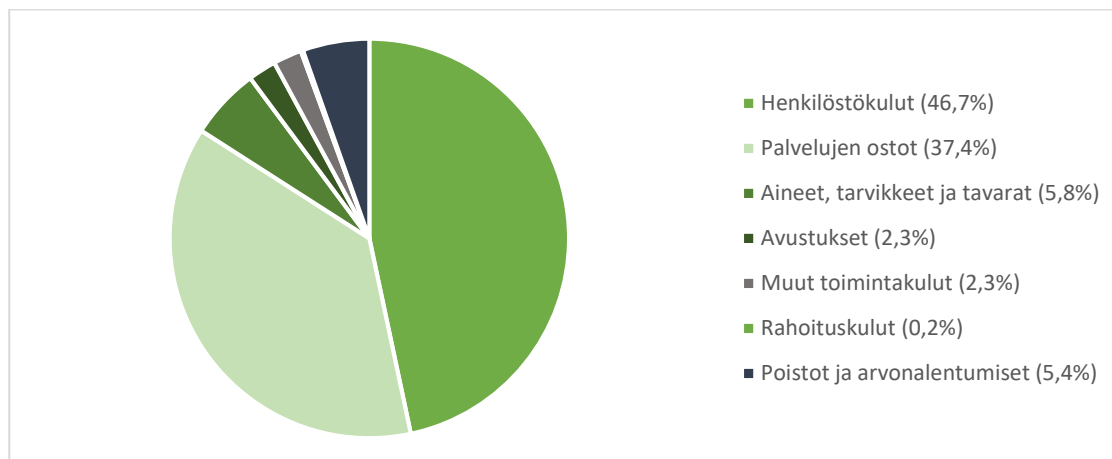
Palkkamenoihin sisältyvät omaishoidon tuet siirrettiin tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä kohtaan avustukset ja perhehoidon palkkiot asiakaspalvelujen ostoihin. Sairausrakuutus-, tapaturmavakuutus- ja kansaneläkelaitoksen korvauksia saatiin yhteensä 330 222 euroa, joka on 47 462 vähemmän kuin vuonna 2020.

Palvelujen ostot kasvoivat 3,3 prosenttia (0,8 milj. euroa). Merkittävimmät syyt palveluiden ostojen kasvuun olivat lastensuojelun laitossijoitusten sekä päihdehoidon lisääntynyt tarve perhepalveluissa sekä erikoissairaanhoidon kustannusten kasvu 0,4 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon kulut jäivät kuitenkin 0,6 milj. euroa arvioitua pienemmiksi. Yläkoulun palveluiden ostot ovat ylittyneet vaativan erityisen tuen opetuksen järjestelyistä muun muassa sairaalakoulussa ja lastenhuollon yksiköissä. Kaupungin työmarkkinatukimenot sekä toimeentulotuen kustannukset kasvoivat merkittävästi. Lisäksi aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnat ylittyivät sekä viime vuoteen (5,6 prosenttia) että talousarvioon (3 prosenttia) nähden. Tähän on vaikuttanut mm. loppuvuodesta kohonneet energiakustannukset sekä komponenttipula, jotka nostivat erityisesti rakennustarvikkeiden hintoja.

Laitilan kaupungin toimintakate heikkeni edellisvuodesta 2,7 prosenttia (1,34 milj. euroa). Koko kuntasektorilla toimintakatte arvioitiin heikentyvän 4,2 prosenttia helmikuussa 2022 julkaistun kuntien tilinpäätösarvion mukaan.

ULKOISET MENOT %-OSUUKSITTAIN 2021

Vuosikate vuonna 2021 oli 4,9 milj. euroa, kun se edellisvuonna oli 5,8 milj. euroa. Vuosikatteen heikentyminen johtuu pääosin toimintakulujen kasvusta 3,4 milj. eurolla sekä valtionosuuksien 0,4 milj. euron laskusta.

Poistot ja arvonalentumiset kasvoivat edellisvuodesta noin 0,5 milj. euroa ja ylittivät arvioidun 0,6 milj. euroa.

Korkokuluja maksettiin vain 12 401 euroa. Tämä johtuu negatiivisista lyhytaikaisen lainan koroista. Myös pitkäaikaisen lainan korko oli varsin matala ollen vain hiukan nollan yläpuolella.

Käyttötalouden nettomenot kehittyivät vuonna 2021 edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna seuraavasti. Vertailussa ovat mukana myös sisäiset erät, sillä vuodesta 2020 lähtien sisäiset vuokrat sisällytettiin toimintakuluihin, kun ne vielä vuonna 2019 kirjattiin kustannuslaskennallisiin menoihin. Muutoksella ei ole vaikutusta lopputulokseen:

Hallintotoimen nettomenot (-2,3 milj. €) vähenivät edellisvuodesta 8 prosenttia. Menot kasvoivat 1,7 prosenttia ja tulot kasvoivat 0,7 prosenttia. Hallintotoimen nettomenot ovat positiiviset sisäisistä vuokratuloista johtuen.

Sivistystoimen nettomenot (20,4 milj. €) kasvoivat 5,9 prosenttia. Menot kasvoivat 6 prosenttia ja tulot kasvoivat 15 prosenttia.

Vakka-Suomen kansalaisopiston nettomenot (0,7 milj. €) vähenivät 6,6 prosenttia. Menot vähenivät 10 prosenttia ja tulot 15 prosenttia.

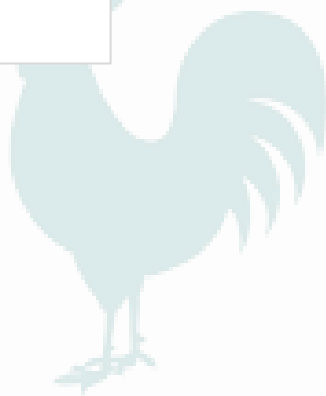
Vakka-Suomen musiikkiopiston nettomenot (0,8 milj. €) nousivat 0,4 prosenttia. Menot vähenivät 4,7 prosenttia ja tulot 12 prosenttia.

Sosiaali- ja terveystoimen nettomenot (30 milj. €) kasvoivat 1,3 prosenttia. Menot nousivat 7,9 prosenttia ja tulot 70 prosenttia.

Teknisen toimen nettomenot (4,0 milj. €) vähenivät 0,2 prosenttia. Menot laskivat 2,1 prosenttia ja tulot kasvoivat 1,6 prosenttia edellisvuodesta.

Rakennus- ja ympäristötoimen nettomenot (0,13 milj. €) laskivat edellisvuodesta 6,4 prosenttia. Menot kasvoivat 7,7 prosenttia ja tulot 24 prosenttia.

Tarkempia selvityksiä kustannusten muutoksista löytyy kunkin tehtäväalueen kohdalta toimintakertomusosiosta.

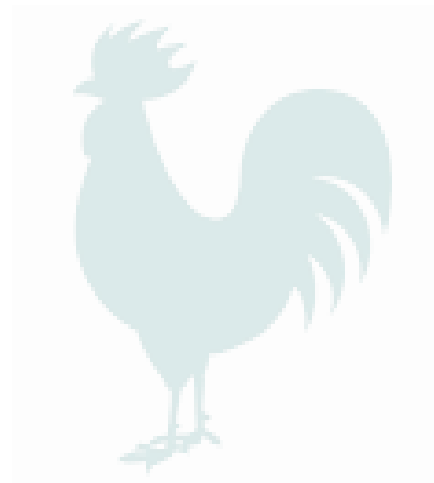
VUONNA 2021 TOIMIALAT OVAT KEHITTÄNEET TOIMINTAANSA SEURAAVALLA TAVALLA

Vuotta 2021 leimasi koronapandemia, joka vaikutti vaihtelevalla vahvuudella kaikkiin toimialoihin. Lakisääteiset tehtävät pidettiin yllä, mutta moni kehitys-, yleisö- ja yhteisöllinen työtapa väheni. Näistä huolimatta kehitystyötä on pyritty tekemään joko luontaisen tavoitteellisesti tai vaivanneen tilanteen vaikutuksesta, josta on jo nyt havaittavissa toiminnan ja toimintatapojen kehittymistä, jotka todennäköisesti tulevat jäämään arkeen myös tulevaisuudessa. Tästä esimerkkinä etätyön lisääntyminen.

Sivistystoimialalla vuotta 2021 leimasi edelleen koronapandemia, joka vaati nopeaa reagointia ja jatkuvaa valmiutta vastata muuttuneisiin olosuhteisiin. Lakisääteiset tehtävät pidettiin yllä, mutta pandemiatilanteesta johtuen osaan toimintoja etsittiin vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa. Toimintoja jouduttiin myös supistamaan tai jopa sulkemaan. Näistä huolimatta kehitystyötä on pyritty tekemään ja vastaamaan muuttuneiden olosuhteiden haasteisiin.

Sivistystoimi

- Sivistystoimen hallinto
  - Mukana olo useassa eri kehitysverkostossa, kuten esim. AVI:n turvallisuustyöryhmä ja erityisen tuen VIP-verkosto
  - Kehitystyö eri tehtäväalueilla erilaisten hankkeiden kautta
  - Tietosuojan ja tiedonhallinnan osaamisen kehittäminen
  - Oppilashuollon tavoitteellinen kehittäminen
  - Sivistystoimen ja sosiaali- sekä terveystoimen yhteistyön tavoitteellinen edistäminen
- Varhaiskasvatus:
  - 5-vuotiaiden 20h/vko varhaiskasvatuskokeilu 31.7.2021 asti
  - OKM:n hanke tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun parantamiseen, jonka avulla on palkattu kaksi avustajaa ja kaksi hoitajaa tukemaan ja pienentämään lapsiryhmien kokoa
  - Esi- ja alkuopetuksen erityisavustus lukemisen kulttuurista ja lukutaitoa vahvistaviin toimenpiteisiin
  - koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen valtionavustus
  - liikkuva varhaiskasvatushanke, 30.6.2021 asti
  - Vihreä lippu –toiminta Pähkinäpensaan päiväkodissa
  - Avoimen varhaiskasvatuksen kerhon aloittaminen
  - Laitilan varhaiskasvatus valittiin satunnaisotannalla kaksivuotisen esiopeutuksen kokeilukunnaksi vuosiksi 2021-2024.
- Esi- ja perusopetus
Varpeen koulu
  - Uuden opetusteknologian käyttöönoton kehittämishankkeet jatkuivat
    - Oppilaslaitteiden määrää lisätty
    - Interaktiivisten älynäyttöjen kokeilujen järjestäminen ja hankintojen toteuttaminen
    - Yhteistyö muiden oppilaitosten kanssa (kokeiluista ja näytöistä muualta saatu palaute jakoon)
  - Koulujen ruokatoimikunnan kokoontumiset keskuskeittiöllä kouluruokailun

kehittämisen ja osallistamisen merkeissä

- Vanhempainyhdistyksen perustaminen Varpeen yläkoululle syksyllä 2021
- Yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikello käyttöön otettu Varpeella luku- vuotta 2021–2022 edeltäen
- Valtionavustusrahaa on käytetty resurssiopetukseen ja koulunkäynnin ohjaukseen
- Uudet sähköistyneet käytännöt valvontojen varaamisissa ja tukituntien raportoinnissa käyttöön Varpeen koululla keväällä 2021
  - Tehostuneet työtavat käytössä myös poikkeusajan jälkeen
- Oppimisen tuen saavutettavuus ja työskentelytavat etäopetusjaksojen aikana saaneet kiitosta kouluterveyskyselyn 2021 tuloksissa
- Nuorisoverstas-yhteistyö opetustilojen ja ohjauspalvelun osalta esim. valinnaisaineopintojaksojen toteuttamisissa
- Erasmus+ -akkreditointi saavutettu Varpeelle 12/21, mahdollistaa kansainvälisyshankkeet, ml. opettaja- ja oppilasvaihdon molempiin suuntiin rahoituskaudella 2021–2027
- Henkilöstön täydennyskoulutusta on järjestetty Varpeella syksyllä 2021 mm. haastavan käytöksen kohtaamiseen

Kappelimäki

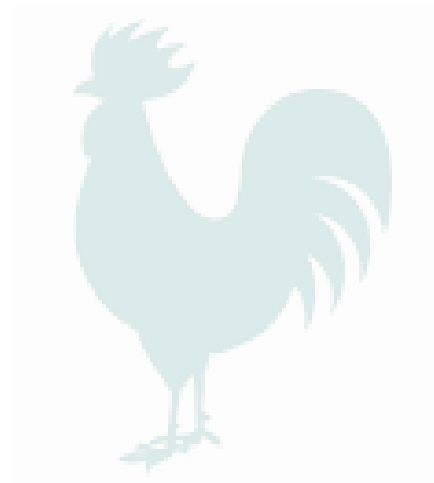
- Luja- Lukemiseen tukea tarvitsevien oppilaiden lukijuuden ja osallisuuden edistäminen - hanke yhdessä kirjaston kanssa
- Perusopetuksen oma lukuhanke
- Kestävän kehityksen strategian vakiinnuttaminen
- Oppilastietokoneiden määrän lisääminen
- Lukuisia eri hankkeita OPH:n ja OKM:n rahoittamana

Laitilan kyläkoulu

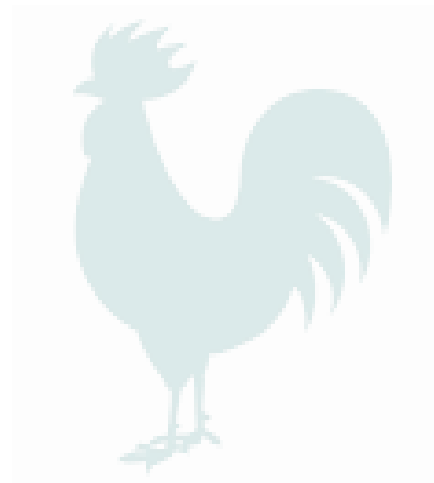
- Valmistavan opetuksen luokan toiminnan vakiinnuttaminen osaksi Laitilan kyläkoulua
- Lukuhanke
- TVT-laitteiden määrän ja käytön lisääminen

Laitilan lukio

- Laitilan lukiossa valmisteltiin kevätlukukausi 2021 uutta paikallista opetussuunnitelmaa, joka tuli 1. vuoden opiskelijoiden osalta käyttöön 1.8.2021 alkaen.
- Aivan vuoden 2020 lopussa vahvistettiin laki oppivelvollisuuden pidentämisestä ja toisen asteen maksuttomuudesta. Lukion osalta uudet lait ovat koskeneet syksyllä 2021 lukion aloittaneita opiskelijoita.
- Laitilan lukion on koko kalenterivuoden ollut mukana Turun kaupungin hallinnoimassa Uuden lukion tutoropettajat -kehittämishankkeessa. Lukio lähti mukaan myös Erasmus+-hankkeeseen loppuvuodesta 2021.
  - Vakka-Suomen musiikkiopisto
- opetushenkilöstön sekä pedagogisia että digitaitoja kehitettiin erilaisin koulutuksin
- opetustoiminnassa käynnistyi uusina kokonaisuuksina sävellysopetus ja soitinkarusellitoiminta
- etäopetusjärjestelyitä jatkokehitettiin

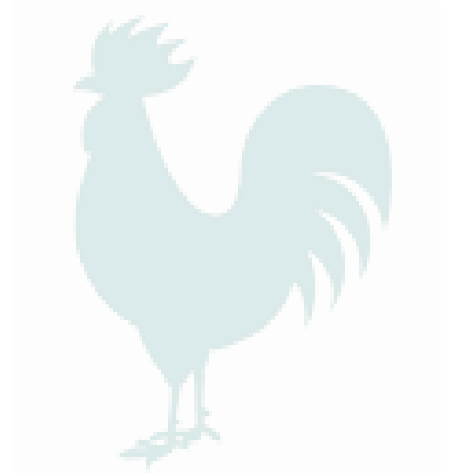
-
- opetussuunnitelman päivittämisprosessi käynnistettiin
    - Vakka-Suomen kansalaisopisto
  - maahanmuuttajien kieli- ja yhteiskuntataitojen koulutusta toteutettu sekä OPH:n erillisen rahoituksen turvin että muulla rahoituksella
  - etäopetuksen toteuttamista kehitetty sekä teknisin että pedagogisin ratkaisuin
  - uuden, kesäkuussa käyttöönotetun hallinto-ohjelman myötä tehostettu tiettyjä hallinnon käytänteitä opiskelijoiden ja tuntiopettajien suuntaan (viestintä, laskutus ym.)
  - kalenterivuoden aikana opisto mukana yhteensä neljässä eri kehittämissankkeessa, joista kahta kyettiin korona-aikanakin toteuttamaan (Erasmus+ -liikkuvuushankkeita ei matkustusrajoitusten takia toteutettu)
  - opiston henkilöstö- ja rehtorijärjestelyt vakiinnutettiin, kaikilla kokoaikaiset vakinaiset vakanssit

  - Nuorisotoimi
    - Uutena työmuotona kehitettiin Kaverinuokkarit. Kaverinuokkarit tehtiin kokoonumisrajoitusten aikaan, mutta niitä jatketaan tulevassa loma-ajan toimintana hyvien kokemusten perusteella.
    - Koulunuorisotyöhön on saatu määräaikainen avustus 1.1.2021 alkaen. Resurssin myötä nuorisotyötä on saatu lisättyä kouluun vaikuttavasti.
    - Kesäduuniviikko-konsepti kehitettiin yhdessä Laitila-Pyhäranta 4Hn kanssa.

  - Kirjastotoimi
    - Omatoimialueen laajennus saatiin osittain valmiiksi vuoden 2021 lopussa. Seuraavalle vuodelle siirtyi omatoimisen tulostamisen järjestäminen sekä valaistuksen ohjaaminen läsnäolotunnistimien avulla.
    - Smartblock-työkuutio otettiin käyttöön elokuussa. Tila antaa mahdollisuuden etätyöskentelyyn ja etäkokouksiin äänieristetyssä ympäristössä.
    - Kesäkuussa lopetettiin kirjojen muovittaminen. Vain pieni osa kirjastoaineistosta muovitetaan edelleen. Tätä osaa varten hankittiin kasvipohjaista päällystyskalvoa.
    - Kesällä tehtiin palvelupolkukartoitus saavutettavuuden parantamiseksi. Alkutoimenpiteenä nuorten osaston ylimpiä hyllyjä väljennettiin ja aineiston poistoja lisättiin. Tavoitteena on uudistaa hyllyt siten, että kaikki aineisto on helposti lainattavissa.
    - Kirjastoautopalvelujen kehittämiseksi tehtiin asiakaskysely marras-joulukuussa.

  - Liikuntatoimi
    - Koronan vuoksi liikuntatiloja oli vuoden 2021 aikana suljettuna niin kokonaan kuin osittain.
    - Koronarokotukset aloitettiin maaliskuussa Finnlamex-hallissa, mistä johdun FL-halli oli pois liikuntakäytöstä ja paine siirtyi muihin sisäliikuntatiloihin.
    - Pohdittiin ja käynnistettiin erilaisia tapoja tukea kaupunkilaisten omatoimista, kotona tapahtuvaa liikuntaa (tv-jumppat, jumppakuminauhat ohjeineen)

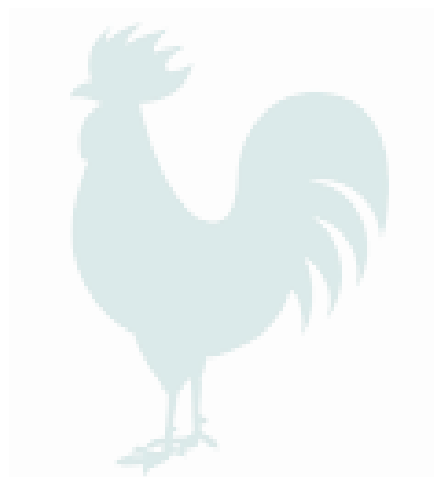
- Vuonna 2020 alkanut yhteistyö ikäihmisten palvelujen kanssa jatkui
- Kulttuuritoimi
- Kulttuurialalla on otettu isoja loikkia digitaalisten sisältöjen luomisessa jo ennen vallitsevaa tilannetta, mutta korona vauhditti tätä siirtymää. Sosiaalisen median käyttöönotto kulttuuritoimissa.
- Toiminnan kehittämiseen tähtäävä yhteistyö alueellisesti on jatkunut vuoden aikana mm. Varsinais-Suomen museot ry:n, Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon, Vakka-Suomen kulttuurijaoston kanssa sekä paikallisen kulttuurijaoston perustamisen myötä.
- Laitilan, Uudenkaupungin ja Vehmaan välinen yhteistyö taidenäyttelyiden järjestämisessä tähtää parantamaan kulttuuritoimijoiden välistä yhteistyötä, sekä taiteilijoiden liikkuvuutta Vakka-Suomen alueella.

Sosiaali- ja terveystoimi:

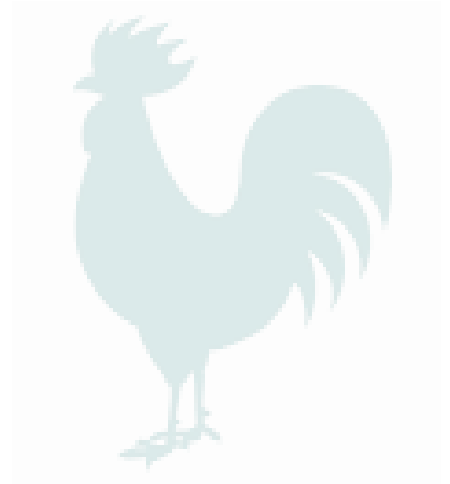
- läkkäät
- sosiaali- ja terveystoimen resurssipooli (1 sairaanhoitaja ja 3 hoitajaa)
  - työntekijöiden saaminen ollut haasteellista
- Kaukolankodin/Koivukodon uudisrakennus
  - kaupunginvaltuusto päätti kilpailuttaa Kaukolankodin korvaavien tilojen hankinnan uudis-rakennusmallilla -> ulkopuolinen toimija vastaa tilojen rakentamisesta ja edelleen vuokraamisesta kaupungille
- Kaukolankodin toiminnan kehittäminen
  - toimintakulttuurin muutostyö (esim. asukaslähtöisyyden ja kuntouttavan työotteen vahvistaminen, henkilöstön tehtäväkuvien selkiyttäminen, osaamiskartoitukset -> koulutukset
- kotihoidon geronomi
  - geronomin työtehtävät: ikääntyneiden kuntalaisten palveluohjaus/palvelutarpeen arviointi ja vapaaehtoistoiminnan organisoiminen -> kotihoidon palveluohjaus tehostunut
- kotihoidon optimointiohjelman päivittäminen
  - kotihoidon henkilöstöresurssien oikea optimointi = oikea määrä henkilöstöä työvuoroissa
- kotihoidon DigiHoiva-pilotti ajalla 1.10.2021-31.5.2022
  - 6:lla kotihoidon asiakkaalla tablettitietokone -> hoitaja ja asiakas keskustelevat videoyhteyden välityksellä
  - hyödyt: lääke- ja asiakasturvallisuuden paraneminen ja kotihoidon fyysisten käyntien kohdentaminen asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti
- kotihoidon kuntoututtava arviointijakso
  - ikääntyvät, jotka eivät ole vielä kotihoidon palvelujen piirissä ja joiden tilanne vaatii tarkempaa toimintakyvyn arviointia
  - tavoite: asiakkaan arkisuuorutumisen kokonaiskuvan saaminen -> tavoitteellisen ja suunnitelmallisen kotikuntoutusjakson toteuttaminen yhteistyössä asiakkaan, hänen läheisensä ja kotihoidon kanssa
  - jakson pituus enintään 4 vkoa -> jakson päättyessä jatkotoimenpiteistä (säännöllinen kotihoito? tukipalvelut? ei palveluja? yksityiset palveluntuottajat? kolmas sektori?) sopiminen

- Terveyspalvelut
  - Sosiaalitoimen ja Mielenterveys- ja päihdeyksikön yhteistyön tiivistäminen; yhteiset palaverikäytännöt 1x/kk
  - Osana Varsinais-Suomen sote-palveluiden kehittämistä on käynnistetty henkilökohtaisen asiakasohjauksen toimintamalli.
  - Digitaalisuuden hyödyntäminen lääkäreiden työssä; digitaalinen puheentunnistus on otettu käyttöön ja siten avustavan henkilökunnan työnkuvaa saatu kehitettyä painottuen muihin avustaviin tehtäviin.
  - Muistipoliklinikka on aloitettu 1/2021 ja sen toimintaa kehitetty vuoden 2021 aikana.
  - Lasten kuntoutustyöryhmän toimintamalleja on kehitetty ja sen myötä lasten ohjautumista puheterapia - ja toimintaterapia-arvioon kehitetty.
  - Päihdepalveluita kehitetty mielenterveys- ja päihdeyksikön ja lääkäreiden vastaanoton yhteistyötä tiivistämällä; on aloitettu mm. korvaushoitotyöryhmän toiminta korvaushoitopotilaiden hoidon laadun parantamiseksi.
  - Potilasturvallisuutta on kehitetty Vakka-Suomen potilasturvallisuusverkoston kanssa yhteistyössä, Laitilan terveyskeskuksessa kehittämistyön tuloksesta vuodeosastolle tulleet laitepassit käyttöön.
  - Lääkekeskuksen toimintaa ja toimintaohjeita on kehitetty Fimean ohjeistusten mukaan laaja-alaisesti.
  - Diabetesprosessia kehitetty; potilaiden jalkojen riskiarvion prosessi on uudistettu ja maksusitoumuskäytännöt jalkojen hoitoon uudistettu. Diabetespotilaiden hoitomallia on kehitetty resurssien puitteissa. Kehitystyötä on tehty Vakka-Suomen aluesairaalan ja U-soten diabeteskeskuksen kanssa yhteistyössä.
  - Terveyskeskuksen ajanvarauskäytäntöjä on kehitetty ja sähköinen ajanvaraus otettu käyttöön.
  - Terveyskeskuksen johtoryhmä on kehittänyt vuoden 2021 aikana koko terveyskeskusta koskevia työhyvinvoinnin toimenpiteitä.
  - Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon osallistuminen thl:n maksuttoman ehkäisyn kehityskokonaisuuteen, jonka keskeisinä tavoitteena on ollut alueellisesti ehkäisypalvelujen yhdenmukaisuus, saatavuus, saavutettavuus, laatu ja potilasturvallisuus. Tavoitteena on myös kehittää palvelujen saavutettavuutta esimerkiksi digitalisaation, etävastaanottojen, palvelujen jalkautumisen ja henkilöstön välisen uuden työnjaon kokeiluina.
  - Unettomuuden hoidon ja unikoulumallin kehittäminen ja osaamisen vahvistaminen; Laitilasta on osallistunut kaksi hoitajaa alueellisen unettomuuden hoidon koulutushankkeeseen.
  - Vuodeosaston hoitajaksojen sisältöä ja toimintamalleja on kehitetty, jonka ansiosta hoitajaksojen pituus saatu merkittävästi laskemaan.
  - Vuodeosaston ja iäkkäiden yhteistyötä on kehitetty ja vuonna 2021 aloitettu vuodeosaston tarjoaman lyhytaikaisen hoivan vuokraustoiminnan kehittäminen.
  - Koronapandemian edellyttämien toimintojen ja toimintamallien kehittäminen vaihtuvien suositusten, ohjeistusten ja asetusten mukaisesti jatkuvasti pitkin vuotta.

- Toimeentuloturva
  - Osatyökykyisten työllistämishanke
  - Työllisyyden kuntakoikeilu
- Vammaispalvelut
  - Ei erityisiä kehittämistöitä
- Perhepalvelut
  - Perhepalveluiden ja sivistyksen yhteistyön kehittäminen, yhteiset prosessit ja toimintamallit
  - Sosiaalitoimen ja Mielenterveys- ja päihdeyksikön yhteiset palaverikäytännöt 1x/kk
  - Ryhmätoiminta, Perhesomebody
  - Systeemisen toimintamallin koulutukset ja käyttöönotto
  - Perheneuvolan palvelut yhdistettiin osaksi Perhepalveluita, erityisosaamisen määrä kasvoi
  - Perhepalveluissa on pyritty kehittämään palveluiden piiriin pääsyä ja ennaltaehkäisevän tuen saamista, perustamalla sosiaaliohjaajan virka sekä luoden perhepalveluihin yksi yhteinen palvelunumero.

Tekninen toimi:

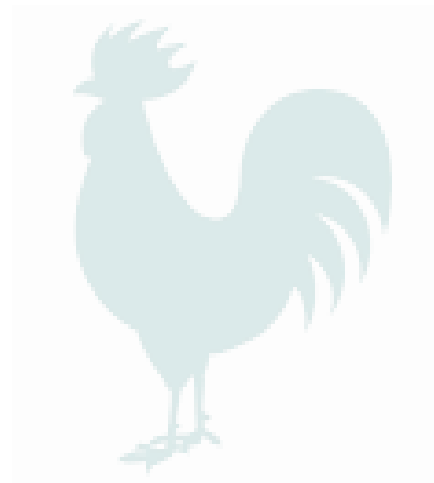
- -

Hallintotoimi:

- Henkilöstömuutokset:
  - Talous- ja hallintojohtajan virka muutettiin hallintojohtajan viraksi 1.1.2021. Hallintojohtaja toimii hallintotoimen toimialajohtajana. Lisäksi perustettiin talousjohtajan virka, joka toimii talouspalvelujen erillisyyksikön vastuuhenkilönä.
  - Perustettiin henkilöstösihteerin vakanssi, jonka tehtävänä on sosiaali- ja terveystoimen palkanlaskennan lisäksi tiettyjen henkilöstöasioiden hoito.
  - Täytettiin avoin palkkasihteerin vakanssi 5/2021-
  - Määräaikaisia työsuhteita vakinaistettiin
  - Digipäällikön tehtävänimike palautettiin tietohallintopäälliköksi ja kaupunginjohtajan sihteerin nimike muutettiin johdon sihteeriksi
- Ruokapalvelut, Varppeen keittiö ja Kaukolankoti:
  - Tuotannonohjausjärjestelmän käyttöä tehostettu
  - Tiedolla johtamista lisättiin
  - Toimintatapoja kehitettiin
  - Järjestettiin henkilöstölle erikoisruokavaliokoulutusta oppisopimuskoulutuksena
- Tietohallintopalvelut:
  - Intranetin uudistus
  - Microsoft-lisenssien muutokset enemmän etätyötä tukeviksi
  - Uusien VPN-tekniikoiden käyttöönotot

- Automatisoinnin lisäys ja uuden monitorointisovelluksen käyttöönotto
- Hallintopalvelut:
  - Palkkahallinnon ohjelmiston mahdollisuuksia otettu käyttöön; esimiehiä koulutettu ohjelman käytössä
  - Työn vaativuuden arviointi-prosessin läpikäynti kaikilla toimialoilla ja mahdolliset palkantarkistukset toteutettu 1.4.2021 alkaen.
  - Laadittu mm. etätyöohjeet, henkilökohtaisen lisän myöntämisen perusteet ja matkustusohjeet sekä päivitetty muita henkilöstöohjeita (kehityskeskustelu, työaika, sairauspoissaolot, henkilöstövalinnat, muistamisääntö jne.)
  - Hallintosääntö uudistettu
  - Koko kaupungin esimiestapaamiset pääsääntöisesti kerran kuussa
  - Mukana mm. intranetin käyttöönottoprojektissa, kotisivujen uudistamisen valmistelussa, sähköisen allekirjoituksen hankinnassa, asianhallinta- ja kilpailutusohjelmien integraatioprojektissa jne.
  - Useita paikallisneuvotteluja, neuvottelut järjestelyvaraerän jakamisesta
  - Löytöeläinpalvelun kilpailutus
  - Toimialojen välisten prosessien kuvaaminen (mm. kiinteistökaupat)
  - Uuden valtuuston perehdytysmateriaalin kokoaminen ja koulutus
  - Ruokapalvelujen useat kilpailutukset
  - Palkkahallinnon järjestäminen v. 2022 (rekrytoinnit, oman toiminnan kehittäminen)
- Sisäinen palvelutoiminta:
  - Tapaturmaohjeistus; yhtenä painopistealueena tapaturmien ennaltaehkäisy,
  - Työuraohjelma hyväksytty vuosille 2021-2025; henkilöstön työurien kehittäminen huomioiden ikänäkökulma
  - Tiedonhallintamalli ja asiakirjajulkisuuskuvaukset laadittu ja hyväksytty; kaupungin tiedonhallinnan ja tietosuojan kehittäminen
  - työterveyshuollon kilpailutusprosessiin osallistuminen
  - työkykyongelmiin ratkaisujen kehittäminen yhteistyössä työterveyshuollon, esihenkilöiden, työhyvinvointipäällikön ja ao. työntekijöiden kanssa
  - uusien toimintatapojen valmistelu sairauspoissaolojen vähentämiseksi; TOP 3 sairauspoissaolo-työryhmä
  - WinNovan kanssa solmitun Kumppanuussopimuksen myötä henkilöstön osaamisen kehittäminen lisäten myös henkilöstön työhyvinvointia; on myös pitovoimatekijä
- Johdon tuki ja viestintä
  - Sisäistä viestintää ja henkilöstöviestintää on kehitetty uuden intranetin käyttöönoton myötä aktiivisempaan suuntaan.
  - Hankeviestinnässä tehtiin yhteistyötä toimialat ylittävästi ja pyrittiin luomaan toimintatapoja aktiivisen hankeviestinnän saralla.
  - Sosiaalisen median kanavissa on kokeiltu uusia keinoja tavoittaa ulkoisia kohderyhmiä.
- Talouspalvelut:

- Kirjanpito palvelut palautettiin Sarastialta kaupungin omaksi työksi 1.4.2021 lukien.
- Uudessa tehtävässä aloittivat talousjohtaja ja controller 1.2.2021, kaksi kirjanpitäjää 1.5.2021 sekä taloussihteeri 1.11.2021.
- Hankittiin uusi konserniohjelma, jonka käyttöönottoprojekti alkoi loppuvuodesta 2021.
- ClouDia kilpailutusjärjestelmät siirrettiin Hanselin ympäristöön ja samalla uusittiin sopimus. ClouDia integroitiin CaseM -tiedonhallintajärjestelmään. Samalla valmisteltiin uuden ClouDia-sopimustenhallintajärjestelmän käyttöönottoa yhdessä hallintotoimen kanssa.
- Talouspalveluihin ja hankintoihin liittyvä ohjeistus laadittiin uuteen intranettiin.
- Laadittiin uudet konserniohjeet ja päivitettiin hankintaohjeistus.
- Valmistauduttiin sote-uudistukseen mm. keräämällä tietoa hyvinvointialueelle siirtyvästä omaisuudesta ja sopimuksista sekä päivittämällä palveluluokat.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TALOUSARVION VERTAILU:

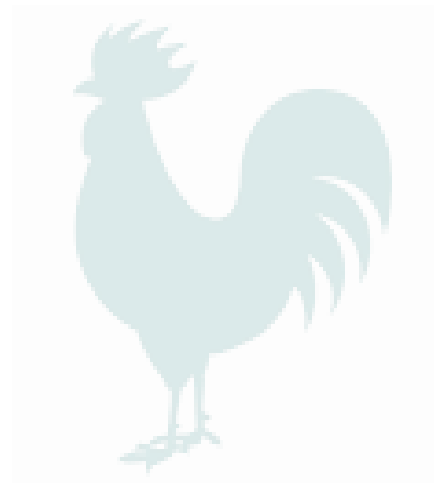
- Ulkoiset toimintakulut (61,7 milj. €) olivat 1 milj. euroa suuremmat kuin lisämäärärahoilla korjatun talousarvion määrärahat.
- Ulkoiset toimintatuotot (11,1 milj. €) muodostuivat 2,4 milj. euroa lisätalousarviolla korjattua talousarviota ja varsinaista talousarviota suuremmiksi.
- Vuosikate (4,9 milj. €) muodostui 2,5 milj. euroa varsinaista talousarviota suuremmaksi ja tilikauden tulos (1,4 milj. €) 1,9 milj. euroa varsinaista talousarviota paremmaksi.
- Veroja tilitettiin varsinaista talousarviota enemmän: kunnallisveroa 83 065 euroa ja osuutta yhteisöverosta 658 233 euroa enemmän kuin talousarviossa oli ennakoitu. Kiinteistöveroa tilitettiin 16 409 vähemmän kuin talousarviossa on ennakoitu. Yhteensä verotuloja saatiin 726 132 euroa arvioitua enemmän.
- Vuoden 2021 aikana valtuusto hyväksyi käyttötalouteen lisämäärärahaesityksiä yhteensä 65 000 euroa.

Kaupunginvaltuuston käyttötalouteen hyväksymät **lisämäärärahat** olivat seuraavat:

- Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi 65 000 €

Olenneisimmat talousarvion tehtäväkohtaiset **määrärahan ylitykset** käyttötaloudessa olivat seuraavat:

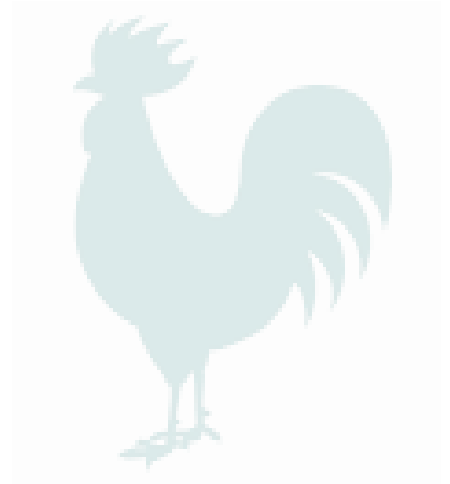
- Hallintopalvelut: menot ylittyivät 74 345 € ja tulot alittyivät 176 822 €
- Perusopetus: menot ylittyivät 489 279 €
- Liikuntatoimi: tulot alittyivät 59 873 €
- Sos.hallinto: menot ylittyivät 33 314 €
- Toimeentuloturva: menot ylittyivät 162 059 €
- Vammaispalvelut: menot ylittyivät 692 179 € ja tulot ylittyivät 343 766 €
- Kiinteistöt: menot alittyivät 45 943 € ja tulot alittyivät 264 284 €
- Vesihuoltolaitos: menot ylittyivät 139 882 € ja tulot ylittyivät 58 958 €

Esitetään tilivelvollisille vastuuvapautta, mikäli valtuusto hyväksyy poikkeamat.

Olenneisimmat talousarvion tehtäväkohtaiset **määrärahan alitukset** käyttötaloudessa olivat seuraavat:

- Kaukolankodin keittiö: menot alittuivat 34 971 €
- Varppeen koulun keittiö: menot alittuivat 77 422 €
- Sisäinen palvelutoiminta: tulot ylittyivät 49 343 € ja menot alittuivat 93 687 €
- Kaavoitus: menot alittuivat 74 180 €
- Sivistystoimen hallinto: menot alittuivat 31 741 €
- Varhaiskasvatus: menot alittuivat 82 055 € ja tulot ylittyivät 59 514 €
- Nuorisotoimi: tulot ylittyivät 51 670 €
- Vakka-Suomen kansalaisopisto: menot alittuivat 267 791 € ja tulot alittuivat 204 869 €
- Vakka-Suomen Musiikkiopisto: tulot ylittyivät 47 359 €
- Perusterveydenhuolto: tulot ylittyivät 1 798 061 € ja menot ylittyivät 1 139 076 €
- Iäkkäiden palvelut: menot alittuivat 474 582 € ja tulot ylittyivät 161 903 €
- Erikoissairaanhoido: menot alittuivat 582 595 € ja tulot ylittyivät 80 432 €
- Tekninen hallinto: menot alittuivat 85 491 € ja tulot alittuivat 79 395 €
- Mittauspalvelu: menot alittuivat 30 674 €

INVESTOINNIT

Investointiosan menot olivat yhteensä 4,4 milj. euroa ja varsinaista talousarviota 959 135 euroa pienemmät. Valtuusto hyväksyi investointiosaan lisämäärärahoja ja siirtoja yhteensä 824 000 € ja määrärahoja vähennettiin 667 000 €, jolloin investointien muutetut talousarviomenot olivat 5 402 500 €. Varsinaiset määrärahalisäykset on eritelty tarkemmin alla.

Suurimmat yksittäiset **toteutuneet investointikohteet** vuonna 2021 olivat:

- Varppeen ja lukion kellarien peruskorjaukset 1 242 173 €
- Kaupungintalon IV ja valaistus 747 585 €
- Winnovan rakennusten peruskorjaukset 206 843 €
- Päällytysohjelman mukaiset kohteet 202 484 €
- Mikaelinkadun peruskorjaus 133 499 €
- Kaari- ja Matovuorentien peruskorjaus 131 828 €
- 8-tien yrityskeskuksen LVI-saneeraus 123 745€
- Varavoiman rakentaminen 112 354 €
- Vesijohtoverkoston saneeraus 108 592 €

Investointeihin myönnettiin **lisämäärärahoja** seuraavasti:

- Varppeen ja lukion kellarien peruskorjaukset 250 000 €
- Pesäpallokentän siirto 20 000 €
- Varavoiman rakentaminen 245 000 €
- TK:n hissitekniikan uusiminen 10 000 €
- Kaupungintalon IV ja valaistus 50 000 €
- Varaston piha-alue 40 000 €
- Mikaelin kadun peruskorjaus 52 000 €

Investoinneista **vähennettiin määrärahoja** seuraavasti:

- Kappelimäen metallityöluokan kärynpoisto 60 000 €

- Urheilutalon peruskorjaus 20 000 €
- Jäähallin pesuhuoneiden peruskorjaus 15 000 €
- Kappelimäen koulun IV-saneeraus 50 000 €
- Esteetön uimaranta 22 000 €
- Vainajakylmiö 10 000 €
- Winnovan rakennusten peruskorjaus 250 000 €
- 8-tien yrityskeskuksen LVI-saneeraus 200 000 €
- Kaari- ja Matovuorentie peruskorjaus 87 000 €
- Laesaari asemakaavalaajennus 110 000 €

RAHOITUS

Laitilan kaupungin korollinen vieras pääoma oli vuoden 2021 lopussa 27,5 milj. euroa. Asukaskohtaisesti lainaa oli 3 250 euroa (vuonna 2020 asukaskohtainen laina oli 3 234 euroa). Lainamäärä nousi 0,1 milj. euroa edellisvuodesta. Suomen kuntien keskimääräinen asukaskohtainen lainamäärä oli 3 448 euroa vuonna 2020.

Kaupungin lainarahoitus on pitkällä aikavälillä muodostunut pääasiassa lyhytaikaisesta lainasta, johtuen alhaisista koroista. Lainakantaa kasvattavat suuret rakennusinvestoinnit, joiden rahoitukseen tulo-rahoitus ei riitä. Lainakanta ei ole kokonaisuutena kasvanut vuoden 2019 jälkeen johtuen vuosien 2020 ja 2021 hyvästä tuloksesta.

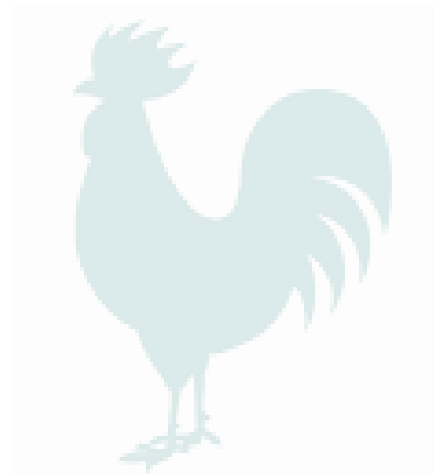
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta on Laitilan kaupungissa ollut pysyvästi negatiivinen. Tunnusluku on vuoden 2021 lopussa -13,6 milj. euroa (vuonna 2020 -15,2 milj. euroa). Tämä alijäämä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Laitilan kaupungin korkoriski on jo vuosien ajan ollut melko suuri, mutta talousarviosta poiketen, vuonna 2020 otettiin 10 miljoonan euron pitkäaikainen laina, jotta lainasalkun korkosuojaus saatiin riittävälle tasolle. Myös matala korkotaso tuki talousarviossa määriteltyä korkeamman lainasumman ottoa. Kyseinen järjestely ei lisännyt kokonaislainamäärää vaan lyhytaikaisia, kuntatodistuslainoja konvertoitiin pitkäaikaiseksi lainaksi 10 miljoonalla eurolla. Näin saavutettiin parempi suojaustaso korkomuutoksia vastaan ja saatiin vapautettua lyhytaikaisten lainojen käyttölimiittiä yllättäviin rahoitustarpeisiin. Vuonna 2021 ei nostettu uutta pitkäaikaista lainaa.

Koronaepidemian pitkittymisen aiheuttamat toiminnan muutokset ja poikkeusjärjestelyt aiheuttivat menojen kasvua ja tulojen pienentymistä. Tästä syystä rahoitusaseman turvaamiseksi tilapäislainan kerralla käytössä oleva enimmäismäärä pidettiin edelleen 30 miljoonassa eurossa. Ennen koronaepidemiaa limiitti oli 20 miljoonaa euroa. Rahalaitoskohtaiset nostolimiitit pysyivät kuitenkin ennallaan.

1.3.4. Arvio tulevasta talouden kehityksestä

Poikkeuksellisesta vuodesta huolimatta kuntien tilikauden tulokset säilyivät vahvoina toisenkin koronavuoden jäljiltä. Korona kasvatti osaltaan kuntien menoja voimakkaasti, mutta tulokehitys pysyi menojen kehityksessä mukana. Tuloja lisäsivät myös korona-avustukset, jotka ovat kompensoineet täysimääräisesti koronasta johduneet terveystoimen menot. Kertaluonteiset koronatuot eivät kuitenkaan ratkaise kuntatalouden rakenteellisia ongelmia, kuten kroonista menojen ja tulojen epätasapainoa tai mittavia investointitarpeita. Kuntien lainakanta on jo nyt suuri ja korkotason nousu loisi lisäpainetta rahoituksen riittävyyteen. Tuleva Soteuudistus siirtää

kustannuksia ja tuloja valtiolle, mutta jättää kuntien maksettavaksi mittavat velat ja kiinteistöt. Työllisyyspalvelut siirtyvät valtiolta kuntien vastuulle vuonna 2024 ja laajeneville tehtäville pitäisi osoittaa aidosti riittävä ja kestävä rahoitus.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan luo Euroopan rajalle uuden rautaesiripun ja heikentää voimakkaasti tulevaisuudennäkymiä. Sodan vaikutuksia Suomeen on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida luotettavasti, koska sen kestosta ja lähikuukausien tapahtumista ei tiedetä. Sota kuitenkin pienentää aikaisemmin ennustettua talouskasvu-uraa. Venäjän taloudelle asetettujen pakotteiden negatiiviset vaikutukset ulottuvat myös Suomeen, erityisesti niihin yrityksiin, jotka eivät löydä raaka-aineelleen, tuotteilleen tai palveluilleen korvaavia markkinoita.

Ensi vaiheessa Venäjän viennin pysähtyminen näkyy Suomessa joidenkin yritysten yt-neuvotteluina ja halvempina kuluttajahintoina, mikäli Venäjän vientiin tarkoitetut tuotteet myydäänkin Suomessa. Sotatoimien pitkittyminen ja vastatoimet länsimaiden talouspakotteille sekä vetäytymiselle Venäjän markkinoilta, esimerkiksi ulkomaisten yritysten omaisuuden realisointi Venäjän valtiolle, voivat kasvattaa merkittävästi Venäjän vientitoiminnan kansantaloudellisia tappioita.

Sota näkyy energia- ja raaka-ainemarkkinoilla hintojen nousuna, kun muiden kuin Venäjän tuottamien raaka-aineiden kysyntä ylittää nopealla aikavälillä tarjonnan. Raaka-aineiden ja yritysten tuotantokustannusten nousu välittyy nopeasti kuluttajahintoihin ja inflaatioon, jonka pitkäkestoinen kasvu puolestaan heikentää kuluttajien ostovoimaa ja vähitellen myös yksityistä kulutusta. Mikäli inflaatiopaineet välittyvät myös palkankorotusten tasoon, palkkainflaatiosta voi syntyä itseään ruokkiva kierre.

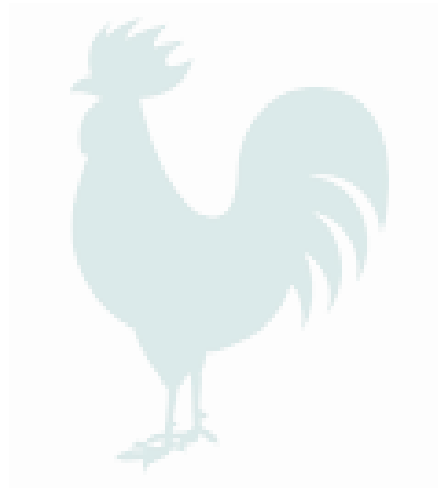
Hintojen nousuakin suurempi vaikutus kulutukseen ja investointien kehitykseen saattaa syntyä sodan aiheuttamasta epävarmuudesta, tulevaisuudenuskon heikentymisestä, eristäytymisestä ja maariskistä, joka liittyy Suomen ja Venäjän maantieteelliseen läheisyyteen ja tiiviisiin talouskytköksiin. Epävarmuuden lisääntyminen näkyy jo maaliskuun 2022 alun luottamusindikaattoreiden lukemissa sekä lukuisten investointihankkeiden pysäyttämisessä.

Venäjän sotatoimet ovat järkyttäneet suomalaisen yhteiskunnan luottamusta ja tulevaisuudenuskoa jo voimakkaasti. Sodan leviäminen muihin maihin on riski, johon on syytä varautua. Myös Venäjän yhteiskuntarakenteen nopeisiin muutoksiin ja mahdolliseen pakolaistulvaan Venäjältä on varauduttava.

Sodalla on runsaasti vaikutuskanavia Suomen kansantalouteen. Hyökkäys Ukrainaan vaikuttaa myös julkisen sektorin menoihin ja tuloihin sekä kuntatalouteen. Ensimmäiseksi vaikutukset näkyvät menopaineina erityisesti valtiontaloudessa: uusina puolustustoimintana, turvallisuuteen, varautumiseen ja maahanmuuttoon liittyvinä määrärahatarpeina.

Kuntien huoltovarmuuteen, häiriöihin ja hybridivaikuttamiseen liittyvä varautumistoiminta on tarkistettava tai otettava työn alle. Kunnille aiheutuu menopaineita ukrainalaisten turvapaikanhakijoiden tai tilapäisen suojelun direktiivin perusteella maahan tulleiden henkilöiden palveluiden, kuten terveyspalveluiden, varhaiskasvatuksen tai opetuksen järjestämisestä. Mikäli Venäjän sota Ukrainassa pitkittyy ja nostaa Suomessa työttömyyttä, kunnille aiheutuu työttömyyden hoidosta lisäkustannuksia niin sosiaaliturvan kuin työttömien palveluiden muodossa.

Venäjän hyökkäyksellä on vaikutuksia myös julkisen sektorin verokertymiin. Kuntatalous ei ole kuitenkaan verovaikutusten etulinjassa, vaan ensimmäiset vaikutukset

aiheutunevat kulutusveroihin. Myös yhteisöveroon välittyvät vaikutukset kohdistuvat voimakkaammin valtioon, sillä kuntien osuus yhteisöveron tuotosta on valtion osuutta pienempi. Kuntien merkittävin vero on kunnallisvero, jota maksetaan myös etuuksista. Tämä tasaa kunnallisverotuottoihin kohdistuvia heilahteluja. Kiinteistöverotuksen tuottoon sodalla ei ole juuri vaikutusta.

(Kuntaliitto, pääekonomistin blogi 8.3.2022)

Laitilan kaupungin talousnäkyvät ovat heikentyneet viime vuosien aikana. Merkittävät investointipaineet ja kasvavat käyttötalousmenot heikentävät talouden tasapainoa. Alueen suurteollisuudessa tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet Laitilan kaupungin väkilukuun ja työttömyysasteeseen. Toisaalta Laitilaan on saapunut runsaasti ukrainalaisia turvapaikanhakijoita sekä tilapäistä suojelua hakevia, jolla on myös vaikutusta väkilukuun ja työvoiman saatavuuteen. Työttömyysasteeseen ja työpaikkaomavaraisuuteen ovat vaikuttaneet myös yritysten varautuminen pandemian aiheuttamaan tilauskannan heikkenemiseen lomautuksiin ja tuotannon sopeuttamisella sekä yleisesti yritysten varautuminen uuteen nopeasti edenneeseen tulevaisuuden ennakoimattomuuteen. Maailman laajuisesta pandemiasta johtuen mm. matkailun rajoitukset globaalisti vaikuttavat alueella sijaitsevaan vahvaan graafiseen teollisuuteen.

Rajoitukset ja muut leviämistä ehkäisevät toimet ovat vaikuttaneet laajalti palvelusektorin toimintaympäristöön. Vaikka pandemialla on ollut useita negatiivisia vaikutuksia alueellisesti, niin perusteellisuus on toistaiseksi pystynyt kasvattamaan liiketoimintaansa suotuisasti. Uhkakuvana näyttäytyvät nopeasti kasvanut inflaatio, maailman laajuinen komponenttipula ja yleisesti raaka-aineiden hinnannousu sekä geopoliittiset riskit, jotka koettelevat yritysten kannattavuutta.

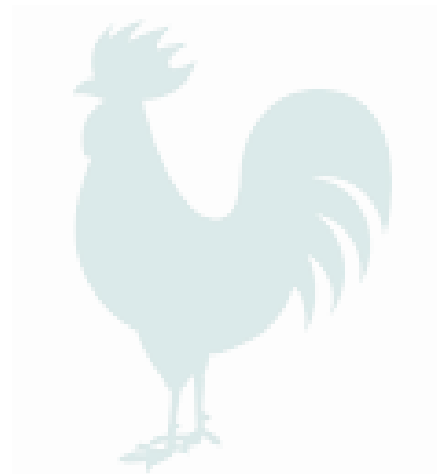
Omat haasteensa kuntataloudelle asettaa kuntalaki, jossa määritellään muun muassa alijäämän kattamisvelvollisuudet. Alijäämän kattamisvelvollisuutta määriteltäessä pohjana käytetään konsernitilinpäätöksen tietoja. **Arviointimenettelyn käynnistävät kriisikuntakriteerit ovat seuraavat:**

- Asukasta kohti laskettu kertynyt alijäämä kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä on vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa

TAI kahtena peräkkäisenä vuonna täytyvät kaikki seuraavat kriteerit yhtä aikaa:

- konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia
- tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti
- asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla
- konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8

Tulevien vuosien investointihankkeet ja niiden kehitys vaikuttavat oleellisesti Laitilan kaupungin velkakehitykseen ja talouden tasapainoon. Voimassa olevan rakentamis-

ohjelman toteuttaminen sellaisenaan saattaa merkitä lainamäärän kasvua kohtuuttoman suureksi. **Kriisikuntakriteerien valossa ei ole merkitystä, rakennetaanko esim. päiväkotia lainarahalla kunnan omaan taseeseen vai rahoitetaanko päiväkotia leasing-rahoituksella. Tunnusluvussa huomioidaan lainakannan lisäksi myös leasingvastuut.** Investointimäärärahoja myönnettäessä on harkittava tarkkaan, mitkä investoinnit toteutetaan ja missä mittakaavassa ne toteutetaan.

Sote- ja maakuntauudistukseen varautumiseksi Laitilan kaupungin omien kiinteistöjen käyttöä tulee edelleen selvittää ja tehostaa sekä tarpeettomat kiinteistöt tulisi laittaa myyntiin.

Talouden tasapainottamiseen tähtäävä ohjelma vuosille 2020-2022 valmistui marraskuussa 2019. Käyttötalouden nettosäästötavoitteeksi vahvistettiin koko kaupungin tasolla yhteensä 1,164 miljoonaa euroa. Myytävän omaisuuden rahoitustuloiksi arvioitiin 0,6 milj. euroa. Vesihuoltolaitoksen hallintomallin muuttamista on tarkasteltu ja laadittu selvitykset toiminnan jatkamisesta joko kaupungin eriyttynä taaseyksikkönä tai osakeyhtiönä. Kaupunginhallituksessa päätettiin 28.6.2021, ettei hallintomallia toistaiseksi muuteta. Talouden tasapainottamisohjelman toteutumisen tilanne käytiin läpi 20.9.2021 kaupunginvaltuustossa ja todettiin, että toimenpiteitä on toteutettu kaupungin taloudellisen tilanteen vaatimassa laajuudessa. Soteuudistuksen taloudelliset vaikutukset ovat osittain epäselviä, joten tilanteen tarkentuessa laaditaan tarvittaessa uusi talouden tasapainottamisohjelma.

Päätösten mukaiset valtionosuudet ilman kotikuntakorvauksia ovat yhteensä 25.569.552 (v. 2021: 23.602.963 euroa. Tämän lisäksi saatiin 3547 euroa vuonna 2020 liian vähän maksettuja valtionosuuksia koronatestauksista, jolloin valtionosuudet olivat vuoden 2021 kirjanpidossa 23.606.510) euroa vuonna 2022. Kaupungin talousarviossa on budjetoitu valtionosuuksia yhteensä 25.394.064 euroa. Valtiovarainministeriö on myöntänyt valtionosuutta 175 488 euroa enemmän kuin vuoden 2022 talousarviossa on arvioitu. Talousarvio pohjautuu valtionosuuksien osalta Kuntaliiton vuoden 2022 ennakkolaskelmaan.

Kunta-alan työehtosopimusneuvottelut ovat parhaillaan käynnissä, joten palkkojen yleiskorotukset eivät ole tässä vaiheessa tiedossa. Edellinen sopimuskausi päättyi 28.2.2022.

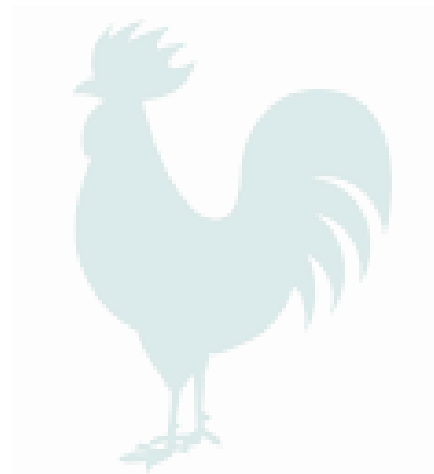
1.3.5. Henkilöstöasiat ja sosiaaliset asiat

Kaupungin henkilöstömäärä oli 31.12.2021 yhteensä 790 henkilöä (766 henkilöä 31.12.2020), joista määräaikaisia oli 247 (2020: 247), oppisopimuslaisia 2 (2020: 1) ja 16 työllistettyjä (2020:1). Kaupungin vuoden 2021 henkilöstökertomuksessa analysoidaan henkilöstöön ja työhyvinvointiin liittyviä asioita tarkemmin.

Henkilöstömäärän kasvua pyrittiin hillitsemään auki tulevien vakanssien täyttölupien tarkastelulla. Mahdolliset henkilöstövähennykset pyrittiin toteuttamaan luonnollisen poistuman kautta eläköitymistien yhteydessä, jolloin tehtäviä voitiin järjestellä uudelleen. PowerBi-ohjelmasta esimiesten on mahdollista saada ajantasaista tietoa mm. työntekijöiden poissaoloista, vaihtuvuudesta ja henkilöstömäärästä esim. toimialoittain tai tehtäväalueittain.

Laitilan kaupungin omassa toiminnassa ja palveluhankinnoissa huomioidaan sosiaalisia näkökohtia seuraavasti:

- Työelämän perusoikeuksien noudattaminen (Kansainvälisen työjärjestön

(International Labour Organization, ILO) yleissopimuksia, YK:n lapsen oikeuksien sopimusta, vähimmäispalkkoja ja työaikoja koskevaa kansallista lainsäädäntöä sekä yleisiä ympäristö-, terveys- ja turvallisuusvaatimuksia)

- Verojen maksaminen (harmaan talouden välttäminen)
- Työttömien tai vajaakuntoisten työllistämismäärä voidaan liittää vaatimukseksi osana hankintoja ja kilpailutusprosesseissa. Kaupunki huolehtii omalta osaltaan tästä Palke5:n ja Palke7:n toiminnoissa, joiden päätehtävänä on työttömien ja/tai vajaakuntoisten työllistäminen.
- Oppisopimuskoulutettavien ottaminen voidaan liittää vaatimukseksi hankinnoissa ja näitä otetaan kaupunkikonsernin sisällä säännöllisesti.
- Riskialojen kohdalla sosiaaliset-, ympäristö- ja ihmisoikeusnäkökohdat huomioidaan myös materiaalihankinnoissa tulevaisuudessa (mm. elintarvikke, it- ja tele, kalastus, kemia, koru, leikkikalut, lääke, matto, tekstiili- ja vaateus, puu, puolustus, raaka-aine).

1.3.6. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

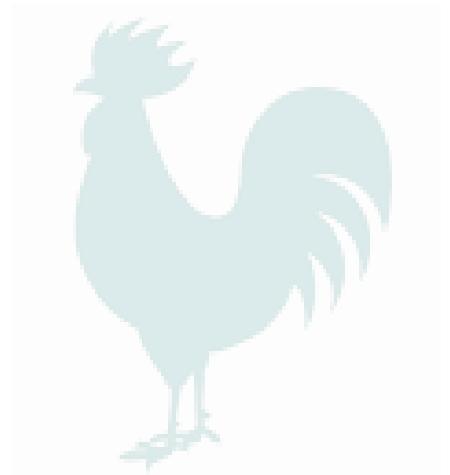
Tasa-arvolain 4 §:n mukaisesti viranomaisten tulee kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Toiminnallisella tasa-arvolla Laitilan kaupungissa tarkoitetaan sukupuolten tasa-arvon huomioonottamista ja edistämistä Laitilan kaupungin toiminnoissa ja palveluissa.

1.3.7. Korruption ja lahjonnan torjuminen

Kunnan ulkopuolisten tahojen tarjoaman taloudellisen etuuden hyväksyttävyyden arvioinnissa keskeisenä säädöspohjana ovat viranhaltijoiden, työntekijöiden ja luottamushenkilöiden asemaa koskevat yleiset säännökset sekä rikoslain rangaistus- ja säännökset. Viranhaltijain 17 §:n nojalla viranhaltijan on suoritettava virkasuhteeseen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työnjohto- ja valvontamääräyksiä. Viranhaltijan on toimittava tehtävässään tasapuolisesti ja käyttäydyttävä asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla. Viranhaltija ei saa vaatia, ottaa vastaan tai hyväksyä sellaista taloudellista tai muuta etua, josta säädetään rikoslain 40 luvussa. Viranhaltijan on vältettävä menettelyä, joka voi heikentää luottamusta viranomaistoiminnan tasapuolisuuteen.

Kuntien ja yksityisen sektorin välinen yhteistyö lisääntyy jatkuvasti ja tämä tuo uusia haasteita kunnallishallinnon toimintatavoille suhteessa yksityiseen sektoriin. Julkisen vallan käyttäjiltä edellytetään puolueettomuutta ja riippumattomuutta. Kun esimerkiksi yksityinen yritys on tarjoamassa kunnan henkilöstölle tai luottamushenkilölle matkaa, matkan hyväksyttävyyden arvioinnissa keskeisenä arviointikriteerinä on se, voiko etuuden hyväksyminen tai lahjan vastaanottaminen olla omiaan heikentämään luottamusta viranomaistoiminnan tasapuolisuuteen. Suomessa ei ole olemassa euromääräistä rajaa kielletylle etuudelle, joten hyväksyttävyyden arviointi on aina tapauskohtaista. Lähtökohtana on henkilön oma arvio toiminnan hyväksyttävyydestä. Vaikka etujen vastaanottaminen ei täyttäisi rikoksen tunnusmerkistöä,

saattaa tulkinnanvaraisten etujen vastaanottaminen aiheuttaa negatiivista julkisuutta. Tarjotuista eduista on aina mahdollista kieltäytyä.

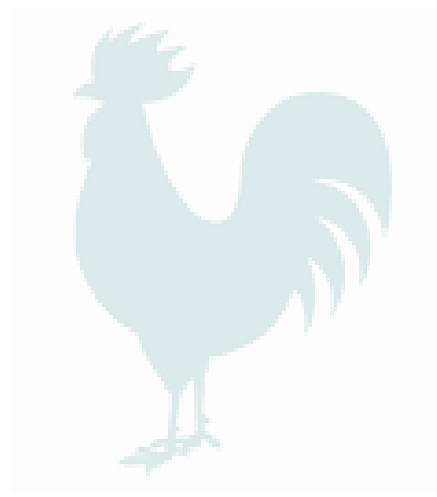
Virkamatkoissa lähtökohtana voidaan pitää, että kunta itse maksaa viranhaltijoiden, luottamushenkilöiden ja työntekijöiden matkat. Mikäli esimerkiksi ulkomaanmatka katsotaan virkatehtävien hoidon vuoksi tarpeelliseksi, huolehtii kunta pääsääntöisesti itse matkan aiheuttamista kustannuksista. Matkakustannuksia ovat esimerkiksi lentomatkat, oman auton käyttökustannukset sekä joukkoliikennevälineiden käyttömaksut. Yritysten tarjoamiin matkoihin on syytä suhtautua pidättyväisesti, jos viranhaltijalla ja luottamushenkilöllä saattaa asemansa perusteella olla tosiasiallista vaikutusvaltaa tehtäessä esim. etuuksia tarjonnutta yrityksiä koskevia päätöksiä ja hankintoja. Jos ulkopuolinen taho lähettää kutsun nimetyille henkilölle, saattaa tämä herättää epäilyksen siitä, että yritys haluaa tarjota matkan nimenomaan tietyille yrityksen kannalta vaikutusvaltaiselle henkilölle ja tätä kautta pyritään vaikuttamaan kunnalliseen päätöksentekoon epäasiallisin keinoin. Matkalaskuohjeistus on tehty huomioiden em. seikat.

1.3.8. Ympäristöasiat

Kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain mukaan kunnan tulee alueellaan valvoa ja edistää ympäristönsuojelua siten, että luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla, hoitamalla ja kehittämällä turvataan kunnan asukkaille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava sekä luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö. Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii em. lain tarkoittamana Laitilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on ympäristönsuojelun valvomiseksi ja edistämiseksi kunnassa:

- huolehtia sen hoidettaviksi laissa tai sen nojalla säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä
- huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä
- huolehtia ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista
- osallistua kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen
- antaa lausuntoja sekä tehdä esityksiä ja aloitteita ympäristöön liittyvistä asioista muille viranomaisille
- huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa
- edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasiassa sekä suorittaa muut sille hallintosäännössä määrätyt tehtävät

Laitilan kaupunki kuuluu hiilineutraaliutta tavoitteleviin (HINKU) kuntiin. Laitila tavoittelee 80 % kasvihuonekaasujen päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä. Päästövähennystavoite on kunnianhimoinen, sillä siitä on saavutettu vasta noin 5 %. Lisäksi Laitila on sitoutunut Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen (KETS) sopimuskauteen 2017–2025, joka kattaa kaksi sopimusjaksoa. Velvoitteena on vähintään 7,5 prosentin ohjeellisen energiansäästötavoite ja välitavoite 4 prosenttia vuodelle 2020. Säästövelvoite lasketaan vuonna 2016 käytetystä energiamäärästä. KETS sääs-

tövelvoite Laitilassa 1273 MWh. HINKU-toiminta on aktivoitunut Laitilassa ja toimenpiteitä on toteutettu niin kaupungin kuin kuntalaisten ja yritysten toimesta. Laitilan kaupungin tavoitteena on kestävän kehityksen toimintaperiaatteiden huomioiminen kaikessa ja sen saaminen osaksi arkea.

Kaupunki laskuttaa kiinteistöiltä jätelain valtuuttamaa ekomaksua. Ekomaksulla kateetaan vaarallisten ja hyötyjätteiden keräyksestä sekä jäteneuvonnasta aiheutuneita kuluja. Vuoden 2020 avattiin kaupungin toimesta Laitilaan kierrätyskeskus, jonka tavoitteena on edistää kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteutumista kunnassa.

1.3.9. Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Toimintaympäristön merkittävimmät riskit liittyvät muun muassa valtakunnallisen soteuudistuksen vaikutukseen, kaupunkien rahoituspohjaan ja investointikyvyn heikkenemiseen sekä valtion muiden toimenpiteiden epävarmuustekijöihin, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia Laitilan kaupunkiin. Lisäksi keskeinen toimintaympäristön muuttumisesta seurannut riski liittyy henkilöstön vaihtuvuuteen ja saatavuuteen. Johtavien viranhaltijoiden suuri vaihtuvuus heijastuu myös alempien sektoreiden työntekoon. Merkittävimpänä epävarmuustekijänä on sote-uudistuksen mukanaan tuomat kuntien verotulopohjan ja valtionosuuksien muutokset sekä koronapandemian pitkittyminen. Todennäköistä on, että pandemian väistyttyä ainakin sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannukset tulevat merkittävästi kasvamaan, kun esimerkiksi erikoissairaanhoidon hoitojonoja aletaan purkaa.

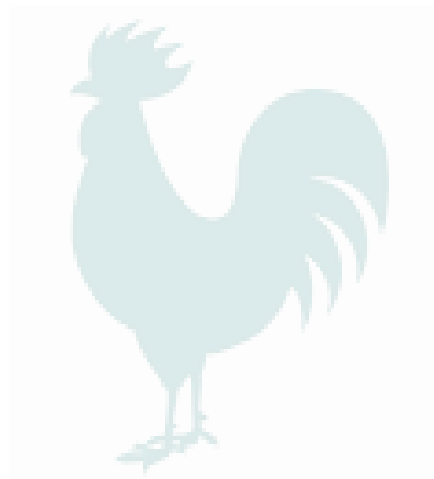
Kaupunki on jo vuosien ajan käyttänyt investointien rahoitukseen ja maksuvalmiuden hoitamiseen lyhytaikaista lainaa. Korkotaso on vuonna 2021 ollut ajoittain negatiivinen. Korkotasoon odotetaan maltillista kasvua vuonna 2022, mutta lisääntynyt talouden epävarmuus saattaa lykätä koronnostoja. Korkojen nousu tarkoittaisi kunnille merkittävää menojen kasvua.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan luo Euroopan rajalle uuden rautaesiripun ja heikentää voimakkaasti tulevaisuudennäkymiä. Sodan vaikutuksia Suomeen on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida luotettavasti, koska sen kestosta ja lähikuukausien tapahtumista ei tiedetä. Sota kuitenkin pienentää aikaisemmin ennustettua talouskasvu-uraa. Venäjän taloudelle asetettujen pakotteiden negatiiviset vaikutukset ulottuvat myös Suomeen, erityisesti niihin yrityksiin, jotka eivät löydä raaka-aineelleen, tuotteilleen tai palveluilleen korvaavia markkinoita.

1.4. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

1.4.1. Tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta

Varojen käytöstä ja sisäisestä valvonnasta ohjeistetaan erilaisten sääntöjen ja toimintaohjeiden avulla. Toimintaa ohjaavia sääntöjä ja ohjeita ovat hallintosääntö, palkkiosääntö, talousarvion laadintaohjeet ja täytäntöönpano-ohjeet, hankintaohje, laskutus- ja perintäohjeet, konserniohje, tilinpäätöksen laadintaohjeet sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje. Hallintosääntö päivitettiin kokonaisuudessaan ja hyväksyttiin valtuustossa 23.8.2021. Uusi konserniohje laadittiin ja hyväksyttiin valtuustossa 20.9.2021. Aikaisemmin konserniohjeet sisältyivät hallintosääntöön. Hallintosääntöä täydennetään tarpeellisilta osin erilaisilla ohjeilla.

Talospalvelut raportoi valtuutettuja, hallituksen jäseniä sekä talousarvion tehtävien vastuuhenkilöitä siitä, miten talousarvio ja sen tavoitteet ovat toteutuneet talouden 31.3., 30.6. ja 30.9. tilanteessa. Raportti sisältää selvityksen kaupungin talouden kokonaistilanteesta. Toimielimet käsittelevät tehtäväalueidensa talousarvion sekä investointien toteuman vähintään neljännesvuosittain. Osavuosisraportointiin sisältyy myös tehtävien vastuuhenkilöiden selvitys mahdollisista laskennallisista määrärahaylityksistä. Mahdollisista lisämäärärahatarpeista tulee ilmoittaa annetussa aikataulussa osavuosisikatsausten yhteydessä talousjohtajalle. Kaupunginhallituksella on oikeus antaa tarvittaessa hallintokunnille talouden seurantaan liittyviä tarkempia ja yksityiskohtaisempia menettelytapaoheja. Vuoden 2020 lopussa otettiin käyttöön raportointijärjestelmä – PowerBI. Kyseisen järjestelmän avulla tehtävien vastuuhenkilöt saavat tietoa vastuualueensa toteumasta.

Julkisista hankinnoista annetun lain noudattamista valvoo talousjohtaja. Laitilan kaupungin hankintaohjeet on hyväksytty 12.2.2018. Euroopan komissio tarkisti EU:n julkisia hankintoja koskevat kynnysarvot. Uudet EU-kynnysarvot astuivat voimaan vuoden 2020 alusta. Hankintaohjetta päivitettiin elokuussa 2021 vastaamaan muuttuneita kynnysarvoja, kaupungin organisaatiomuutoksia sekä yhteishankintayksiköissä tapahtuneita muutoksia.

Käteiskassojen tarkastuksesta vastaa yksikön esimies ja tarkastus tulee tehdä riittävän usein, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Mikäli kassanhoitaja vaihtuu kesken tilivuoden, on käteiskassan tarkastus syytä suorittaa. Kassan tarkastuksesta ja täsmäytyksestä tulee toimittaa raportti talospalveluihin vähintään kerran vuodessa tilinpäätöksen yhteydessä. Sisäistä valvontaa voidaan lisäksi suorittaa talousjohtajan toimesta käteiskassojen satunnaistarkastuksilla. Käteiskassojen määrää pyritään jatkossa vähentämään muun muassa kehittämällä verkkomaksamisen mahdollisuuksia.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta koskevat myös kaupungin tytäryhtiöitä. Konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden tulee raportoida konsernijohtoa konserniyhtiöiden merkittävistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä.

Laitosten turvallisuussuunnitelmat toimivat osana toiminnan riskienhallintaa. Laadittuja turvallisuussuunnitelmia päivitetään tarpeen mukaan.

Kaupunki on myöntänyt tytäryhtiöiden lainoille kaupungin omavelkaisen takauksen. Näistä takausvastuista ei ole aiheutunut kaupungille taloudellisia tappioita. Jos kaupungin omistus ei ole 100 %:n luokkaa, vaaditaan pääsääntöisesti vastavakuus.

1.4.2. Riskienhallinnan järjestäminen

Kuntalaki velvoittaa, että kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty. Lisäksi on otettava kantaa siihen, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella, miten suunnittelukaudella on tarkoitus kehittää sisäistä valvontaa ja sen prosessia sekä annettava selonteko merkittävistä riskeistä.

Riskienhallintatyö kattaa eri valiokuntien tehtäväalueet. Tilinpäätöksen tehtäväkohtaisiin tarkasteluihin on sisällytettävä myös arvio riskienhallinnan järjestämisestä ja sen toteutumisesta. Kaupungilla on käytössään Targetor Pron toimittama riskienhallinnan ohjelmisto. Targetor Pro riskienhallintaohjelmaan on sisällytetty myös työsuojelliset riskit sekä koronasta aiheutuvat riskit. Koronaviruksen vaikutukset huomi-

oidaan vaarojen arvioinnissa. Tarkastuslistan avulla työpaikoilla voidaan arvioida työpaikan oman varautumisen sekä tarvittavien toimenpiteiden tarvetta. Tarkastuslista täytetään työpaikalla esihenkilön johdolla.

1.4.3. Riskien arviointi

Arvioitaessa riskejä ja epävarmuustekijöitä ne voidaan luokitella useampaan kategoriaan. Kaupunki on riskianalyyssissään käyttänyt seuraavaa jaottelua: toiminnalliset-, taloudelliset-, henkilö-, turvallisuus ja työsuojelulliset riskit sekä koronaviruksesta aiheutuvat riskit. Osa riskitekijöistä voi kuulua samaan aikaan useampaan kategoriaan.

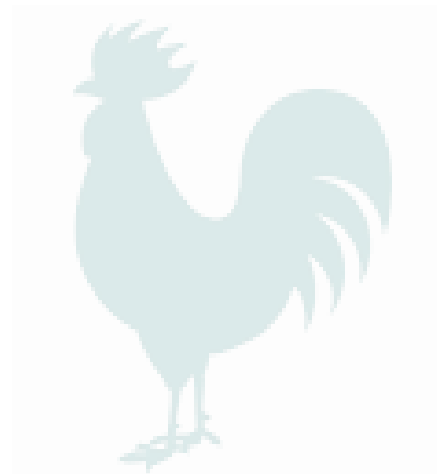
Vuoden 2021 lopussa Laitilan riskienhallintaohjelmaan sisältyi 77 riskiä, joista 35 on toiminnan riskejä, 11 talousriskejä, 12 henkilöriskejä, 16 turvallisuusriskejä ja 3 muita riskejä. Lisäksi havaittiin 12 koronavirukseen liittyvää riskiä ja 6 työsuojeluriskiä. Toiminnallisia riskejä ovat toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen, organisaatiorekenteeseen, sopimuksiin ja hankintoihin, omaisuuteen sekä viestintään ja sidosryhmiin liittyvät riskit. Toiminnallisista riskeistä suurimmat liittyvät tiedonkulkuun henkilöstövaihdosten tai sairastapausten yhteydessä, ohjeiden puuttumiseen sekä kiinteistöjen kunnossapitoon.

Omaisuuksien vahinkoriskejä ja toiminnan häiriöttömyyteen liittyviä riskejä on rajattu vakuutuksilla. Vakuutusten ajanmukaisuus tarkistetaan vakuutusyhtiön kanssa säännöllisesti kerran vuodessa ja muuten tarvittaessa. Vakuutusasioita kaupungin kanssa hoitaa Novum-meklariyhtiö. Vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2018 ja vuoden 2019 alusta omaisuusvakuutus sopimukset tehtiin IF:in kanssa ja tapaturma- ja muut henkilövakuutukset Protectorin kanssa.

Taloudellisia riskejä aiheuttavat puutteellinen taloussuunnittelu- ja seuranta, rahoitusratkaisut, investoinnit ja hankkeet sekä kulurakenne. Merkittävimmät taloudelliset riskit Laitilassa koetaan liittyvän suhdannevaihteluihin, lainsäädännön muutoksiin, koronaepidemian pitkittymiseen, sote-uudistukseen sekä geopolittisiin riskeihin. Riskinä koetaan myös Laitilan talouden tilan heikkeneminen yhdistettynä lisääntyvien investointien aiheuttamaan lainarahoituksen huomattavaa kasvuun. Suhdannevaihteluihin ja lainsäädännön muutoksiin liittyviin riskeihin kuuluvat esim. verotulojen ja valtionosuuksien pieneneminen sekä muuttuvat lakisääteiset velvoitteet, joilla on kustannuksia lisääviä vaikutuksia.

Laitilan kaupungin korkoriski on jo vuosien ajan ollut melko suuri, mutta talousarviosta poiketen, vuonna 2020 otettiin 10 miljoonan euron pitkäaikainen laina, jotta lainasalkun korkosuojaus saatiin riittävälle tasolle. Myös matala korkotasoa tuki talousarviossa määriteltyä korkeamman lainasumman ottoa. Kyseinen järjestely ei lisännyt kokonaislainamäärää vaan lyhytaikaisia, kuntatodistuslainoja konvertoitiin pitkäaikaisiksi lainaksi 10 miljoonalla eurolla. Näin saavutettiin parempi suojaustaso korkomuutoksia vastaan ja saatiin vapautettua lyhytaikaisten lainojen käyttölimiittiä yllättäviin rahoitustarpeisiin. Vuonna 2021 ei nostettu uutta pitkäaikaista lainaa.

Koronaepidemian pitkittymisen aiheuttamat toiminnan muutokset ja poikkeusjärjestelyt aiheuttivat menojen kasvua ja tulojen pientymistä. Tästä syystä rahoitusaseman turvaamiseksi tilapäislainan kerralla käytössä oleva enimmäismäärä pidettiin edelleen 30 miljoonassa eurossa. Ennen koronaepidemiaa limiitti oli 20 miljoonaa euroa. Rahalaitoskohtaiset nostolimiitit pysyivät kuitenkin ennallaan.

Henkilöriskejä ovat työyhteisöön ja työsuhteisiin liittyvät riskit sekä saatavuuteen ja osaamiseen liittyvät riskit. Henkilöstön osaaminen ja sen saatavuus ovat tällä hetkellä kohtuullisella tasolla. Joillakin aloilla uuden henkilökunnan saatavuus, erityisesti sijaisten osalta, koetaan haasteena. Johtavien viranhaltijoiden vaihtuvuus on ollut suurta. Lisäksi oleelliseksi riskitekijäksi koetaan ikääntyminen ja eläköitymiset.

Turvallisuusriskejä ovat mm. turvallisuuden johtaminen, toimitilojen turvallisuus, tietoturva sekä ympäristön turvallisuus. Merkittävimmiksi riskeiksi koetaan virastotalolla varapoistumisovien puuttuminen sekä koko kaupungin osalta lukitus- ja hälytysjärjestelmiin liittyvät riskit.

Työsuojeluun liittyvistä riskeistä merkittävimmiksi koetaan sisäilmaongelmiin liittyvät riskit, onnettomuustilanteiden pelastautumisharjoitusten puuttuminen, kuulustusten huono kuuluvuus eri tiloissa sekä kiireen aiheuttama stressi.

Edellä mainittujen riskien toteutuminen Laitilassa on mahdollista, mutta niihin voidaan varautua huolellisella ja ennakoivalla suunnittelulla ja seurannalla. Riskien tiedostaminen auttaa poistamaan ja vähentämään riskejä muuttamalla ja kehittämällä mahdollisuuksien mukaan toimintatapoja ja käytäntöjä.

Laitilan kaupungissa riskienhallintaa koordinoi controller.

1.4.4. Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyvät vuosittaiseen talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin. Riittävän sisäisen valvonnan perusedellytyksenä on riskien tunnistaminen ja niiden huomioiminen valvontaa suunniteltaessa ja toteuttaessa.

Hallintokunnat ovat tehneet riskikartoituksia. Sisäinen valvonta toteutuu osana päivittäisiä työprosesseja mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana.

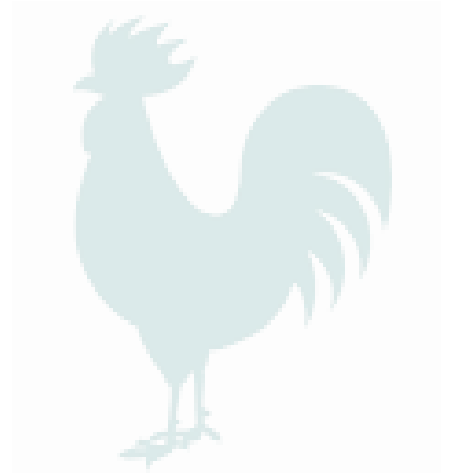
Laskujen asiatarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, erillisyksiköiden vastuuhenkilöt sekä vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia.

Sisäistä valvontaa suoritetaan raportointikäytäntöjen sekä työruutiinien kautta ja se tapahtuu osana normaaleja johtamiskäytäntöjä, jolloin johto seuraa muun muassa määrärahojen käyttöä ja päätöksentekoa. Asioita käsitellään toimialojen johtoryhmissä ja osastopalaverissa. Kaupungin sisäinen tarkastus on ostettu tilintarkastusyhteisöltä. Sen lisäksi talouspalveluissa seurataan, miten hallintokunnat noudattavat talousarvion täytäntöönpano-ohjeita.

1.4.5. Hallituksen kannanotto sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi sekä konsernivalvonnasta. Hallituksen selonteko perustuu sen alaisten toimielinten ja konserniyhteisöjen laatimiin selontekoihin.

Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta ja lainmukaisuudesta, hyvän hallintotavan

noudattamisesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

1.4.6. Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

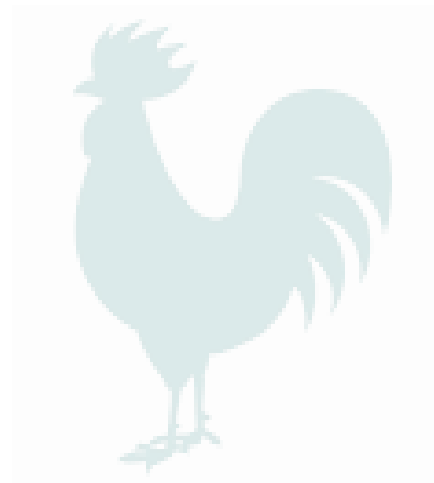
Sopimustenhallinnan osalta kehitystä tapahtui, kun kaupunki hankki loppuvuodesta 2021 Cloudia sopimushallinnan -järjestelmän. Järjestelmän käyttöönottoprojekti kuitenkin siirtyi vuodelle 2022. Cloudia Sopimus on pilvipalveluna tarjottava sopimushallintaratkaisu, jonka avulla voidaan hallita kaupungin sopimuksia sopimuskauden aikana. Järjestelmä kattaa sopimushallinnan vaiheet sopimuksen syntymisestä pitkäaikaisarkistoon siirtämiseen saakka. Järjestelmä on integroitu CaseM -asianhallintajärjestelmään.

Vuoden 2021 alusta astui voimaan organisaatiouudistus, jonka tavoitteena oli muun muassa vahvistaa hallinto- ja talouspalveluiden johtamista sekä selkeyttää hallintotoimen toimenkuvia ja vastuita. Uudistuksen tavoitteena oli lisäksi vahvistaa sekä työntekijöiden että johdon saamaa tukea, mahdollistaa ajankäyttöä kehittämistyöhön ja varmistaa toimivat sijaisjärjestelyt. Muutokseen liittyi talous- ja hallintojohtajan tehtävien eriyttäminen erillisiksi viroiksi.

Talous- ja hallintojohtajan nimike muutettiin hallintojohtajaksi. Nimikkeen muuttamisen yhteydessä hallintojohtajan toimenkuva keskittyi hallintotoimen toimialajohtajan tehtävään, painottaen erityisesti hallinto- ja henkilöstöpalveluiden johtamista. Hallintojohtaja on myös kaupunginjohtajan sijainen.

Samaan uudistuskokonaisuuteen liittyi talousjohtajan viran perustaminen. Talousjohtaja työskentelee suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa, kuuluu kaupungin johtoryhmään ja on osa kaupungin konsernijohtoa. Talousjohtaja vastaa talouspalveluista, hankintojen koordinoinnista sekä konserniyhtiöiden ohjauksesta ja seurannasta. Talousjohtaja toimii hallintojohtajan sijaisena.

Uudistuksessa hallinto- ja henkilöstöpalvelut muodostivat entistä selkeämmän ja tiiviimmän kokonaisuuden ja talouspalvelut siirtyivät erilliseksi yksiköksi, jota johtaa talousjohtaja. Kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivia erillisyyksiköitä järjestettiin lisäksi siten, että muutoksen jälkeen yksiköitä olivat talouspalvelut, maankäytön suunnitteluyksikkö, elinkeinotoimen ja asumisen yksikkö sekä johdon tuki ja viestintä. Sisäisen palvelutoiminnan erillisyyksikkö siirtyi osaksi hallinto- ja henkilöstöpalveluja.

1.5. Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA, TIIVISTETTY

(1 000 €)	2021	2020	Muutos-%
Toimintatuotot	11 078	9 058	22,3 %
Toimintakulut	-61 683	-58 321	5,8 %
TOIMINTAKATE	-50 605	-49 262	2,7 %
Verotulot	31 901	30 985	3,0 %
Valtionosuudet	23 607	24 030	-1,8 %
Rahoitustuotot- ja kulut			
Korkotuotot	0	0	-
Muut rahoitustuotot	143	184	-22,4 %
Korkokulut	-12	-25	-50,6 %
Muut rahoituskulut	-102	-96	6,2 %
Rahoitustuotot- ja kulut yht.	29	63	-54,7 %
VUOSIKATE	4 930	5 816	-15,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-3 528	-3 010	17,2 %
Satunnaiset erät	0	0	-
TILIKAUDEN TULOS	1 402	2 806	-50,0 %
Tilinpäätössiirrot	133	121	9,6 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	1 535	2 927	-47,6 %

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
Toimintatuotot/toimintakulut	18,0 %	15,5 %
Vuosikate/poistot	139,7 %	193,2 %
Vuosikate, €/asukas	582,73	686,49
Asukasmäärä	8 461	8 472

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyys. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulo-rahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan.

Tilikauden tulojen riittävyys menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla.

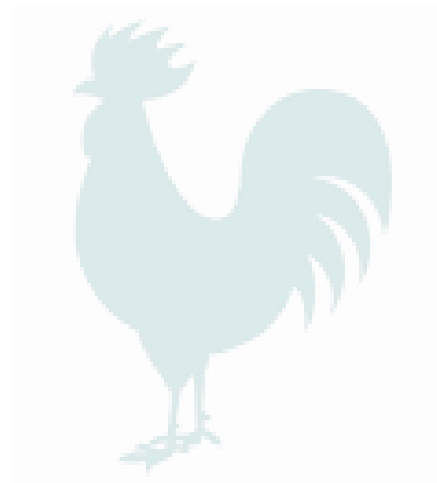
Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista 18 % (2020 15,5 %), laskentakaava: $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$.

Tunnusluvulla kuvataan maksurahoituksen osuutta toimintamenoista. Tunnusluku on hieman kasvanut edellisvuodesta. Toimintatuotot ovat kasvaneet 22 % ja toimintakulut ovat kasvaneet 5,8 % edellisvuoteen verrattuna. Saatu prosenttiosuus vähenettynä sadasta osoittaa, millainen osuus toimintakuluista rahoitetaan verotuloin ja valtionosuuksin (82 %).

Toimintakate -50 605 198 € (2020 -49 262 082 €)

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus. Toimintakate on heikentynyt edellisvuodesta 2,7 %. Laitilassa asukaskohtainen toimintakate oli vuonna 2021

-5 981 €/asukas.

Vuosikate 140 % poistoista (2020 193 %), laskentakaava: $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$ ja arvonalentumiset.

Kun tunnusluvun arvo on 100 % oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet. Laitilan kaupungin poistoajoja on lyhennetty vuodesta 2013 lähtien.

Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuonna 2021 vuosikate oli 4 930 472 €, poistot 3 329 327 € ja arvonalentumiset 198 877 €. (vuonna 2020 vuosikate 5 815 911 € ja poistot 3 010 046 €.)

Vuonna 2021 vuosikate Laitilassa oli 583 €/asukas. Vuonna 2020 kaikkien kuntien vuosikate asukasta kohden oli keskimäärin 739 €, kun Laitilassa vastaava tunnusluku oli 686 €/asukas.

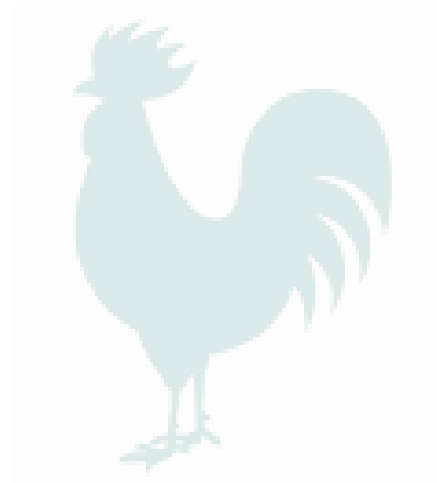
Tilikauden tulos 1 402 268 € (2020 2 805 865 €)

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Vuoden 2021 tilinpäätöksen tilikauden ylijäämä on 1 534 898 euroa. Tulos on lähes kaksi miljoonaa parempi kuin vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa on ennakoitu.

1.6. Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA, TIIVISTETTY

(1 000 €)	2021	2020
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 930	5 816
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korj.erät	-172	-70
Toiminnan rahavirta yht.	4 758	5 745
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 679	-6 731
Rah.osuudet inv.menoihin	0	0
Pys. vast. hyöd. luov.tulot	446	210
Investointien rahavirta yht.	-4 233	-6 521
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA YHT.	526	-776
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	0	0
Lainakannan muutokset	100	-55
Muut maksuvalmiuden muutokset	873	659
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA YHT.	973	604
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 499	-172
RAHAVARAT 1.1.	2 156	2 328
RAHAVARAT 31.12.	3 655	2 156

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä (5 vuotta), 1 000 e	-13 562	-15 195
Investointien tulorahoitus, %	105,4 %	86,4 %
Lainanhoitokate	1,54	1,79
Kassan riittävyys, pv	15,8	6,7
Asukasmäärä	8 461	8 472

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskehtavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikaudella.

Toiminnan ja investointien rahavirta 525 570 euroa ja sen kertymä 5 vuodelta on -13 562 500 € (2020 kertymä -15 195 000 €).

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien kertymä -tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Laitilan kaupungilla näin on käynyt.

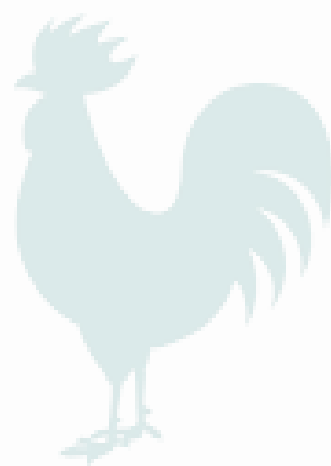
Investointien tulorahoitus 105,4 % (2020 86,4 %), laskentakaava: $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Vuonna 2020 Suomen kunnissa investointien tulorahoitusprosentti oli keskimäärin 84 %.

Lainanhoitokate 1,54 (2020 1,79), laskentakaava: $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanhoitolyhennykset})$.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. **Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon otta- maan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.** Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä luvun ollessa 1 – 2 ja heikko, kun tunnusluku jää alle yhden. Laitilan lainanhoitokyky oli tyydyttävä vuonna 2021. Korkotaso oli erittäin alhainen.

Kassan riittävyys 15,8 pv (2020 6,7 pv), laskentakaava: $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassan riittävyys oli 15,8 päivää vuonna 2021, kun yleensä kunnissa kassan riittävyys on noin 49 päivää.

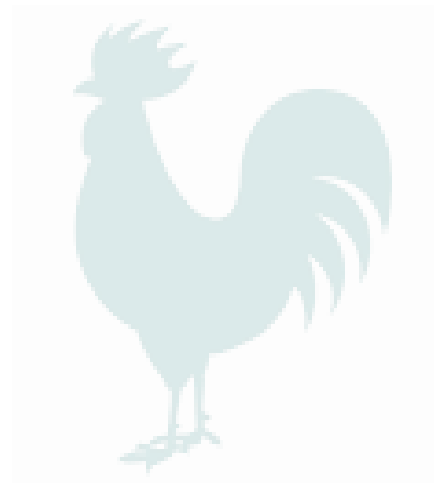
1.7. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE VASTAAVAA, TIIVISTETTY

(1 000 €)	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	66	74
Aineelliset hyödykkeet	61 599	60 567
Sijoitukset	8 402	8 548
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	70 066	69 189
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	925	784
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	195	183
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	675	675
Lyhytaikaiset saamiset	3 175	3 286
Saamiset yht.	3 850	3 961
Rahoitusarvopaperit	304	304
Rahat ja pankkisaamiset	2 658	924
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	7 007	5 372
VASTAAVAA YHT.	77 998	75 345

TASE VASTATTAVAA, TIIVISTETTY

(1 000 €)	2021	2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	30 730	30 730
Rahastot	0	0
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	5 534	2 372
Tilikauden yli-/alijäämä	1 535	2 927
OMA PÄÄOMA YHT.	37 799	36 029
POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.	698	803
PAKOLLISET VARAUKSET	0	28
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 080	941
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	16 315	18 226
Lyhytaikainen vieras pääoma	22 107	19 318
VIERAS PÄÄOMA YHT.	38 422	37 544
VASTATTAVAA YHT.	77 998	75 345

TASEEN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	49,4	48,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	57,7	58,6
Velat ja vastuut, % käyttötuloista	58,7	58,7
Kertynyt yli-/alijäämä, milj. €	7,1	5,3
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	835,5	625,4
Lainakanta 31.12., 1000 €	27 500	27 400
Lainakanta, €/asukas	3 250,21	3 234,18
Lainasaamiset, 1000 €	774	774
Asukasmäärä	8 461	8 472

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset, kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Taseen liitetiedoissa on tase-erien tarkemmat erittelyt. Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste 49,4 % (2020 48,9 %), laskentakaava: $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma-Saadut ennakot})$.

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 % ja sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. **Laitilassa omavaraisuusaste on alle tavoitetason.** Suomen kuntien keskimääräinen omavaraisuusaste oli 58,0 % vuonna 2020.

Suhteellinen velkaantuneisuus 57,7 % (2020 58,6 %), laskentakaava: $100 \cdot (\text{Vieras pääoma-Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$.

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuonna 2020 suhteellinen velkaantuneisuus koko maassa oli 60 %.

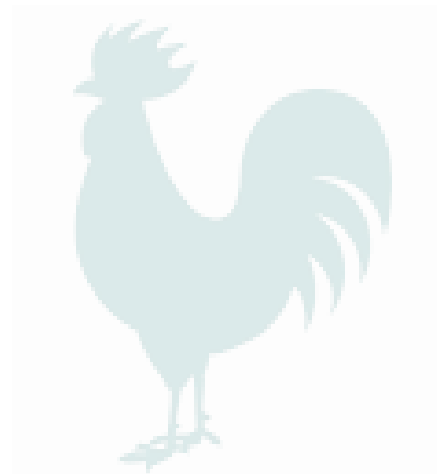
Kertynyt ylijäämä 7,1 milj.€ (2020 5,3 milj. €), laskentakaava: Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)+Tilikauden ylijäämä (alijäämä).

Kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana (tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina). Vuoden 2021 tilinpäätöksen tilikauden ylijäämä on 1 534 898 euroa.

Kertynyt ylijäämä/asukas 835 € (2020 625 €)

Kertynyt ylijäämä kasvoi vuodesta 2020 asukasta kohden 210 euroa. Kaikkien kuntien kertynyt ylijäämä/asukas oli 2 293 euroa vuonna 2020.

Lainakanta 31.12.2021 oli 27,5 milj.€ (2020 27,4 milj. €), laskentakaava: Vierias pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat).

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainat/asukas 3 250 € (2020 3 234 €)

Laitilan asukaskohtainen lainamäärä kasvoi 16 euroa asukasta kohden vuonna 2021. Vuonna 2020 koko maassa lainoja per asukas oli 3 448 euroa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. 28,1 milj. € (2020 27,5 milj. €), laskentakaava Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

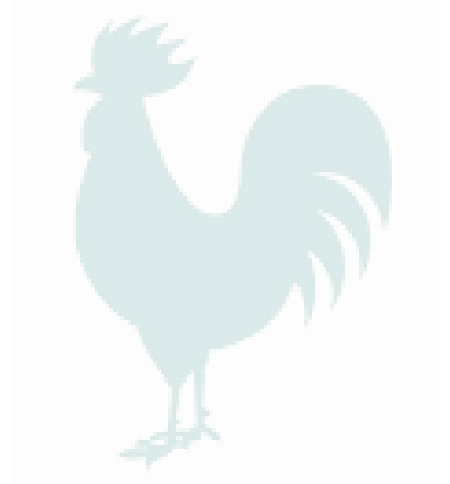
Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Leasing- ja vuokravastuisiin on laskettu mukaan kaikkien kaupungin vuokraamien koneiden- ja laitteiden leasingvastuut. Aikaisempina vuosina on laskelmasta epähuomiossa jäänyt osa puuttumaan. Tästä syystä tunnusluku ei ole vertailukelpoinen edellisten vuosien kanssa.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas 3 326 € (2020 3 242 €), laskentakaava: asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.2021 774 000 € (2020 774 000 €)

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.8. Kokonaistulot ja -menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT

Tulot (1 000 e)	2021	Menot (1 000 e)	2021
Varsinainen toiminta		Varsinainen toiminta	
Toimintatuotot	11 078	Toimintakulut	-61 683
Verotulot	31 901	Valm. omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	23 607		
Korkotuotot	0	Korkokulut	-12
Muut rahoitustuotot	143	Muut rahoituskulut	-102
Satunnaiset tuotot	0	Satunnaiset kulut	0
Varsinainen toiminta yht.	66 728	Varsinainen toiminta yht.	-61 797
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
Pys. vast. hyöd. myyntivoitot	-173	Pys. vast. hyöd. myyntitappiot	0
		Pakollisten varausten muutos	0
Tulorahoituksen korjauserät yht.	-173	Tulorahoituksen korjauserät yht.	0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	0	Investointimenot	-4 679
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	446		
Investoinnit yht.	446	Investoinnit yht.	-4 679
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennys	0	Antolainasaamisten lisäys	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	2 100	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Rahoitustoiminta yht.	2 100	Rahoitustoiminta yht.	-2 000
KOKONAISTULOT YHT.	69 101	KOKONAISMENOT YHT.	-68 475

Varsinaisen toiminnan kokonaistulot ovat kasvaneet edellisvuodesta 2,5 milj. euroa ja kokonaismenot 3,4 milj. euroa. Kokonaistulojen kasvu johtuu verotulojen kasvusta sekä korona-avustuksista. Menojen kasvu puolestaan johtuu pääasiassa henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen kasvusta.

1.9. Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.9.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä

Laitilan kaupungin konserniin kuuluu 11 tytäryhteisöä, joista 8 on kiinteistöosakeyhtiötä ja 3 osakeyhtiötä. Kuntayhtymiä on 3 ja osakkuusyhteisöjä yhteensä 5 kpl.

LAITILAN KAUPUNGIN KONSERNIRAKENNE

	Määrä
Yhdistelty kokonaan	
Tytäryhteisöt	-
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	8
Kunnallista liiketoim. harjoittavat yhtiöt	3
Muut yhtiöt	-
Osuuskunnat	-
Yhdistykset	-
Säätiöt	-
Kuntayhtymät	3
Yhteensä	14
Osuus voitosta/tappiosta yhdistelty	
Osakkuusyhteisöt	5
Yhteisyhteisöt	-
Yhteensä	5

1.9.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Laitilan kaupungin edelliset erilliset konserniohjeet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 30.1.2012. Kaupunginhallituksessa päätettiin 8.5.2017 sisällyttää konserniohjeistus osaksi hallintosääntöä. Nykyisen 1.8.2021 voimaan astuneen hallintosäännön päivytyksen yhteydessä päätettiin palata takaisin vanhaan käytäntöön ja ottaa käyttöön erilliset konserniohjeet. Vuonna 2012 laaditut ja vuonna 2017 hallintosääntöön sisällytetyt konserniohjeet eivät olleet riittävät kaupungin konserniohjaukselle asetettujen tavoitteiden näkökulmasta. Uudet erilliset konserniohjeet hyväksyttiin valtuustossa 20.9.2021.

Kaupungin omistajapolitiikan näkyminen tyttärien toiminnassa on tullut entistä tärkeämmäksi. Kunnat myös joutuvat laatimaan konsernitilinpäätöksen, johon sisältyy konsernitaseen lisäksi konsernituloslaskelma ja konsernirahoituslaskelma. Koko konsernin ohjaaminen sekä toiminnan ja talouden seuranta myös kesken tilikautta on tärkeää.

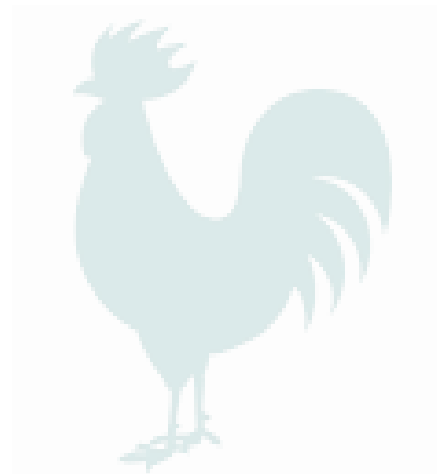
Uudistetuissa konserniohjeissa on käytetty apuna muun muassa Kuntaliiton ohjeistusta. Konserniyhtiöiltä pyydettiin yhtiöiden hallitusten alustavat näkemykset luonnosvaiheessa olleeseen konserniohjeeseen. Ohjeiden tarkoituksena on edistää yhteisen kokonaisnäkömyksen muodostumista sekä sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin.

1.9.3. Olennaiset kaupunkikonsernia koskevat tapahtumat

Kaupungin tilintarkastuksen suorittanut BDO Oy suoritti Kiinteistö Oy Suulinmäen teollisuutta lukuun ottamatta myös tytäryhteisöjen tilintarkastuksen.

1.9.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta valvonnasta

Kiinteistöyhtiöiden taloudellinen tilanne on tällä hetkellä pääsääntöisesti suhteellisen hyvä. Kaupungin vuokrataloyhtiöt on pääosin keskitetty Laitilan Talot Oy:lle. Kiinteistö Oy Lait. Valkoranta fuusioitiin vuonna 2020 Laitilan Taloihin. Yhtiön toimintaa rasittaa voimakkaasti suuri velkamäärä. Velkaantuminen johtuu uusien vuokratalojen rakentamisesta, jolla saatiin Laitilaan lisää vuokra-asuntoja yksityisen asuntotuotannon puuttuessa lähes kokonaan. Uusien kohteiden suuren velkamäärän myötä poistot painavat tulosta alaspäin. Vanhempien kohteiden osalta velat ovat pieniä ja niiden tulos kokonaisuutena on positiivinen. Vuokratasot ovat uusissa kohteissa niin

korkeat, ettei nostomahdollisuuksia käytännössä ole ja niiden joukosta löytyy suurin osa vapaista asunnoista. Vanhempien vuokra-asuntojen vuokrat ovat kohtuullisempia ja vapaita asuntoja ei näissä juuri ole. Suunnitellut ja jo toteutuneet hankkeet lisäävät eräiden yhtiöiden velkaantuneisuutta ja näin kokonaisuudessaan omavaraisuusaste heikkenee.

Jääkukko Oy:n talous pysyy tiukkana niin kauan, kunnes sen lainat on maksettu. Vanhat lainat tulevat hoidetuksi vuoteen 2023 mennessä, mutta yhtiö on hakenut kaupungilta omavelkaisen takauksen uudelle 800.000 euron lainalle pukuhuonetilojen rakentamista varten.

Laitilan Terveyskoti Oy on jakautunut ja purkautunut selvitysmenettelyttä 31.12.2021. Varat ja velat siirtyivät kokonaisjakautumisessa perustettavalle Laitilan Terveyskoti Oy:lle ja Kiinteistö Oy Laitilan Kuntokodille. Jakautumisen syynä oli kuntoutus-, sosiaali-, ja terveydenhuolto- sekä hyvinvointi- ja ruokapalvelutoiminnan eriyttäminen kiinteistöjen ja toimitilojen omistamisesta ja hallinnoinnista. Laitilan Terveyskoti Oy:lle siirtyy toiminnallinen osuus ja Kiinteistö Oy Laitilan Kuntokoti omistaa ja hallinnoi kiinteistöä ja toimitiloja. Jakautumis-prosessi oli yhtiölle suuri toiminnallinen muutos.

Laitilan Lämpö Oy jatkaa kaupunkienemmistöisenä yhtiönä pyrkien lisäämään kotimaisella polttoaineella tuotetun lämpöenergian osuutta. Laitilassa kaukolämpö on kilpailukykyinen lämmitysmuoto. Uudisrakennusten lämmöntarpeen pieneneminen, vanhojen rakennusten peruskorjaukset sekä ilmaston lämpeneminen muuttavat jatkossa kaukolämmön toimintaympäristöä. Haasteisiin vastataan tuottamalla lämpöenergiaa mahdollisimman energiatehokkaasti ja pienin ympäristövaikutuksin vähentämällä öljyn käyttöä lämmön tuotannossa.

Vuodelle 2022 merkittävän epävarmuustekijän luo koronapandemian pitkittyminen. Epidemian laajentumisen aiheuttamat toiminnan muutokset ja poikkeusjärjestelyt vaikuttavat merkittävästi niin globaaliin talouteen kuin kuntatalouteenkin. Kunta-puolella tämä näkyy menojen lisääksinä ja tulojen pienentymisenä. Myös verorahoituksen heikkeneminen on mahdollista. Hallituksen tukitoimet näkyivät vuonna 2020 ja 2021 valtionosuuksien kasvuna. Peruskaupungin talouden lisäksi epidemian pitkittyminen vaikuttaa myös konserniyhtiöiden talouteen. Uhkakuvana näyttäytyvät nopeasti kasvanut inflaatio, maailmanlaajuinen komponenttipula ja yleisesti raaka-aineiden hinnannousu sekä geopoliittiset riskit, jotka koettelevat yritysten kannattavuutta.

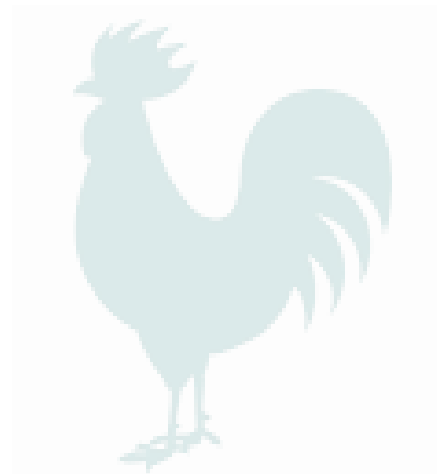
1.9.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniohjeiden mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista.

Konsernijohto (kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat sekä talousjohtaja) vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Toimialajohtaja seuraa toimialallaan kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa konsernijohtolle.

Talusojohtaja vastaa konserniohjetta yksityiskohtaisempien ohjeiden valmistelusta sekä seuraa tytäryhtiöiden toimintaa, taloudenhoitoa ja konserniohjeen soveltamista.

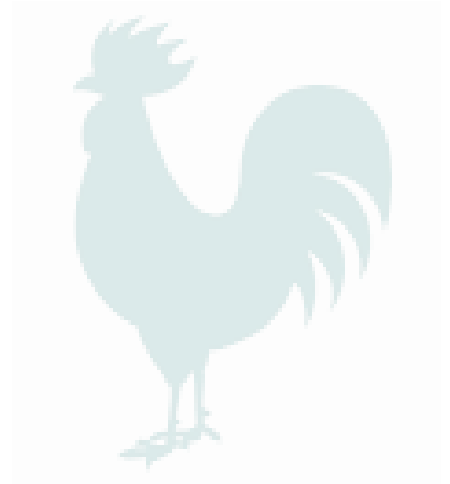
1.9.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA, TIIVISTETTY

(1 000 €)	2021	2020
Toimintatuotot	42 438	38 935
Toimintakulut	-90 431	-85 921
Osuus osakk.yht. tuloksesta	58	26
TOIMINTAKATE	-47 936	-46 960
Verotulot	31 901	30 985
Valtionosuudet	23 607	24 030
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	19	8
Muut rahoitustuotot	89	152
Korkokulut	-236	-260
Muut rahoituskulut	-104	-111
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-231	-211
VUOSIKATE	7 340	7 843
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 377	-4 978
Omistuksen eliminointierot	0	-5
Arvonalentumiset	-199	3
Poistot ja arvonalentumiset yht.	-5 576	-4 980
Satunnaiset erät	-4	0
TILIKAUDEN TULOS	1 760	2 863
Tilinpäätössiirrot	28	0
Tilikauden verot	-10	-46
Laskennalliset verot	4	15
Vähemmistöosuudet	3	-114
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	1 784	2 719

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
Toimintatuotot/toimintakulut	46,9 %	45,3 %
Vuosikate/poistot	131,6 %	157,7 %
Vuosikate, €/asukas	867,52	925,81
Asukasmäärä	8 461	8 472

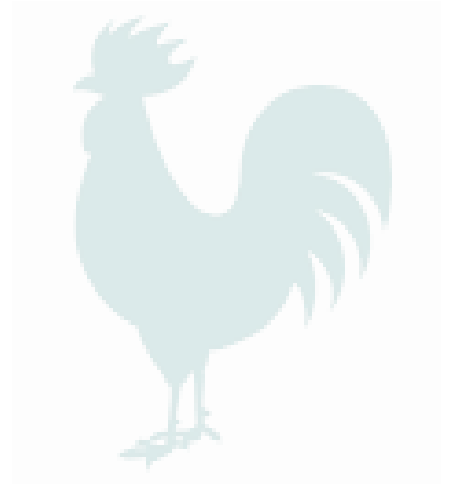

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA, TIIVISTETTY

(1 000 €)	2021	2020
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 340	7 843
Satunnaiset erät	-4	0
Tilikauden verot	-10	-46
Tulorahoituksen korj.erät	-227	-157
Toiminnan rahavirta yht.	7 099	7 641
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 136	-8 044
Rah.osuudet inv.menoihin	41	53
Pys. vast. hyöd. luov.tulot	849	391
Investointien rahavirta yht.	-5 246	-7 600
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA YHT.	1 853	41
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	-17	10
Lainakannan muutokset	-1 142	-1 019
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 045	944
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA YHT.	-114	-66
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 739	-25
RAHAVARAT 1.1.	4 995	5 020
RAHAVARAT 31.12.	6 735	4 995

KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä (5 vuotta), 1 000 e	-6 665	-7 921
Investointien tulorahoitus, %	120,4 %	98,2 %
Lainanhoitokate	2,4	2,5
Kassan riittävyys, pv	24,6	18,8
Asukasmäärä	8 461	8 472

KONSERNITASE VASTAAVAA, TIIVISTETTY

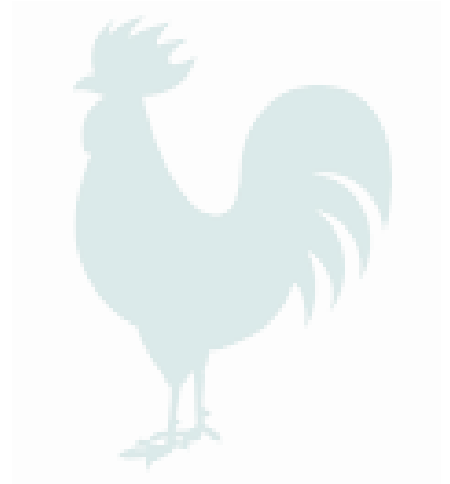
(1 000 €)	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	189	232
Aineelliset hyödykkeet	93 113	92 362
Sijoitukset	2 498	2 860
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	95 800	95 453
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 187	1 000
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	622	682
Pitkäaik. saamiset	1 421	2 123
Lyhytaik. saamiset	6 115	5 346
Rahoitusarvopaperit	332	331
Rahat ja pankkisaamiset	6 403	4 664
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	14 893	13 146
VASTAAVAA YHT.	111 879	109 599

KONSERNITASE VASTATTAVAA, TIIVISTETTY

(1 000 €)	2021	2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	30 730	30 730
Rahastot	1 786	1 726
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	8 736	5 934
Tilikauden yli-/alijäämä	1 784	2 719
OMA PÄÄOMA YHT.	43 036	41 109
VÄHEMMISTÖOSUUDET	2 101	1 967
PAKOLLISET VARAUKSET	979	958
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 340	1 162
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	35 189	37 690
Lyhytaikainen vieras pääoma	29 232	26 712
VIERAS PÄÄOMA YHT.	64 422	64 402
VASTATTAVAA YHT.	111 878	109 598

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	39,4	38,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	65,6	68,3
Velat ja vastuut, % käyttötuloista	69,4	73,0
Kertynyt yli-/alijäämä, milj. €	10,5	8,7
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 243,3	1 021,2
Lainakanta 31.12., 1000 €	45 901	46 954
Lainakanta, €/asukas	5 425,05	5 542,25
Lainasaamiset, 1000 €	406	424
Asukasmäärä	8 461	8 472

Muutettu kuntalaki asettaa vaatimuksia konsernitilinpäätöksen laadinnalle. Vuodesta 2016 alkaen kaikkien kuntien on laadittava konsernitilinpäätös. Samalla muutettiin kuntien arviointimenettelyyn liittyviä kriisikuntakriteeristöä siten, että suurin osa kriisikuntakriteereistä lasketaan konsernitilinpäätöksen perusteella. Kriisikuntakriteereitä on päivitetty vuonna 2020. Kriisikuntakriteerit on lueteltu tilinpäätöksen alkuosan toimintakertomuksessa.

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä konsernituloslaskelman **toimintakate oli -47,9 milj. euroa (2020 toimintakate oli -47 milj. euroa)**. Konsernin toimintakate heikkeni edellisvuodesta 0,9 milj. euroa.

Konsernituloslaskelman **vuosikate oli 867,52 euroa/asukas** eli asukasta kohden 58 euroa pienempi kuin vuonna 2020. Vuonna 2020 Suomen kuntakonsernien asukas-kohtainen vuosikate oli keskimäärin 1 253 euroa. Laitilan konsernitilinpäätöksessä vuoden 2020 asukaskohtainen vuosikate oli 925,81 euroa.

Konsernin vuoden 2021 **tilikauden tulos oli 1 759 536 euroa**, kun vuonna 2020 se oli 2 863 428 euroa. **Tilikauden ylijäämä vuonna 2021 oli 1 783 631 euroa**.

Vuoden 2021 konsernitilinpäätöksessä **investointien tulo-rahoitusosuus oli 120,4 prosenttia**. Vuonna 2020 Suomen kuntakonserneissa investointien tulo-rahoitusosuus oli keskimäärin 77 %, kun Laitilan kuntakonsernissa se oli samaan aikaan 98,2 prosenttia.

Laitilan **omavaraisuusaste oli 39,4 prosenttia** vuoden 2021 konsernitilinpäätöksessä. Vuonna 2020 se oli Suomen kuntakonserneissa 42,1 prosenttia ja Laitilassa 38,4 prosenttia.

Konsernin lainakanta 31.12. oli 45,9 milj. euroa. Lainakanta laski edellisvuodesta miljoonalla eurolla. Vuonna 2020 Laitilassa lainakanta oli 47 milj. euroa.

Konsernin lainakannasta laskettu **vuoden 2021 asukaskohtainen lainamäärä oli 5 425 eli 117 euroa** edellisvuotta pienempi. **Suomen kuntakonsernien vuoden 2020 asukaskohtainen lainakanta oli keskimäärin 7 481 euroa**, kun vastaavana ajankohdana Laitilan kaupungin konsernissa se oli 5 542 euroa asukasta kohden.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. olivat 50 milj. euroa. ja Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas olivat 5 873 euroa. Vuonna 2020 vastaava luku oli Suomen kuntakonserneissa **8 789 euroa/asukas**.

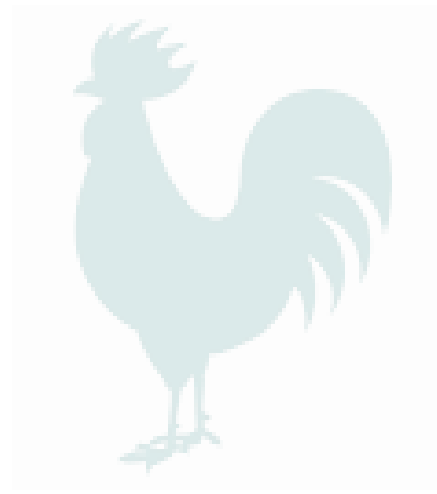
Vuonna 2020 Suomen kunnissa konsernin asukaskohtainen kertynyt ylijäämä oli keskimäärin 2 669 euroa, kun Laitilan konsernissa se oli 1 021 euroa asukasta kohden. **Konsernin kertynyt ylijäämä vuonna 2021 oli 10,5 milj. euroa. Asukasta kohden kertynyttä ylijäämää oli 1 243 euroa**.

1.10. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä

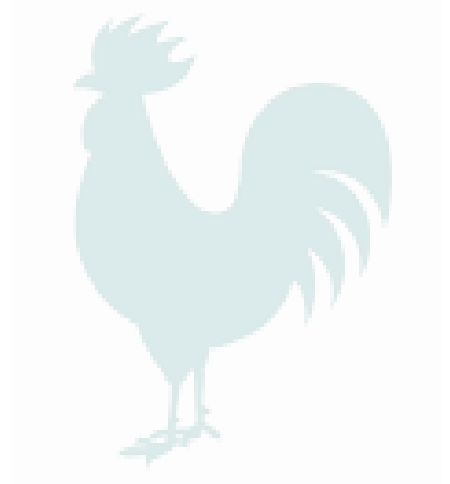
Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa selkoa taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kaupungin vuoden 2021 tilikauden tulos on 1 402 267,64 euroa ylijäämäinen. Poistoroa puretaan 104 910,91 euroa.

Tilikauden ylijäämä 1 534 898,30 euroa kirjataan taseen tilikauden yli-/alijäämätillille.

Vuoden 2021 taseessa kumulatiivinen ylijäämä on 7 068 988,14 euroa. Kumulatiivinen ylijäämä olisi 9 336 689,42 euroa ilman vuonna 2017 tehtyä Pähkinäpensaas päiväkodin alaskirjausta (1 932 816,97 €) vuoden 2018 tilinpäätöksessä alaskirjattua Winnovan rakennusta (136 007,02 €) sekä vuonna 2021 alaskirjattua Kulttuurimeijeriä (32 531,72 €), Pihlajakotoa (8895,43 €) sekä jäteveden puhdistamon rakennuksia (157 450,14 €).

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Valtuuston strategisten päämäärien toteutuminen

Valtuuston strategiset päämäärät on jalkautettu tavoitteiksi osastoille ja tehtävälueille. Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan jokaisella tehtävälalueella erikseen seuraavissa alaluvuissa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

TALouden NÄKÖKULMA

VAKAAN TALouden KAUPUNKI

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Talouden tasapaino	Investoinnit kestävällä tasolla	-Vuosikate kattaa poistot	Toteutunut
		-Vuosikate kattaa nettoinvestoinnit	Toteutunut
	Kaupungin lainakanta hallinnassa	-Vuosikate kattaa 1/10 lainakannasta vastaamaan lainanlyhennyksiä	Toteutunut
		-Kassavarat vähintään 15 päivää	Toteutunut
	Tulot kattavat menot	-Verorahoitus (verot ja valtionosuudet) on riittävällä tasolla, jotta vuosikatetavoitteet on mahdollista saavuttaa	Toteutunut
Talouden reunaehto- jen huomioiminen	Kriisikuntakriteerien mitta- reiden seuraaminen	-Konsernitulolaskelman vuosikate on vähintään 80 % poistoista	Toteutunut
		-Tuloveroprosentti on alle 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti	Toteutunut
		-Konsernin lainamäärä ja vuokravastuut ovat alle 50 % kaikkien kuntien konsernitilinpäätösten lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisestä määrästä	Toteutunut
		-Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on yli 0,8	Toteutunut
Taseen ylijäämän turvaaminen	Kaupungin menot sopeutetaan tuloihin laatimalla talouden tasapainottamisohjelma	-Tasapainottamisohjelma laadittiin vuoden 2019 aikana koskemaan vuosia 2020-2022	Toteutunut: taseen ylijäämä on kasvanut.

PALVELU- / ASIAKASNÄKÖKULMA

HYVÄT PERUSPALVELUT TURVAAVA KAUPUNKI

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
---------	------------	------------------------	-----------

Toimivien ja laadukkaiden peruspalveluiden ylläpito	-Oma tuotanto säilytetään vähintään peruspalvelut turvaavalla tasolla ja palvelutarpeen kasvu katetaan joko ostopalveluilla tai omaa tuotantoa lisäämällä	-Toimialojen ostopalvelujen ja palvelusetelien määrä 2020 ja 2021	Palveluseteleitä: Sivva: 63 kpl:tta v. 2020 ja 38 kpl:tta v. 2021 Soteva: 65 kpl:tta (ikäihmisten palvelut) v. 2020 ja 136 kpl:tta v. 2021
	-Tutkitaan vaihtoehtoja omalle palvelutuotannolle	-Onko otettu käyttöön vaiko ei	Kirjanpito palvelut palautettiin kokonaan kaupungin omaksi työksi 1.4.2021 lukien ja palkanlaskentapalvelut palautetaan asteittain.
Hyvinvoiva kuntalainen	-Kuntalaisen omavastuu hyvinvoinnistaan ja yhteistyö kolmannen sektorin kanssa		Koronarajoitukset vaikuttivat kuntalaistilaisuuksien järjestämiseen, mutta vuoden aikana toteutettiin silti mm. Iltatoreja, Hullun kukon päivä yhteistyössä yritysten kanssa, joulun avajaiset sekä Sirpunpuiston avajaiset.
	-Määritellään panostettavat ennaltaehkäisevät palvelut palveluluokituksen yhteydessä	-Sähköinen hyvinvointikertomus päivitetään	
Asuntotuotanto mahdollistetaan koko kaupunkialueella	-Varmistetaan riittävä vuokra-asumistuotanto	-Käyttöaste -Jonottajien määrä	90 % Asuntohakemuksia on voimassa 36 kpl:tta.
ELINVOIMAINEN JA HOUKUTTELEVA KAUPUNKI			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Huomiota herättävän hyvät palvelut ja yrittämisen edellytykset	-Kaavoitus ja maankäyttö maapoliittisten linjausten mukaisesti	-Onnistunut maankäytön suunnittelu ja toteutus - Kaupungin omistamien rakentamattomien rakennuspaikkojen määrä AO/AP tontteja n. 30 kpl AR/AK tontteja n. 7 kpl K/KL tontteja n. 10 kpl T/TY tontteja n. 15 kpl Y tontteja tarpeeseen	Teollisuustontteja on vuokrattu 2 kpl ja yksi asuinrakennuspaikka, jonne on suunnitteilla 4 eri asuinrakennusta. Lisäksi on myyty 1 omakotitontti.
	-Elinkeinopoliittisen ohjelman päivittäminen	-Elinkeinopoliittinen ohjelma	Toteutunut päivitetty
	-Viihtyisän, siistin ja turvallisen ympäristön kehittämisen		Vuoden 2021 aikana kunnostettiin mm. Sirpunpuistoa ja uusittiin Torin valaistus.
Osaavan työvoiman saavuuden turvaaminen	-Yrittäjäyhteistyö -Yhteistyö Ukipoloksen ja 2. asteen oppilaitosten kanssa	-Työttömyys% -Työpaikkaomavaraisuus	8 % (12/2021) 100,1 % (12/2019) Jatkuva yhteistyö Ukipoloksen kanssa mm. hankkeissa ja hallitustyöskentelyssä, yrittäjäkahvit kuukausittain, Jatkuva yhteistyö WinNovan työelämäpalveluiden kanssa.
vän imagon ylläpito ja hyödyntäminen	-Laaditaan viestintäsuunnitelma	-Viestintäsuunnitelma on laadittu	Toteutunut

Toimiva Hinku-kunta	-Nykyisen energian taloudellisempi käyttö ja uusiutuviin energiamuotoihin panostaminen	-Hinku taseen käyttö -Hinku-tavoitteiden toteutuminen (%)	Energiankulutusta on vähennetty eri tavoin mm. lisäämällä automaatiikkaa.
---------------------	--	--	---

TOIMINNAN JA TEHOKKUUDEN NÄKÖKULMA**VAIKUTTAVA JOHTAMINEN JA TEHOKAS KAUPUNKIORGANISAATIO**

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tehokas organisaatio ja palveluprosessit	-Johtamisen vaikuttavuutta ja palveluprosessien toimivuutta arvioidaan säännöllisesti ja tehdään tarvittavat muutokset	-Johtamisen arviointi -Palveluprosessien kehittäminen -Arviointia ja kehittämispäätökset tehty ja raportoitu valtuustossa kerran vuodessa	Systemaattista arviointia ei ole tehty eikä raportoitu. Toimialojen sisäisiä ja toimialojen välisiä palveluprosesseja on kuvattu sekä tavoitettu toimivia käytäntöjä.
Kaupungin toimintamallin ja hallintojärjestelmän uudistaminen	-Poliittinen ja ammatillinen johtamisjärjestelmä uudistetaan arvioinnin pohjalta hyödyntäen uutta kuntalakiä	-Uudistuksen linjaukset ja päätökset tehty	Hallintosääntö päivitetty ja tässä yhteydessä uudistettu tarpeellisin osin sekä organisaation että toimielinten rakenteet ja tehtävämääritellyt.
Avoin ja luottamuksellinen ilmapiiri poliittisen ja operatiivisen johtamisen välillä	Parannetaan sisäistä viestintää Viestintäsuunnitelmassa huomioidaan viestintä luottamushenkilöille Päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnin säännöllinen käyttäminen	-Valtuustoseminaarien ja iltakoulujen järjestäminen vähintään kaksi kertaa vuodessa -Viestintäsuunnitelman noudattaminen -Ennakkoarviointi tehty	Valtuustoseminaareja järjestetty 4 kertaa. Laadittu valtuutetuille kattava ohjeistus uuden valtuustokauden alkaessa. Viestintäsuunnitelmaa on noudatettu. Päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnin käyttöä on syytä edelleen laajentaa ja käytäntöjä täsmentää.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA**HYVINVOIVAN HENKILÖSTÖN KAUPUNKI**

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilökunnan hyvinvointi, työtyytyväisyys ja sitoutuneisuus	-Hyvän tyky-toiminnan ylläpitäminen	-Henkilöstön terveydentila -Sairauspoissaolot eivät kasva	Henkilöstön terveydentilaa on seurattu työterveyden tekemissä terveystarkastuksessa työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti. Sairauspoissaoloja on seurattu vuosineljänneksittäin ja em. tilastot on viety tiedoksi yhteistyötoimikunnalle.

	-Järjestetään esimies- ja johtamiskoulutusta	-Koulutuksen järjestäminen -Koulutusta järjestetty 80 % esimiehistä	Koulutuksia on järjestetty koulutussuunnitelman mukaisesti, koulutuskorvausta on haettu työllisyysrahastolta.
	-Säännöllisten työyksikkökousten järjestäminen ja kehityskeskustelujen käyminen henkilöstön kanssa	-Osuus henkilöstöstä joiden kanssa työyksikkökouksia ja kehityskeskusteluja käyty -100% työyksikkökokous ja 90% kehityskeskustelut	Tiedot käydyistä kehityskeskusteluista toimialoittain löytyvät henkilöstökertomuksesta 2021. Edellisen henkilöstön työtyytyväisyyskyselyn toteutumaa ja kehittämistoimenpiteitä on tarkasteltu vuonna 2021 ja palkittu paras yksikkö. Seuraava työtyytyväisyyskysely toteutetaan vuonna 2022.
	-Työtyytyväisyyskyselyt ja niiden perusteella tehtävä kehittäminen	-Kyselyt tehty -Kehittämisestä päätetty vuosittain	
Osaavan ja motivoituneen henkilöstön varmistaminen	-Osaamista lisäävän koulutuksen mahdollistaminen	-Henkilökunnan täydennyskoulutus toteutettu vuosittain päivitettävien koulutussuunnitelmien mukaisesti	On toteutettu henkilöstöosaamisen kehittämistä koulutussuunnitelman mukaisesti; uutena koulutusmuotona lisääntynyt WinNovan kanssa tehtyyn Kumppanuussopimukseen liittyvää koulutusta
	-Perehdytys, mukaan lukien kaupungin strategia	-Perehdytysohjeet laadittu ja ohjeiden mukainen perehdytys tehty 100 % uusista työntekijöistä	Intro-perehdytyssovelluksen avulla on perehdytetty uusia kaupungin työntekijäitä.
	-Hyvän työnantajaimagon ylläpitäminen	-Työtyytyväisyyskysely ja onnistunut rekrytointi	Työtyytyväisyyskyselyä ei ole toteutettu vuonna 2021 ja tietyillä työyksiköillä on rekrytointihaasteita.

2.2. Tytäryhteisöille asetetut tavoitteet

Vuoden 2021 talousarviossa tytäryhtiöille asetettiin seuraavia tavoitteita:

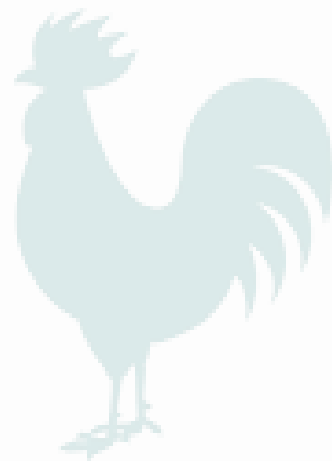
- Jääkukon osalta tavoitteena oli jäähallitoiminnan asteittaisen omavastuun lisääminen. Tämän piti tapahtua vaiheittain, kun varsinaiset pääomallinat, kylmälaite remontin, kuntosalin ja muun saneerauksen lainat on maksettu. Edellä mainitut lainat on hoidettu viimeistään vuoteen 2023 mennessä. Tällöin kaupungin takausvastuut näihin myös päättyvät. Jääkukko Oy:n hallituksen edustajat sekä Laitilan kaupungin sivistystoimi ovat neuvotelleet vuoden 2019 aikana Jääkukko Oy:n toiminnan tukemisen tavasta. Jäähalli-

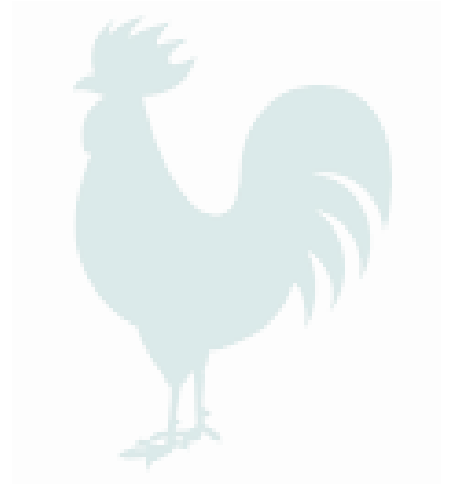
ja kuntosalitoimintaan kuuluvat menot kohdennetaan jäähalliyhtiölle. Laitilan kaupungin liikuntatoimen talousarviossa osoitetaan määrärahat jäähallitoiminnan tukeen. Kaupungin tukea ei ohjata kuntosalitoimintaan, joka toimii markkinaehtoisesti. Kaupunki hankki elokuussa 2020 jäänhoitokoneen käytettäväksi Jääkukko Oy:ssä. Kustannus oli 127 979 €. Hallin saneeraustarpeet vaativat uutta rahoitusta. Hankkeet on tarkoitus toteuttaa velkarahalla. Kaupunginvaltuusto päätti 13.12.2021 omavelkaisen takauksen myöntämisestä 800.000 euron pääomallainalle pukuhuonetilojen rakentamista varten. Samalla valtuusto päätti muuttaa vuoden 2021 Talousarviota siten, että Jääkukko Oy:n tulostavoitteesta poistetaan tavoite jäähallitoiminnan asteittaisesta omavastuun lisäämisestä yhtiön pääomallainojen sekä kylmälaiteremontin, kuntosalin ja muiden saneerauslainojen takaisinmaksun päättyessä vuoteen 2023 mennessä, jolloin kaupungin aiemmat takausvastuut päättyvät. Koronapandemiasta johtuen Jääkukon toimintatuotot jäivät odotettua pienemmiksi.

- Laitilan Terveyskoti Oy:n osalta ei ole asetettu sijoitetun pääoman tuottovaatimusta. Kiinteistön korjauskustannusten ja kaluston hankintakulujen arvioitiin olevan vuonna 2021 n. 70 000 € ja vuonna 2022 n. 30 000 €. Kiinteistölle suunniteltuja korjauksia ei vuonna 2021 kokonaisuudessaan toteutettu. Vuonna 2020 toteutettiin käyttövesiputkiston saneerausta 87 000 eurolla. Huomattavia toiminnallisia muutoksia eikä myöskään suurempia investointeja ollut lähivuosina suunnitteilla. Kiinteistöjen ylläpitoon kiinnitetään huomiota tulevina vuosina. Yhtiön hallituksen tulee järjestää jäsenilleen tytäryhteisöille tarkoitettua koulutusta. Laitilan Terveyskoti Oy on jakautunut ja purkautunut selvitysmenettelyttä 31.12.2021. Varat ja velat siirtyivät kokonaisjakautumisessa perustettavalle Laitilan Terveyskoti Oy:lle ja Kiinteistö Oy Laitilan Kuntokodille. Jakautumisen syynä oli kuntoutus-, sosiaali-, ja terveydenhuolto- sekä hyvinvointi- ja ruokapalvelutoiminnan eriyttäminen kiinteistöjen ja toimitilojen omistamisesta ja hallinnoinnista. Laitilan Terveyskoti Oy:lle siirtyy toiminnallinen osuus ja Kiinteistö Oy Laitilan Kuntokoti omistaa ja hallinnoi kiinteistöä ja toimitiloja. Jakautumisprosessi oli yhtiölle suuri toiminnallinen muutos, johon se haki konserniohjeen mukaisesti kaupunginhallituksen kannan ennen päätöksentekoa.
- Laitilan Lämpö Oy toimittaa kaupungille ja muille asiakkailleen lämpöenergiaa enintään muiden paikkakunnalla käytössä olevien yleisten lämpöenergiamuotojen keskimääräiseen hintatasoon sekä enintään maan vastaavien lämpölaitosten keskimääräiseen hintatasoon. Yhtiö on jakanut viime vuosina osinkoa omistajilleen. Tätä tulee jatkaa tilinpäätöksen sen kulloinkin salliessa. Vuoden 2021 käyttötalouteen ei ollut tiedossa toiminnallisia muutoksia. Yhtiön hallituksen tulee järjestää jäsenilleen tytäryhteisöille tarkoitettua koulutusta.

Laitilan Lämmön hinnat olivat selvästi kaukolämmön Suomen keskihintoja edullisempia. Osinkoa yhtiö maksoi viime tilikaudelta 96.000 euroa, josta kaupungin osuus oli 48.960 euroa. Lämpöverkkoinvestoinneista Vihtorinkatu-Sairaalantie väli Keskuskadun vieressä kulkevaa linjaa uusittiin suunnitelman mukaisesti. Vuodelle 2021 oli investointeihin budjetoitu yhteensä 170.000 euroa, josta merkittävin oli Vihtorinkatu-Sairaalantie linja (150.000 euroa).

- Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden omavaraisuusasteen (oman pääoman suhde taseen loppusummaan) tulee pitkällä aikavälillä saavuttaa vähintään 50 %:n taso. Kiinteistö Oy Laitilan Talot toteuttaa edelleen vuokra-asuntojen uustuotantoa, mikä ei mahdollista lyhyellä tähtämellä omavaraisuusasteen nousua. Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden tulee raportoida kiinteistöjen asuntojen/ huoneistojen käyttöasteesta, jonka tulee olla keskimäärin vähintään 90 %.
- Kesäkuun lopun tilanteessa omavaraisuusaste oli alle tavoitetason kolmessa kiinteistöyhtiössä. Omavaraisuusaste oli parantunut edellisvuodesta, ollen kesäkuussa 2021 keskimäärin 53,8 % (46 % vuonna 2020). Laitilan talojen osalta velkaantuminen johtuu uuden vuokratalon rakentamisesta. Laitilan Talojen yhdessä kohteessa oli suunnitteilla käyttövesiremontti, jonka suunniteltu kustannus vuonna 2021 oli 150.000 euroa. Alhaisimmat omavaraisuusasteet olivat Kiinteistö Oy Keskevaarilla 16 % ja Laitilan taloilla 2,2 %. Syynä alhaiseen omavaraisuusasteeseen on kiinteistöjen lisääntyneet investoinnit, jotka on rahoitettu lainarahoituksella. Laitilan talojen osalta velkaantuminen johtuu uusimman vuokratalon rakentamisesta. Kiinteistö Oy Laitilan Valkoranta on vuoden 2020 alussa sulautettu Kiinteistö Oy Laitilan Taloihin. Asuntojen ja toimitilojen keskimääräinen vuokrausaste on koronapandemiasta johtuen heikentynyt edellisvuodesta ollen kesäkuun lopussa 88,6 % (94 % vuonna 2020). Alhaisin vuokrausaste oli Papinrannassa (77 % vuoden 2021 lopussa). Tämä johtuu osittain siitä, että asuntoja on ollut poissa käytöstä vesivahingon korjaustöiden vuoksi.
- Kaukolan Teollisuudella suunnitellut investoinnit olivat pääasiallisesti kiinteistöön liittyviä korjausinvestointeja tai ylläpito- ja huoltokorjauksia. Omavaraisuusaste oli kesäkuun lopussa 28 %. Muilla kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöillä ei ollut tiedossa olevia toiminnallisia muutoksia tai investointeja.

2.3. Keskusvaalilautakunta

2.3.1. Valtiolliset vaalit ja kunnallisvaalit (Tehtävä 13)

Vastuhenkilö: hallintosihteeri Jaana Suominen

TOIMINNAN KUVAUS

Vaalien toimittamista varten kaupunki on edelleen jaettu kahteen äänestysalueeseen. Vaaliviranomaisina toimivat keskusvaalilautakunta, vaalilautakunnat ja vaali-toimikunta. Ennakoäänestys hoidetaan kaupungin omana työnä pääasiassa palkatun henkilöstön toimesta. Valtio osallistuu valtiollisten vaalien kustannuksiin.

Vuonna 2021 järjestettiin kuntavaalit. Korona-ajan vaatimusten takia valtio osallistui vaalien kustannuksiin 50 %:n korvauksella verrattuna valtiollisiin vaaleihin.

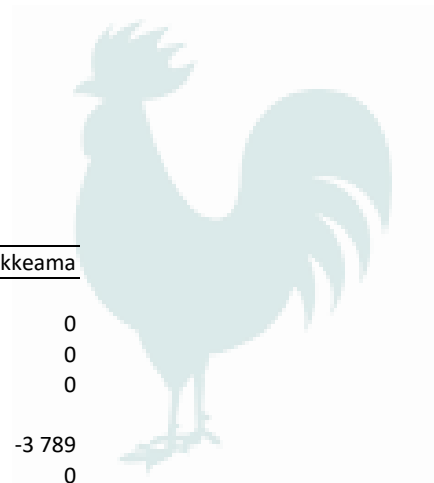
TEHTÄVÄN TALOUS

VALTIOLLISET VAALIT / EDUSKUNTAVAALIT

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	0	0	0	0	0	0
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	0	0	0	0	0	0
Menot	-5 318	0	0	0	-3 789	-3 789
KL menot	0	0	0	0	0	0
Menot yht.	-5 318	0	0	0	-3 789	-3 789
Toimintakate	-5 318	0	0	0	-3 789	-3 789
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-5 318	0	0	0	-3 789	-3 789
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-0,6	0,0	0,0	0,0	-0,4	-0,4
Kokonaiskulut €/as	-0,6	0,0	0,0	0,0	-0,4	-0,4
Toimintakate €/as	-0,6	0,0	0,0	0,0	-0,4	-0,4
Tulos €/as	-0,6	0,0	0,0	0,0	-0,4	-0,4
Verorahoitusosuus	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %	100,0 %
Osuus toim.kuluista	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

KUNNALLISVAALIT

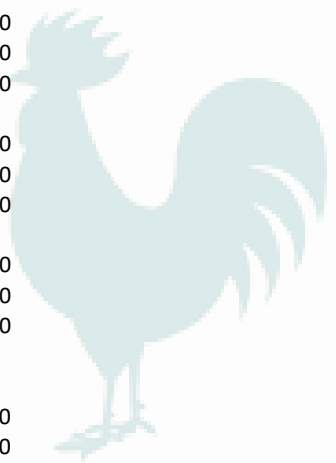
	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	0	0	0	0	9 342	9 342
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	0	0	0	0	9 342	9 342
Menot	-1 230	-22 147	0	-22 147	-27 522	-5 375
KL menot	-61	-577	0	-577	-831	-254
Menot yht.	-1 291	-22 724	0	-22 724	-28 353	-5 629
Toimintakate	-1 291	-22 724	0	-22 724	-19 011	3 713
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-1 291	-22 724	0	-22 724	-19 011	3 713

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-0,2	-2,7	0,0	-2,7	-3,4	-0,7
Kokonaiskulut €/as	-0,2	-2,7	0,0	-2,7	-3,4	-0,7
Toimintakate €/as	-0,2	-2,7	0,0	-2,7	-2,2	0,4
Tulos €/as	-0,2	-2,7	0,0	-2,7	-2,2	0,4
Verorahoitusosuus	100,0 %	100,0 %	0,0 %	100,0 %	67,1 %	-32,9 %
Osuus toim.kuluista	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

EU-PARLAMENTTIVAALIT / MAAKUNTAVAALIT

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	0	0	0	0	0	0
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	0	0	0	0	0	0
Menot	0	0	0	0	0	0
KL menot	0	0	0	0	0	0
Menot yht.	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	0	0	0	0	0	0
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kokonaiskulut €/as	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Toimintakate €/as	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos €/as	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verorahoitusosuus	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Osuus toim.kuluista	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

2.4. Tarkastuslautakunta

2.4.1. Tilintarkastus (Tehtävä 14)

Vastuuhenkilö: Tarkastuslautakunnan pj

TOIMINNAN KUVAUS

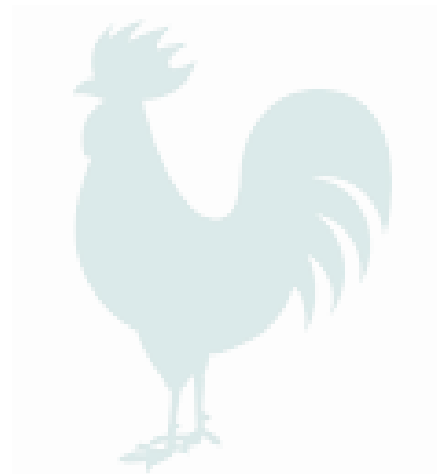
Tilintarkastus suoritetaan hyvää tilintarkastustapaa noudattaen ja siinä kiinnitetään huomiota toiminnan tuloksellisuuteen, toimintatavoitteiden toteutumiseen, sisäiseen valvontaan ja tilinpäätöstietojen oikeellisuuteen ja riittävyteen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 28.1.2019 BDO Auditor Oy:n suorittamaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen ajalle 1.1.2019-31.12.2022. Ammattitilintarkastuspäiviä on vuosittain 20.

Ammattitilintarkastaja hoitaa varsinaisen talouden ja hallinnon tarkastuksen. Tarkastuslautakunta (5 jäsentä) valvoo tilintarkastusta ja sitä, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Arvioinnin tulokset esitetään vuosittain laadittavassa arviointikertomuksessa, joka luovutetaan kaupunginvaltuustolle. Tarkastuslautakunta valmistelelee valtuuston päätettäväksi tulevat hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden tilintarkastus on yhteen sovitettu emoyhtiön tilintarkastuksen kanssa.

Kuntalain 84 §:n mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava julkisesti sidonnaisuuksistaan. Säännöstä on sovellettu 1.6.2017 alkaen. Kuntalain 84 §:n mukaiset sidonnaisuusilmoitukset tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	0	0	0	0	0	0
KL tulot	21 080	24 678	0	24 678	20 266	-4 412
Tulot yht.	21 080	24 678	0	24 678	20 266	-4 412
Menot	-21 080	-30 500	0	-30 500	-20 266	10 234
KL menot	-267	-282	0	-282	-289	-7
Menot yht.	-21 347	-30 782	0	-30 782	-20 555	10 227
Toimintakate	-267	-6 104	0	-6 104	-289	5 815
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-267	-6 104	0	-6 104	-289	5 815
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-2,5	-3,6	0,0	-3,6	-2,4	1,2
Kokonaiskulut €/as	-2,5	-3,6	0,0	-3,6	-2,4	1,2
Toimintakate €/as	0,0	-0,7	0,0	-0,7	0,0	0,7
Tulos €/as	0,0	-0,7	0,0	-0,7	0,0	0,7
Verorahoitusosuus	1,3 %	19,8 %	0,0 %	19,8 %	1,4 %	-18,4 %
Osuus toim.kuluista	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

2.5. Kaupunginhallitus

2.5.1. Kaupunginhallitus

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupunginhallituksen suorassa alaisuudessa ovat Varpeen koulun keskuskeittiö, Kaukolankodin keittiö, tietohallintopalvelut, hallintopalvelut, sisäinen palvelutoiminta, talouspalvelut, elinkeinotoimi, asuntotoimi, kaavoitus ja maataloustoimi.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kaupunginhallitus johtaa ja kehittää kaupunginvaltuuston määrittelemien strategisten päämäärien mukaisesti kaupungin hallintoa, taloutta, maankäyttöä, elinkeinotoimintaa, maataloustoimintaa sekä palvelutuotantoa siten, että Laitila toimii jatkosakin keskeisenä Vakka-Suomen asumisen, pienteollisuuden ja palvelujen keskuksena.

Talouspalvelut muutettiin erillisyyksiköksi vuoden 2021 alusta. Organisaatiomuutoksessa talous- ja hallintojohtajan virka lakkautettiin. Perustettiin kaksi uutta virkaa, joista hallintojohtaja johtaa hallintoimena ja talousjohtaja talouspalveluita.

HENKILÖSTÖ

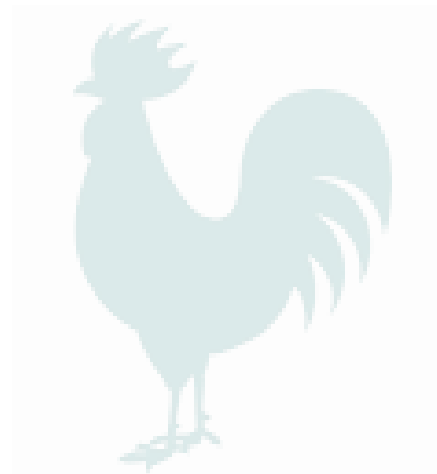
Kuvataan eri tehtävissä

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkia hallinto- ja taloustoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma tehdään kahdesti vuodessa. Kaupungin talouden haasteet, valtionosuusjärjestelmien muutokset sekä koronaepidemia tuovat riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen ja henkilöstön rekrytoimiseen. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

TEHTÄVÄN TALOUS

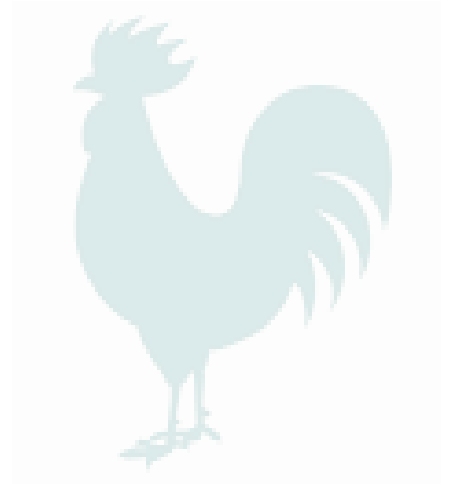
	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	8 508 790	8 121 275	0	8 121 275	8 019 735	-101 540
KL tulot	1 212 697	1 151 542	0	1 151 542	1 633 552	482 010
Tulot yht.	9 721 487	9 272 817	0	9 272 817	9 653 287	380 470
Menot	-7 057 923	-7 344 363	-65 000	-7 409 363	-7 141 647	267 716
KL menot	-127 560	-130 951	0	-130 951	-163 411	-32 460
Menot yht.	-7 185 483	-7 475 314	-65 000	-7 540 314	-7 305 059	235 255
Toimintakate	2 536 004	1 797 503	-65 000	1 732 503	2 348 228	615 725
Poistot	-28 766	-44 884	0	-44 884	-47 187	-2 303
Netto	2 507 238	1 752 619	-65 000	1 687 619	2 301 041	613 422

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-848,1	-883,5	0,0	-891,2	-863,4	27,8
Kokonaiskulut €/as	-851,5	-888,8	0,0	-896,5	-869,0	27,5
Toimintakate €/as	299,3	212,4	0,0	204,8	277,5	72,8
Tulos €/as	295,9	207,1	0,0	199,5	272,0	72,5
Verorahoitusosuus	0,0 %	0,0 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Osuus toim.kuluista	10,1 %	10,2 %	100,0 %	10,3 %	9,8 %	-0,5 %

2.5.2. Varppeen koulun keskuskeittiö (Tehtävä 15)

Vastuuhenkilö: keittiöpäällikkö Juha Laiho

TOIMINNAN KUVAUS

Valmistetaan ja tarjotaan maukasta, terveellistä ja vaihtelevaa ruokaa kaikille asiakasryhmille niin päiväkotikäikäisille kuin aikuisille. Kouluissa ja päiväkodeissa sekä ryhmäperhepäivähoidoissa on käytössä seitsemän viikon kiertävä ruokalista. Oppilaita opastetaan ottamaan tarjolla olevia ruokia monipuolisesti lautaselleen.

Otetaan huomioon moninaiset erikoisruokavaliot. Erikoisruokavalioiden valmistus vaatii ammatillisesti paljon tietoa ja tarkkuutta, koska osa erikoisruokavalioidista on erittäin vaikea toteuttaa monien rajoittavien raaka-aineiden vuoksi. Erikoisruokavaliointikäytäntöä on muutettu siten, että suurimmasta osasta edellytetään lääkärintodistusta.

Kaikille ruokailijoille tarkoitettuja kasvisruokia pääruokana on tarjolla noin kerran viikossa. Lisäksi yläkoulun ja lukion oppilaille sekä henkilöstölle, jotka ovat sitoutuneet noudattamaan kasvisruokavaliota, on sitä tarjolla päivittäin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Varpeen koulun keskuskeittiö valmistaa oman koulun lisäksi lounaat neljään eri toimipisteeseen (Kappelimäen koulu, kaksi kyläkoulua, ryhmäperhepäivähoito Itäkulman koululla).

Keskuskeittiössä valmistetaan normaalisti päivittäin n. 1 000 lounasta. Itäkulman koulun ryhmäperhepäivähoitoyksikköön toimitetaan lisäksi aamu- ja välipalatarvikkeita. Kappelimäen koulun 6.-luokkalaisten käyvät ruokailemassa Varppeen koulun ruokasalissa. Näin toimien Kappelimäen koulun oppilaiden ruokailuun käytettävä aikataulu saadaan väljemmäksi ja ruokailu sujuvammaksi.

Kappelimäen iltapäiväkerhojen (3 kerhoa) osallistujat (n. 50 oppilasta) käyvät iltapäivällä välipalalla Kappelimäen koulun keittiön ruokasalissa ja puolet ryhmästä Laineen talolla. Tämän lisäksi toimitetaan aamupalatarvikkeita yhteen kerhoon. Samoin toimitetaan välipaloja eri kouluissa pidettäviin oppilaskerhoihin. Erilaisten tilaisuuksien ja retkien (vanhempainillat, kokoukset, koulutustilaisuudet, leirikoulut) tarjoiluja järjestetään jonkin verran.

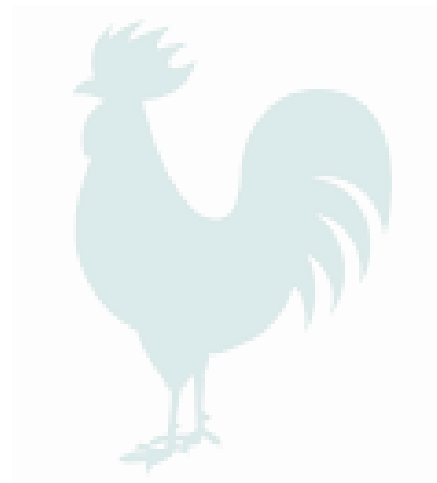
Palke 5 keittiön henkilökunta valmistaa aamupalan, lounaan ja välipalan Apilaniityn ja Pähkinäpensaassa päiväkodin asiakkaille sekä Palke 7 asiakkaille ympäri vuoden.

Hansel kanssa on jatkettu puitesopimusta liittyen elintarvikkeisiin ja nonfood-tuotteisiin. Sopimuskausi on voimassa v.2020-2024.

Tuoreen leivän ja ateriakuljetuksien uudet sopimukset astuvat voimaan keväällä 2021.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Palkkakustannukset alittuivat työtehtävien päivityksellä. Elintarvikkeiden määrärahat alittuivat tuotannonohjauksen järjestelmän avulla. Työaineet ja tarvikkeet sekä puhdistusaineet -tilien ylitykset johtuivat koronaepidemian tuomista lisäkustannuksista.

HENKILÖSTÖ

Henkilökunnan määrä:

Varpeen koulun keskuskeittiö: keittiöpäällikkö ja neljä ravitsemistyöntekijää.

Kappelimäen koulun keittiö: 3 ravitsemistyöntekijää (1 kokoaikainen ja 2 osa-aikaista)

Laitilan kyläkoulu: viiden koulutalon keittiössä on osa-aikainen ravitsemistyöntekijä

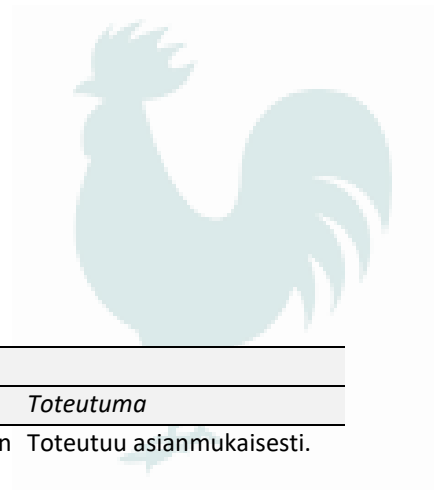
Palke 5 keittiö: ruokapalveluesimies ja kolme ravitsemistyöntekijää

Pähkinäpensaas päiväkodin keittiö: kaksi ravitsemistyöntekijää

Kiertävän sijaisen palkkauskustannukset jakautuvat kaupungin ruokapalvelu yksiköiden kesken prosenttien mukaan.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toimii hyvin, henkilökunta tekee oikeita asioita ja prosessit etenevät sääntöjen mukaan. Riskit tiedetään ja ne ovat osittain myös pienentyneet.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Toiminnan tehostaminen	Elintarvikesopimusten kehittäminen	Sopimusten ja kustannusten seuranta / edulliset uudet sopimukset	Toteutuu asianmukaisesti.
	Tuotannonohjausjärjestelmä (Jamix)	Hävikin minimointi Tavoite 50% nykyisestä	Parempi kuin tavoitetaso.
		Kustannusten hallintaan pyrkiminen / pysytään annetuissa tavoitteissa	Toteutuu.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Aterioiden laatu ja turvallisuus	Kiertävä ja monipuolinen ruokalista	Asiakastyytyväisyys / 75% asiakkaista tyytyväisiä	Toteutuu.
	Otetaan huomioon moninaiset erikoisruokavaliot.	Valmistus huolella ja tarkkuudella / 100% onnistuminen	Toteutuu.
	Käytetään vain ensiluokkaisia raaka-aineita.	Palautepalaverit toimittajien kanssa / Sopimustuotteiden käyttäminen	Palaverit toteutuu/sopimustuotteet käytössä.
	Aterioiden valmistuksessa ja elintarvikkeiden hankinnoissa sekä varastoinnissa noudatetaan omavalvontaa	Aterioiden valmistusprosessi on omavalvonnan kriteerien mukaista / 100%: sti omavalvonnan kriteerit täyttävää	Oivaraportit kiitettävällä tasolla.

Toimiva aterioiden kuljetus	Säännölliset palaverit aterioiden kuljetuksesta vastavien kanssa	Aikataulun mukaiset ja säännökset täyttävät kuljetukset/Sovitut aikataulut toteutuvat ja ateriakuljetuksissa noudatetaan omavalvontaa	Toteutuu onnistuneesti.
-----------------------------	--	---	-------------------------

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Tuotannonohjauksen käyttöönotto: tilauksesta valmistamiseen ja toimittamiseen	Käytettävissä olevien perustietojen ja reseptien päivittäminen sekä vienti ohjelmaan	Toimiva tuotannonohjauksen järjestelmä / käytössä 2019-2020	Tavoitetaso on toteutunut.
Reseptiikan päivittäminen	Nykyisten asetusten edellyttämien tietojen esille tuonti valmistettuihin aterioihin.	Reseptiikan toimivuus / Reseptit käytössä kokonaisuudessa 2020	jatkuvaa päivittämistä. Toimivuus toteutuu.
Suurkeittiökoneiden ja laitteiden kunto	Ammattikeittiölaiteiden huoltoliikkeiden hyödyntäminen	Huollon tehokkuus / Samana tai seuraavana päivänä	Toimivaa ja tehokasta.
Henkilökunnan palvelualtius ja joustavuus	Normaalit päivittäiset työtehtävät sekä erilaisten tilaisuuksien tarjoilut hoidetaan asiallisesti ja joustavasti	Työpaikkakokoukset ja tilaisuuksien tarjoilut hoidetaan lyhyelläkin varoitusajalla/palvelualtis ja joustava henkilökunta	Kokouksia nyt vähemmän koronan vuoksi.
Sujuvat ruokapalvelun prosessit	Ruokapalvelun prosessikuvausten tekeminen	Työtehtävien selkiintyminen / tehtäväkuvausten tarkentaminen	Päivitystä parhaillaan.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

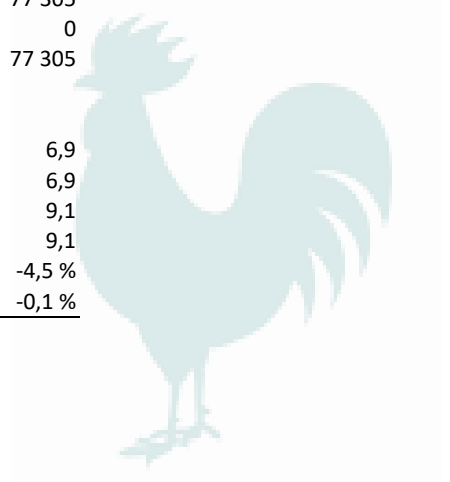
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Sijaisjärjestelyt ja henkilökunnan määrä mitoituksen mukainen	Sijaisten rekrytointi	Henkilökunnan määrä mitoituksen mukainen / sijainen aina käytettävissä	Sijaisia tarvitaan lisää.
Henkilökunnan työssä jaksaminen	Mahdollisuus oman työn kehittämiseen	Tehtäväkuvausten päivittäminen. Palaverit vähintään 4 kertaa/v. Kehityskeskustelut Sairauslomien määrä ei kasva / Perekäytys tehdään 100% uusista työntekijöistä. Työtyytyväisyys paranee.	kehityskeskustelut toteutuu. Palaverit tauolla. Perekäytys toteutuu.
	Osaamista lisäävän koulutuksen mahdollistaminen	Ammatillisen täydennyskoulutuksen järjestäminen/Osaava henkilökunta	Kolme työntekijää dieettikokoulutuksessa.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Kaikkien koulujen suoritteet	190 890	205 745	179 721
Päiväkotien suoritteet	59 821	75 282	58 877

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	1 165 507	1 132 650	0	1 132 650	1 151 343	18 693
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	1 165 507	1 132 650	0	1 132 650	1 151 343	18 693
Menot	-1 254 299	-1 430 655	0	-1 430 655	-1 363 349	67 306
KL menot	-25 664	-27 213	0	-27 213	-35 906	-8 693
Menot yht.	-1 279 963	-1 457 868	0	-1 457 868	-1 399 256	58 612
Toimintakate	-114 456	-325 218	0	-325 218	-247 913	77 305
Poistot	-20 580	-16 827	0	-16 827	-16 827	0
Netto	-135 036	-342 045	0	-342 045	-264 740	77 305
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-151,1	-172,3	0,0	-172,3	-165,4	6,9
Kokonaiskulut €/as	-153,5	-174,3	0,0	-174,3	-167,4	6,9
Toimintakate €/as	-13,5	-38,4	0,0	-38,4	-29,3	9,1
Tulos €/as	-15,9	-40,4	0,0	-40,4	-31,3	9,1
Verorahoitusosuus	10,4 %	23,2 %	0,0 %	23,2 %	18,7 %	-4,5 %
Osuus toim.kuluista	1,8 %	2,0 %	0,0 %	2,0 %	1,9 %	-0,1 %

2.5.3. Kaukolankodin keittiö (Tehtävä 16)

Vastuhenkilö: ruokapalveluesimies Marjut Marttila

TOIMINNAN KUVAUS

Peruslähdekohtana on suositusten mukainen perusruokavalio potilaille ja asukkaille. Valmistuksessa otetaan huomioon yksilölliset toiveet mahdollisuuksien mukaan.

Kotipalvelun ateriapalvelu toimittaa tilauksesta ravitsevan ja lämpimän aterian kotiin kuljetettuna. Lämmin ateria toimitetaan kaikkina arkipäivinä ja viikonlopuksi pakataan kylmät ateriat. Myös kotipalveluasiakkaiden yksilölliset toiveet otetaan huomioon.

Käytössä on seitsemän viikon kiertävä ruokalista, jossa huomioidaan juhlapäivät ja vuodenajan vaihtelut.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kaukolankodin valmistuskeittiö hoitaa asumispalveluyksiköiden Kaukolankodin ja Koivuokodon sekä terveyskeskusosaston ateriapalvelut. Arkisin hoidetaan myös kotipalvelun ja vanhusten päivätoiminnan ateriapalvelut. Lisäksi Kaukolankodin henkilökunta ruokailee ruokasalissa ja terveyskeskusosaston ja Koivukodon henkilökunnalla on mahdollisuus tilata lounasateriat Kaukolankodin keittiöstä. Lounasruokaa on toimitettu myös Karvinkartanon pienryhmäkotiin. Lounaita valmistetaan arkisin noin 170 annosta. Lisäksi valmistetaan aamupalat ja päivällinen sekä lähetetään osastoille päiväkahvipullat ja iltapalat. Viikonlopuksi pakataan kylmät ateriat kotipalveluun.

Hanselin kanssa on jatkettu puitesopimusta liittyen elintarvikkeisiin ja nonfood-tuotteisiin. Sopimuskausi on voimassa v.2020-2024.

Tuoreen leivän toimittajana on Leipomo Verainen Oy. Perunan ja tuoreiden vihannesten toimittajana on Palvelutukku Immonen Oy .

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

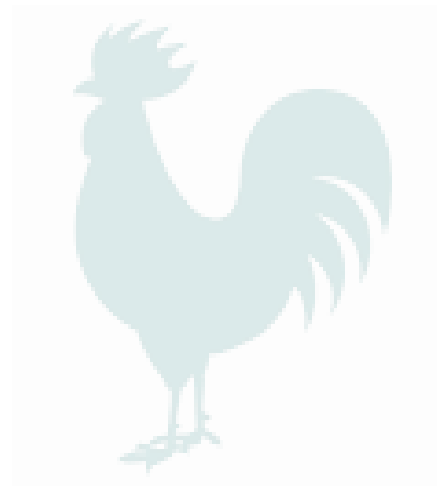
Palkkamenoissa on kertynyt säästöä. Yhden vakituisen henkilön työt ovat jakautuneet kiertävälle sijaiselle ja määräaikaiselle työntekijälle. Vuoden 2021 tuotot ovat alittuneet sisäisten myyntituottojen vähenemisen vuoksi. Terveyskeskusosastolla on ollut ennakoitua vähemmän suoritteita. Kaukolankodin osastoilla on vähennetty vuoden aikana huomattavasti kertakäyttöastoiden ja virvoitusjuomien käyttöä. Nämä on laskutettu aikaisemmin sisäisenä laskuna. Näistä syntynyt säästö elintarvikemenoissa on käytetty muiden elintarvikkeiden hintojen nousuun. Leasing-vuokrat ja sisäiset vuokrat ovat olleet ennakoitua pienemmät. Uuden kuljetussopimuksen vuoksi kuljetuskustannuksissa on kertynyt säästöä. Koulutusta ei ole voitu järjestää kaikilta osin rajoitusten vuoksi.

HENKILÖSTÖ

1 ruokapalveluesimies, 6 kokkia ja 1 keittiöapulainen. Kiertävä sijainen on käytettävissä tarvittaessa, työajasta noin 60% sijoittuu Kaukolankodin keittiöön.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toimii hyvin. Henkilökunnat työnkuvat ovat selkeät ja prosessit etenevät sääntöjen mukaan. Riskit ovat tiedossa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Toiminnan tehostaminen.		Hankintasopimusten noudattaminen, seuranta ja edulliset uudet sopimukset.	Toteutunut.

	Toiminnanohjausjärjestelmä (Jamix)	Hävikin minimointi.	Toteutunut.
--	------------------------------------	---------------------	-------------

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Aterioiden laatu ja turvallisuus.	Kiertävä ja monipuolinen ruokalista.	Asiakastyytyväisyys, asiakaskysely (kotipalvelu).	Palaute ollut hyvä kotipalveluasiakkailta.

	Noudatetaan omavalvontasuunnitelmaa.	Oiva-raportti, tavoite: oivallinen.	Toteutunut.
--	--------------------------------------	-------------------------------------	-------------

	Otetaan huomioon erikoisruokavaliot.	Tarkkuus valmistuksessa. Asiakkaat riskiryhmässä: 100% onnistuminen.	Toteutunut.
--	--------------------------------------	--	-------------

	Käytetään vain ensiluokkaisia raaka-aineita.	Palautteen antaminen toimittajille. Sopimustuotteiden käyttäminen.	Toteutunut.
--	--	--	-------------

Toimiva aterioiden kuljetus.	Säännölliset palaverit aterioiden kuljetuksesta vastavien kanssa.	Sovitut aikataulut toteutuvat ja ateriakuljetuksissa noudetaan omavalvontaa.	Kuljetukset ovat aikataulussa ja asianmukaiset.
------------------------------	---	--	---

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Tuotannonohjausohjelman käyttäminen: tilauksesta valmistamiseen ja toimittamiseen.	Käytössä olevien perustietojen ja reseptien päivittäminen sekä vienti ohjelmaan.	Toimiva tuotannonohjausjärjestelmä käytössä. Toimivat reseptit.	Toteutunut. Ruokalista on viety Jamix-tuotantoympäristöön julkaistavaksi.

Suurkeittiökoneiden ja laitteiden kunto.	Ammattikeittiölaitteiden huoltoliikkeiden hyödyntäminen.	Huollon tehokkuus/ samana tai seuraavana päivänä.	Toteutunut.
--	--	---	-------------

	Suunnitelma laitteiden uusi- miseen pidemmällä aikavälillä.	Työergonomiset ja ajanmukaiset laitteet.	
--	--	--	--

Henkilökunnan palvelualtius ja joustavuus.	Normaalit päivittäiset työtehtävät sekä erilaisten tilaisuuksien tarjoilut hoidetaan asiallisesti ja joustavasti.	Työpaikkakokoukset ja tilaisuuksien tarjoilut hoidetaan lyhyelläkin tilausajalla.	Toteutunut.
--	---	---	-------------

Sujuvat ruokapalvelun prosessit.	Ruokapalvelun prosessikuvausten tekeminen.	Työtehtävien selkiintyminen / työnkuvausten tarkentuminen.	Toimintaa kehitetään jatkuvasti. Etsitään uusia toimintatapoja.
----------------------------------	--	--	---

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Sijaisjärjestelyt ja henkilökunnan määrä mitoituksen mukainen.	Sijaisten rekrytointi.	Henkilökunnan määrä mitoituksen mukainen/ sijainen aina käytettävissä.	Sijaisia ollut käytettävissä tarvittaessa.
Henkilökunnan työssä jaksaminen.	Mahdollisuus oman työn kehittämiseen.	Tehtäväkuvausten päivittäminen. Palaverit tarvittaessa, yhteis- palaveri vähintään 2-4 kertaa vuodessa. Kehityskeskustelut. Sairauslomien määrä ei kasva. Perekäytös tehdään 100% uusista työntekijöistä. Työtyytyväisyys paranee.	Tehtäväkuvaukset ovat selkeät. Viikkopalavereita on pidetty työn ohessa, näistä tiedotus ilmoitustaululla poissaolijoille nähtäväksi. Yhteispalaveria ei ole voitu pitää rajoitusten vuoksi. Kehityskeskustelut on pidetty vuoden aikana.
	Osaamista lisäävän koulutuksen mahdollistaminen.	Ammatillisen täydennyskoulutuksen järjestäminen. Osaava henkilökunta.	Kaksi työntekijää mukana erityisruokavalioiden oppisopimuskoulutuksessa. Kaikille työntekijöille on järjestetty puhdistusainekoulutusta ja Jamix-koulutusta.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	834 013	796 100	0	796 100	778 828	-17 272
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	834 013	796 100	0	796 100	778 828	-17 272
Menot	-876 933	-930 194	0	-930 194	-895 260	34 934
KL menot	-16 915	-18 447	0	-18 447	-23 199	-4 752
Menot yht.	-893 848	-948 641	0	-948 641	-918 459	30 182
Toimintakate	-59 836	-152 541	0	-152 541	-139 630	12 911
Poistot	-129	0	0	0	0	0
Netto	-59 965	-152 541	0	-152 541	-139 630	12 911
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-105,5	-112,1	0,0	-112,1	-108,6	3,6
Kokonaiskulut €/as	-105,5	-112,1	0,0	-112,1	-108,6	3,6
Toimintakate €/as	-7,1	-18,0	0,0	-18,0	-16,5	1,5
Tulos €/as	-7,1	-18,0	0,0	-18,0	-16,5	1,5
Verorahoitusosuus	6,7 %	16,1 %	0,0 %	16,1 %	15,2 %	-0,9 %
Osuus toim.kuluista	1,3 %	1,3 %	0,0 %	1,3 %	1,2 %	-0,1 %

2.5.4. Tietohallintopalvelut (Tehtävä 17)

Vastuuhenkilö: Tietohallintopäällikkö Sami Suominen

TOIMINNAN KUVAUS

Tietohallinnon tehtävänä on palvella Laitilan kaupunkia siten, että sillä on sen toimintoja tukeva tehokas ja laadukas tietohallinnon sekä tietotekniikkapalveluiden palvelujärjestelmä. IT-palveluja tuottamalla, kehittämällä ja hankkimalla sekä koordinoimalla tietohallinto tukee tuottavaa toimintaa ja tietotekniikan tehokasta käyttöä, sekä huolehtii tietoturvasta ja verkkoyhteyksien toimivuudesta korkeatasoisten ja jatkuvasti kehittyvien palvelujen toteuttamiseksi. Tietohallinnossa työskentelee Tietohallintopäällikön lisäksi kokoaikainen it-asiantuntija.

Tietohallinnon ohjauksen ja koordinoinnin tavoitteena on järjestää toiminta Laitilan kaupungilla järkevästi ja tavoitteellisesti, jakaa voimavarat tarkoituksenmukaisesti ja turvata toimintaedellytykset pitkäjänteisesti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Koronaepidemian jatkuessa vuonna 2021 huomiota kiinnitettiin henkilöstön etätyömahdollisuuksiin ja niiden parantamiseen. Alkuvuonna käyttöön otettiin esim. uudet VPN-tekniikat, jotka mahdollistavat tehokkaan etätyön yhä laajemmalle osalle henkilökunnasta ilman lisäkustannuksia.

Vuoden 2020 lopulla käynnistettiin intranetin uudistus, joka saatiin valmiiksi keväällä 2021. Uusi intranet tarjoaa työntekijöille parempaa sisäistä viestintää ja tiedonkulkua. Intranet on käytettävissä myös organisaatioverkon ulkopuolelta.

Intranetin uudistuksen yhteydessä muutettiin myös O365-lisensioimallia ja tässä yhteydessä lisättiin mm. Microsoft Teams -lisenssit kaikille organisaation työntekijöille. Korona-aikana tämä antaa koko henkilöstölle mahdollisuuden järjestää etäkouksia ja osallistua niihin.

Vuoden 2021 syksyllä käynnistettiin kotisivujen kilpailutusdokumentaation laadinta ulkopuolisen toimijan johdolla. Dokumentaatio valmistuu vuoden 2022 alkupuoliskolla ja se tulee määrittämään tekniset reunaehdot tuleville Laitilan kaupungin kotisivuille.

Tietohallinnon omassa toiminnassa lisättiin mm. automatisoinnin määrää, jonka myötä resursseja vapautui muihin tehtäviin ja rutiininomaisia töitä saatiin vähennettyä. Myös uusi palvelimien valvontaohjelmisto otettiin käyttöön, jolla saadaan välitöntä tietoa mahdollisista ongelmista.

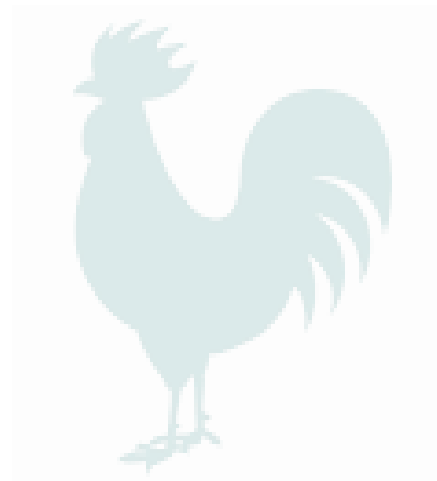
Lisäksi tietohallinto toimi teknisenä asiantuntijatahona muiden hallinnonalojen projekteissa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Ei merkittäviä ylityksiä tai alituksia.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omai-

suuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Tietohallintopäällikkö seuraa toimintaa ja suorittaa itsearviointia. Tietohallinnon riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma käydään läpi vuosittain. Lisääntyneet tietoturvaohjelmat ja -loukkaukset sekä myös koronaepidemia lisäävät riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Liiallista henkilöstön kuormitusta pyritään välttämään priorisoimalla tehtäviä ja hankkimalla palveluja myös ulkopuolisilta toimijoilta.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Laadukkaat tietohallinto- ja tietotekniikkapalvelut	Uudistetaan ja kehitetään palveluita ja palvelualustoja	Palvelun saatavuus	Toteutuu
	Pyritään toteuttamaan kriittisten virtuaalipalvelinten replikointi toiseen palotilaan (edellyttää tilojen teknisten valmiuksien toteuttamista)	Vikasietoisuuden lisääminen	Ei toteudu

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Toiminnan tehostaminen	Keskitetyn hallinnan ja ylläpidon automatisointi ja lähiverkon tehtävien automatisointi ja seuranta	Laitteet mahdollisimman kattavasti keskitetyn hallinnan piirissä. Luotettavuuden ja valvonnan lisäys lähiverkkojen osalta	Toteutuu Toteutuu
	Intranetin uudistaminen	Henkilöstöllä ja mahdollisesti myös sidosryhmillä on käytettävissä ajanmukainen ja toimiva paikka- ja laiteriippumaton tiedonhankinta- ja jakelukanava	Toteutuu

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Jaksava henkilöstö	Oman työn kehittäminen, tehtävien ulkoistaminen	Tietohallinto pystyy kehittämään toimintoja tietotekniikkapalveluiden tuottamisen lisäksi	Toteutuu

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Työasemien lukumäärä	670	0	659
Matkapuhelimet, kpl	372	0	422

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	3 840	1 920	0	1 920	0	-1 920
KL tulot	359 398	337 073	0	337 073	436 819	99 746
Tulot yht.	363 238	338 993	0	338 993	436 819	97 826
Menot	-359 418	-431 120	0	-431 120	-436 781	-5 661
KL menot	-4 920	-4 069	0	-4 069	-8 114	-4 045
Menot yht.	-364 338	-435 189	0	-435 189	-444 896	-9 707
Toimintakate	-1 100	-96 196	0	-96 196	-8 076	88 120
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-1 100	-96 196	0	-96 196	-8 076	88 120
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-43,0	-51,4	0,0	-51,4	-52,6	-1,1
Kokonaiskulut €/as	-43,0	-51,4	0,0	-51,4	-52,6	-1,1
Toimintakate €/as	-0,1	-11,4	0,0	-11,4	-1,0	10,4
Tulos €/as	-0,1	-11,4	0,0	-11,4	-1,0	10,4
Verorahoitusosuus	0,3 %	22,1 %	0,0 %	22,1 %	1,8 %	-20,3 %
Osuus toim.kuluista	0,5 %	0,6 %	0,0 %	0,6 %	0,6 %	0,0 %

2.5.5. Hallintopalvelut (Tehtävä 18)

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja Heli Kiertokari-Laitinen

TOIMINNAN KUVAUS

Hallintopalvelut tuottaa tehokkaasti ja hyvää hallintotapaa noudattaen keskushallinnon palvelut eri toimialoille, kuntalaisille ja muille sidosryhmille.

Hallintopalvelut koostuu seuraavista osa-alueista: yleishallinto, toimikunnat, kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, palkkahallinto ja kylätoiminta.

Seudullinen yhteistyö: Vastuuhenkilö kaupunginjohtaja Lauri Kattelus

Seudullisella yhteistyöllä tarkoitetaan Vakka-Suomen kuntien yhteistyötä, joka on kohdistunut lähinnä aluepoliittisten tehtävien hoitoon ja edunvalvontaan. Ukipolis Oy, jonka osakkaina Vakka-Suomen kunnat ovat, hoitaa vielä osin näitä tehtäviä, mutta sen toiminta keskittyy lähinnä erilaisten kehittämisprojektien toteuttamiseen. Ukipolis Oy palvelee yrittämiseen, yritystoiminnan kehittämiseen, rahoitukseen sekä yritystukiin liittyvissä kysymyksissä. Sen yhteydessä toimii yritysten tukineuvonta ja kehittämispalvelut.

Hyvinvointikertomus: Vastuuhenkilö Lauri Kattelus

Terveydenhoitolain 12 §:n, Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kunnassa, kunnan on seurattava asukkaitensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus. Saman säädöksen mukaan kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet, määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet ja käytettävä näiden perustana kuntakohtaisia hyvinvointi- ja tarveosoittimia. Kunnan on nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä. Hyvinvointikertomuksen kohderyhmä on ensisijaisesti kunnan luottamushenkilöt. Kertomuksen avulla heidän on helpompi hahmottaa kunnan hyvinvointitilanne, kun päätetään kuntaa johtavista strategioista ja tulevaisuuden linjauksista. Hyvinvointikertomus on tärkeä kaikille kuntalaisille ja kunnan työntekijöille, jotta päätösten ymmärtäminen ja hyvinvoinnin kokonaiskuvan hahmottaminen olisi selkeämpää.

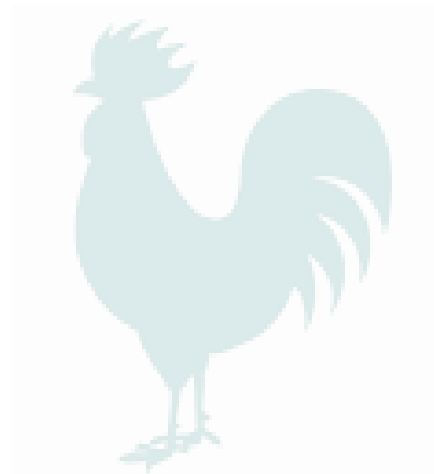
Laitilan kaupunginvaltuusto hyväksyi 3.6.2019 kaupungin laajan hyvinvointikertomuksen vuosille 2018-2021.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vuonna 2021 käytiin kuntavaalit. Valitut toimielimet aloittivat elokuussa. Joulukuussa hyväksyttiin uusi kaupungin strategia. Valtuustokauden alkaessa luottamushenkilöille on järjestetty koulutusta.

Työn vaatavuuden arvioinnin prosessi saatiin läpikäytyä kaikilla toimialueilla. Hallintotoimen sisäisen tuki- ja palvelutoiminnan roolia on vahvistettu mm. saavutettavuutta ja avoimuutta vahvistamalla.

Jotta palkkahallinto voidaan palauttaa vuoden 2022 alusta omaksi toiminnaksi, on rekrytoitu sekä palkkasihteeri että henkilöstösihteeri.

Hallintosääntö uudistettiin kuluvaan vuoteen aikana. Yhtenä tavoitteena oli tarkistaa toimielinten ja viranhaltijoiden ratkaisovaltaa siten, että toimielimille tulevia asioita voidaan vähentää asioissa, joissa ratkaisovalta on tarkoituksenmukaista siirtää operatiiviselle tasolle (esim. täyttöluvut).

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

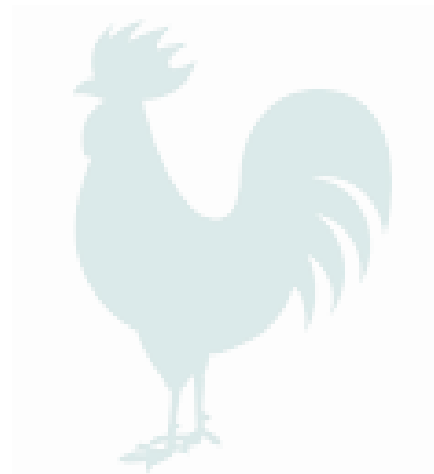
Koronaepidemian vaikutukset näkyvät tuloarvion alittumisena. Toiminta supistui monin tavoin, mikä näkyy mm. sisäisten vuokratuottojen laskussa. Menomäärärahat ylittyvät mm. kokouspalkkioiden osalta. Palvelujen oston merkittävää ylitystä selittää palkkahallinnon ostopalvelu.

HENKILÖKUNTA

Hallintopalveluissa edellä mainittuja tehtäviä hoitavat kaupunginjohtaja (seudullinen yhteistyö ja hyvinvointikertomus), hallintojohtaja, hallintosihtööri, kaksi palkka-sihtööriä, henkilöstösihtööri ja johdon sihtööri (viestintä).

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkien hallinto- ja taloustoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma tehdään kahdesti vuodessa. Kaupungin talouden haasteet, valtionosuusjärjestelmien muutokset sekä koronaepidemia tuovat riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen ja henkilöstön rekrytoimiseen. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Henkilöstön työhyvinvointiin ja –kuormitukseen tulee jatkossa painostaa vaikuttavin toimenpitein. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Taloudellinen tasapainottaminen	Tasapainottamisohjelman toteuttaminen	Talouden tasapainottamisohjelman vuodelle 2021 hyväksytyt toimenpiteet toteutetaan	Toteutunut

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Henkilöstöhallinnon ohjelmistojen kehittäminen	Otetaan käyttöön tarvittavat ohjelmistolisäosat	Toimiva HRM-järjestelmä käytössä	Henkilöstöohjelmien lisäosia otettu käyttöön

Vaikuttava johtaminen ja tehokas kaupunkiorganisaatio

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Avoin ja luottamuksellinen ilmapiiri poliittisen ja operatiivisen johtamisen välillä	Parannetaan sisäistä viestintää	Valtuustoseminaarien ja ilta-koulujen järjestäminen vähintään kaksi kertaa vuodessa Viestintäsuunnitelman noudattaminen	Valtuustoseminaarit 18.5., 26.8., 24.1. ja 29.11.

Viestintäsuunnitelmassa
huomioidaan viestintä luot-
tamushenkilöille

Toteutunut; viestinnässä
kiinnitetty huomiota mm.
monikanavaisuuteen, myön-
teiseen kaupunkikuvaan,
ajantasaisuuteen

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hyvinvoiva, tyytyväinen ja si- toutunut henkilöstö	Säännölliset osastopalaverit	Osastopalavereja järjestetty 4-6 viikon välein	Toteutunut
	Kehityskeskustelut käydään vuosittain	Kehityskeskustelut käyty vuonna 2021 henkilöstön kanssa Kehityskeskustelujen merki- tykselliseksi kokeminen	Toteutunut
Työtyytyväisyyden paranta- minen	Asetetaan konkreettisia toi- menpiteitä työtyytyväisyy- den parantamiseksi	Riittävä toimenpiteiden seu- ranta, jolla voidaan seurata työtyytyväisyyden parantu- mista	Käytäntöjä muutettu toivei- den suuntaisesti. Tehtäväku- vien tarkastelu ja päivittämi- nen aloitettu.
Osaava ja motivoitunut hen- kilöstö	Osaamista vahvistavaan koulutukseen osallistuminen kehityskeskustelun yhtey- dessä laaditun koulutus- suunnitelman mukaisesti	Koulutuksiin on osallistuttu koulutussuunnitelman mu- kaisesti	Toteutunut pääsääntöisesti
	Uusien työntekijöiden hyvä perehdytys tehtäviin	Perehdytyksestä huolehdittu perehdytysohjeiden mukai- sesti kaikille uusille työnteki- jöille	Toteutunut; perehdytyk- sessä käytetty mm. Intro-oh- jelmaa

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Kokoukset, kpl (KH)	28	24	25
Kokoukset, kpl (KV)	7	7	9
Asioiden määrä, kpl (KH)	404	320	416
Asioiden määrä, kpl (KV)	101	100	130
Palkkalaskelmien määrä	12 703	10 810	13 215

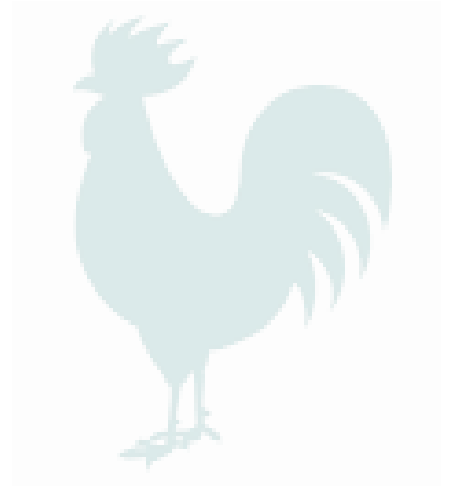
TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	5 789 425	5 744 285	0	5 744 285	5 569 408	-174 877
KL tulot	520 061	544 496	0	544 496	672 440	127 944
Tulot yht.	6 309 486	6 288 781	0	6 288 781	6 241 847	-46 934
Menot	-2 470 960	-2 342 646	-65 000	-2 407 646	-2 483 935	-76 289
KL menot	-52 372	-53 249	0	-53 249	-60 068	-6 819
Menot yht.	-2 523 332	-2 395 895	-65 000	-2 460 895	-2 544 003	-83 108
Toimintakate	3 786 154	3 892 886	-65 000	3 827 886	3 697 844	-130 042
Poistot	-6 468	-26 468	0	-26 468	-28 772	-2 304
Netto	3 779 686	3 866 418	-65 000	3 801 418	3 669 072	-132 346

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-297,8	-283,2	0,0	-290,9	-300,7	-9,8
Kokonaiskulut €/as	-298,6	-286,3	0,0	-294,0	-304,1	-10,1
Toimintakate €/as	446,9	460,1	0,0	452,4	437,0	-15,4
Tulos €/as	446,1	457,0	0,0	449,3	433,6	-15,6
Verorahoitusosuus	0,0 %	0,0 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Osuus toim.kuluista	3,5 %	3,3 %	100,0 %	3,4 %	3,4 %	0,0 %

2.5.6. Sisäinen palvelutoiminta (Tehtävä 19)

Vastuhenkilö: tietopalvelu- ja hyvinvointipäällikkö Tarja Saarela

TOIMINNAN KUVAUS

Sisäinen palvelutoiminta palvelee kaupunkilaisia ja kaupungin omaa organisaatiota. Tehtäväalue jakaantuu seuraaviin osa-alueisiin: henkilöstön koulutus, henkilöstöhallinto sisältäen työsuojelun ja työhyvinvoinnin, asiakirjahallinto, kopiointi, postitus ja asiointipiste.

Sisäisen palvelutoiminnan tehtäviä hoitavat tietopalvelu- ja työhyvinvointipäällikkö, joka toimii myös kaupungin työsuojelupäällikkönä ja asiointipisteen palvelusihteerinä (50 %).

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

EU:n yleinen tietosuoja-asetus tuli voimaan toukokuussa 2018. Koko kaupungin tietosuojakäsikirja määrittelee toimintatavat tietosuojan osalta. Tietoturvaan liittyvien asioiden raportointi on tilinpäätökseen sisältyvässä tietosuojatilinpäätöksessä.

Työn vaatavuuden arviointi (TVA)- prosessiin liittyvä määrärahavaraus on tehty henkilöstöhallintoon.

Työyksikköihin kohdistuva työyhteisövalmennus jatkuu vuonna 2020.

Henkilöstön perehdytysuunnitelma laaditaan sähköiselle alustalle.

Henkilöstölle laaditaan ikäohjelma työhyvinvoinnin parantamiseksi.

Työterveyshuollon kustannuksia ja tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta seurataan tarkemmin työyksikkötasolla. Työkyvyn heikkenemiseen liittyviä seurantaprosesseja ja tehtäviä toimenpiteitä selvitetään tarkemmin. Lisäksi laaditaan yksityiskohtaisempia ohjeistuksia esimiehille.

Asianhallinnan digitalisointi käynnistyy tiedonhallintalain vaatimusten mukaisesti. Uusi asiahallintajärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2020 aikana, mikä selittää palvelujen ostojen määrärahavarausten kasvun.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

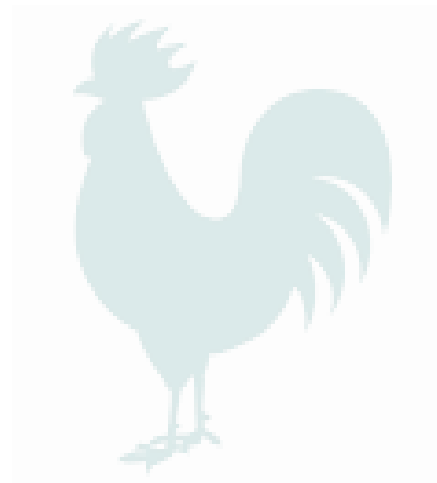
Työsuojelullisten riskien osalta on siirrytty TargetorPro-sähköiseen riskienhallintaohjelmaan. Em. riskit ovat jatkossa ajan tasalla.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Työterveyshuollon kustannusten tarkempi seuranta	Kustannuksia seurataan tarkemmin työyksikkötasolla ja arvioidaan tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta	Kustannusten kehityssuunta työyksikkötasolla ja sairauspoissaolojen määrän lasku	Kustannuksia on seurattu työyksikkötasolla. Henkilöstön sairauspoissaolopäivien kokonaismäärä on laskenut vuodesta 2020; v. 2020 11.864 sairauspoissaolopäivää ja v. 2021 vastaava luku 11.701.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tietosuoja kaupunkilaisille ja henkilöstölle toteutuu uuden EU-lainsäädännön mukaisesti	Tietosuojakäsikirja ja tietosuojaselosteet ovat ajan tasalla	Tietoturvaloukkausten lukumäärä on 0	Tietosuojavaltuutetun toimistolle ilmoitettuja tietosuojaloukkauksia on tapahtunut 4 kpl. Vähäisempiä tietosuojaloukkauksia, joista on kirjattu tietosuojarikkomus on tapahtunut 5 kpl. Tarkemmat tiedot ovat Tietotilinpäätöksessä 2021.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimivat työterveyshuollon prosessit työnantajan näkökulmasta	Säännölliset tapaamiset työterveyshuollon ja työnantajan edustajien kanssa. Raportointijärjestelmän kehittäminen ja toimintatapojen selkeyttäminen	Työterveyshuollon raportointijärjestelmä on uusittu ja toimintaprosesseja on selkeytetty. Em. toimenpiteistä on tiedotettu eri sidosryhmille	Työterveyshuollon kanssa on valmisteltu Movendos-palvelualustan käyttöönottoa. Työterveyshuolto on valmistellut sähköisen ajanvarauksen käyttöönottoa.
Tiera tiedonhallinta (CaseM)	Tiera tiedonhallinta käytössä koko organisaatiossa	Koko organisaatio toimii yhteisesti sovittujen käytäntöjen mukaisesti.	Tiera tiedonhallinnan (CaseM) toimintaprosesseja on kehitetty edelleen.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

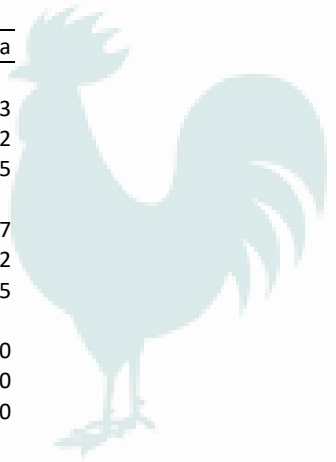
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstö on perehdytetty hyvin	Intro-perehdytysohjelman käyttöönotto	Ohjelma käytössä koko organisaatiossa	Intro-perehdytysohjelma on käytössä koko organisaatiossa.
Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Työyhteisökoulutus Kehittäjävalmennus Esimiestapaamiset Moniosaajakoulutus Ajankohtaiset koulutukset	Työyhteisökoulutus, kehittäjävalmennus ja esimiestapaamiset jatkuvat, moniosaajia työnantajan tarpeista lähtien, ajankohtaiskoulutuksia järjestetään	Kumppanuussopimuksen mukainen henkilöstökoulutus on käynnistynyt. Tarkemmat tiedot Henkilöstökertomuksessa 2021.
Ikäohjelma kaupungin henkilöstölle	Ikäohjelman toimenpiteiden toteuttaminen	Ikäohjelma valmis ja vaikuttavuutta seurataan henkilöstökertomuksessa ja tulevissa henkilöstökyselyissä	Kaupunginhallitus hyväksyi maaliskuussa 2021 Työuraohjelman 2021-2025, jonka kehittämistoimenpiteiden seuranta ja mittareiden toteuma on Henkilöstökertomuksessa 2021.
Työhyvinvointikyselyssä määritetyt toimenpiteet työyksikötasolla toteutuvat	Kaksi toimenpidettä henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseksi työyksikötasolla	Sovitut toimenpiteet toteutuvat	Edellisen työhyvinvointikyselyn toimenpiteitä on seurattu ja palkittiin parhaiten onnistunut työyksikkö.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Työterveyshuollon kustannukset €/vuosi/työntekijä 31.12.) sisältäen vakituiset ja määräaikaiset työntekijät	471	490	460
Koulutuskorvaus €/vuosi	12 666	15 000	13 401
Postituksen kustannukset €/vuosi	25 828	23 000	28 401
Kaupunginviraston monitoimilaitteiden kopiomäärät kpl/€/vuosi. (Valiokuntataso)	271 373	350 000	254 806

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	221 831	185 530	0	185 530	235 113	49 583
KL tulot	41 250	38 180	0	38 180	225 462	187 282
Tulot yht.	263 082	223 710	0	223 710	460 575	236 865
Menot	-617 553	-729 899	0	-729 899	-636 452	93 447
KL menot	-3 776	-3 532	0	-3 532	-7 454	-3 922
Menot yht.	-621 329	-733 431	0	-733 431	-643 906	89 525
Toimintakate	-358 247	-509 721	0	-509 721	-183 331	326 390
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-358 247	-509 721	0	-509 721	-183 331	326 390
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-73,3	-86,7	0,0	-86,7	-76,1	10,6
Kokonaiskulut €/as	-73,3	-86,7	0,0	-86,7	-76,1	10,6
Toimintakate €/as	-42,3	-60,2	0,0	-60,2	-21,7	38,6
Tulos €/as	-42,3	-60,2	0,0	-60,2	-21,7	38,6
Verorahoitusosuus	57,7 %	69,5 %	0,0 %	69,5 %	28,5 %	-41,0 %
Osuus toim.kuluista	0,9 %	1,0 %	0,0 %	1,0 %	0,9 %	-0,1 %

2.5.7. Talouspalvelut (Tehtävä 20)

Vastuhenkilö: talousjohtaja Marika Silvennoinen 1.2.-31.12.2021, vt. talous- ja hallintojohtaja Heli Kiertokari-Laitinen 1.1.-31.1.2021

TOIMINNAN KUVAUS

Talouspalvelut on vuoden 2021 alusta lähtien ollut erillisyksikkö, jota johtaa talousjohtaja. Talouspalvelut hoitaa kaupungin laskentatoimeen ja rahoitukseen liittyvät tehtävät. Talouspalveluissa tuotetaan kaupungin toimialoille taloushallinnon ja taloussuunnittelun palveluja. Tavoitteena on tuottaa palvelut tehokkaasti siten, että kirjanpito on ajantasaista, johdon ja toimialojen raportointi on selkeää, talousarviosuunnittelu ajallaan tapahtuvaa, maksatus ja perintä tehokasta ja rahavarojen hoito tuottavaa.

Tehtäväalueeseen sisältyy seuraavien osatehtävien menot ja tulot: taloushallinto, kunnallisverotus ja joukkoliikenne.

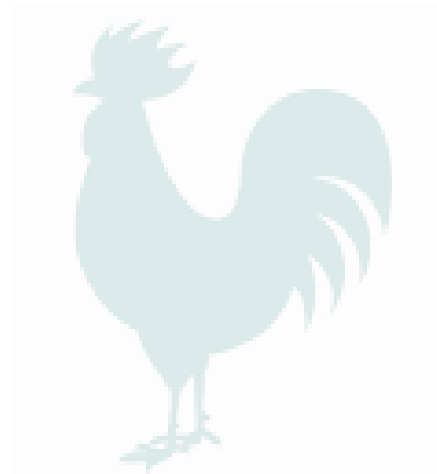
TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kaupunginhallitus päätti kesäkuussa 2020, että palkka- ja taloushallintopalveluja ei kokonaisuutena ulkoisteta vaan palvelut tuotetaan edelleen pääsääntöisesti omana työnä. Lisäksi pyritään kehittämään olemassa olevia ohjelmistoja. Ostopalveluja hyödynnetään tarvittaessa.

Laitilan kaupungin kirjanpitopalvelu hankittiin syyskuusta 2019 alkaen huhtikuun 2021 loppuun Sarastia Oy:lta. Kaupunginhallitus päätti 15.3.2021 palauttaa kirjanpitopalvelut kaupungin omaksi työksi sekä perustaa kaksi kirjanpitäjän tehtävää ja myöntää täyttöluvat kahteen toistaiseksi voimassa olevaan kirjanpitäjän tehtävään. Kirjanpitäjät aloittivat tehtävissään 1.5.2021. Toinen tehtävään valituista kirjanpitäjistä työskenteli aikaisemmin kaupungin laskentasihteerin tehtävässä. Kaupunginhallitus päätti 30.8.2021 muuttaa laskentasihteerin nimikkeen taloussihteeriksi ja myöntää täyttöluvan taloussihteerin toistaiseksi voimassa olevaan tehtävään. Uusi taloussihteeriksi aloitti 1.11.2021. Järjestelmäkehitys aloitettiin vuoden loppupuolella ottamalla käyttöön uusi konserniohjelma.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Talouspalveluiden kulut toteutuivat n. 3 % arvioitua pienempinä, koska tehtäviä on ollut täyttämättä. Talousjohtaja ja controller aloittivat viroissaan 1.2.2021 ja kirjanpitäjät tehtävissään 1.5.2021. Laskentasihteerin tehtävä oli täyttämättä 1.5.2021 lukien laskentasihteerin tultua valituksi kirjanpitäjän tehtävään. Uusi taloussihteeriksi aloitti 1.11.2021. Kirjanpitopalvelut ostettiin huhtikuun loppuun saakka Sarastialta, mutta Sarastia ei pystynyt tuottamaan palvelua odotusten mukaisesti, jolloin palvelujen ostot jäivät suunniteltua pienemmiksi. Yhteisessä käytössä oleviin tietojärjestelmiin liittyviä kustannuksia oli alkuvuonna kirjattu talouspalveluihin ja niitä siirrettiin takautuvasti tietohallintoon. Osa uusista työntekijöistä piti palkatonta vapaata kesällä, jolloin palkkakulut jäivät normaalia pienemmiksi myös lomakuukausien ajalta. Lomarahoja maksettiin huomattavasti normaalia vähemmän, koska uusille työntekijöille niitä ei ehtinyt juurikaan kertyä.

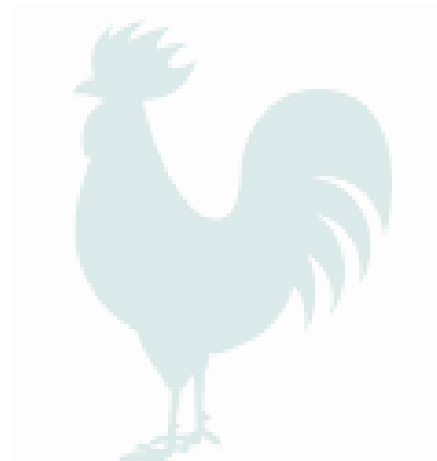

HENKILÖSTÖ

Talospalveluihin kuuluu vakinaisina viranhaltijoina talousjohtaja ja controller sekä työsuhteisina toimihenkilöinä kaksi kirjanpitäjää, taloussihteeri ja pääkassanhoitaja.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtajat ja vastualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma päivitetään tarpeen mukaan kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Kaupungin talouden haasteet, valtionosuusjärjestelmien muutokset sekä koronaepidemia tuovat riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen ja henkilöstön rekrytoimiseen. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Henkilöstön työhyvinvointiin ja -kuormitukseen tulee kiinnittää huomiota mm. huolehtimalla toimivista sijaistusjärjestelyistä ja työnjaosta, osaamisen- ja prosessien kehittämisestä sekä yhdenmukaisista toimintatavoista. Lisäksi huolehditaan riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Vakaan talouden kaupunki*

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Talouden tasapaino	Investoinnit kestäväällä tasolla	Vuosikate kattaa poistot	Toteutunut
	Kaupungin lainakanta hallinnassa	Vuosikate kattaa 1/10 lainakannasta vastaamaan lainanlyhennyksiä	Toteutunut
	Tulot kattavat menot	Kassavarat vähintään 15 päivää	Toteutunut
		Verorahoitus (verot ja valtionosuudet) on riittävällä tasolla, jotta vuosikatetavoitteet on mahdollista saavuttaa	Toteutunut
Talouden reunaehto- huomioiminen	Kriisikuntakriteerien mitta- reiden seuraaminen	-Konsernituloslaskelman vuosikate on vähintään 80 % poistoista -Tuloveroprosentti on alle 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti	Toteutunut Toteutunut

		-Konsernin lainamäärä ja vuokravastuut ovat alle 50 % kaikkien kuntien konsernitilinpäätösten lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisestä määrästä	Toteutunut
		-Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on yli 0,8	Toteutunut
Taseen ylijäämän turvaaminen	Kaupungin menot sopeutetaan tuloihin noudattamalla tasapainottamisohjelma	-Tasapainottamisohjelman vuodelle 2021 päätetyt toimenpiteet toteutetaan	Toteutunut: taseen ylijäämä on kasvanut.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Automaattinen talousraportointi toimii vuonna 2021 alusta alkaen	Riittävä varautuminen tulevaan muutokseen	Toimiva – manuaalisyöväiteitä vähentävä raportointi	Toteutunut

Vaikuttava johtaminen ja tehokas kaupunkiorganisaatio

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
-	-	-	-

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

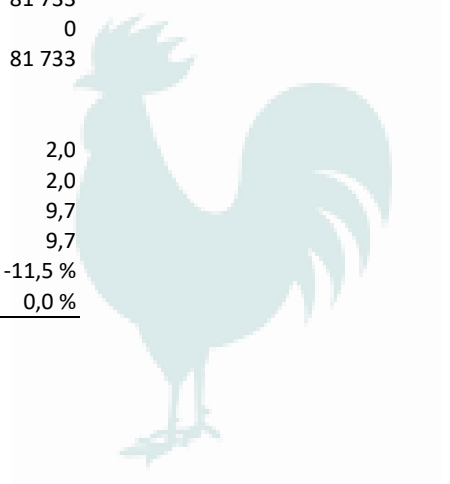
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvinvoiva, tyytyväinen ja sitoutunut henkilöstö	Säännölliset osastopalaverit	Osastopalavereja järjestetty 4-6 viikon välein	Toteutunut: tiimipalavereja järjestetty viikoittain
	Kehityskeskustelut käydään vuosittain	Kehityskeskustelut käyty vuonna 2021 henkilöstön kanssa	Toteutunut
		Kehityskeskustelujen merkitykselliseksi kokeminen	
Osaava ja motivoitunut henkilöstö	Osaamista vahvistavaan koulutukseen osallistuminen kehityskeskustelun yhteydessä laaditun koulutussuunnitelman mukaisesti	Koulutuksiin on osallistuttu koulutussuunnitelman mukaisesti	Toteutunut pääosin.
	Uusien työntekijöiden hyvä perehdytys tehtäviin	Perehdytyksestä huolehdittu perehdytysohjeiden mukaisesti kaikille uusille työntekijöille	Toteutunut.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Ostolaskut	18 344	15 000	18 805
Kirjanpidon tositteet	711	1 000	1 029

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	797	2 500	0	2 500	270	-2 230
KL tulot	291 988	231 793	0	231 793	298 831	67 038
Tulot yht.	292 784	234 293	0	234 293	299 101	64 808
Menot	-592 313	-623 746	0	-623 746	-602 425	21 321
KL menot	-10 565	-12 630	0	-12 630	-17 026	-4 396
Menot yht.	-602 878	-636 376	0	-636 376	-619 450	16 926
Toimintakate	-310 093	-402 083	0	-402 083	-320 350	81 733
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-310 093	-402 083	0	-402 083	-320 350	81 733
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-71,2	-75,2	0,0	-75,2	-73,2	2,0
Kokonaiskulut €/as	-71,2	-75,2	0,0	-75,2	-73,2	2,0
Toimintakate €/as	-36,6	-47,5	0,0	-47,5	-37,9	9,7
Tulos €/as	-36,6	-47,5	0,0	-47,5	-37,9	9,7
Verorahoitusosuus	51,4 %	63,2 %	0,0 %	63,2 %	51,7 %	-11,5 %
Osuus toim.kuluista	0,8 %	0,9 %	0,0 %	0,9 %	0,8 %	0,0 %

2.5.8. Elinkeinotoimi (Tehtävä 21)

Vastuuhenkilö: elinvoimapäällikkö Juha-Matti Päivölä

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilan elinkeinotoimen tehtävänä on kehittää elinkeinon harjoittamisen yleisiä edellytyksiä sekä huolehtia kunnan ja elinkeinonharjoittajien välisestä yhteistyöstä sekä edistää Laitilan imagoa hyvänä paikkana asua, elää ja yrittää. Laitilan kaupungin elinkeinopoliittinen visio, strategiset kehittämisalueet ja tavoitteet esitetään Laitilan elinkeinopoliittisessa ohjelmassa 2019-2022.

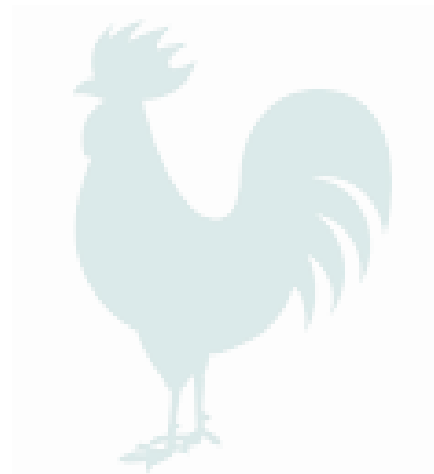
TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Laitilan kaupungin työpaikkaomavaraisuus on 100,1 % ja työttömyysaste noin 8 %. Tämän mahdollistavat niin Laitilan kaupungin monipuolinen yritys rakenne kuin myös koko työssäkäyntialueen positiivinen työllisyystilanne ja rakennemuutos. Työpaikkaomavaraisuuden Laitilalaisten yritysten hyvä työpaikkatilanne. Hyvä työllisyystilanne Laitilassa ja koko työssäkäyntialueella näkyy perinteisesti matalina työttömyyslukuina. Laitila on edelleen vahva teollisen toiminnan keskus ja alueen yrityksillä on positiivinen vire liiketoimintojen laajentamiseen. Edellytykset uusien työpaikkojen syntymiselle sekä teollisuudessa että palveluissa ovat edelleen hyvät Laitilassa ja yleensäkin Vakka-Suomen alueella. Lähialueen suurteollisuuden myönteiset näkymät avaavat uusia mahdollisuuksia myös laitilalaisille yrityksille.

Vt8:n alueenkäytön valmistuminen, tiesuunnittelun ja kaavamuutosten valmistuminen luo uusia mahdollisuuksia kaupungin kehittämiselle sekä kaupalle ja teollisuudelle. Valtatie 8:n risteysjärjestelyiden viivästyminen ja puuttuminen väyläviraton investointilistalta hidastaa risteysalueen palvelujen kehittymistä.

Laitilan vetovoimaa asukkaiden ja yritysten hyvinvoinnin näkökulmasta tulee lisätä sekä uusien teollisuustonttien kaavoitus käynnistää. Koveronnummen yritysalueen merkitys vetovoimaisena logistiikka-alueena on kasvanut alueelle sijoittuneiden uusien yritysten myötä. Erityistä huomiota on lisättävä myös kaupungin keskustan viihtyisyyteen ja kehittymiseen.

Suurimmat muutokset raportointivuonna toimintaympäristöön on aiheuttanut Korona –pandemian jatkumisen aiheuttamat suorat ja seurannaisvaikutukset. Alueen suurteollisuudessa tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet myös Laitilan kaupungin väkilukuun ja työttömyysasteeseen. Työttömyysasteeseen ja työpaikkaomavaraisuuteen vaikuttivat myös yritysten varautuminen pitkittyneen pandemian aiheuttamaan tilauskannan heikkenemiseen lomautuksiin ja tuotannon sopeuttamisella sekä yleisesti yritysten varautuminen uuteen nopeasti edenneeseen tulevaisuuden ennakoimattomuuteen. Maailman laajuisesta pandemiasta johtuen mm. matkailun rajoitukset globaalisti vaikuttavat alueella sijaitsevaan vahvaan graafiseen teollisuuteen. Rajoitukset ja muut leviämistä ehkäisevät toimet ovat vaikuttaneet myös laajalti palvelusektorin toimintaympäristöön. Vaikka pandemialla on ollut useita negatiivisia vaikutuksia alueellisesti, niin perusteollisuus on toistaiseksi pystynyt kasvattamaan liiketoimintaansa suotuisasti. Vuoden 2021 uhkakuvat näyttävät nopeasti kasvaneen inflaationa, maailman laajuinen komponenttipula ja yleisesti raaka-aineiden hinnannousu, jotka koettelevat yritysten kannattavuutta. Geopoliittiset uhkakuvat olivat osana kokonaisuutta.

Laitilan väkiluvun saaminen kasvu-uralle edellyttää edelleen työpaikkaomavaraisuuden pitämistä korkeana. Työpaikkojen ohella tulee asumisen ja vapaa-ajan harrastusten vaihtoehtoja edelleen lisätä ja monipuolistaa. Korkeatasoinen ja monipuolinen asuntotarjonta ja liikunta- ja kulttuuriharrastusmahdollisuuksien kehittäminen on entistään tärkeämpi arvo valittaessa uutta asuinalueita. Verkostomainen toiminta yhteistyössä alueen vetovoiman kasvattamiseksi yhdessä yrittäjien ja lähialueiden kanssa on tärkeää.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Jatkuneen koronapandemian ja sen omikron muunnoksen aiheuttamien rajoitteiden vaikutukset ovat merkittävimmät syyt.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Toimitilat: Elinkeinotoimi vuokraa teollisuus- ja toimitiloja. Tilojen kuntoa ja turvallisuutta seurataan säännöllisesti. Esiin tuleviin ongelmiin reagoidaan tilanteen mukaan. Suurimpina riskeinä on korjausvelan kasvaminen ja yllättävät korjausmenot.

Sopimusriskit: Kaupunki tekee yritysten kanssa toimitilasopimuksia. Riskien kartoittamista tehdään sopimuksia laadittaessa/neuvoteltaessa. Pandemian 2. vuosi on kuitenkin osoittanut, että yllätyksiä voi tulla muualta kuin sopimustasolta. Vuokrien ja lyhennysten maksua seurataan yhteistyössä talousosaston ja Sarastia kuntaperinnän kanssa.

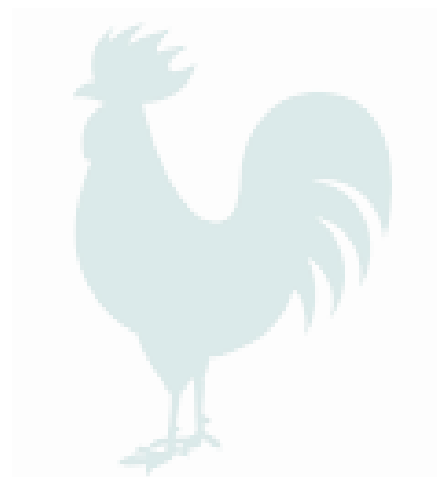
STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palveluiden ja toiminnan tehostaminen ostopalveluiden kriittisellä tarkastelulla	- markkinointi ja viestintä	- digitalisaation hyödyntämisen markkinoinnissa ja viestinnässä	Digitalisaatiota hyödynnetään enenevässä määrin viestinnässä ja markkinoinnissa.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvinvoiva yrityselämä	- yritystonttien vuokraus ja myynti yhteistyössä teknisen toimen kanssa	- kaavoitus, riittävästi monipuolista tonttitarjontaa yritysten tarpeisiin - määrä	uuden yritystonttialueen kaavoitus aloitettu, tonttien kysyntä jatkunut tilanteeseen nähden hyvänä
	- Toimitilojen välittäminen	- kaupungin suoraan omistamien toimitilojen myynti	teollisuustiloista 1 kpl vapaana
	- uusien teknologioiden ja digitalisaation edistäminen	- hankkeet ja infotilaisuudet - yrityksiä hankkeisiin	Live-tilaisuudet tauolla koronan vuoksi ja Teams -tilaisuudet jatkui hankkeet toteutetaan yrityslähtöisinä, osallistuminen verkkotilaisuuksiin vaihtelee
	- yrittäjyyden edistäminen yhdessä eri toimijoiden kanssa	- yhteistyö yrittäjien, 4H, Ukipoliksen kanssa - uusien yritysten määrä	yhteiset aamukahvitilaisuudet yrittäjien kanssa, 4H-yrittäjyyskasvatus + yrittäjyyskasvatussopimus 52 kpl

	- kasvuyritysten kehityksen edistäminen	- päätöksenteon joustavuus ja nopeus	poliittinen ja kaupungin organisaation tahtotila hyvä
	- työvoiman saatavuus	- hankkeet yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa	työvoiman saatavuuden ja hanke käynnissä, koronapandemian jatkuminen vaikeuttanut toteutusta
Elinvoimainen kaupunki	- Laitilan markkinointi	- markkinointi ja viestintäsuunnitelma	valmis
	- asuintonttien markkinointi	- kaavoitus, vetovoimaiset asuinalueet	Markkinointi alkaa alueiden valmistuttua, kaupungin yleismarkkinointi jatkuu
	- keskustan kehittäminen	- ideapajat keskustan elinvoimaisuuden lisäämiseen	Keskustan kehittämishankesuunnittelu, Kävelyn ja pyöräilyn suunnitelma
	- kylien elinvoimaisuus	- kylien tapaamiset	4 krt vuodessa, koronan aiheuttamat rajoitukset rajoittaneet tapaamisia
	- yhteistyö kulttuurin kanssa	- kaupungin tapahtumat	suunnittelu yhteistyössä kulttuurin kanssa, kaupungin tapahtumien markkinointi
	- yhteistyö liikuntatoimen kanssa	- kehittyvät liikuntamahdollisuudet	ok, yhteistyö tiivistä

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Yrityslähtöiset prosessit	- yritys näkökulman huomiointi päätöksenteossa	- yrittäjyysvaikutusten arviointi päätöksenteossa	yritys näkökulma otetaan huomioon päätöksiä tehdessä
Digitalisaation hyödyntäminen	- lomakkeiden ja ilmoitautumisten sähköisesti	-	ilmoittautumiset vastaanotetaan sähköisillä lomakkeilla

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

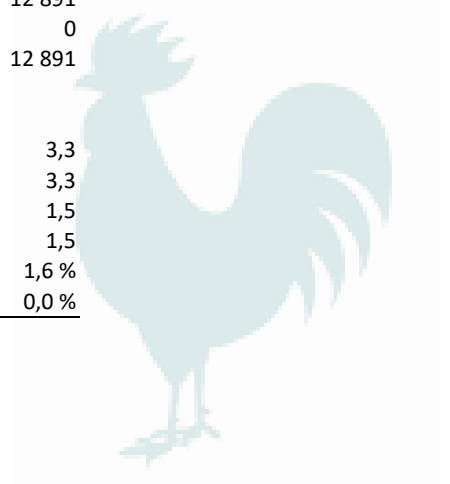
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Tuottavuuden lisääminen hyvinvoinnilla	-yrityksiä hyvinvointia edistämään	- yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa edistetään yritysten tuottavuutta hyvinvoinnin avulla	pilotoitu hyvinvointiohjelma

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Perustetut yritykset	43	25	52
Lopetetut yritykset	15	27	43
Työttömyysaste -%	9,0	8,2	8,0
Aktivointiaste	25,0	25,1	28,5

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	241 436	126 250	0	126 250	111 637	-14 614
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	241 436	126 250	0	126 250	111 637	-14 614
Menot	-514 015	-398 657	0	-398 657	-370 598	28 059
KL menot	-4 529	-4 366	0	-4 366	-4 920	-554
Menot yht.	-518 545	-403 023	0	-403 023	-375 518	27 505
Toimintakate	-277 108	-276 773	0	-276 773	-263 882	12 891
Poistot	-1 589	-1 589	0	-1 589	-1 589	0
Netto	-278 697	-278 362	0	-278 362	-265 471	12 891
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-61,2	-47,6	0,0	-47,6	-44,4	3,3
Kokonaiskulut €/as	-61,4	-47,8	0,0	-47,8	-44,6	3,3
Toimintakate €/as	-32,7	-32,7	0,0	-32,7	-31,2	1,5
Tulos €/as	-32,9	-32,9	0,0	-32,9	-31,4	1,5
Verorahoitusosuus	53,6 %	68,8 %	0,0 %	68,8 %	70,4 %	1,6 %
Osuus toim.kuluista	0,7 %	0,6 %	0,0 %	0,5 %	0,5 %	0,0 %

2.5.9. Kaavoitus (Tehtävä 22)

Vastuhenkilö: maankäyttöinsinööri Mika Palmulaakso

TOIMINNAN KUVAUS

Kaavoitus -tehtävään sisältyy kaupungin maankäytön suunnittelu ja ohjaus. Tukieli-
menä kaava-asioiden valmistelussa kaupunginhallitukselle toimii kaavaryhmä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Uusia asemakaavoja ja asemakaavamuutoksia on laadittavana useilla eri alueilla. Laessaaren asemakaavan laajennus, Kotoharjun asemakaavan laajennus sekä Kod-
jalan alueen asemakaavan laadinta on aloitettu. Lisäksi käynnissä pieniä ns. posti-
merkkikaavoja.

Kaupungin yhdyskuntarakenteen eheyttäminen ja tiivistäminen keskustan alueella.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vt8 asemakaavamuutokset ovat viivästyttäneet muiden kaava-alueiden edistymistä.

HENKILÖSTÖ

Kaavoituksen henkilöstöä on maankäyttöinsinööri, tekninen johtaja ja rakennusval-
vonnan, ympäristösuojelun sekä kaavoituksen yhteinen palvelusihteri.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIIT- TÄVYYDESTÄ

Kaavaprosessien keskeytyminen tai aloittamatta jättäminen vaikuttavat kaupunkiku-
vaan ja mahdolliseen rakentamiseen.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

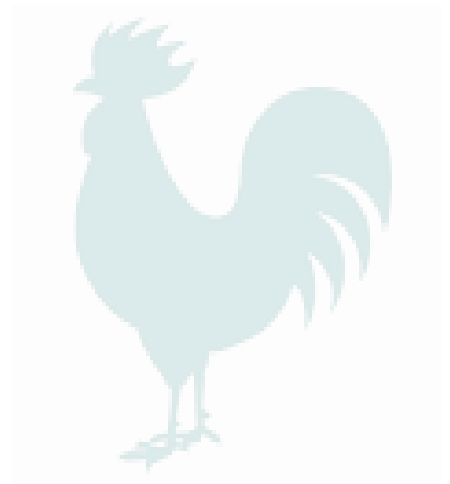
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Maakäytön palveluiden hinta	Ammattitaitoinen edullinen kaavakonsulttipalvelu	Kaavoituksen hinta €/ha kaavamuutos <900€/ha uusi kaava <1300€/ha	Toteutunut

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Riittävä monipuolinen tont- titarjonta	Asemakaavoja laaditaan riit- tävän ajoissa tonttitarpeen mukaan	Kaupungin omistamien ra- kentamattomien rakennus- paikkojen määrä AO/AP tontteja n. 30 kpl AR/AK tontteja n. 7 kpl K/KL tontteja n. 10 kpl T/TY tontteja n. 15 kpl Y tontteja tarpeeseen	Teollisuustontteja on vuok- rattu 2 kpl ja yksi asuinra- kennuspaikka, jonne on suunnitteilla 4 eri asuinra- kennusta. Lisäksi on myyty 1 omakotitontti.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
----------------	-------------------	-------------------------------	------------------

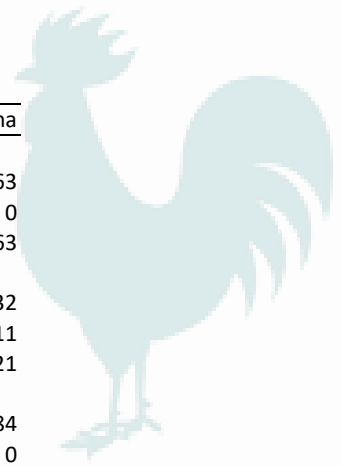
Valmius nopeisiin muutoksiin	Riittävät toimintaresurssit	Henkilöstölle riittävästi aikaa kaavoitukseen ja määrärahoja kaavakonsultin käyttämiseksi / onnistunut kaavoitusprosessi=oikeusvaikutteinen kaava	Vt8 tiesuunnitelmaan liittyvät asemakaavamuutokset on hyväksytty valtuustossa.
------------------------------	-----------------------------	---	--

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Motivoitunut ja osaava henkilöstö	riittävä koulutus ja kannustus	Ammattitaito ja työilmapiiri sekä tavoitteiden saavuttaminen / riittävän monipuolinen koulutus per henkilö	Muutamia webinaari -koulutuksia.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	843	2 000	0	2 000	7 263	5 263
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	843	2 000	0	2 000	7 263	5 263
Menot	-112 181	-171 741	0	-171 741	-97 609	74 132
KL menot	-4 168	-3 754	0	-3 754	-3 865	-111
Menot yht.	-116 349	-175 495	0	-175 495	-101 474	74 021
Toimintakate	-115 506	-173 495	0	-173 495	-94 211	79 284
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-115 506	-173 495	0	-173 495	-94 211	79 284
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-13,7	-20,7	0,0	-20,7	-12,0	8,7
Kokonaiskulut €/as	-13,7	-20,7	0,0	-20,7	-12,0	8,7
Toimintakate €/as	-13,6	-20,5	0,0	-20,5	-11,1	9,4
Tulos €/as	-13,6	-20,5	0,0	-20,5	-11,1	9,4
Verorahoitusosuus	99,3 %	98,9 %	0,0 %	98,9 %	92,8 %	-6,0 %
Osuus toim.kuluista	0,2 %	0,2 %	0,0 %	0,2 %	0,1 %	-0,1 %

2.5.10. Asuntotoimi (Tehtävä 23)

Vastuhenkilö: asunto- ja palvelusihteeri Tiina Mäkelä

TOIMINNAN KUVAUS

Turvata kuntalaisille tarvetta vastaava, viihtyisä ja asumismenoiltaan kohtuullinen asunto ja asumisympäristö.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Asuntotoimisto ottaa vastaan arava-, ja vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen asuntohakemukset. Keskitetty asukasvalintapäätösten tekeminen turvaa valtioneuvoston asettamien kriteerien täyttymisen kaikissa edellä mainituissa vuokra-asuntojen asukasvalinnoissa.

Asuntotoimisto vastaanottaa ja käsittelee valtion asuntorahaston myöntämien avustusten hakemukset. Korkotukilainahakemusten käsittely sekä henkilökohtaisten aravalainojen hoito kuuluvat myös asuntotoimen tehtäviin. Asuntotoimen vastuualueena on myös kaupungin omistamien asuntojen korjaus- ja kunnossapito.

Henkilökunta: yksi henkilö joka hoitaa tehtäviä asuntotoimiston (50 %) lisäksi myös Asiointipisteessä (50 %).

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Riskiä lisäävä on työmäärän kuormittavuus koska asuntotoimen asioita hoitaa vain yksi henkilö 50 %.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

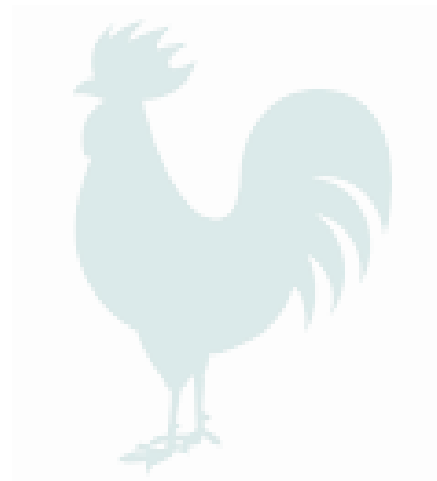
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vuokra-asuntojen korkea käyttöaste	kohtuulliset vuokrat	- käyttöaste 90 %	90%

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Riittävä ja monipuolinen asuntotarjonta sekä viihtyisä asuinympäristö	Uudet asunnot ja vanhojen saneeraus Ympäristö	Asukkaiden palaute Päivitetään asuntoja järjestelmällisesti pääasiallisesti kaupungin omaa ammattiosaamista hyödyntäen Hakijoista 80% saa tarpeitansa vastaavan asunnon Nopeat asukasvalinnat Asunnonhakijoissa ei asunnottomia	Asukkaiden vaihtuvuus on ollut vähäisempää pandemiasta johtuen. Asukkaan vaihtuessa on tehty pintaremontteja, huoneistojen täyspäivityksiä ja taloyhtiöitten piha-alueita on tehty viihtyisimmiksi. Auton lämmityspistokkeita on järjestelmällisesti uusittu.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palvelun laadukkuus ja tiedottaminen	Henkilökunnan ammattitaito ja lisäkoulutus	Tyytyväiset asunnon saaneet asukkaat	Nopeat asukasvalinnat.
Isännöintitapaamisten säännöllisyys	Kasvokkain tapaamiset kuukausittain messut	kuukauden toisen viikon tiistai iltapäivisin yhteistyö yritysten kanssa	

Vapaitten vuokra-asuntojen markkinointi kaupungin kotisivut some kanavat

uudet kuntalaiset työntekijät yrityksiin Etuovi, Fb

Kasvokkain tapaamiset eivät toteutuneet covid19 pandemiasta johtuen. Säännöllinen yhteydenpito salatun sähköpostin kautta isännöitsijöiden kanssa. Osittain toteutui. Messuja ei poikkeusoloista voitu järjestää. Asuntomarkkinointi suoraan yrityksiin ja fb.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Viihtyvyyden, tasa-arvoisuuden	Koulutukset	Osallistua alan koulutuksiin	Alan webinaarit/ARA
Sopiva työkuormitus	asiakaspalveluajan täsmen-	Tuki- ja palveluasuminen	Tuki- ja palveluasuminen
Koulutukset	täminen	hankkeen työryhmä	hankkeen työryhmien koosteen valmistuminen.
Työtyytyväisyys	Ergonomia/etätyö	V-S alueen digihanke työ-	Digineuvontaa myös etänä
Digitalisaation hyöty	Työmenetelmien ja välineiden ajanmukaisuus	ryhmä/digineuvonta	Työturvallisuusasia edelleen selvittelyssä. Haastavat asiakastilanteet ja uhkailu lisääntynyt. Henkinen kuormittavuus lisääntynyt.
Työturvallisuus	Sähköisten hakemusten muutostyöt ovat käynnissä	Sähköinen tunnistautumisen hakemusta täydennettäessä	
	Työturvallisuusasia sotepuolen selvittelyssä 10/2020		

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	233 432	117 540	0	117 540	146 256	28 716
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	233 432	117 540	0	117 540	146 256	28 716
Menot	-148 168	-160 830	0	-160 830	-151 374	9 456
KL menot	-3 318	-2 531	0	-2 531	-1 993	538
Menot yht.	-151 486	-163 361	0	-163 361	-153 368	9 993
Toimintakate	81 946	-45 821	0	-45 821	-7 112	38 709
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	81 946	-45 821	0	-45 821	-7 112	38 709
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-17,9	-19,3	0,0	-19,3	-18,1	1,2
Kokonaiskulut €/as	-17,9	-19,3	0,0	-19,3	-18,1	1,2
Toimintakate €/as	9,7	-5,4	0,0	-5,4	-0,8	4,6
Tulos €/as	9,7	-5,4	0,0	-5,4	-0,8	4,6
Verorahoitusosuus	0,0 %	28,0 %	0,0 %	28,0 %	4,6 %	-23,4 %
Osuus toim.kuluista	0,2 %	0,2 %	0,0 %	0,2 %	0,2 %	0,0 %

2.5.11. Maaseututoimi (Tehtävä 25)

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja Heli Kiertokari-Laitinen

TOIMINNAN KUVAUS

Maaseututoimessa hallinnoidaan EU-tukea ja kansallista maataloustukea maaseutuyrityksiin, annetaan neuvontaa maatalouslainsäädännöstä, edistetään maaseutuyritysten kehitystä sekä monipuolistetaan maaseutuelinkeinoja.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vuoden 2013 alusta alkaen Laitilan kaupungin maataloushallinto on ollut osa Vakka-Suomen yhteistoiminta-alueen maataloushallintoa. Palvelut ostetaan käytännössä Vehmaan kunnalta. Tehtävä sisältää maksullisen lomituksen tukea 3.500 euroa.

Maatalouden kannattavuus jatkuu heikkona. Maatalouden rakennemuutos jatkuu, mikä näkyy maatilojen lukumäärän vähenemisenä ja tilakokoon kasvuna.

Vuonna 2021 Laitilassa:

- aktiivisia maatiloja (tuenhakijoita) 238 kpl
- peltoa viljelyssä 12.487 ha

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

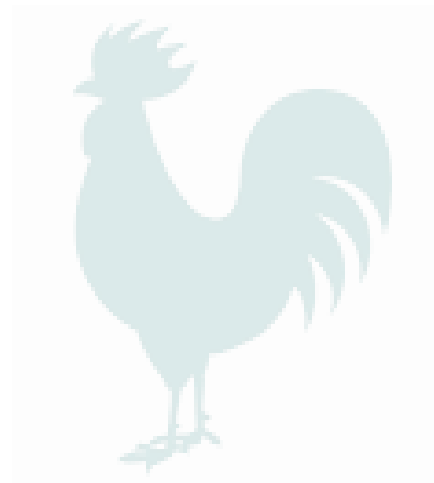
Menojen määrä jäi arviosta, kun maataloushallinnon kokonaiskustannukset, jotka jaetaan sopimuskuntien kesken, olivat edellisvuotta alemmat. Laitilan osuus 101.792 euroa, kun edellisvuonna oli 112.090

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkien hallinto- ja taloustoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma tehdään kahdesti vuodessa. Kaupungin talouden haasteet, valtiosuusjärjestelmien muutokset sekä koronaepidemia tuovat riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen ja henkilöstön rekrytoimiseen. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Henkilöstön työhyvinvointiin ja –kuormitukseen tulee jatkossa painostaa vaikuttavin toimenpitein. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

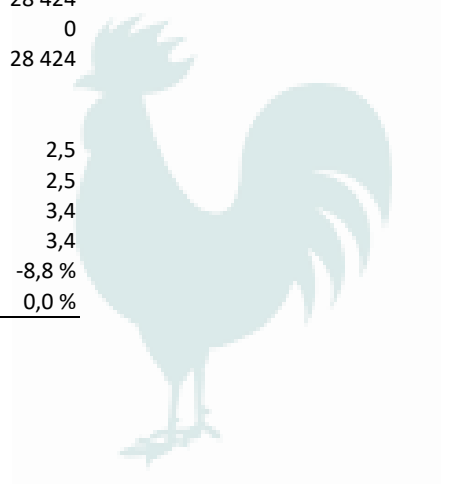
TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Maatalouden aktiivitalat	244	260	238

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	17 666	12 500	0	12 500	19 618	7 118
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	17 666	12 500	0	12 500	19 618	7 118
Menot	-112 083	-124 875	0	-124 875	-103 863	21 012
KL menot	-1 333	-1 160	0	-1 160	-865	295
Menot yht.	-113 415	-126 035	0	-126 035	-104 728	21 307
Toimintakate	-95 750	-113 535	0	-113 535	-85 111	28 424
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-95 750	-113 535	0	-113 535	-85 111	28 424
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-13,4	-14,9	0,0	-14,9	-12,4	2,5
Kokonaiskulut €/as	-13,4	-14,9	0,0	-14,9	-12,4	2,5
Toimintakate €/as	-11,3	-13,4	0,0	-13,4	-10,1	3,4
Tulos €/as	-11,3	-13,4	0,0	-13,4	-10,1	3,4
Verorahoitusosuus	84,4 %	90,1 %	0,0 %	90,1 %	81,3 %	-8,8 %
Osuus toim.kuluista	0,2 %	0,2 %	0,0 %	0,2 %	0,1 %	0,0 %

2.6. Sivistysvaliokunta

2.6.1. Sivistysvaliokunta

TOIMINNAN KUVAUS

Toimialue sisältää sivistystoimen hallinnon, varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukio-opetuksen, toisen asteen ammatillisen koulutuksen sekä niihin kuuluvat tukipalvelut (oppilashuolto sekä aamu- ja iltapäivätoiminta). Lisäksi toimialaan kuuluvat kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimet sekä Vakka-Suomen alueelliset opistot, Vakka-Suomen Musiikkiopisto ja Vakka-Suomen kansalaisopisto.

Sivistystoimen tavoitteena on toimillaan edistää kaiken ikäisten kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia. Sivistus- ja hyvinvointiroolin lisäksi sivistyspalvelujen vaikutus on merkittävä myös kaupungin elinvoiman ja kuntalaisten osallisuuden vahvistamisessa. Sivistystoimi edistää ja tukee laadukkaiden sekä monipuolisten palvelujen kehittämistä kaupungin vetovoima- ja viihtyvyystekijöinä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vuoden 2021 toimintaympäristöä ja sen muutoksia on edelleen merkittävästi määrittänyt COVID19-pandemia ja sen aiheuttamat toiminnan muutostarpeet. Pandemia on haastanut kaikkia sivistystoimen tehtäväalueita nopeaan reagointiin ja päätöksentekoon palveluiden järjestämisessä. Erilaiset valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset rajoitukset ja ohjeistukset ovat tuoneet uudenlaisen kuormittavuuden sivistystoimen arjen työhön.

Toimintaympäristössä ei sivistystoimessa vuoden 2021 aikana tapahtunut muita merkittäviä muutoksia. Syksyn 2021 aikana sivistystoimi osallistui kaupungin strategiatyöhön tuoden oman näkökulmansa esiin kaupungin tulevien vuosien tavoitteisiin ja arvoihin. Samoin kehittämistyötä aloitettiin usealla osa-alueella mm. sote-yhteistyö ja lukion kehittäminen. Järjestöjen ja seurojen kanssa yhteistyön tiivistäminen on aloitettu ja yhdistysohjelman valmistelu käynnistyi vuoden 2021 syksyllä.

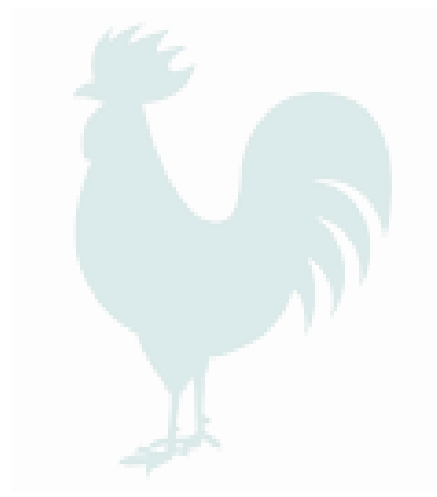
Toimintaa kehitetään edelleen kaupunkilaisten osallisuutta ja kuntalaislähtöisiä palvelukanavia lisäämällä. Hyvinvoinnin, osaamisen, elinvoiman ja johtamisen toimintamalleja kehitetään. Kaupungin elinvoima syntyy mm. asukkaista, laadukkaista peruspalveluista, toimivista ja monipuolisista vapaa-ajanmahdollisuuksista sekä virkeästä yritys ja järjestötoiminnasta. Sivistystoimi pyrkii omalta osaltaan lisäämään kaupungin veto- ja pitovoimaa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Talousarvioon verrattuna vuoden 2021 toimintatuotot ovat ylittyneet hieman arviioon verrattuna (103,1 %). Toimintamenot ja KL-menot ovat toteutuneet arvioitua suurempina (menot yhteensä 103,9 %). Ylitykset johtuvat KL-menojen nousuna kaupungin sisäisten laskentatapojen uudistuksen myötä. Lisäksi henkilöstökulut ovat ylittyneet. Tämä johtuu hankkeiden henkilöstökulujen puutteellisena budjetointina talousarviossa sekä koronasta johtuvista sijaiskulujen lisääntymisestä.

HENKILÖSTÖ

Sivistystoimen hallintoa on johdettu vuoden 2021 alusta sijaisjärjestelyin. Uusi sivistystoimenjohtaja aloitti virassa 31.5.2021. Sivistystoimenjohtajan virkanimike muutettiin sivistysjohtajaksi 1.8.2021 alkaen.

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkien sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattavaa riskien arviointia on tehty. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Covid19-pandemia ja yhteiskunnalliset muutokset ovat tuoneet riskin sivistystoimen palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen ja henkilöstön rekrytoimiseen. Oikeanlainen resurssointi ja talouden hallinta on noussut merkittävään rooliin palveluiden järjestämisessä.

Koulutoimeen on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali. Sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Useissa yksiköissä työhyvinvointia seurataan erilaisin, omin mittarein. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Vakaan talouden kaupunki*

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Laadukas, toimiva ja taloudellinen palvelurakenne	- Asiakas- ja asukaslähtöisten ja kustannustehokkaiden palvelukokonaisuuksien luominen	Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla, jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä.	Toteutunut osittain. Poikkeusolot rajoittaneet palveluita. Uusia toimintamalleja kehitetty tilalle.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tulevaisuuden Laitilaa rakennetaan yhdessä kestävästi		-tavoitteiden toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla, jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä.	
Monipuolisia ja virikkeellisiä palveluita tarjotaan elämäntapa- ja kaariajattelun mukaisesti kaikenikäisille kuntalaisille	- eri-ikäisille suunnatut toimintamahdollisuudet	- erilaisia tapahtumia mm. kulttuurin ja liikunnan toimialoilla	Tapahtumia toteutettu rajoitusten salliessa ja kehitetty erilaisia etä- ja muita tapahtumia rajoitusaikana.
	- Kuntalaisten osallistumis- ja osallistamismahdollisuuksia lisätään	- sivistystoimen kuntalaisillat suunnitteluun ja toteutukseen liittyvien kuntalaiskyselyjen järjestäminen - kuntalaisten yhteisöllisyyttä tukevien toimintatapojen ja tapahtumien järjestäminen	Kuntalaisiltoja ei ole järjestetty pandemiatilanteen vuoksi.
		- järjestö/yhdistystapaamiset -yhdistysohjelma -toiminta-avustukset	Toteutunut. Yhdistysohjelman valmistelu aloitettu.

- Kumppanuudet kolmannen sektorin toimijoiden kanssa kartoitetaan tavoitteena löytää yhteisöllisyyttä tukevia toimintatapoja ja palvelurakenneteknisyyttä
- yhteistyötä yrittäjien kanssa kehitetään ja lisätään
- yritysyhteistyön lisääminen eri tehtävissä
- Yritysyhteistyötä tehty pandedian sallimissa rajoissa.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kaupunkilaisten hyvinvointia edistetään panostamalla ennaltaehkäisevään ja aktivoivaan toimintaan	Osallistuminen palvelujen ja niiden tukitoimia edistäviin kuntakohtaisiin ja seudullisiin hankkeisiin	Haetut ja saadut hankeavustukset	Toteutunut.
Strategia- ja kehittämisosaamisen sekä tiedolla johtamisen tapojen vahvistaminen	Toimintaa ja taloutta kuvaavien TA-mittarien, Kuntarajoitusten raportointijärjestelmän, kuntalaiskyselyjen ja sivistystoimen palvelusuunnitelman hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa	Palvelusuunnitelman päivittäminen vuosittain	Palvelusuunnitelmaa ei ole päivitetty. Kaupungin uudistuneen strategian myötä Palvelusuunnitelma tulee päivitettäväksi vuoden 2022 aikana.
Toimialan sisäisten sekä toimivaltojen välisen käytäntöjen yhtenäistäminen, yhteistyön vahvistaminen	Tavoitteellinen, ennaltaehkäisevä yhteistyö lapsi- ja perhepalveluiden kanssa	Sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen yhdyspintojen kuvaaminen ja kehittäminen	Sivostoyhteistyön kehittäminen aloitettu syksyllä 2021.
		Toimialan sisäiset yhteistyötoimet	
	Sekä toimialan sisäisen että ulkoisen viestinnän monipuolistaminen ja kehittäminen	Viestintävastuiden selkiyttäminen ja toimintamallien kuvaaminen	Toteutunut osittain. Toimintamalleja ei ole kuvattu.
		Viestintä on monikanavaista ja oikea-aikaista ja ajantasaista.	
	Kestävän kehityksen huomiointi kaikissa toiminnassa	Jätteiden kierrätys, hankinnoissa kestävän kehityksen huomiointi	Toteutunut.

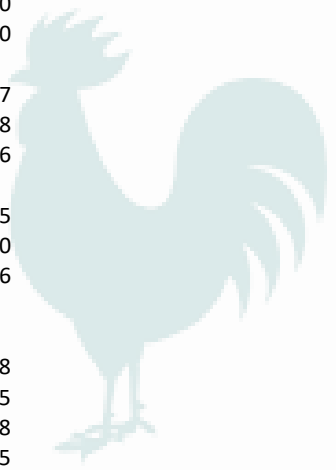
Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
---------	------------	------------------------	-----------

Henkilöstön osallistaminen ja hyvinvoinnista huolehtiminen
Työolosuhteisiin ja työilma-
piiriin panostaminen, mah-
dollisuus kehittää ja kehittyä
työssä ja vaikuttaa omaan
työhön
Työhyvinvointikysely
Kehityskeskustelut
Tavoitteellinen koulutus-
suunnitelma
Toteutunut osittain. Työhy-
vinvointikyselyä ei ole tehty.
Yksiköissä on kehityskeskus-
telut pidetty. Koulutussuun-
nitelma on tehty.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	1 464 815	1 631 735	0	1 631 735	1 682 655	50 920
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	1 464 815	1 631 735	0	1 631 735	1 682 655	50 920
Menot	-19 387 190	-20 101 901	0	-20 101 901	-20 411 418	-309 517
KL menot	-1 198 048	-1 004 406	0	-1 004 406	-1 412 414	-408 008
Menot yht.	-20 585 238	-21 106 307	0	-21 106 307	-21 823 833	-717 526
Toimintakate	-19 120 423	-19 474 572	0	-19 474 572	-20 141 177	-666 605
Poistot	-154 517	-149 602	0	-149 602	-265 582	-115 980
Netto	-19 274 940	-19 624 174	0	-19 624 174	-20 406 760	-782 586
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-2 429,8	-2 494,5	0,0	-2 494,5	-2 579,3	-84,8
Kokonaiskulut €/as	-2 448,0	-2 512,2	0,0	-2 512,2	-2 610,7	-98,5
Toimintakate €/as	-2 256,9	-2 301,7	0,0	-2 301,7	-2 380,5	-78,8
Tulos €/as	-2 275,1	-2 319,4	0,0	-2 319,4	-2 411,9	-92,5
Verorahoitusosuus	92,9 %	92,3 %	0,0 %	92,3 %	92,4 %	0,1 %
Osuus toim.kuluista	28,9 %	28,8 %	0,0 %	28,8 %	29,2 %	0,4 %

2.6.2. Sivistystoimen hallinto (Tehtävä 26)

Vastuuhenkilö: vt. sivistystoimenjohtaja Nestori Mäkelä (01-05/21), sivistysjohtaja Susanne Laaksonen (06/21-)

TOIMINNAN KUVAUS

Sivistystoimen hallinto luo edellytyksiä sivistyspalveluiden tuottamiselle ohjaten sekä koordinoiden tehtäväalueiden ja yksiköiden toimintaa tavoitteiden toteuttamiseksi. Hallinto pyrkii kokoamaan eri tehtäväalueiden toiminnat ja tavoitteet yhdeksi hyvinvointia edistäväksi kokonaisuudeksi. Toimialojen välinen poikkihallinnollinen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö on keskeistä. Hallinto huolehtii varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan, lukiokoulutuksen, kirjasto- ja kulttuuripalveluiden, alueellisten opistojen sekä nuoris- ja liikuntapalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä yhdessä sivistystoimen henkilöstön ja luottamuselinten kanssa. Sivistystoimen hallinto pyrkii ennakoimaan tulevaisuuden toimintakulttuurien muutosta ja reagoimaan esiin nouseviin ilmiöihin. Kunnan hyvinvoinnin edistämisen velvoitteet ja tavoitteet tulevat olemaan osa kehitystyötä, johon myös sivistystoimessa pyritään vastaamaan kehittämällä ja uudistamalla toimintakulttuuria, lisäämällä yhteistyötä eri tehtäväalueiden sekä toimialojen välillä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Toimintaympäristössä ei sivistystoimen hallinnossa vuoden 2021 aikana tapahtunut merkittäviä muutoksia. Covid19-pandemia vaikutti vuoden 2021 aikana ja vaati nopeaa reagointia ja palveluiden uudelleen järjestämistä. Kaupunginviraston väistöiloissa toimittiin elokuuhun 2021 asti. Toimintaa kehitettiin edelleen mm. palvelurakenteen osalta. Kaupunkilaisten osallisuutta ja kuntalaislähtöisiä palvelukanavia pyrittiin lisäämään pandemian sallimissa rajoissa. Suunnitelmissa oli toteuttaa sivistystoimen kuntalaisiltoja vuorovaikutuksen ja tiedottamisen lisäämiseksi kaupunkilaisten ja viranhaltijoiden kesken. Nämä tapahtumat jouduttiin perumaan Covid19-pandemian vuoksi. Hyvinvoinnin, osaamisen, elinvoiman ja johtamisen toimintamalleja kehitettiin. Yhteistyötä pyrittiin kehittämään monipuolisemmaksi seurojen, yhdistysten ja vapaaehtoisten toimijoiden kanssa sekä poikkihallinnollisesti kaupungin sisällä.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

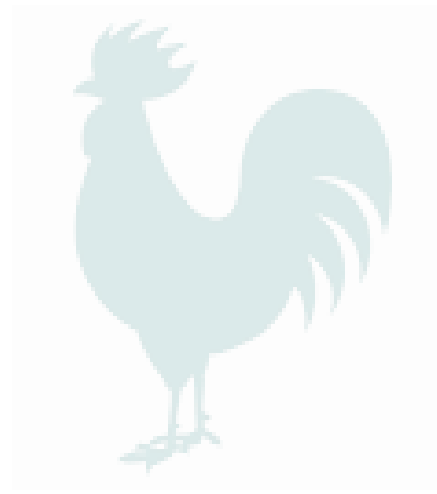
Talousarvio on toteutunut hieman arvioitua alempana, n. 88%, joka johtuu pääasiassa käyttökulujen toteutumisen pienentymisenä mm. pandemian johdosta.

HENKILÖSTÖ

Sivistystoimen hallintoa on johdettu vuoden 2021 alusta sijaisjärjestelyin. Uusi sivistystoimenjohtaja aloitti virassa 31.5.2021. Sivistystoimenjohtajan virkanimike muutettiin sivistysjohtajaksi 1.8.2021 alkaen.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät

käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkien sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattavaa riskien arviointia on tehty. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Covid19-pandemia ja yhteiskunnalliset muutokset ovat tuoneet riskin sivistystoimen palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen ja henkilöstön rekrytoimiseen. Oikeanlainen resurssointi ja talouden hallinta on noussut merkittävään rooliin palveluiden järjestämisessä.

Koulutoimeen on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali. Sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Useissa yksiköissä työhyvinvointia seurataan erilaisin, omin mittarein. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Laadukas, toimiva ja taloudellinen palvelurakenne	Asiakas- ja asukaslähtöisten ja kustannustehokkaiden palvelukokonaisuuksien luominen	Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä. Toimialan toimintakulujen kasvun hillitseminen	-

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistäminen ja tukeminen	Monipuolinen palvelurakenne Ennaltaehkäisevä työote Osallistuminen palvelujen ja niiden tukitoimia edistäviin kuntakohtaisiin ja seudullisiin hankkeisiin Kuntalaisten osallistamismahdollisuuksien lisääminen	Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä. Sivistystoimen kuntalaisillat Kuntalaiskyselyt Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi	- Ei ole toteutunut pandemia-tilanteen ja viranhaltijavaihdosten vuoksi.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Strategia- ja kehittämisosaamisen sekä tiedolla johtamisosaamisen vahvistaminen	Esimiesten kouluttaminen ja opastus	Koulutustilaisuudet	Toteutunut. Esimiesiltapäivät ovat toteutuneet pandemian sallimissa rajoissa. Osa esimiehistä suorittamassa Johtamisen erikoisammattitutkintoa.
		Sivistystoimen palvelusuunnitelman päivittäminen	

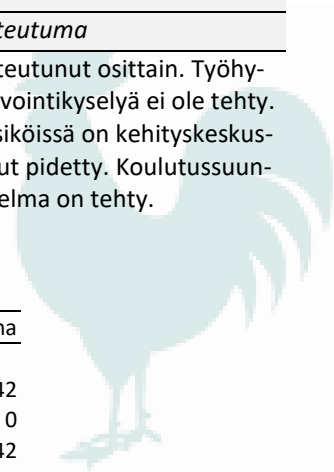
Toimialan sisäisten sekä toimivalojen välisten käytäntöjen yhtenäistäminen, yhteistyön vahvistaminen	Sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen yhdyspintojen kuvaaminen ja kehittäminen	Yhteistyö mm. lapsiperheiden ja ikäihmisten palveluissa.	Ei ole toteutunut. Palvelusuunnitelma päivitetään kaupungin uuden strategian mukaiseksi vuonna 2022.
Kestävän kehityksen huomiointi käytännön toimissa	Jätteiden kierrätyksen tehostaminen, kestävän kehityksen huomioiminen hankinnoissa; koulutukset kestävän kehityksen toimenpiteistä	Koulutustilaisuudet	Osittain toteutunut. Koko kaupungin tasolla järjestetty Hinku-työryhmän kokoontumisia, joissa esimiehet ovat olleet mukana.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Henkilöstön osallistaminen ja hyvinvoinnista huolehtiminen	Työolosuhteisiin ja työilmiin panostaminen, mahdollisuus kehittää ja kehittyä työssä ja vaikuttaa omaan työhön	Työhyvinvointikysely Kehityskeskustelut Tavoitteellinen koulutus-suunnitelma	Toteutunut osittain. Työhyvinvointikyselyä ei ole tehty. Yksiköissä on kehityskeskustelut pidetty. Koulutussuunnitelma on tehty.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	9 944	0	0	0	5 842	5 842
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	9 944	0	0	0	5 842	5 842
Menot	-233 233	-261 428	0	-261 428	-229 687	31 741
KL menot	-10 545	-10 356	0	-10 356	-12 777	-2 421
Menot yht.	-243 778	-271 784	0	-271 784	-242 464	29 320
Toimintakate	-233 834	-271 784	0	-271 784	-236 621	35 163
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-233 834	-271 784	0	-271 784	-236 621	35 163
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-28,8	-32,1	0,0	-32,1	-28,7	3,5
Kokonaiskulut €/as	-28,8	-32,1	0,0	-32,1	-28,7	3,5
Toimintakate €/as	-27,6	-32,1	0,0	-32,1	-28,0	4,2
Tulos €/as	-27,6	-32,1	0,0	-32,1	-28,0	4,2
Verorahoitusosuus	95,9 %	100,0 %	0,0 %	100,0 %	97,6 %	-2,4 %
Osuus toim.kuluista	0,3 %	0,4 %	0,0 %	0,4 %	0,3 %	0,0 %

2.6.3. Varhaiskasvatus (Tehtävä 27)

Vastuhenkilö: varhaiskasvatusjohtaja Taija Jalonen

TOIMINNAN KUVAUS

Varhaiskasvatuslain mukaan kunnan on järjestettävä laissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Laitilan varhaiskasvatus tarjoaa perheiden tarpeisiin vastaavia, monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja sekä esiopetusta. Kunnallisia varhaiskasvatuspalveluita annetaan Pähkinäpensaassa ja Apilaniityn päiväkodeissa, Itäkulman ryhmäperhepäivähoitokodissa sekä kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa. Vuorohoito on keskitetty Apilaniityn päiväkotiin. Laitilan kaupungilla on käytössä myös palveluseteli, jota perheet voivat hakea yksityisen palveluntuottajan järjestämään varhaiskasvatukseen.

Lasten kotihoidontuki sisältyy varhaiskasvatuspalveluihin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Pähkinäpensaassa päiväkotit:

Pähkinäpensaassa päiväkodissa toimii seitsemän osastoa. Päiväkodissa on paikkoja 150 lapselle.

Apilaniityn päiväkotit.

Apilaniityn päiväkodissa toimii seitsemän osastoa. Päiväkodissa on paikkoja 160 lapselle. Apilaniityn päiväkotiiin on keskitetty kaikki Laitilan kaupungin vuorohoito.

Perhepäivähoito ja ryhmäperhepäivähoito:

Perhepäivähoidon ohjaus on jaettu varhaiskasvatusjohtajien kesken. Perhepäivähoitoon kuuluu kotona työskentelevät perhepäivähoitajat sekä Itäkulman ryhmäperhepäivähoitokoti.

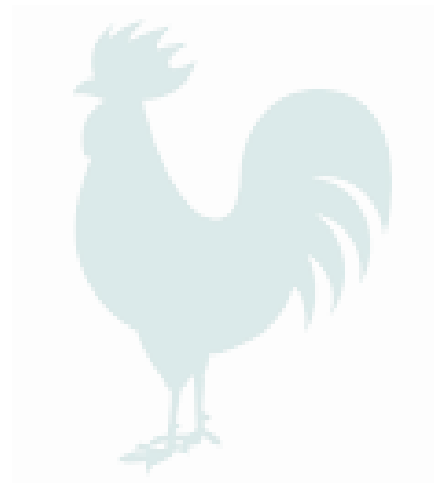
Palveluseteli

Palveluseteliä myönnetään harkinnanvaraisesti perheille, jotka sitä hakevat. Palvelusetelin käytön ennakoitiin on mahdotonta, koska siihen vaikuttaa vahvasti työllisyystilanne ja muu varhaiskasvatustarjonta. Laitilassa on tällä 3 yksityistä palveluseli perhepäivähoitajaa

Kehittäminen

Laitilan kaupunki on osallistunut 2021 heinäkuuhun asti maksuttoman 5-vuotiaiden 20h/vko varhaiskasvatuskokeiluun. Opetushallitus kustansi 79,23% menetetyistä varhaiskasvatusmaksuista. Kokeilu vähensi 5-vuotiaiden (2015 syntyneiden) varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja 20,77%.

Varhaiskasvatus on saanut Opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisavustusta varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen 164 300€, joka kattaa 80% kuluista. Tällä rahalla on palkattu kaksi erityisavustajaa, kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa tukemaan ja mahdollistamaan pienryhmien toimintaa. Näiden lisäksi rahalla on palkattu osaksi vuotta varhaiskasvatukselle oma S2-opettaja (suomi toisena kielenä opettaja). S2-opettajan rekrytoinnissa on ollut haasteita.

Esi- ja alkuopetus sai erityisavustuksen lukemisen kulttuurista ja lukutaitoa vahvistaviin toimenpiteisiin 125000€, joka kattaa 90% kuluista. Rahalla hankittiin lukulumo ja palkattiin lukukoordinaattori..

Varhaiskasvatus sai koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoitamiseen lukuvuodeksi 2020-21 200000€, ja se kattaa 95% kuluista. Tällä kustannettiin lisähenkilöstöä lapsiryhmiin.

Avoimen varhaiskasvatuksen kerho aloitettiin syksyllä 2021 Pähkinäpensaassa päiväkodissa keskiviikkoisin klo 15-17. Vetäjinä toimivat koulunkäynninohjaajat Hannamaj Lehtonen ja Minna Lahtinen.

Pähkinäpensaassa päiväkotitoiminta sai keväällä 2021 vihreä lippu -sertifikaatin ansiokkaasta ympäristökasvatuksesta ja kestävästä kehityksestä työstä. Teemana lukuvuonna 2020-21 oli kierrätys ja jätteiden vähentäminen ja lukuvuonna 2021-22 lähiympäristö.

Laitilan varhaiskasvatus valittiin satunnaisotannalla kaksivuotisen esiopetuksen kokeilukunnaksi vuosiksi 2021-2024. Kaksivuotinen esiopetuskokeilu on osa opetus- ja kulttuuriministeriön Oikeus oppia –kehittämishjelmaa. Laitila lasketaan pieneksi kunnaksi, joten kaikille 2016 ja 2017 syntyneille tarjotaan mahdollisuutta aloittaa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu. Kokeilu on perheille vapaaehtoinen ja halukkaat perheet ilmoittautuvat kokeiluun. Opetus- ja kulttuuriministeriö kompensoi kokeilusta aiheituneita kuluja.

Kokeilun tarkoituksena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa, kehittää esiopetuksen laatua ja vaikuttavuutta. Selvittää varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen välisiä jatkumia sekä selvittää perheiden palveluvalintoja. Tarkoituksena on myös saada tietoa kaksivuotisen esiopetuksen vaikutuksista lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiin, sosiaalisiin taitoihin ja terveen itsetunnon muodostumiseen.

Kustannuslaskennalliset menot nostavat päiväkotien hoitopaikkahintoja huomattavasti.

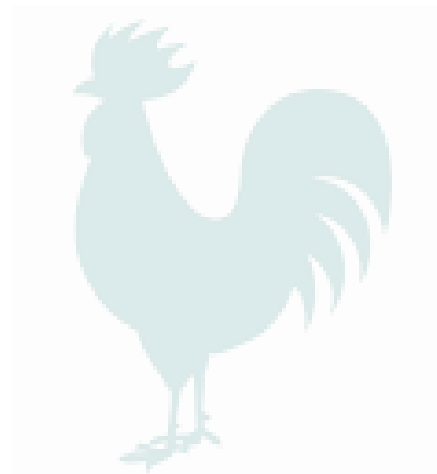
MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Varhaiskasvatuksen tulot ovat toteutuneet hieman arvioitua suurempina. Tämä selittyy opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeista. Hankerahoituksella palkattu henkilöstö nostaa myös varhaiskasvatuksen käyttökustannuksia. Varhaiskasvatusmaksuja on tullut ennakoitua vähemmän.

Varhaiskasvatuksen menot ovat toteutuneet lähes ennakoidusti. Kotihoidontukea on käytetty ennakoitua vähemmän ja muutama perhepäivähoitaja on siirtynyt päiväkotiin, jolloin perhepäivähoidon kustannukset jäävät pienemmäksi kuin talousarviossa, mutta kompensoituu päiväkotien talousarviossa. KL menot ovat ylittyneet varhaiskasvatuksessa ja nostavat päiväkotien käyttökustannuksia huomattavasti.

HENKILÖSTÖ

Perhepäivähoito	
<i>perhepäivähoitajia</i>	11
<i>toistaiseksi muissa tehtävissä</i>	2
hoitopaikat	50
Itäkulman ryhmäperhepäiväkoti	
<i>perhepäivähoitajia</i>	2
hoitopaikat	8

Pähkinäpensaas päiväkoti	
varhaiskasvatuksen opettajia	12
varhaiskasvatuksen hoitajia	11
varhaiskasvatuksen erityislasten ohjaaja	4
hanketyöntekijät	2
lapsipaikat	150
Apilaniityn päiväkoti	
varhaiskasvatuksen opettajia	11
varhaiskasvatuksen hoitajia	17
varhaiskasvatuksen erityislasten ohjaaja	2
hanketyöntekijä	4
lapsipaikat	160
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	2
hanke S2- opettaja	1
kotihoidontuen saajat	90

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Varhaiskasvatuksen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

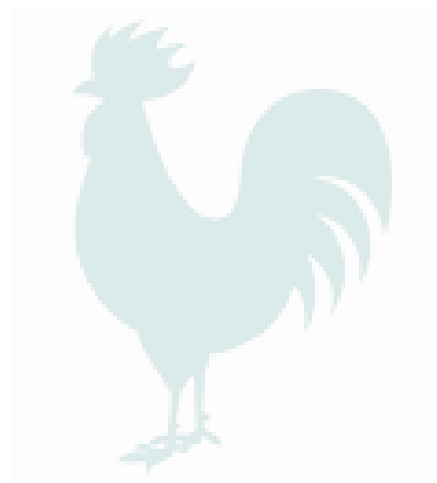
Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistyslautakunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein. Lisäksi varhaiskasvatuksessa suoritetaan säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, asiakkaiden tulotietojen tarkastukset, irtaimiston tarkastukset yms.)

Varhaiskasvatuksessa on tehty riskien arviointia. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Koulutetun ja kelpoisuusehdot täyttävän varhaiskasvatuksen opettajan saatavuus, niin toistaiseksi voimassa oleviin kuin myös määräaikaisiin vakansseihin on haastavaa.

Muita riskitekijöitä varhaiskasvatuksessa ovat mm. yksintyöskentelevät perhepäivähoitajat, jotka ovat jatkuvasti valppaana ja vastuussa lapsiryhmästä. Perhepäivähoidotajien työterveyshuollon käynnit on hankalasti järjestettävissä pitkien välimatkojen ja työaikojen takia.

Varhaiskasvatukseen on tehty toimintasuunnitelma korona-ajan varautumiseen ja suojautumiseen.

Varhaiskasvatuksella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeinen viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kunnan tarjoamat varhaiskasvatuspalvelut ovat kustannustehokkaita ja kilpailukykyisiä.	Loma-aikoina varhaiskasvatus keskitetään päiväkoteihin.	-Varhaiskasvatuksen bruttomenot/ hoitopäivä -hoitopäivien määrä/ hoitopaikka	Bruttomenot ovat kasvaneet nousseiden KL-erien myötä. Varhaiskasvatusyksiköitä on suljettu loma-ajoiksi, joka on vähentänyt sijaisten tarvetta.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palvelutarjonta varhaiskasvatuksessa.	Erilaisia varhaiskasvatusmuotoja tarjolla.	perhepäivähoitopaikkojen määrän pysyminen vuoden 2020 tasolla	Kotona työskenteleviä perhepäivähoitajia oli keväällä 2021 13kpl ja syksyllä 2021 11 kpl
Avoimen varhaiskasvatuksen aloittaminen	Toimintaa suunnitellaan	Avoim varhaiskasvatus alkaa vuoden 2021 aikana.	Avoimen varhaiskasvatuksen perhekerho aloitettiin syksyllä 2021.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

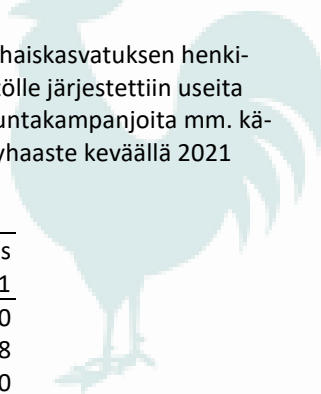
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Osallistuminen maksuttoman 5-vuotiaiden 20h/vko varhaiskasvatuskokeiluun	OPH:n kehittämisrahoitusta on myönnetty 5-vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuskokeiluun 31.7.2021 asti.	Avustuksella saadaan katettua 79,23% kuluista	Kokeilu toteutettiin koko varhaiskasvatuksessa
Tuetaan lasten ja perheiden hyvinvointia liikuntaa lisäämällä	Sisällytetään jokaiseen päivään säännöllisesti useita toiminnallisia, aktiivisia ja liikunnallisia oppimistilanteita yhdessä muiden toimijoiden kanssa.	Seurantakortti perheille keväällä ja syksyllä.	ilo kasvaa liikkuen hankkeen myötä perheille lähetettiin seurantakortti motivoimaan liikkumista kotona.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Motivoitunut, osaava ja pysyvä henkilökunta	Henkilökunnan osallistaminen kehittämis- ja suunnittelutyöhön.	kehittämispäivän pitäminen kaksi kertaa vuodessa.	Kehittämispäivä ei toteutunut koronan takia, koska emme voineet kokoontua yhteen.
	koulutuksiin osallistuminen	keskimäärin 3 pv/vuosi	Toteutui suurimmalla osalla henkilöstöä
	kehityskeskustelut	joka toinen vuosi	Kehityskeskustelut pidettiin vuonna 2021 päiväkotien henkilöstölle
	henkilökunnan aktivoiminen liikuntaan		Varhaiskasvatuksen henkilöstölle järjestettiin useita liikuntakampanjoita mm. kävelyhaaste keväällä 2021

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Palveluseteli bruttomenot / hoitopäivä	56	0	0
Palveluseteliä käyttävien määrä	54	8	8
Varhaiskasvatuksen bruttomenot Apilaniityn päiväkotit / hoitopäivä	84	55	80
Varhaiskasvatuksen bruttomenot perhepäivähoito / hoitopäivä	69	60	68
Varhaiskasvatuksen bruttomenot Pähkinäpensaassa päiväkotit / hoitopäivä	65	55	76
Varhaiskasvatuksen bruttomenot ryhmäperhepäivähoito / hoitopäivä	72	50	83
Hoitopäivien määrä / Apilaniityn päiväkotit	26 387	25 000	24 043
Hoitopäivien määrä / perhepäivähoito	9 457	13 000	7 939
Hoitopäivien määrä / Pähkinäpensaassa päiväkotit	20 532	24 000	24 643
Hoitopäivien määrä / ryhmäperhepäivähoito	1 670	2 000	1 699
Täyttöaste	115	0	113
Käyttöaste	77,46	0,00	74,66
Kotihoidontuen saajat	101	85	90
Hoitopaikat / perhepäivähoito	60	60	50
Hoitopaikat / Apilaniityn päiväkotit	160	160	160
Hoitopaikat / Pähkinäpensaassa päiväkotit	120	140	150
Hoitopaikat / ryhmäperhepäivähoito	12	12	8

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	480 914	569 780	0	569 780	628 285	58 505
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	480 914	569 780	0	569 780	628 285	58 505
Menot	-4 795 532	-4 934 530	0	-4 934 530	-4 851 177	83 353
KL menot	-220 209	-199 157	0	-199 157	-309 348	-110 191
Menot yht.	-5 015 741	-5 133 687	0	-5 133 687	-5 160 525	-26 838
Toimintakate	-4 534 827	-4 563 907	0	-4 563 907	-4 532 240	31 668
Poistot	-43 242	-36 219	0	-36 219	-117 315	-81 096
Netto	-4 578 069	-4 600 126	0	-4 600 126	-4 649 555	-49 429
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-592,0	-606,7	0,0	-606,7	-609,9	-3,2
Kokonaiskulut €/as	-597,1	-611,0	0,0	-611,0	-623,8	-12,8
Toimintakate €/as	-535,3	-539,4	0,0	-539,4	-535,7	3,7
Tulos €/as	-540,4	-543,7	0,0	-543,7	-549,5	-5,8
Verorahoitusosuus	90,5 %	89,0 %	0,0 %	89,0 %	88,1 %	-0,9 %
Osuus toim.kuluista	7,0 %	7,0 %	0,0 %	7,0 %	6,9 %	-0,1 %

2.6.4. Perusopetus (Tehtävä 28)

Vastuuhenkilö: vt. sivistystoimenjohtaja Nestori Mäkelä (01-05/21), sivistysjohtaja Susanne Laaksonen (06/21-)

TOIMINNAN KUVAUS

Perusopetus tukee oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. Peruskoulut luovat mahdollisimman hyvät perusvalmiudet oppilaille jatko-opintoja varten sekä antavat elämässä tärkeitä tietoja, taitoja ja sosiaalisia valmiuksia vuorovaikutuksessa kodin ja ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Laitilassa on lukuvuonna 2020-2021 seuraavat peruskoulut :Laitilan kyläkoulu (luokat 1-6 ja valmistava opetus), Kappelimäen koulu (luokat 1-6, erityisen tuen luokkamuo-
toinen opetus 1-6, toiminta-alueittain annettava opetus 1-9) ja Varpeen koulu (luokat 7-9 ja erityisen tuen luokkamuo-
toinen opetus 7-9).

Esiopetusta annettiin keväällä 2021 Kappelimäen koulussa erillisissä esiopetusryhmissä sekä päiväkodeissa.

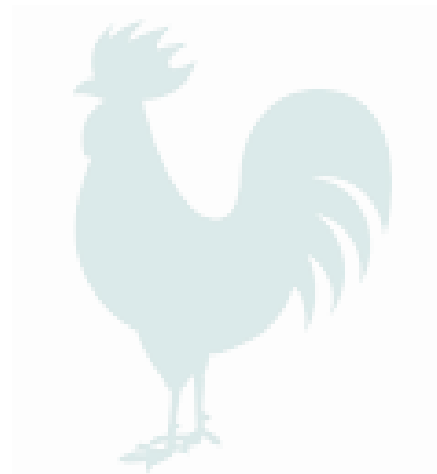
Sivistystoimi on hakenut aktiivisesti valtion erityisavustuksia erilaisten hankkeiden toteuttamiseen ja opetuskäytäntöjen kehittämiseen. Yhteistyötä oppilashuollon, sosiaalitoimen ja nuorisotoimen kanssa on kehitetty edelleen. Sivistystoimen ja sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyön tiivistäminen ja toimintamallien kehittäminen on aloitettu syksyllä 2021.

Varpeella on aloitettu yleisopetuksen toimintamuotona joustava perusopetus, jonka avulla pystytään yksilöllisin ratkaisuin tarttumaan yleisopetuksen ryhmissä muodostuneisiin etenemisen haasteisiin. Joustavan perusopetuksen opettajan virka on täytetty vakinaisesti 1.8.2021 alkaen. Viran perustamiseen myönnettiin lisämääräraha.

Laineen talo vapauduttua varhaiskasvatuksen käytöstä, tilat on otettu syksystä 2019 alkaen aamu- ja iltapäivätoiminnan käyttöön helpottamaan Kappelimäen koulun tilapuu-
tetta. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa oli syyslukukaudella 2021 enimmillään 95 lasta toiminnan piirissä, joka on muutaman vuoden tarkastelujaksolla suurin määrä. Tämä kertoo tarpeesta, mutta myös tyytyväisyydestä toimintaan ja sen laajuuteen.

Tiivistetysti vuoden 2021 perusopetuksen toimintaympäristöä kuvaa valitettavasti sana poikkeusolot. Maailmanlaajuinen pandemia sulki osin alakoulujen ja yläkoulun oppilaitoksemme keväällä n. 2kk ajaksi, joka vaati nopeaa reagointia ja lisäsi kouluarjen toimintojen järjestämisen vaativuutta. Syksyllä 2021 kouluarki pääsi alkamaan lähiopetuksessa huolellisin terveysturvallisuusjärjestelyin. Hankerahoituksen mahdollistamalla henkilöstölisäyksillä on katettu kevään 2020 poikkeusolojen vaikutuksia oppilaiden arkeen.

Kaupungin peruskouluissa opiskelee erityisen tuen piirissä 106 oppilasta (n. 11,2 % oppilaista). Tehostetun tuen piirissä on n. 135 oppilasta (14,3 % oppilaista). Tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevia oppilaita on perusopetuksen oppilaista n. 25,5

%. Luvut ovat yli valtakunnallisen keskiarvon (vrt. Tilastokeskuksen erityisopetuksen tiedonkeruuaineistot).

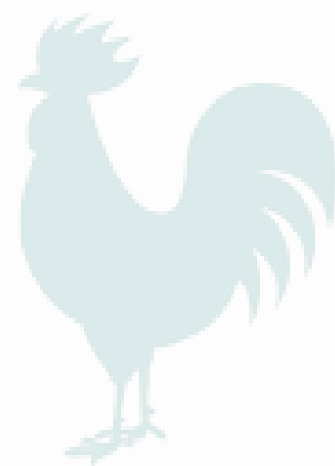
Laitilassa on maahanmuuttajataustaisia lapsia varhaiskasvatuksessa jo lähes 17 %. Perusopetuksessa maahanmuuttajataustaisia oppilaita on noin 8 %. Lapsia ja nuoria, joilla äidinkieli on jokin muu kuin suomi, on Laitilassa yhteensä noin 130. Suomen kielen oppiminen on yksi merkittävimmistä keinoista kotouttaa tulijat. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kielenoppimisen erilaiset tarpeet huomioidaan tarjoamalla mahdollisuutta opiskella suomea toisena kielenä.

Kaupunginvaltuusto on myöntänyt lisäresurssimäärärahan vuoden 2021 alusta perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen Suomi toisena kielenä (S2)-opettajan virkaan. Virka ei täytetty vuoden 2021 aikana, johtuen viranhaltijavaihdosten tuomasta tietokatkosta. Virka tullaan täyttämään vuoden 2022 aikana. Valmistava opetus aloitettiin luokamuotoisena toimintana Laitilan kyläkoulussa vuonna 2020 ja sitä jatkettiin koko vuosi 2021. Kevään 2021 valmistavan opetuksen luokka toimi Suontaan koulutalolla ja syksyn 2021 Kodjalan koulutalolla.

Verkostoyhteistyön kehittäminen eri toimijoiden kanssa yhä moninaisempiin haasteisiin vastaamiseksi on oppilaiden moniammatillisen tukemisen saralla keskeinen kehittämiskohde nyt ja tulevaisuudessa.

Tieto- ja viestintäteknologinen toimintaympäristö muuttuu nopeasti. Prosessi laitteisiin ja tietoteknisen infrastruktuurin rakentamiseen liittyvien vastuiden määrittämiseksi on aloitettu yhteistyössä teknisen toimen ja tietohallinnon kanssa.

Oppilaskohtaisten kustannusten ilmoittamisessa on kirjattu kaikkien yksikköjen osalta sekä kokonaiskustannukset/ opp. Laitilassa muiden kuin henkilöstökustannusten osuus näyttää verrattaen suurena sekä kaupungin sisällä että mm. Opetushallituksen kustannusraporteissa. Erityisesti kiinteistökustannukset ovat verrokkikuntia huomattavasti suurempia. Kokonaiskustannukset eivät anna tarkoituksenmukaista tietoa pelkästään opetukseen käytettävistä resursseista.

KOULUKOHTAISET MENOT / OPPILAS 2021

	Oppilaita ka k ja s	Menot yhteensä 2020		Menot yhteensä 2021		Menot / oppilas 2020		Menot / oppilas 2021	
		kaikki	opetus	kaikki	opetus	kaikki	opetus	kaikki	opetus
Itäkulman koulu	21	287 567,43 €	156 913,16 €	251 085,37 €	163 418,04 €	13 693,69 €	7 472,06 €	11 956,45 €	7 781,81 €
Kodjalan koulu	39	511 994,12 €	225 301,00 €	547 689,59 €	245 980,88 €	13 128,05 €	5 776,95 €	14 043,32 €	6 307,20 €
Soukaisten koulu	56	443 984,21 €	227 029,78 €	516 209,44 €	246 187,58 €	7 928,29 €	4 054,10 €	9 218,03 €	4 396,21 €
Suontaan koulu	49	602 916,56 €	230 802,87 €	595 114,89 €	230 313,41 €	12 304,42 €	4 710,26 €	12 145,20 €	4 700,27 €
Untamalan koulu	54	554 415,71 €	234 652,14 €	540 937,21 €	237 233,03 €	10 266,96 €	4 345,41 €	10 017,36 €	4 393,20 €
Laitilan kyläkoulu	219	2 400 878,03 €	1 074 698,95 €	2 451 036,50 €	1 123 132,94 €	10 962,91 €	4 907,30 €	11 191,95 €	5 128,46 €
Kappelimäen koulu									
<i>perusopetus</i>	351	1 958 401,79 €	1 098 057,60 €	2 046 512,43 €	1 174 133,00 €	5 579,49 €	3 128,37 €	5 830,52 €	3 345,11 €
<i>esiopetus</i>	27	260 998,26 €	134 216,16 €	260 041,55 €	142 018,03 €	9 666,60 €	4 970,97 €	9 631,17 €	5 259,93 €
<i>erityisen tuen opetus</i>	61	855 296,07 €	604 868,91 €	967 212,40 €	678 190,58 €	14 021,25 €	9 915,88 €	15 855,94 €	11 117,88 €
<i>harjaantumisopetus</i>	18	422 645,27 €	319 235,41 €	496 267,20 €	400 188,76 €	23 480,29 €	17 735,30 €	27 570,40 €	22 232,71 €
Varpeen koulu									
<i>perusopetus</i>	266	3 194 046,89 €	2 009 296,90 €	3 353 120,78 €	2 080 604,20 €	12 007,70 €	7 553,75 €	12 605,72 €	7 821,82 €
<i>erityisen tuen opetus</i>	26	336 327,01 €	254 136,20 €	393 302,41 €	275 900,37 €	12 935,65 €	9 774,47 €	15 127,02 €	10 611,55 €
Lukio	121	1 192 010,66 €	775 908,89 €	1 199 610,25 €	775 648,58 €	9 851,33 €	6 412,47 €	9 914,13 €	6 410,32 €

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Perusopetuksen tulot ovat toteutuneet hieman arvioitua suurempina. Tämä selittyy kasvaneina valtionavustusten toteutumisena, jotka kuvautuvat arjessa lyhytaikaisina hankkeina. Hankerahoituksella palkattu henkilöstö nostaa myös perusopetuksen käyttökustannuksia.

Perusopetuksen menot ovat toteutuneet kokonaisuutena suurempina. Tämä selittyy vuoden 2021 hankerahoituksen kustannusten alibudjetoinnista. Lisäksi henkilöstökulut ovat ylittyneet poikkeusajan poissaolojen ja sijaisjärjestelyjen vuoksi.

HENKILÖSTÖ:

Opettajien virat ovat kuntakohtaisia. Rehtorin virkoja on kolme. Luokanopettajan virkoja on 31. Perusopetuksen ja lukion yhteisiä lehtorin virkoja on 6. Päätoimisia tuntiopettajia on 10. Erytisopettajan virkoja on viisi (yläkoulussa 3), erityisluokanopettajan virkoja on 13 (yläkoulussa 3). Lehtorin virkoja on 16. Sijaispoolin opettajan virkoja 2 (yläkoulussa 1 kpl).

Koulujen yhteydessä annettavassa esiopetuksessa on kaksi päätoimista lastentarhanopettajan virkaa. Syksystä 2021 jatkoi määräaikaisena, hankerahoituksen turvin kolme resurssiopettajaa, yksi laaja-alainen erityisopettaja sekä lisääntyneeseen tarpeeseen määräajaksi yksi valmistavan luokan opettaja ja yksi erityisluokanopettaja.

Perusopetuksen muu henkilökunta:

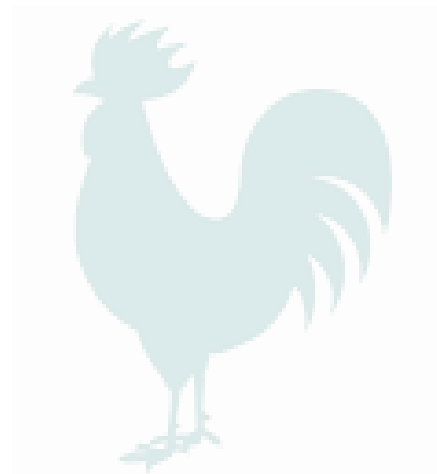
Kaksi koulusihteeriä, kaksi koulukuraattoria, kaksi koulupsykologia, 34 koulunkäynninohjaajaa, (joista neljä on määräaikaisia ja yksi määräaikainen ja oppisopimuskoulutettava), kolme koulunkäynninohjaajaa työskentelee kokoaikaisesti aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Kolmen koulunkäynninohjaajan kustannukset maksaa toinen kunta (jälkikäteen). Lisäksi kaksi koulunkäynninohjaajaa on toisen kunnan palkkaamia. Lisäksi perusopetuksessa toimii varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteinen S2-opettaja. Koulunkäynninohjaajista yläkoulussa lukuvuonna 2021-2022 työskentelee 7 ohjaajaa.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein. Lisäksi esimiehet suorittavat säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, KVTES-työntekijöiden työaikojen tarkastus, virkaehtosopimusten mukaisten koulutuspäivien osallistumisen seuranta).

Kaikkien sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty Targetor-ohjelmaan. Sitä päivitetään säännöllisesti. Targetor-ohjelmaan on lisätty koronatilanteeseen liittyvä riskien arviointi ja sitä päivitetään tarvittaessa. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Merkittävimmät riskit liittyivät talouden heikkeneviin näkyisiin sekä valtion erityisavustusten mahdolliseen loppumiseen, jolloin mm. opetustoimen tavoitteellisuus ja laatu ovat vaarassa heikentyä. Mm. heikkenevässä taloudellisessa

tilanteessa riittävä rahoitus oppimateriaaleihin ja laitteisiin on vaarassa. Leasing-kustannusten ja infrastruktuurin ylläpito aiheuttavat kustannusten nousua. Koulutetun ja kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus, niin toistaiseksi voimassa oleviin kuin myös määräaikaisiin vakansseihin on välillä haastavaa. Lisäksi nopeasti muuttuvat henkilöstötilanteet aiheuttavat ajoittain haasteita järjestelyille. Ennaltaehkäisevään työhön ja oppilashuoltoon panostaminen pienentää oppilaiden syrjäytymisen riskejä. Koulutoimeen on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali, jota on päivitetty oppilaitoskohtaisesti. Uhka- ja vaaratilanteisiin on reagoitu ja prosesseja kehitetty. Henkilökunta on saanut turvallisuuskoulutusta sekä koulutusta väkivalta- ja uhkatilanteisiin. Sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeinen viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Tarkoituksenmukaisen kokoiset perusopetuksen ja esiopetuksen ryhmät ja yksiköt	Monipuolinen, taloudellinen ja toimiva kouluverkko	Yksikkö- ja oppilaskohtaisen menot lähellä oppilaskohtaisen menojen keskiarvoa ja valtionosuutta	Kappelimäki: yleisop. 5 830 e erit.op. 15 855 e Laitilan kyläkoulu: Itäkulman koulutalo 11 956e Kodjalan koulutalo 14 043e Soukaisten koulutalo 9 218e Suontaan koulutalo 12 145e Untamalan koulutalo 10017e (laskettu koko kustannuspaikan menoista) Varppee (opp. määrien ka:n mukaan, kevät, syksy, yleisop.: 266 opp., erit.op.: 26 opp.): yleisop. 12 605 e erit.op. 15 127 e
Kouluverkon ja koulunkäyntialueiden kehittäminen	Ryhmäkokojen seuranta	Oppilaita/opettaja - yleisopetuksen opetusryhmien keskipöytä eri kouluissa alakouluissa ja yläkouluissa (12- 24)	Kappelimäki 19,6 opp; pienryhmät 9,0 (max.10) Laitilan kyläkoulu Itäkulman koulutalo 11,5 opp/opettaja Kodjalan koulutalo 11,5 opp/opettaja Soukaisten koulutalo 19,3 opp/opettaja Suontaan koulutalo 16,5 opp/opettaja Untamalan koulutalo 17,3opp/opettaja

Varppee 16,7 opp.
pienryhmät 8,7 opp.
(max.10), jopo 7 opp.

Kylien vetovoiman vahvistaminen elinvoimaisilla kyläkouluilla yhteistyössä eri tahojen, mm. Vakka-Suomen musiikkiopiston, kansalaisopiston, liikuntatoimen ja kulttuuritoimen kanssa

Kyläkoulujen salien käyttöasteen kasvaminen (yhdessä liikuntatoimen kanssa)

Salien käyttöaste on hieman noussut. Vuonna 2020 varauksia oli 724 kpl, vuonna 2021 790 kpl. Mittaristo ei ole täysin vertailukelpoinen, sillä molempina vertailuvuosina on ollut erilaisia koronarajoituksia salien käytössä.

Kyläkoulun oppilasmäärät koulutaloittain 20.9.2021 verrattuna 20.9.2020 tilanteeseen

Itäkulman koulutalo +4 opp
Kodjalan koulutalo +0 opp (+valmo 11 opp)
Soukaisten koulutalo +4 opp
Suontaan koulutalo +1 opp
Untamalan koulutalo -4 opp

Osallistutaan ulkopuolisen rahoituksen hakuihin

Osallistutaan koulutusta ja sen tukipalveluita edistäviin kuntakohtaisiin ja seudullisiin hankkeisiin ja projekteihin, joihin haetaan esim. valtion erityisavustuksia

Haetut ja saadut erityisavustukset

Saatu ulkopuolista hankerahoitusta mm. Tasa-arvon edistämiseen, COVID19-poikkeusolojen paikkaamiseen, opiskeluhuollon henkilöstömenoihin. Näillä on palattu lisähenkilöstöä.

Lisäksi muita pienempiä, muiden kuntien yhteistyöhankkeita kehittämiseen liittyen.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Laadukas perusopetus	Tuntikehyksen ja opettajavankansien mitoitus, resurssien tarkoituksenmukainen käyttö	opetustuntien määrä/opettaja/koulu;	Kappelimäki yleisop. 24,15 h, erit.op. 22,9 h Laitilan kyläkoulu Itäkulman koulutalo 28h Kodjalan koulutalo 27h Soukaisten koulutalo 27h Suontaan koulutalo 24h (yhden opettajan osittainen hoitovapaa vaikuttaa tähän, normaalisti noin 26h) Untamalan koulutalo 26,33h

Vaikuttava tehostetun ja erityisen tuen opetus sekä riittävät oppilashuoltopalvelut ennaltaehkäisevään työhön varhaisen puuttumisen periaatteella

Kaikki yhdeksännen vuosiluokan oppilaat saavat keväällä päättötodistuksen Oppilasta/laaja-alainen erityisen tuen opetus alakouluissa

Varppee 21,76h (aineenopettajat, ml. lukion kanssa yhteiset)

Toteutui keväällä 2021, joustavasta perusopetuksesta valmistui 3 opp.

Kappelimäki 132

Laitilan kyläkoulu
Itäkulman koulutalo 0
Kodjalan koulutalo 8
Soukaisten koulutalo 11
Suontaan koulutalo 11
Untamalan koulutalo 9

Erytisen tuen opetuksen uudistaminen ja oppimisen tuen käytänteiden selkeyttäminen

Lähikouluperiaatteen toteuttaminen; erityinen tuki muussa kuin omassa lähikoulussa

26 lasta opiskelee erityisessä tuessa muussa kuin lähikoulussa. Mukana myös muista kunnista tulevat erityisen tuen oppilaat (4 opp.)

Kirjalliset toimintamallit huolenaiheisiin puuttumiseksi

Väkivaltailmoitusten määrän muutos

Kappelimäki
Toimela 21kpl (lisääntynyt)
muu Kappelimäki 1 (vähentynyt)

Kasvatuskeskustelujen käytön lisääntyminen, kurinpi-toasteikot kirjallisina

Jälki-istuntojen ja/tai kasvatuskeskustelujen määrä/oppilas

Laitilan kyläkoulu
2kpl väkivaltailmoituksia

Varppee 4 kpl (samalla tasolla)

Kappelimäki
0,24 kpl/opp. jälki-istuntoja
0,09 kpl/opp. kasvatuskeskusteluita

Laitilan kyläkoulu
0,12kpl/opp jälki-istuntoja
0,03kpl/opp kasvatuskeskusteluita

Varppee lv. 2020-2021: 0,86 kpl/opp. jälki-istuntoja, 0,24 kpl/opp. kasvatuskeskusteluita

Varppee lv. 2021-2022
(syksy): 0,68 kpl/opp. jälki-
tuntoja, 0,03 kpl/opp. kasva-
tuskeskusteluja

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimialan sisäisten palveluprosessien kehittäminen	Yhteissuunnittelun ja toiminnan hyödyntäminen eri rajapinnoilla	Palveluprosessien päivittäminen	Ei toteutunut
Kestävän kehityksen huomiointi oppilaitosten toiminnassa	Huomio kierrätykseen ja hankintojen kestävyteen	Jätteiden lajittelu kaikissa kouluissa/luokissa	<p>Kappelimäki: Jätteiden lajittelussa energiajäte, muovi, paperi, pahvi, lasi, biojäte ja sekajäte koko koulussa. Kierrätys toimii hyvin.</p> <p>Laitilan kyläkoulu: muovi, metalli, pahvi, paperi kaikissa kouluissa oppilaiden toimintana. Suontaan koulutalolla myös biojäte.</p> <p>Varppee: lajittelussa tehostamisen varaa yleisissä tiloissa, opehuoneessa päivitetty osana kestävän kehityksen vastuopettajien toimintaa</p>

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

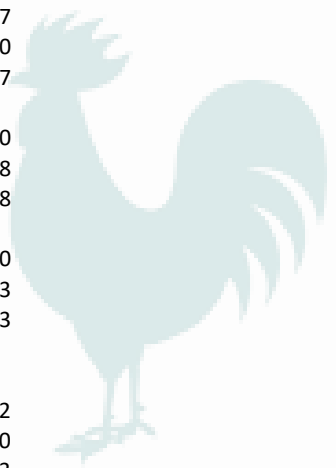
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Sitoutunut, kehittyvä ja ammattitaitoinen henkilöstö	Työhyvinvointikyselyt yksiköissä	Tavoite ja toimenpideohjelman laatiminen tulosten perusteella	Ei toteutunut
	Koulutussuunnitelmien päivittäminen	Kehityskeskustelujen yhteydessä vuosittain	Kappelimäki ok Laitilan kyläkoulu: päivitetty Varppee ok
	Täydennyskoulutusmahdollisuudet riittävät	Täydennyskoulutusta 3 päivää/vuosi	Toteutunut
	Veso-koulutusten pitkän aikavälin suunnittelu ja hyödyntäminen koulutustavoitteiden saavuttamisessa		

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Oppilasmäärä (luokat 1-9)	946	943	946
Toimintakulut/oppilas	-	8 950	11 004
Tuntia/oppilas	-	71,4	71,2
Oppilaita/päätoiminen opettaja	11	11	11

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	777 155	805 855	0	805 855	821 622	15 767
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	777 155	805 855	0	805 855	821 622	15 767
Menot	-10 484 837	-10 843 757	0	-10 843 757	-11 322 987	-479 230
KL menot	-653 539	-556 115	0	-556 115	-763 963	-207 848
Menot yht.	-11 138 376	-11 399 872	0	-11 399 872	-12 086 950	-687 078
Toimintakate	-10 361 222	-10 594 017	0	-10 594 017	-11 265 327	-671 310
Poistot	-16 407	-13 665	0	-13 665	-20 138	-6 473
Netto	-10 377 629	-10 607 682	0	-10 607 682	-11 285 465	-677 783
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-1 314,7	-1 347,3	0,0	-1 347,3	-1 428,5	-81,2
Kokonaiskulut €/as	-1 316,7	-1 349,0	0,0	-1 349,0	-1 430,9	-82,0
Toimintakate €/as	-1 223,0	-1 252,1	0,0	-1 252,1	-1 331,4	-79,3
Tulos €/as	-1 224,9	-1 253,7	0,0	-1 253,7	-1 333,8	-80,1
Verorahoitusosuus	93,0 %	92,9 %	0,0 %	92,9 %	93,2 %	0,3 %
Osuus toim.kuluista	15,6 %	15,6 %	0,0 %	15,6 %	16,2 %	0,6 %

2.6.5. Lukio-opetus (Tehtävä 29)

Vastuuhenkilö: lukion rehtori Kimmo Jalonen

TOIMINNAN KUVAUS

Lukio tarjoaa perusopetuksensa päättäneille nuorille laaja-alaista yleissivistävää koulutusta. Se antaa riittävät valmiudet lukion oppimääriin perustuviin jatko-opintoihin. Tavoitteena on tarjota laitilalaisille perusopetuksen päättäneille oppilaille houkutteleva ja tasokas toisen asteen oppilaitos.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Lukio toimii perusopetuksen opetuksen 7-9-vuosiluokkien kanssa samassa kiinteistössä ja kiinteässä yhteistyössä.

Opiskelijahuolto-opetussuunnitelman mukaan opiskelijahuoltopalvelut kuuluvat myös toisen asteen oppilaitosten opiskelijoille. Lukiolle on nimetty opiskelukuraattori ja –psykologi. Opiskeluterveydenhoitajan palvelut ovat myös käytettävissä. Laitilan lukion opiskeluhuoltosuunnitelmaan on kirjattu tietoja opiskeluhuoltopalveluiden saavutettavuuden parantuneesta tilanteesta ja opiskeluhuollon toimintavoista lukiossa.

Eduskunta on 21.6.2018 hyväksynyt uuden lukiolain, joka astui voimaan 1.8.2019. Lukiolaki pyrkii vahvistamaan lukion vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona. Lailla pyritään samoin tukemaan sujuvaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle sekä vahvistamaan koulutuksen laatua ja oppimistuloksia.

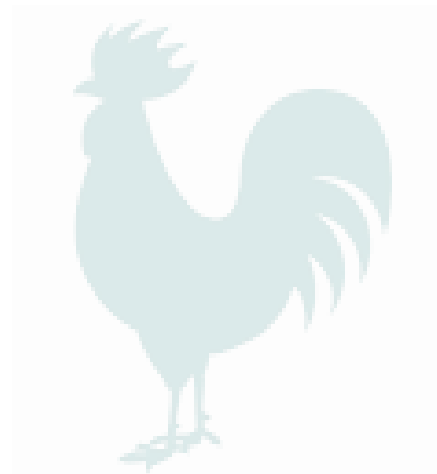
Ohjausvelvoitteita, oppimisen tukea (oikeus erityiseen tukeen) ja korkeakoulu-yhteistyötä koskevat velvoitteet astuivat voimaan elokuussa 2021 uusien opetussuunnitelmien käyttöönoton myötä. Uusi opetussuunnitelma on muuttanut myös käytettyä termistöä, kun kurssien tilalle ovat tulleet opintojaksot ja –pisteet.

Opetusvelvollisuuden laajenemisen myötä lukio on ollut maksuton 1. vuoden opiskelijoille elokuusta 2021 alkaen. Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijoiden osalta aikaisemmin aloitettua kirjatukea on jatkettu siten, että 2. vuoden opiskelijoiden kirjatuki on ollut 200 euroa ja 3. vuoden opiskelijoiden 100 euroa. 2. ja 3. vuoden opiskelijoilla on ollut käytössään myös lukion toimesta hankittu tietokone. Em. syistä muutos Laitilan kohdalla ei ole ollut niin merkittävä kuin lukioissa, joissa oppimateriaali- ja tietokonehankintoja ei ole tuettu.

Laitilan lukio pyrkii olemaan seutukunnallisessa ja/tai maakunnallisessa yhteistyössä aktiivinen mm. lukioiden korkeakoulu-yhteistyötä koskevien aloitteiden yhteydessä. Laitilan lukio on mukana Turun seudun toisen asteen etä- ja verkko-opetusrenkaassa (etarengas.fi). Turun kaupunki on käynnistänyt toisen asteen ja korkeakoulujen yhteistyön toimintamalleja kehittävän STEaM-hankkeen, joka pyrkii rakentamaan nuorille suorita koulutuspolkuja toiselta asteelta tekniikan alan korkeakouluopintoihin. Laitila on mukana yhteistyötä koordinoivassa verkostossa. Lukio toimii aktiivisesti pienten (alle 150 opiskelijan) lukioiden Suomen lähilukioyhdistyksessä.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Lukion kustannuspaikan osalta menot ylittivät hieman ennakoidusta. Varsinaisen toiminnan menot alittuivat, mutta KL-menojen kasvu oli selvästi ennakoitua suurempi, minkä vuoksi kokonaismenot ylittivät. Lisäksi tulot alittuivat ennakoidusta yli

8000 euroa. Oletettua pienemmät tulot ja suuremmat menot painoivat toimintakatteen 11 640 euroa negatiiviseksi. Talousarvion kokonaisuus huomioiden ylitys oli kuitenkin verraten pieni.

HENKILÖSTÖ

Opetushenkilökunta: Lukiossa on rehtorin ja kahdeksan lehtorin virkaa sekä kulloinkin tarvittava määrä tuntiopettajia. Lisäksi neljä virkaa on yhteisiä yläkoulun kanssa. Lukion rehtorina toimi 31.7.2021 asti Tomi Kangas ja 1.8.2021 alkaen Kimmo Jalonen.

Muu henkilökunta: Koulusihteeri. Ruokahuollosta vastaa Varpeen keskuskeittiö. Kiinteistöön liittyvät palvelut hoitaa kaupungin tekninen toimi.

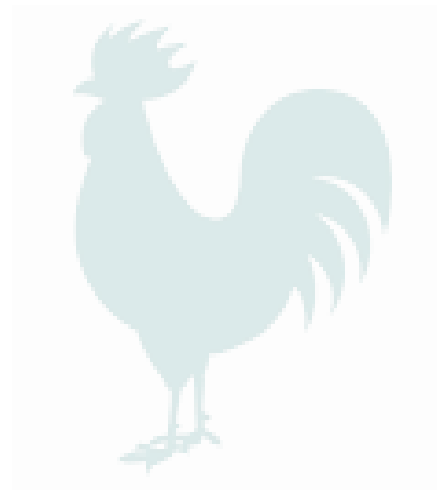
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma on tiedotettu neljän kuukauden välein. Lisäksi lukion rehtori on suorittanut säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastuksia, laskutusten tarkastus, opiskelijahuollollisten toimenpiteiden toteutumisen seuranta, virkaehtosopimusten mukaisten koulutuspäivien osallistumisen seuranta jne.).

Sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty Targetor-ohjelmaan, jota päivitetään säännöllisesti. Targetor-ohjelmaan on lisätty koronatilanteeseen liittyvä riskien arviointi ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Koulutetun ja kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus, niin toistaiseksi voimassa oleviin kuin myös määräaikaisiin vakansseihin ei lukiossa ole toistaiseksi ollut ongelma.

Ennaltaehkäisevään työhön ja opiskelijahuoltoon panostaminen pienentää syrjäytymisen riskejä. Koulutoimeen on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali, jota on päivitetty oppilaitoskohtaisesti. Uhka- ja vaaratilanteisiin on reagoitu ja prosesseja kehitetty, henkilökunta on saanut turvallisuuskoulutusta. Poistumisharjoitukset Sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus ovat keskeisiä viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan sekä henkilökunnan, opiskelijoiden että huoltajienkin suuntaan. Riittävän opiskelijamäärän aloittaminen vuosittain lukiokoulutuksessa takaa monipuolisen kurssitarjonnan toteutumisen ja sitä kautta edelleen lukion houkuttelevuuden lisääntymisen toisen asteen opiskelupaikkaa miettivien nuorten silmissä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Riittävä opiskelijamäärä lukion toiminnan turvaamiseksi	Lukiokoulutuksen houkuttelevuuden lisääminen	Lukion kokonaisopiskelijamäärä pysyy vähintään 125 opiskelijassa	Lukiossa 1.8.2021 yhteensä 118 opiskelijaa.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Lukio tarjoaa opiskelijoilleen riittävät valmiudet jatko-opintoihin hakeutumiseen	Opetuksen ja opiskelijoiden ohjauksen tason turvaaminen	Ylioppilaskirjoitusten tulokset: vähintään valtakunnallisen keskitaso	Toteutunut tavoitteen mukaan
	Varmistetaan riittävä resursointi sekä opetukseen (tuntikehys) että oppilaanohjaukseen	Tavoitetaan uuden lukiolain mukaisesti kaikki lukion jälkeistä oppilaanohjausta tarvitsevat (oman lukion opiskelijat), seuranta syyskuussa	Syksyllä tehdyn kyselyn mukaan yli puolella kevään 2021 ylioppilaista varmistettu opiskelupaikka korkeakoulussa.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Lukion arkipäivän prosessien laadukkuudesta huolehtiminen	Huolehditaan perustoimintaedellytysten ja prosessien tasosta Laadukkaat perusprosessit, monipuoliset kurssivalinnat, hyvä tietotekninen valmius, kiinteistöt kunnossa, opiskelijoiden ja opettajien yhteishenki ja hyvinvointi	Riittävä tuntikehys ja henkilöstöresurssi (kurseja/opiskelija sekä opiskelijoita/päätoiminen opettaja); opiskelijoiden hyvinvointia mitataan vuosittain omalla hyvinvointikyselyllä ja joka toinen vuosi valtakunnallisella kouluterveyskyselyllä	Lukion tuntikehys 255 tuntia lukuvuonna 2021-2022; lukion hyvinvointiryhmä koontuu säännöllisesti ja opiskelijakuntaa osallistetaan lukion arkeen. Koronapandemia rajoittanut yhteisöllisten tapahtumien järjestämistä.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Lukion aloittavien määrä (%) / ikäluokka	50,5 %	40%	32%
Toimintakulut, €/opiskelija	9 398	9 100	10 010
Oppilasmäärä	125	130	121
Oppilaita/päätoiminen opettaja	11,00	11,00	10,08
Kurseja/oppiilas	1,66	0,00	1,74

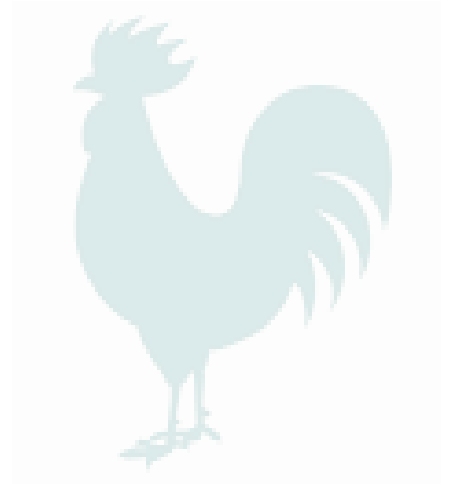
TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	11 859	28 000	0	28 000	19 717	-8 283
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	11 859	28 000	0	28 000	19 717	-8 283
Menot	-1 195 033	-1 241 767	0	-1 241 767	-1 215 944	25 823
KL menot	-91 556	-74 344	0	-74 344	-103 524	-29 180
Menot yht.	-1 286 589	-1 316 111	0	-1 316 111	-1 319 468	-3 357
Toimintakate	-1 274 729	-1 288 111	0	-1 288 111	-1 299 751	-11 640
Poistot	-7 132	-7 132	0	-7 132	-7 132	0
Netto	-1 281 861	-1 295 243	0	-1 295 243	-1 306 883	-11 640

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-151,9	-155,6	0,0	-155,6	-155,9	-0,4
Kokonaiskulut €/as	-152,7	-156,4	0,0	-156,4	-156,8	-0,4
Toimintakate €/as	-150,5	-152,2	0,0	-152,2	-153,6	-1,4
Tulos €/as	-151,3	-153,1	0,0	-153,1	-154,5	-1,4
Verorahoitusosuus	99,1 %	97,9 %	0,0 %	97,9 %	98,5 %	0,6 %
Osuus toim.kuluista	1,8 %	1,8 %	0,0 %	1,8 %	1,8 %	0,0 %

2.6.6. Toisen asteen ammatillinen koulutus (Tehtävä 30)

Vastuuhenkilö: vt. sivistystoimenjohtaja Nestori Mäkelä

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilalaiset toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat nuoret ovat yhteishaun tulosten perusteella pääsääntöisesti lähipaikkakunnilla olevissa oppilaitoksissa (Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä Novida, Länsirannikon koulutus Oy). Laitilan kaupunki maksaa osuutensa koulutuksen järjestämisestä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesti.

Laitilan kaupungin talousarvion käyttötalouden osan ammatillisen koulutuksen menot koostuvat lakkautetun Vakka-Suomen ammattikoulun eläkemenoista. Lisäksi tehtävälle alueelle kirjataan ulkopaikkakuntalaisten opiskelijahuolto- ja palveluista tulevat tulot ja vastaavasti laitilalaisten nuorten muissa kunnissa käyttämien opiskelu- ja palvelujen kustannukset.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

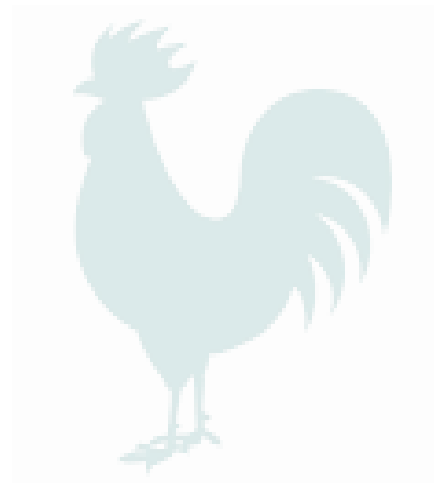
Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein. Lisäksi esimiehet suorittavat säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, oppilashuollollisten toimenpiteiden toteutumisen seuranta, virkaehtosopimusten mukaisten koulutuspäivien osallistumisen seuranta, irtaimiston tarkastukset).

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Toimintatuotot ovat toteutuneet arvioitua pienempinä mm. etäopetusjakson vuoksi, jolloin käyntejä opiskelu- ja huollossa ei toteutunut opiskelijoiden etäopetuksen vuoksi. Menot ovat toteutuneet huomattavasti aiottua pienempinä johtuen eläkemenojen loppumisesta.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	149	500	0	500	1 081	581
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	149	500	0	500	1 081	581
Menot	-55	-21 225	0	-21 225	0	21 225
KL menot	0	0	0	0	0	0
Menot yht.	-55	-21 225	0	-21 225	0	21 225
Toimintakate	94	-20 725	0	-20 725	1 081	21 806
Poistot	-584	-584	0	-584	-584	0
Netto	-491	-21 309	0	-21 309	497	21 806

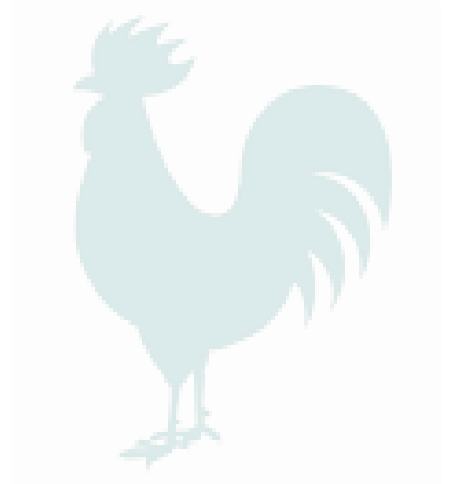

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	0,0	-2,5	0,0	-2,5	0,0	2,5
Kokonaiskulut €/as	-0,1	-2,6	0,0	-2,6	-0,1	2,5
Toimintakate €/as	0,0	-2,4	0,0	-2,4	0,1	2,6
Tulos €/as	-0,1	-2,5	0,0	-2,5	0,1	2,6
Verorahoitusosuus	76,7 %	97,7 %	0,0 %	97,7 %	0,0 %	-97,7 %
Osuus toim.kuluista	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

2.6.7. Kirjastotoimi (Tehtävä 35)

Vastuuhenkilö: Kirjastotoimenjohtaja Marja-Liisa Mutka

TOIMINNAN KUVAUS

Kirjastolaki velvoittaa kunnan järjestämään yleisen kirjaston palvelut. Laitilan kaupungin kirjastotoimeen kuuluvat pääkirjasto ja kirjastoauto. Laitilan kaupunginkirjasto kuuluu Vaski-kirjastojen muodostamaan kirjastojen yhteistoimintakimppaan ja Turun alueellisen kehittämiskirjaston toiminta-alueeseen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kirjasto on mukana kaupungin Hinku-työssä. Tavoitteena on vaihtaa kirjastoauton polttoaine dieselistä biodieseliin heti, kun tankkauspiste saadaan riittävän lähelle. Loppuvuodesta tehtiin asiakaskysely palvelujen kehittämiseksi kirjastoautossa. Kysely jaettiin haja-asutusalueilla postilaatikkoihin, ja se oli vastattavissa verkossa ja kirjastossa. Tulosten käsittely siirtyi vuodelle 2022.

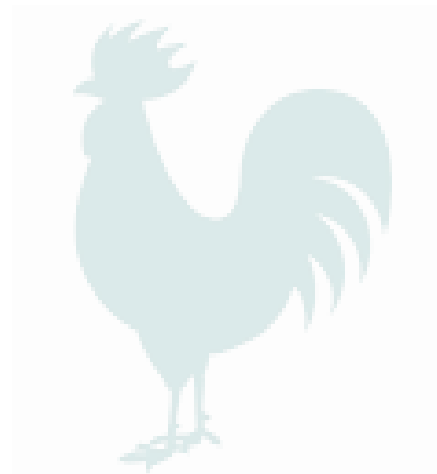
Omatoimialueen laajentamiseksi saatiin valtionavustusta. Kirjastosaliin hankittiin lisää valvontakameroita ja kirjastosalin lainausautomaatti päivitettiin kaksisuuntaiseksi. Osa salin valaisimista liitettiin automaattiohjaukseen. Läsnaolotunnistimien asennus siirtyi vuodelle 2022, samoin valaisimien vaihtaminen led-valaisimiksi.

Vaski-kirjastojen yhteisten sähköisten aineistojen käytön vahva kasvu otettiin huomioon lisäämällä e-aineistojen hankintamäärärahaa Vaski-kirjastojen suunnitelman mukaisesti. Laitilan kirjasto tarjosi asiakkailleen Vaskin yhteisen etäkäyttöisen eMagz-aikakauslehtipalvelun lisäksi paikalliskäyttöisen eMagzin.

Kirjasto teki yhteistyötä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukion, Vakka-opiston, musiikkiopiston, nuorisotoimen, liikuntatoimen, kulttuuritoimen, ikäihmisten palveluiden sekä yhdistysten kanssa. Lahjoita lukuhetki -palvelu ja sen markkinointi eivät koronarajoitusten puitteissa olleet mahdollisia. Kirjavinkkaukset tehtiin osittain etävinkkauksina. Vakka-opiston kanssa järjestettiin kaksi kirjailijavierailua ja yksi sanataidepaja. Musiikkiopisto järjesti kirjastossa yhden konsertin ja yhden yhteislauluhetken. Kulttuuritoimen kanssa yhteistyönä tarjottiin kuntalaisille runoilta. Nuorisonohjaajat järjestivät kirjastossa toimintaa nuorille, ja kirjastonhoitaja osallistui nuorisotoimen järjestämään ulkoilmaelokuvailtaan. Kirjasto oli mukana ikäihmisten palvelujen järjestämässä Varttuneen väen -viikon tapahtumasarjassa. Uutena palveluna aloitettiin lukuhetket Palkkeessa ja digiopastukset mielenterveysyksikössä. Digiopastus ja digituki tulivat näkyvämmiksi digitukihankkeiden myötä. Elokuussa palveluvalikoimaan lisättiin siirrettävä, äänivaimennettu kahden hengen työtila. Tila on varattavissa etätööhön ja -palavereihin. Korona-rajoitukset vähensivät tapahtumatuotantoa. Kirjasto oli suljettu 5.2.–19.2.2021. Verkkokäynnit kasvoivat 11,4 %.

Vaski-kirjastot ottivat kesäkuussa käyttöön avoimeen lähdekoodiin perustuvan Koha-kirjastojärjestelmän. Odotuksena on, että tämä tulee laskemaan kirjastojärjestelmän kuluja. Henkilökunta koulutettiin Kohan käyttöön itsenäisesti Liboppi-oppimäsalustan avulla. Käyttöönotto aiheutti katkoksen kirjastopalveluihin 19.5.–3.6.2021.

Strategiset päämäärät ja tehtävän tavoitteet -osiossa käytetyt mittarit uuden kirjastoa-aineiston, muun aineiston, henkilöstön, asiakastietokoneiden, aukiolojen ja henkilöstön koulutuksen määristä noudattavat opetus- ja kulttuuriministeriön julkaiseman Yleisten kirjastojen laatusuosituksen (2010:20) tavoitteita.

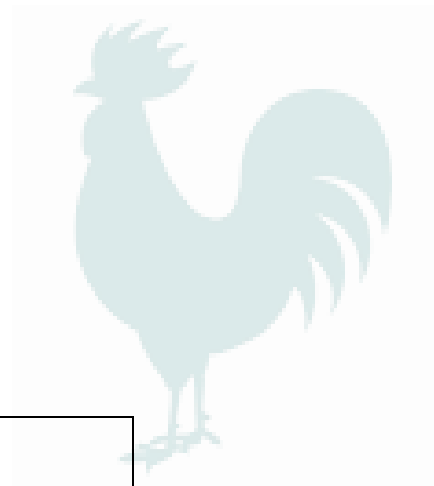

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Kirjastotoimen talous toteutui lähes suunnitellusti. Viivästysmaksutuloja saatiin ennakoitua enemmän, mikä saattaa johtua siitä, että verkkomaksaminen lisääntyy. Toukokuun lopusta alkaen kirjastossa palveli siviilipalvelusmies, jonka kustannukset näkyvät henkilöstökulujen erilliskorvausten ylittymisenä. Nämä kulut eivät olleet tiedossa talousarvion laadintavaiheessa. Leasingvuokria nostivat SmartBlock-pikkuneuvotteluhuoneen vuokraaminen ja tietokonekannan uusiminen. Henkilöstön hyvinvoinnin lisäämiseksi ostettiin työyhteisökoulutusta, minkä takia koulutuksiin varattu määräraha ylittyi.

HENKILÖSTÖ

Laitilan kaupunginkirjaston vakinaisen henkilökunnan määrässä ei tapahtunut muutoksia. Henkilökunta ei myöskään vaihtunut. Vuoden kuluessa kirjastossa työskenteli työllistämisvaroilla palkattu työntekijä, siviilipalvelusmies, kaksi työelämään tutustujaa, yksi kaupungin palkkaama kesätyöntekijä ja yksi kuntouttavassa työtoiminnassa työskentelevä henkilö eripituisia jaksoja. Vuoden aikana kirjasto tarjosi harjoittelu- paikan yhdelle TET-harjoittelijalle. Vakinaiseen henkilökuntaan kuului vuoden lopussa kirjastotoimenjohtaja, kaksi kirjastonhoitajaa ja kolme kirjastovirkailijaa, joista yksi toimii autokirjastonhoitajana.

Kirjastotoimenjohtaja	1
Kirjastonhoitaja	2
Kirjastovirkailija	3

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Sisäinen valvonta toimii ja on riittävää.

Kirjastopalvelussa merkittävimmät riskit ovat ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja henkilökunnan jaksaminen. Henkilökunnan jaksamisen tueksi järjestettiin virkistyspäivä, jossa aloitettiin työyhteisötaitojen koulutus. Koulutusta jatkettiin syksyn ja talven aikana vielä 3 kertaa. Työympäristönä kirjasto hiljeni ja rauhoittui koronarajoitusten takia.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Vakaan talouden kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palvelut ovat kustannustehokkaita	Vaski-yhteistyö	Koha-kirjastojärjestelmä käytössä vuonna 2021. Riippumattomuus kaupallisesta palveluntarjoajasta.	Koha otettiin käyttöön 5.6.2021. Sopimus kaupallisen järjestelmän toimittajan kanssa päättyi 30.6.
	Kirjastoautopalvelun kehittäminen ja yhteistyön tiivistäminen kaupungin muiden toimijoiden kanssa	Iltaopiskelijoiden palvelutarpeen kartoitus 1 krt/vuosi	Kysely tehtiin marras-joulukuussa. Vastauksia tuli 80, joista osa kirjeenä ja osa verkkokyselynä.
	Kirjastoautopalvelun myynti naapurikunnille auton käyttöasteen tehostamiseksi	Jatketaan palvelun tarjoamista Mynämäen ja Pyhärannan kunnille	Mynämäen kanssa sopimusta päivitettiin. Pyhärannan sopimus päättyi vuoden lopussa ja uusi sopimus solmittiin vuosiksi 2022 – 2024.
	Kirjastopalvelun kehittämisen kutsumalla kuntalaisia osallistumaan asiakasraateihin	Asiakasraadit aloittavat toimintansa	Asiakkaita kutsuttiin raatiin vuoden lopussa. Ilmoittautuneita tuli 1.
<i>Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Ajantasainen kokoelma	Kirjojen uutuushankinta	Vähintään 400 kirjaa/1000 asukasta	500
	Muun aineiston hankinta	Vähintään 100/1000 asukasta	54
	Osallistuminen Vaski-kirjastojen sähköisten aineistojen hankintaan.	Asiakkaiden käytössä on kirjastossa käytettäviä ja etäkäyttöisiä sähköisiä kirja-, äänikirja-, sanomalehti-, aikakauslehti- ja musiikkiaineistoja	Toteutui suunnitellusti
Laadukas palvelutarjonta	Riittävä henkilöstömäärä	Vähintään 1 htv/1000 asukasta	Vakinaista henkilökuntaa oli 0,7

Asiakkaille sopivat aukioloajat.	Tarjotaan aamu-, ilta- ja lauantaiaukioloaikoja sekä omatoimiaikoja	Joulukuussa otettiin myös kirjastosali omatoimikäyttöön. Kirjastoauton ja pääkirjaston aukiolotunnit 5514 h.
Digitaalisten palvelujen saatavuuden turvaaminen	1 kone/1000 asukasta	Yksi asiakaskoneista jätettiin pois, kun koneita päivitettiin. Käytössä oli 11 pöytäietokonetta ja 3 tablettitietokonetta.
Kirjastoautolla riittävän tiivis pysäkkiverkko ja asiakkaille sopivat aikataulut	Pysäkkiverkon ja aikataulujen kehittäminen asiakkaita kuunnellen	Joulukuussa tehtiin kysely kirjastoauton palveluista. Yksi pysäkki jätettiin reitiltä pois käytön loppumisen vuoksi. Aikatauluja muokattiin asiakkaiden toiveiden mukaan. Pysäkkejä oli 40 kahden viikon reitillä. Palvelutunteja oli 504.
Henkilöstön täydennyskoulutus	Koulutuspäivien määrä 6 pv/htv	Koha-kirjastojärjestelmän koulutukset olivat Liboppi-verkko-oppimis-ympäristössä. Koulutuksiin osallistuttiin aikaisempaa enemmän, koska etäosallistuminen teki sen helpommaksi ja saavutettavammaksi.
Yhteistyö varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukion, nuorisotoimen ja 4H-yhdistyksen kanssa	Järjestetään satutuokioita 20/vuosi	Viruspandemian rajoitusten vuoksi satutuokioita oli 6. Osallistujia oli 124.
	Tarjotaan ohjattuja kirjastokäyntejä ja kirjavinkkausta 24/vuosi	Vinkkauksia oli 22 kertaa, joissa osallistujia oli 382. Muita ohjattuja kirjastokäyntejä oli 10, joissa oli 129 osallistujaa. Kirjastoautossa ohjattuja hetkiä oli 8 kertaa. Osallistujia 102.
	Järjestetään lasten ja nuorten tapahtumia 4/vuosi	Lasten ja nuorten tapahtumia ei järjestetty.

	Kirjastonhoitajan lukukli- nikka kirjastoautossa	1 kerta/v jokaisella kyläkou- lulla	Ei toteutunut.
Yhteistyö ikäihmisten palve- lujen, lukion, Vakka-opiston, Vakka-Suomen musiikkiopis- ton, nuorisotoimen, liikunta- toimen, kulttuuritoimen, yh- distysten ja vapaaehtoisten toimijoiden kanssa	Tarjotaan kirjaston palvelu- jen esittelytilaisuuksia ja ta- pahtumia monipuolisesti	20/v	Kirjasto kotiin -palvelun hen- kilöasiakkaita oli 3 ja yhtei- söasiakkaita 4. Lahjoita lukuhetki -infoja ei järjestetty. Tapahtumia yhteensä 49.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Yhteistyön vahvistaminen	Palveluprosessien liittymä- kohtien tunnistaminen	Prosessikuvausten päivitys- vuosittain	Toimintavuoden aikana päi- vitettiin laskutusprosessi ja sovittiin käytännöistä kirjas- ton ja taloustoimiston välillä

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Laadukas perehdyttäminen ja selkeät työohjeet	Perehdytysaineiston päivit- täminen Intro-ohjelmaan	Valmis perehdytysaineisto, päivitys vuosittain	Introon perehdytys ei toteu- tunut.
Tiedonkulun parantaminen	Säännölliset kirjastopalaverit (ei heinäkuussa)	20/vuosi	Kirjastopalaverien määrää li- sättiin. Palaveri oli lähes vii- koittain. Osa pidettiin etäyh- teydellä.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Lainauksia / asukas	13,0	17,0	13,0
Kirjastokäyntejä / asukas	5,3	8,0	4,0
Tapahtumia / 1 000 as.	6,6	10,0	6,0
Lainauksia / vuosi	110 268	0	106 528
Lainan kustannukset €/laina	5,2	0,0	5,6
Kirjastoaineistomenot / asukas	9,2	0,0	8,7
Lainaaajia (%) asukasluvusta	31,7	0,0	26,0

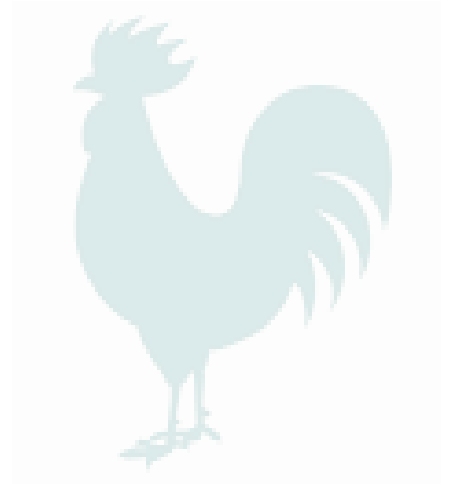
TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	19 894	21 600	0	21 600	26 298	4 698
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	19 894	21 600	0	21 600	26 298	4 698
Menot	-568 737	-580 024	0	-580 024	-576 827	3 197
KL menot	-43 096	-24 288	0	-24 288	-39 037	-14 749
Menot yht.	-611 833	-604 312	0	-604 312	-615 864	-11 552
Toimintakate	-591 939	-582 712	0	-582 712	-589 566	-6 854
Poistot	-1 284	0	0	0	0	0
Netto	-593 223	-582 712	0	-582 712	-589 566	-6 854

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-72,2	-71,4	0,0	-71,4	-72,8	-1,4
Kokonaiskulut €/as	-72,4	-71,4	0,0	-71,4	-72,8	-1,4
Toimintakate €/as	-69,9	-68,9	0,0	-68,9	-69,7	-0,8
Tulos €/as	-70,0	-68,9	0,0	-68,9	-69,7	-0,8
Verorahoitusosuus	96,8 %	96,4 %	0,0 %	96,4 %	95,7 %	-0,7 %
Osuus toim.kuluista	0,9 %	0,8 %	0,0 %	0,8 %	0,8 %	0,0 %

2.6.8. Kulttuuritoimi (Tehtävä 36)

Vastuhenkilö: kulttuuripäällikkö Piia Allén

TOIMINNAN KUVAUS

Kulttuuritoimi vahvistaa laitilalaista identiteettiä vanhoin ja uusin aineksin, pyrkii luomaan kaupunkilaisille edellytyksiä kulttuuriharrastuksiin ja kulttuuripalvelujen käyttämiseen, monipuolistamaan Laitilan kulttuuritarjontaa ja tuomaan siihen vaihtoehtoja. Vilkas kulttuurielämä houkuttelee uusia asukkaita ja matkailijoita sekä tuottaa henkistä hyvinvointia. Kulttuuritoimi vastaa Kauppilan umpipihasta, Kustaa Hiekan lukutuvasta yhdessä musiikkiopiston kanssa ja osaltaan kulttuurimatkailun edellytysten kehittämisestä.

Kaupungin kulttuuritoimi on huolehtinut erilaisten toimintojen koordinoinnista, aktivoinnista, edellytysten ja yhteyksien luomisesta sekä tiedottamisesta. Se järjestää vuoden mittaan muutamia tilaisuuksia ja tapahtumia, mm. kesän ohjelmalliset illtorit. Kustaa Hiekka –kulttuuriviikko järjestettiin tammikuussa kolmannentoista keran. Koronatilanteen takia vain pieni osa suunnitellusta ohjelmasta pystyttiin toteuttamaan.

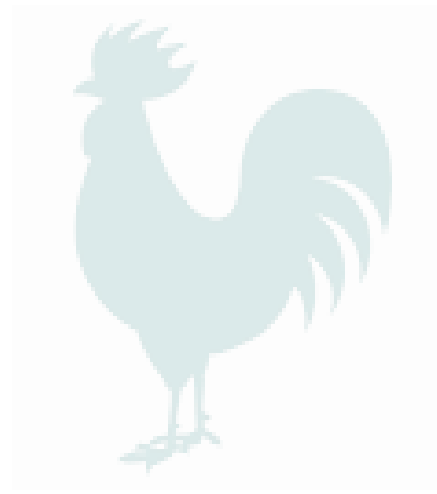
Kauppilan umpipiha on mukana Echoes ekomuseo-hankkeessa ja tältä pohjalta museotoimintaa kehitetään yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa. Museon ikkunoiden kunnostusta jatkettiin. Kauppilan umpipihaan perusnäyttelyn uudistamiseen saatiin testamenttivaroista rahoitus. Näyttelyn uudistamisen suunnittelu käynnistyi ja vuoden 2022 aikana aloitetaan tähän liittyvät toimenpiteet.

Laitilalaisen kulttuuritoiminnan pääosa muodostuu yhdistysten ja järjestäytymättömien ryhmien vapaaehtoistyöstä, joka liittyy eri taiteenaloihin, perinneharrastukseen ja matkailun edistämiseen. Elokvateatteri Laitilan Kinon kanssa yhteistyössä järjestetty elokuvaviikko peruuntui maailmanlaajuisen koronapandemian takia kevättalvelta. Kaupunki tukee Kinon toimintaa vuosittain, mikä on ehtona Suomen elokuväsäätion maksamalle tuelle.

Urheilutalon eri tilojen käyttöä selvitettiin työryhmässä samalla, kun talon julkisivun entisöintiä suunnitellaan. Kulttuuritoimi on tukenut Jazzkukko ry:n toimintaa seitsemännnen Jazzkukko-festivaalin järjestämisessä. Yhteistyössä Laitilan Kulttuurin Tuki ry:n kanssa on järjestetty Kalevalateemaisia produktioita. Turkulainen Tietosuusosuuskunta on tehnyt videoaineistosta kansainvälisesti menestyneen lyhytelokuvan Louhi, Pohjan noita. Osuuskunta on tuottanut lyhytelokuvan muinaisesta Suomesta (Talvikki) ja on käynnistänyt Sotkan muna –nimisen elokuvaa ja teatteria yhdistävän produktion, jonka tuotantoa on tuettu.

Koronavuodesta huolimatta kulttuuritoimi oli mukana tavanomaista useamman tapahtuman ja tilaisuuden järjestämisessä. Uutena toimintana on aloitettu paikallisen kulttuurifoorumin toiminta. Kulttuurifoorumi kokoontui 2 kertaa ensimmäisenä toimintavuotenaan. Kulttuuritoimi tuotti 6 osaisen podcast-sarjan: Ammattina kulttuuri ja taide, jossa keskusteltiin työskentelystä kulttuurin ja taiteen parissa. Vieraina jaksossa nähtiin laitilalaisia tai Laitilasta lähtöisin olevia alan ammattilaisia.

Kulttuuripäällikön työ perustuu yhteistyöhön monipuolisen verkoston kanssa. Läheskään kaikki työ ei tule näkyviin budjettitasolla.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kulttuuritoiminta keskittyy erilaisiin kulttuuritiloihin, joita Laitilassa on lukuisia määriä. Tärkeimmät niistä ovat kaupungintalon valtuustosali, Kustaa Hiekan lukutupa, opistotalo, torin esiintymislava, Poukan talo ja Kauppilan umpipiha.

Digitaalisten sisältöjen tuottaminen on yleistynyt kulttuurialalla myös Laitilassa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Korona laski kulttuuritoimen tuloja eri sektoreilla vuokrien ja pääsylipputulosten vuoksi. Kustaa Hiekan –kulttuuriviikon lipputulot jäivät saamatta peruuntuneiden yleisötilaisuuksien takia. Näistä syystä tulopuoli jäi odotettua pienemmäksi.

Toisaalta myös isoimmat yleisötilaisuudet jäivät koronan takia toteutumatta Kustaa Hiekan –kulttuuriviikolla, jolloin saatiin säästettyä myös kustannuksissa. Kokonaisuutena kulttuuritoimen talous pysyi kehyksessä.

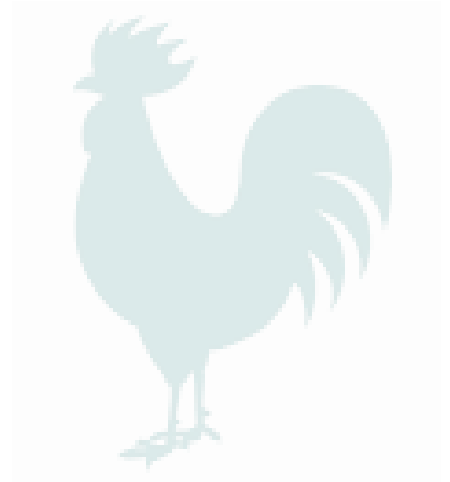
HENKILÖSTÖ

Kulttuuritoimessa työskentelee 100% kulttuuripäällikkö. Kulttuuritoimessa työskenteli kulttuuripäällikön sijaisina osan vuodesta Antti Maantiehinno ja Jukka Vehmas. Lisäksi kulttuuritoimessa työskenteli yksi kesätyöntekijä.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Kulttuuritoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteutuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein.

Vakaan talouden kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Pienellä taloudellisella panostuksella hyvä kulttuurinäkyvyys	Kulttuuripalveluja tuotetaan yhteistyökumppaneiden kanssa	Näkyvyys eri medioissa	Podcast-sarja ”Ammattina taide ja kulttuuri” tavoitti sosiaalisen median kautta tuhansia uusia kulttuurinkuluttajia. Sosiaalinen media otettiin kulttuuritoimessa haltuun. Näkyvyys on hyvällä tasolla myös perinteisissä medioissa.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kohtuuhintaisia ja maksuttomia kulttuuripalveluja ympäri vuoden	Järjestetään yhteistyössä tärkeiden kumppanien kanssa tilaisuuksia ja tapahtumia	Henkinen hyvinvointi lisääntyy, tapahtumia ympäri vuoden	Kulttuuritoimen tilaisuuksien ja tapahtumien määrä kasvoi 100% normaalivuoteen verrattuna, vaikka kyseessä on poikkeusvuosi, jolloin tapahtumien järjestäminen on ollut mahdollista vain osan vuodesta.
Kulttuurin tekijät ja kokijat kohtaavat	Erilaiset kulttuurin tekijät tapaavat toisensa ”saman pöydän” ääressä	Yhteistyön ja verkostoitumisen mahdollistaminen ja tukeminen	Perustettiin ja käynnistettiin Laitilan kulttuurifoorumin toiminta, joka kokoaa kulttuurialan tekijät saman pöydän ääreen verkostoitumaan.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Laitilan tapahtumat kaikkien saatavilla	Tapahtumien koonti ja julkaisu kaksi kertaa kuussa	Tapahtumakalenteri 24 kertaa vuodessa	Tapahtuma-kalenterin ilme uudistettiin ja tapahtumat julkaistaan Laitilan Sanomissa ja kaupungin kotisivuilla ja kulttuuritoimen somessa kaksi kertaa kuukaudessa. Tapahtumakalenteri on ollut tauolla silloin, kun yleisötilaisuuksia ei ole voinut järjestää.
Kauppilan umpipiha –museon toiminnan kehittämisen ekomuseoajatuksen pohjalta	Osallistutaan Ekomuseo-hankkeen toimintaan	Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa, talkooporukan kokoaminen	Suuri osa hankkeen toiminnasta peruuntui koronatilanteesta johtuen. Toiminta on ollut odotettua pienimuotoisempaa.
Maksukäytännöt ajan tasalle	Selvitetään sähköisten maksukäytäntöjen vaihtoehdot ja hankitaan tarkoitukseen sopivat laitteet	Korttimaksun mahdollistaminen Kauppilan umpipiha ja kulttuuritoimen tapahtumissa.	Maksukäytäntöjen selvittäminen siirtyi ensi vuodelle viranhaltijan poissaolon ja koronatilanteen takia.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

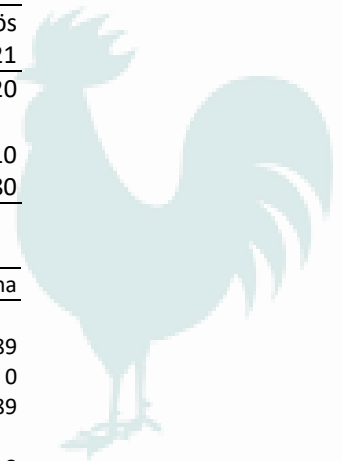
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Itsenäinen ja motivoitunut työntekijä	Osallistuminen alueellisiin verkostoihin ja näiden järjestämiin koulutuksiin	Neljä osallistumiskertaa vuoden aikana	Kulttuuripäällikkö on osallistunut alueelliseen toimintaan: Varsinais-Suomen museot ry:n hallituksen jäsenenä sekä Varsinais-Suomen julkisen taiteen ohjelman työryhmässä.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Järjestetyt tilaisuudet (myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa)	11	10	20
Kauppilan umpipihan kävijämäärä	414	1 000	610
Poukan talon kävijämäärä	919	2 300	680

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	25 247	22 600	0	22 600	4 611	-17 989
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	25 247	22 600	0	22 600	4 611	-17 989
Menot	-330 419	-341 283	0	-341 283	-341 291	-8
KL menot	-8 022	-7 203	0	-7 203	-9 341	-2 138
Menot yht.	-338 440	-348 486	0	-348 486	-350 632	-2 146
Toimintakate	-313 193	-325 886	0	-325 886	-346 021	-20 135
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-313 193	-325 886	0	-325 886	-346 021	-20 135
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-39,9	-41,2	0,0	-41,2	-41,4	-0,3
Kokonaiskulut €/as	-39,9	-41,2	0,0	-41,2	-41,4	-0,3
Toimintakate €/as	-37,0	-38,5	0,0	-38,5	-40,9	-2,4
Tulos €/as	-37,0	-38,5	0,0	-38,5	-40,9	-2,4
Verorahoitusosuus	92,5 %	93,5 %	0,0 %	93,5 %	98,7 %	5,2 %
Osuus toim.kuluista	0,5 %	0,5 %	0,0 %	0,5 %	0,5 %	0,0 %

2.6.9. Nuorisotoimi (Tehtävä 38)

Vastuhenkilö: Noora Mantere, nuorisopäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilan kaupungin nuorisotoimen nuorisotyö on ennaltaehkäisevää ammatillista nuorisotyötä. Nuorisotyön toteutuksessa huomioidaan nuorisolaki ja sen edellytykset. Nuorisotyöllä pyritään tukemaan ja vahvistamaan alle 29-vuotiaiden nuorten kasvua, itsenäistymistä, osallisuutta sekä vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Työn pääasiallinen tehtävä on nuorten kohtaaminen, läsnäolo, kasvamisen, oppimisen ja elämänhallinnan tukeminen sekä sosiaalinen vahvistaminen. Työmuotoina esimerkiksi avoin nuorisotyö (nuorisotalon iltatoiminta), ryhmä- ja harrastetoiminta, jalkautuva nuorisotyö sekä yksilöllinen ohjaus. Avoin nuorisotyö, retket, ryhmät sekä harrasteet on suunnattu pääasiallisesti 13-17 –vuotiaille nuorille. Etsivän nuorisotyön pääasiallinen kohderyhmä on 16-29 –vuotiaat nuoret. Nuorisotoimen keskeisenä periaatteena on tarjota mielekästä toimintaa, johon kaikilla nuorilla on mahdollisuus osallistua taloudellisesta tilanteesta riippumatta.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

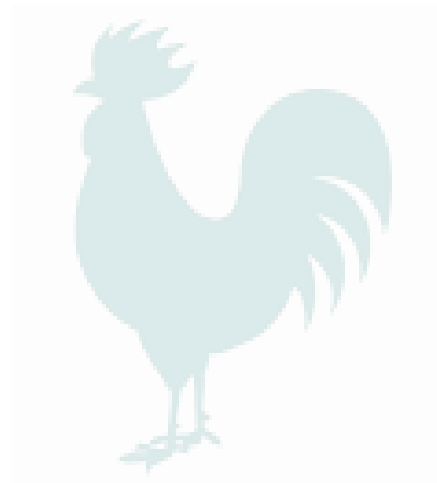
Paloaseman nuorisotalo on pidetty avoinna vähintään kolme kertaa viikossa ja avoimen toiminnan lisäksi siellä on pidetty ryhmä- ja kerhotoimintaa. Koronarajoitusten vuoksi toimintaa on jouduttu ajoin supistamaan, jolloin korvaavaa toimintaa on järjestetty esimerkiksi jalkautumalla kaduille sekä sosiaalisen median keinoin. Koronarajoitukset ovat vaihdelleet henkilömäärärajoituksista täyssulkuun. Uutena toimintamuotona kehitettiin Kaverinuokkarit.

Nuorisotoimi on järjestänyt aluehallintoviraston paikallisen kerhotoiminnan kehittämistuen avulla vuoden aikana erilaisia kerhoja ja harrasteryhmiä: keramiikkakerho, kuivataideryhmä, kuntosaliryhmät sekä tanssitunnit. Lisäksi koulunuorisotyön resursilla on järjestetty koulun yhteyteen näytelmäkerho.

Koulunuorisotyöhön on pystytty resursoimaan täysin uudella tavalla OKMn myöntämän koronaelvytysrahoituksen myötä. Rahoituksella on saatu palkattua täysiaikainen nuorisohjaaja, jonka tehtävänä on pääasiassa koulunuorisotyö Varppeella ja nivelvaiheessa.

Kesällä 2021 järjestimme ensimmäistä kertaa Kesäduuniviikon yhteistyössä Laitila-Pyhäranta 4H –yhdistyksen kanssa. Kesäduuniviikon aikana yhdeksän nuorta sai ohjatusti tutustua kesätyön tekemiseen. Jokainen työpäivä sisälsi myös työelämätemaisen oppitunnin. Kesäduuniviikon lisäksi järjestimme ensimmäistä kertaa Seiskakesä-ryhmän, joka oli tarkoitettu syksyllä 7.luokan aloittaville nuorille. Ryhmä tutustui toisiinsa kesän ajan nuorisohjaajien ohjauksessa ja tavoitteena oli madaltaa kynnystä yläkouluun siirtymisessä. Nuorisotaloa on pidetty avoinna läpi kesän, ja toimintaa on järjestetty myös tilan ulkopuolella. Etsivä nuorisotyö järjesti yhteistyössä sosiaalitoimen kanssa ITSE-ryhmän itsenäistymisvaiheessa oleville 15-17 –vuotiaille nuorille. Ryhmä tapasi viikottain ja heinäkuussa toiminta huipentui Nuotta-valmennukseen.

Nuorisojärjestöjen toimintaa on tuettu perusavustuksin 9 500 €. Lisäksi Laitilan Nuorisoverstas ry:n toimintaa on tuettu 50 000 € avustuksella.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Nuorisotoimen tokokonaistoteuma on 84,5 %. Tuottojen ylitys johtuu saaduista hankkeista, joita ei voitu ennakoida talousarvion laadintavaiheessa. Vastaavasti hankkeista saatu henkilöstöresurssi näkyy toimintakuluissa henkilöstökulujen ylityksenä. Menopuolen kulukehityksessä näkyy koronapandemian vuoksi supistettu toiminta, kun esimerkiksi maskisuosituksen aikana kokkailusta toimintana on jouduttu luopumaan.

HENKILÖSTÖ

Nuorisotoimen henkilöstö	Henkilötyövuodet
nuoriso-ohjaaja	1 htv
nuoriso-ohjaaja (hanke 30.6.2022 asti)	1 htv
etsivän nuorisotyöntekijöitä	1,8 HTV (laskennallisesti 0,2 HTV Taivasalon kunnalle)
nuorisopäällikkö	1 HTV

Nuorisotoimessa on ollut avoinna nuoriso-ohjaajan toistaiseksi voimassa oleva työsuhde helmikuusta huhtikuun loppuun. Tehtävä on täytetty 10.5. alkaen.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Nuorisotoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein. Lisäksi nuorisotoimessa suoritetaan säännöllisesti sisäistä valvontaa, kuten irtaimiston tarkistus.

Nuorisotoimessa on tehty riskien arviointia. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Koulutetun ja riittävän ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudessa on ollut haasteita etenkin nuoriso-ohjaajan tehtävän täytössä.

Nuorisotoimessa on tehty toimintasuunnitelma korona-ajan varautumiseen ja suojautumiseen.

Nuorisotoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeinen viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Vakaan talouden kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Monipuolisten ja laadukkaiden palveluiden ja osallistumismahdollisuuksien tuottaminen nuorille kustannustehokkaasti		Nuorten tyytyväisyys toimintaan (avoimen nuorisotyön arviointiväline –mittarina) sekä osallistujamäärät toiminnoittain	Tyytyväisyyskyselyä ei toteutettu vuonna 2021. Nuorisotyö on näkynyt somessa, kaduilla sekä kouluilla. Toiminta on ollut monipuolista ja säännöllistä.
<i>Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Aktiivisessa käytössä oleva nuorisotalo ja myös loma-aikoina tarjottavat nuorisopalvelut	Avoim tilatoiminta	Aukiolo vähintään kolmena päivänä viikossa 3000 käyntä / vuosi	Aukioloa on jouduttu sulkemaan koronarajoitusten loputtua tila on ollut auki jopa 4 päivää viikossa. Nuorisotilalla on 1883 käyntiä nuorisotoimen järjestämässä toiminnassa (keskiarvo 14 nuorta/aukiolo).
	Nuorisopalvelujen ja aktiiviteetin tarjoaminen myös loma-aikoina	Nuorisotapahtumat tai -aktiiviteetit myös loma-aikoina, kesän PopUp-toiminta → osallistujamäärät ikäryhmittäin	Loma-ajan toimintaan osallistui keskimäärin 9 nuorta/toiminta. Loma-aikoina on järjestetty toive-tapahtumia, Seiskakesäryhmä sekä pop-up toimintaa. Alle 8 v: 30, 9-12 v 77, 13-17 v 265, yli 18 v 6
Tiedottaminen ja neuvonta on säännönmukaista ja tavoittaa nuoria	Ajantasainen tiedotus, aktiivisuus sosiaalisessa mediassa, päivitetty verkkosivut	Aktiivinen sosiaalisen median hyödyntäminen ja nuorten tavoittaminen myös koulujen ja Wilman kautta	Nuorisotoimi on ollut aktiivinen sosiaalisessa mediassa, ja hyödyntänyt nuorten kuulemisessa siellä olevia työkaluja.
	Kasvokkain tapahtuva neuvonta ja ohjaus	Nuoriso-ohjaajien läsnäolo nuorisotalolla aukiolon puitteissa ja vähintään kerran viikossa yläkoululla	Koronarahoituksella on saatu kokoaikainen nuoriso-ohjaaja koulunuorisotyöhön. Työntekijän työaika on jakaantunut noin 40 % nuorisotilatyöhön ja 60 % koulussa tehtävään työhön.

Nuorten osallisuus ja vaikuttamismahdollisuudet	Nuorisovaltuuston toiminnan vakiinnuttaminen ja aktiivointi	Nuorisovaltuuston kokousaktiivisuus	Nuorisovaltuusto on kokoustanut 6/6 kertaa vuoden aikana. Kokoukset ovat olleet päätösvaltaisia, ja osallistumisaktiivisuus hyvää.
---	---	-------------------------------------	--

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Sivistystoimen yksiköiden ja hallinnonalojen välisen yhteistyön lisääminen	Tilojen yhteiskäyttö, yhteinen tapahtumajärjestäminen, koulujen hyvinvointiryhmät	Nuorisotoimi osallistuu mm. kulttuuriviikon ja muuhun tapahtumajärjestämiseen yhteistyössä kulttuuritoimen ja esim. musiikkiopiston kanssa, nuoriso-ohjaajat ovat mukana koulujen hyvinvointiryhmien toiminnassa	Nuorisotoimi on ollut aktiivinen osapuoli eri yhteistöiden parissa.
Etsivän nuorisotyön asiakkaiden myönteinen kokemus sosiaalisesta vahvistumisesta etsivässä nuorisotyössä	Etsivän nuorisotyön saavutettavuuden edistäminen	Sovari-mittauksessa sosiaalisen vahvistumisen tavoitekeskiarvo vähintään 70 %	Sovari-kyselyn tuloksia vuodelta 2021 ei ole vielä julkaistu. Laitila on osallistunut kyselyyn.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Motivoitunut, osaava ja ammattitaitoinen henkilökunta	Henkilökunnan osallistaminen nuorisotoimen kehittämis- ja suunnittelutyöhön	kehittämispäivä kerran vuodessa	Kehittämispäivä on pidetty Koulutuksia on ollut enemmän kuin 3 pv/vuosi yhteenlaskettuna/työntekijä. Kehityskeskustelut pidetty syksyn 2021 aikana kaikille.
	ammattillisen osaamisen päivittäminen kouluttautumalla	vähintään 3pv/vuosi	

kehityskeskustelut 1 krt vuosi

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Nuorisotoimen avoimen toiminnan kävijämäärät	996	3 000	2 275
Nuorisotoimen omat tapahtumat ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa järjestetyt tapahtumat	3	20	5
Koulunuorisotyö h/vuosi	5	180	1 216

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	48 682	56 800	0	56 800	108 470	51 670
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	48 682	56 800	0	56 800	108 470	51 670
Menot	-211 978	-300 967	0	-300 967	-307 511	-6 544
KL menot	-7 478	-6 965	0	-6 965	-13 235	-6 270
Menot yht.	-219 457	-307 932	0	-307 932	-320 747	-12 815
Toimintakate	-170 775	-251 132	0	-251 132	-212 277	38 855
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-170 775	-251 132	0	-251 132	-212 277	38 855
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-25,9	-36,4	0,0	-36,4	-37,9	-1,5
Kokonaiskulut €/as	-25,9	-36,4	0,0	-36,4	-37,9	-1,5
Toimintakate €/as	-20,2	-29,7	0,0	-29,7	-25,1	4,6
Tulos €/as	-20,2	-29,7	0,0	-29,7	-25,1	4,6
Verorahoitusosuus	77,8 %	81,6 %	0,0 %	81,6 %	66,2 %	-15,4 %
Osuus toim.kuluista	0,3 %	0,4 %	0,0 %	0,4 %	0,4 %	0,0 %

2.6.10. Liikuntatoimi (Tehtävä 39)

Vastuhenkilö: vapaa-aikapäällikkö Emilia Andersson

TOIMINNAN KUVAUS

Liikuntatoimi järjestää liikuntapalveluja siten, että kaupunkilaisilla on monipuoliset mahdollisuudet liikunnan harrastamiselle sekä tukee liikuntajärjestöjä niiden toiminnassa. Liikuntatoimi koordinoi toimintaa ja pyrkii vahvistamaan osallisuutta. Tasavertainen mahdollisuus liikunnan harrastamiseen ympäri Laitilaa on tärkeää.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Liikuntatoimen tehtävä muodostuu liikuntatoiminnan, urheilutalon, FinnLamex-hallin, jäähallin, uimahallin, kyläkoulujen liikuntasalien, urheilukentän ja muiden liikunta-alueiden kuten frisbeegolfrata, Matikan pururata, Särkijärven ja Mustajärven rantasaunat, kuusi uimarantaa ja pesäpallokenttä jne. osatehtävistä. Liikuntatoimen hallinnosta ja asioiden valmistelusta vastaa liikuntasihteerin yhteistyössä liikuntapaikkamestarin kanssa.

Vapaa-aikapäällikölle kuuluvat liikuntahallinnon lisäksi erilaisten liikuntatapahtumien järjestäminen, liikunnallisten ohjelmien suunnittelu ja toteutus osana muuta kaupungin järjestämää tapahtumaa, ja mm. erityisliikunnasta vastaaminen. Vapaa-aikapäällikkö osallistuu myös uusien kaupunkilaisten kotouttamiseen ja elinkeinoelämän poikkitoiminnallisiin työtehtäviin hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta.

Uimahallin palvelut hankitaan edelleen ostopalveluna Suomalainen uimakoulu Oy:ltä. Sopimus kattaa uimahallin uimaopetuspalvelut, uinninvalvonnan, liikunnan-ohjauspalvelut sekä kassa- ja kahvilapalvelut. Myös henkilöstön sijaistamispalvelut, henkilökunnan ammattitaidon ylläpito, uimahallin kehittämisen työpanos ja työnjohdototehtävät kuuluu palvelun tuottajalle. Uuden kauden alkaessa uimahallin aukioloaikoja on muokattu asiakkaiden tarpeiden mukaan ja pidennetty aukioloaikoja arkisin, viikonloppuisin ja kesäaikana.

Liikuntapaikkojen ja -alueiden operatiivisesta toiminnasta vastaa liikuntapaikkamestari henkilökuntanaan kolme vakituista urheilualueiden hoitajaa.

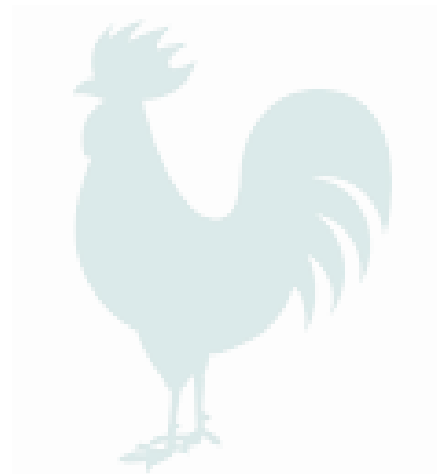
Ajanmukaisten sisäliikuntatilojen valmistuttua ns. suuret perusliikuntapaikat, monitoimihalli, uimahalli ja jäähalli ovat erinomaisessa kunnossa. Tasokkaat liikuntapaikat toimivat kaupungin vetovoima- ja viihtyisyystekijöinä. Särkijärven perusparannus aloitettiin syksyllä 2020, ja se valmistui uimakauden 2021 alkuun mennessä.

Vapaa-aikapäällikön toimenkuva mahdollistaa myös erityisliikunnan kehittämisen ja uudenlaisen toiminnan toteuttamisen sekä kokeilukulttuurin, innovatiivisuutta unohtamatta. Vapaa-ajan palveluilta kehitetään tekemällä mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä myös nuoriso- ja kulttuuritoimen kanssa, sekä yli hallintokuntien. Sosiaaliseen mediaan, mainontaan ja markkinointiin panostetaan jotta kuntalaiset löytävät palvelut paremmin.

Seuratoiminta-avustuksia jaetaan sekä perusavustuksina että kohdeavustuksina. Lisäksi jaetaan kenttämäärärahaa haja-asutusalueiden liikuntapaikoille.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Liikuntatoimen menot pysyivät kokoaan talousarviossa, sillä ne olivat yhteensä 99,3 %, mikä tarkoittaa noin 10.700 € alitusta. Kustannuslaskennalliset menot ylittyivät

lähes 70 000 €. Tulojen jääminen tavoitteesta johtui liikuntapaikkojen sulkemisesta joko kokonaan tai osittain koronaepidemian vuoksi.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Sisäinen valvonta toimii ja on riittävää.

Liikuntatoimessa merkittävimmät riskit ovat ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja henkilökunnan jaksaminen. Eteenkin talvikaudella, jos on lunta ja pakkasta, ovat työpäivät erittäin kiireisiä. Kesällä henkilökunnan riittämättömyys Lisäksi työko-
neiden ja –laitteiden, sekä –välineiden oikeaoppinen ja turvallinen käyttö vähentävät tapaturmariskiä. Liikuntatoimelle hankittiin uusi traktori.

Liikuntapaikat kokivat pientä ilkkivaltaa, mutta ne saatiin selvitettyä asianosaisten kesken.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

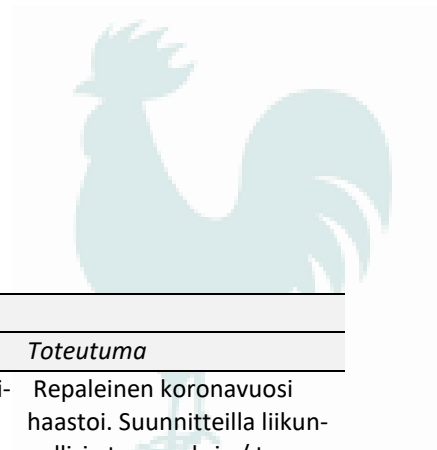
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Tuottavuuden lisääminen hyvinvoinnin keinoin	Aktivoidaan paikalliset yritykset mukaan liikuntatoimintaan	Toimintaan osallistuvien yritysten määrä Toiminnasta tulee jatkuvaa	Repaleinen koronavuosi haastoi. Suunnitteilla liikunnallisia tempauksia / teemapäiviä

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Liikunta- ja hyvinvointineuvonnan palveluketjun rakentaminen	Toteutetaan poikkihallinnollisesti.	Toimintamallin kehittämisen.	Jatketaan poikkihallinnollista yhteistyötä.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Ilo kasvaa liikkuen, lasten liikkumis- ja hyvinvointiohjelman käytön jatkaminen yhdessä varttuneen väen kanssa	Innostetaan varhaiskasvatuksen yksiköt jatkamaan ohjelmaa, ja tuetaan varttuneen väen kanssa työskenteleviä mukaan	Hankkeessa alkaneen toiminnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen kaiken ikäisten kuntalaisten palveluihin.	
		Mukana olevien yksiköiden määrä.	

Vertaisohjaajaverkoston rakentaminen Osallistetaan kuntalaiset mukaan palvelujen tuottamiseen.

Vertaisohjaajien määrä ja tuotetut palvelut. Toiminta on lisääntynyt haja-asutus-alueilla.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

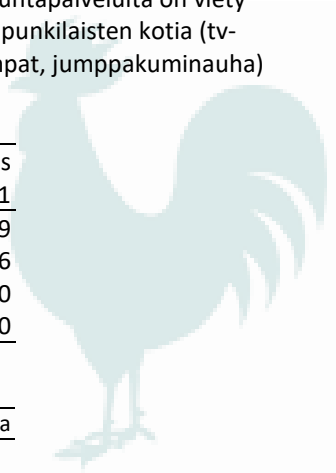
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Mahdollisimman moni työntekijä löytää Laitilan kaupungin liikuntapalvelut.	Hyvä markkinointi ja henkilökohtaiset kontaktit.	Henkilöstön kokemus hyvinvoinnin lisääntymisestä Toiminta on suunnitelmallista ja tavoitteellista.	Kaupungin ja yritysten henkilöstöliikunta ennallaan. Suunnitellaan erilaisia tempauksia. Liikuntapalveluita on viety kaupunkilaisten kotia (tv-jumppat, jumppakuminauha)

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Liikuntatilojen ja -alueiden käyttöaste	18	50	19
Avustuksia hakeneiden määrä	19	15	16
Vertaisohjaajien määrä	0	5	0
Liikuntatilojen saatavuus %	-	0	80

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	90 971	126 600	0	126 600	66 727	-59 873
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	90 971	126 600	0	126 600	66 727	-59 873
Menot	-1 567 366	-1 576 920	0	-1 576 920	-1 565 995	10 925
KL menot	-163 603	-125 978	0	-125 978	-161 189	-35 211
Menot yht.	-1 730 969	-1 702 898	0	-1 702 898	-1 727 184	-24 286
Toimintakate	-1 639 998	-1 576 298	0	-1 576 298	-1 660 456	-84 158
Poistot	-85 868	-92 002	0	-92 002	-120 413	-28 411
Netto	-1 725 867	-1 668 300	0	-1 668 300	-1 780 869	-112 569
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-204,3	-201,3	0,0	-201,3	-204,1	-2,9
Kokonaiskulut €/as	-214,5	-212,1	0,0	-212,1	-218,4	-6,2
Toimintakate €/as	-193,6	-186,3	0,0	-186,3	-196,2	-9,9
Tulos €/as	-203,7	-197,2	0,0	-197,2	-210,5	-13,3
Verorahoitusosuus	95,0 %	92,9 %	0,0 %	92,9 %	96,4 %	3,4 %
Osuus toim.kuluista	2,4 %	2,3 %	0,0 %	2,3 %	2,3 %	0,0 %

2.7. Vakka-suomen kansalaisopiston johtokunta

2.7.1. Aikuiskoulutus / Vakka-Suomen kansalaisopisto (Tehtävä 40)

Vastuuhenkilö: kansalaisopiston rehtori Tomi Kangas ajalla 1.8.-31.12.2021 (1.1.-31.7.2021 vs. rehtori Jussi Kauranen)

TOIMINNAN KUVAUS

Vakka-Suomen kansalaisopisto järjestää toiminta-alueensa asukkaille monipuolista vapaan sivistystyön koulutusta ja mahdollisuuksia oppimiseen ja omaehtoiseen itsensä kehittämiseen. Opiston toiminta perustuu opiskelijan omien lähtökohtien ja valintojen kunnioittamiseen ja luo edellytyksiä elinikäiselle oppimiselle sekä elämää yleensä että työelämää varten. Vakka-opisto järjestää kaikenikäisille suunnattua tavoitteellista, monipuolista harrastepohjaista aikuisopetusta, erityisesti lapsille ja nuorille suunnattua taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista opetusta sekä avointa korkeakouluopetusta ja mahdollisesti myös täydennyskoulutusta eri henkilöstöryhmille.

Kansalaisopiston laajan toiminta-alueen eri osissa on mahdollista painottaa erilaisia oppiaineita. Koko opiston mittakaavassa painopistealueina ovat käden taidot, taideaineet sekä liikunta, terveys ja hyvinvointi, minkä lisäksi voidaan painottaa kielten, tietotekniikan ja yhteiskunnallisten aineiden koulutusta. Tärkeinä koulutustehtävinä ovat tietoyhteiskunnan vaatimien perustaitojen lisääminen sekä yleisten kansalaisyhteiskunnan valmiuksien kehittäminen. Kattavana periaatteena koko toiminnassa on paikallisuuden ja paikalliskulttuurin tukeminen sekä paikallisen kulttuuriperinnön vaaliminen kestävän kehityksen periaatteita noudattaen. Kaikessa opiston toiminnassa huomioidaan kestävän kehityksen periaatteet. Opisto on saanut kestävän kehityksen sertifikaatin keväällä 2016 ja se on uusittu keväällä 2019.

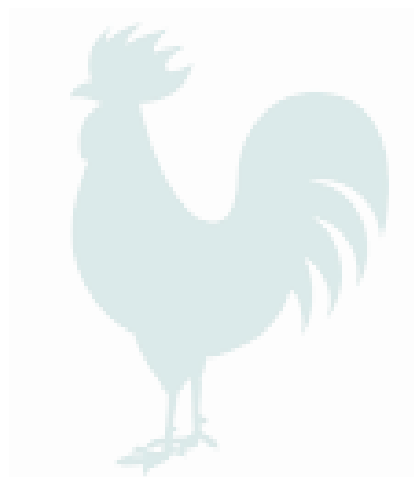
TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Seudullinen, Laitilan kaupungin ylläpitämä Vakka-Suomen kansalaisopisto on toiminut vuodesta 2007 lähtien. Kansalaisopisto tarjoaa palveluja kattavasti koko kuuden kunnan toiminta-alueen (Laitila, Pyhäranta, Uusikaupunki, Taivassalo, Kustavi ja Vehmaa) vuosittain yli sadassa eri toimipisteessä.

Vakka-Suomen kansalaisopisto tekee yhteistyötä seudun muiden oppilaitosten ja etenkin alueen muiden vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa (erityisesti Turun, Salon ja Rauman seutujen kansalaisopistojen kanssa). Edellä mainituissa yhteistyöverkostoissa voidaan toteuttaa kehittämishankkeita, joihin haetaan erillisrahoitusta.

Edellisestä vuodesta poiketen rehtorin virkaa varten oli varattu kokoaikaisen viran palkkamäärärahat.

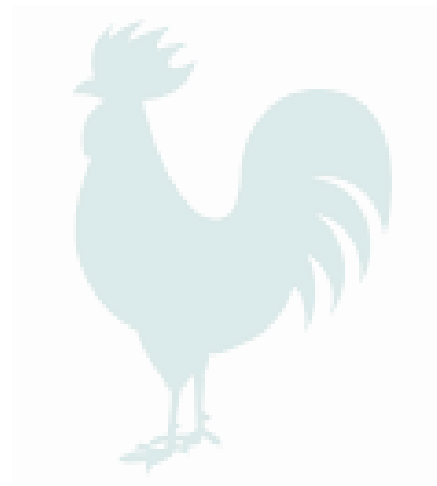
Vapaa sivistystyö sai uuden koulutustehtävän järjestää maahanmuuttajille kieltenopetusta osana kotoutumista vuoden 2018 alusta lähtien. Tämän johdosta opisto järjestää aiempaa enemmän kielten opetusta, joka on uuden koulutustehtävän mukaista. Koulutus on suunnattu maahanmuuttajille, jotka eivät voi opiskella kokopäiväisesti ja se tarjoaa mahdollisuuden opiskella suomea osa-aikaisesti, joustavasti ja toiminnallisesti. Koulutusta toteutetaan tehtävää varten haetulla erillisrahoituksella.

HENKILÖSTÖ

Vakka-Suomen kansalaisopiston henkilökunta on v. 2021 ollut seuraava: 1) kokoaikainen rehtori, joka on työajastaan 60 % (3 työpäivää viikossa) Laitilan toimistossa ja 40 % (2 työpäivää viikossa) Uudenkaupungin toimistossa – Tomi Kankaan ollessa virkavapaalla hoitamassa Laitilan lukion rehtorin virkaa Jussi Kauranen toimi kansalaisopiston vs. rehtorina ajalla 1.1.-31.7. 2) kokoaikaiset suunnittelijat Laitilan ja Uudenkaupungin toimistoissa 3) kokoaikaiset opistosihteerit Laitilan ja Uudenkaupungin toimistoissa; 4) kolme päätoimista opettajaa (käden taidot, kielet ja liikunta), joiden työpanoksesta virkaehtosopimuksen mukaisesti n. 38 % osoitetaan oman oppiaineryhmän kurssien suunnitteluun ja muuhun kehittämistoimintaan koko opiston toimialueella 5) valvoja kevätkauden Uudenkaupungin Pohitullin koulun ja syyskauden Kräkin talon toimipisteessä 6) tuntipalkkainen iltavalvoja Laitilan keskustan alueella sekä 7) Pyhärannassa, Taivassalossa, Kustavissa ja Vehmaalla osa-aikaiset osastonjohtajat. Edellä luetellun vakinaisen henkilöstön lisäksi Vakka-opistossa työskentelee lukuvuosittain yhteensä jopa yli 200 sivutoimista tuntiopettajaa ja luennoitsijaa.

VAKKA-SUOMEN KANSALAI- OPISTO, HENKILÖSTÖ	
rehtori	1
suunnittelija	2
opistosihteerit	2
päätoiminen opettaja	3
osa-aikainen osastonjohtaja (20 %)	4
valvoja, Uusikaupunki	1
valvoja, Laitila, osa-aikainen	1
tuntiopettajia ja luennoitsijoita (sivutoimisia)	n. 200 /lv

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Vakka-Suomen kansalaisopiston sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Vakka-opisto noudattaa Laitilan kaupungin hallintosääntöä. Lisäksi noudatetaan toimialaa koskevaa lainsäädäntöä sekä muita kansalaisopistoa ja sen ylläpitoa koskevia sopimuksia.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Vakka-opiston johtokunnalle toteuma on tiedotettu ja tiedotetaan jokaisessa johtokunnan kokouksessa ja sivistysvaliokunnalle kaksi kertaa vuodessa.

Opiston kurssimaksut laskutetaan opiston toimistojen kautta osana Laitilan kaupungin myyntireskontraa, saatavien perinnässä noudatetaan kaupunginhallituksen antamia määräyksiä sekä laskutus- ja perintäohjeita.

Kansalaisopiston rehtori suorittaa säännöllisesti esimiehelle kuuluvaa sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, henkilökunnan koulutuspäivien osallistumisen seuranta ym.).

Sivistystoimen työyksikköjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty talvesta 2014 lähtien, nykyään tiedot merkitään Targetor-ohjelmaan. Vakka-opisto on ollut tiiviinä osana sivistystoimen yleistä arviointia, havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Laitilan kaupungin sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään kansalaisopistossa erityistä huomiota.

Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeistä viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja monipuolisesta tiedotuksesta huolehditaan myös sosiaalisen median kanavissa.

Vakka-Suomen kansalaisopiston rehtorin tekemistä viranhaltijapäätöksistä (ratkaisulta määritelty kaupungin hallintosäännössä) pidetään päätöspöytäkirjaa ja tarvittaessa annetaan tarkempi yksilöinti opiston johtokunnan kokouksissa. Vakka-opiston toimialueen sivistystoimesta vastaavat viranhaltijat saavat 3-5 kertaa vuodessa ns. alueellisissa opistokokouksissa selvityksen kansalaisopistoa koskevista asioista. Vakka-opiston johtokunnan pöytäkirjat toimitetaan edelleen Laitilan kaupunginhallitukselle ja osakaskuntien kaupungin-/kunnanhallituksille tiedoksi.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vakka-Suomen kansalaisopistossa v. 2021 tuloja saatiin n. 71 % budjetoidusta. Taustalla oli ennen kaikkea koronapandemia, joka esti käytännössä koko kevään 2021 ajan aikuisten lähiopetuksen toteuttamisen. Kurssimaksutuloja saatiin vain n. 115 000 euroa, kun oli budjetoitu 245 000 euroa (toteutuma vain 47 %). Muilta osin tulot toteutuivat ennakoidusti.

Opiston menot yhteensä (sisältäen kustannuslaskennalliset erät eli KL-menot) alittuivat yli 263 000 euroa, menojen toteutumisprosentin ollessa 82,2 % ja loppusumman ollessa n. 1 219 400 euroa. Vakka-opiston taloudessa pitää ottaa huomioon myös kustannuslaskennalliset erät (KL-menot eli palkkahallinnon kustannukset ja osa sisäisestä siivouksesta), jotta nämä voidaan ottaa huomioon eri osakaskuntien maksuosuuksia määriteltäessä. Menot alittuivat ennen kaikkea palkkakustannusten ja palkan sivukulujen osalta (koronapandemian takia pitämättä jääneitä opetustunteja), minkä lisäksi palvelujen ostoissa ja esim. matkakuluissa tuli huomattavaa alitusta budjetoituun. Myös vuokrakuluissa säästettiin jonkin verran.

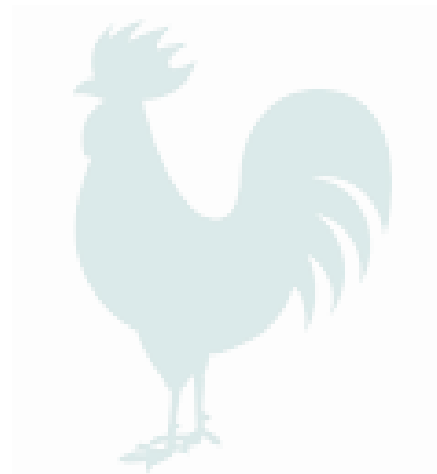
Tehtävä ylitty talousarvion neton osalta n. 58 700 euroa toteutumaprocentin ollessa 92,5 %. Suurimpana syynä tähän oli edellä mainittu koronapandemia, joka vähensi huomattavasti sekä kurssimaksutuloja että pienensi myös menopuolta opetuksen määrän supistuksessa huomattavasti normaalivuoteen verrattuna.

Toteutuneiden opetustuntien määrä jäi koronapandemian takia 12 570:een, mikä on jopa n. 4500-5000 tuntia vähemmän kuin viime vuosina yleisesti on toteutunut.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
----------------	-------------------	-------------------------------	------------------

Vakka-opiston rahoituspohjan ja tulo-rahoituksen tason turvaaminen	Ylläpitäjä Laitilan ja muiden osakaskuntien maksuosuuk-sien tason varmistaminen sekä riittävän ulkopuolisen rahoituksen hakeminen	Ylläpitäjän ja osakaskuntien maksuosuuksien säilyttämi-nen vähintään nykytasolla sekä riittävän ulkopuolisen rahoituksen haku	Osakaskuntien kanssa on neuvoteltu maksuosuuk-sista, jotka ovat varmistu-neet vuodelle 2022 vähin-tään ennallaan ja kahden osakaskunnan osalta selvästi korotettuna. Valtionosuus nousi merkittävästi vuodelle 2022 ja myös ulkopuolista rahoitusta on saatu useam-paan hankkeeseen.
--	---	---	--

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Opiston kurssitarjonnan laa-juuden varmistaminen ja mahdollisimman kattava toteutus koko toimialueella	Opiston kurssitoiminnan laa-juus ja kattava toteuttami-nen. Rahoituksen varmistam-isen kautta kurssitarjontaa kyetään toteuttamaan mah-dollisimman laajana ja katta-vasti lähipalveluperiaatteella koko toimialueella	Vakiinnutetaan vuosittain toteutuneiden opetustun-tien määrä koko opiston ta-solla vähintään 17 000 ope-tustuntiin. Tavoitteena on järjestää jokaisessa osas-tossa koulutusta vähintään 6-8 opiston oppiaineessa. Tavoitteena on järjestää opetusta vuosittain ainakin 100 toimipaikassa	Koronapandemiasta huoli-matta vuosi 2021 toteutui suoritteiden valossa koh-tuullisesti. Opetustunteja toteutui 12 570 (73,94 % tavoit-teesta). Opetusta toteu-tui vuoden aikana 99 eri toi-mipaikassa (99 % tavoit-teesta), minkä lisäksi toteu-tettiin 18 puhtaasti etäope-tuksen kurssia. Opetusta kyettiin järjestämään eri osastoissa eri oppiaineissa varsin kattavasti koronati-lanteesta huolimatta.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

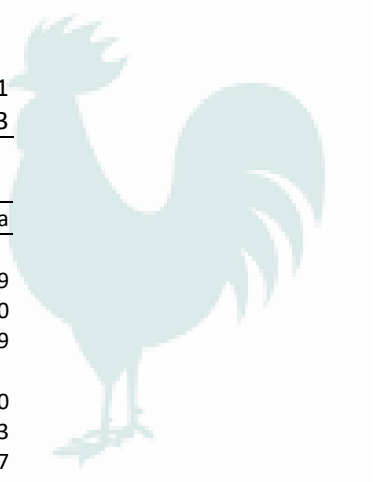
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kansalaisopiston kehittämis- ja laatutoiminnan jatkami-nen	Osallistutaan erilaisiin, usein erillisrahoitteisiin kehittä-mishankkeisiin ja haetaan niiden edellyttämää rahoi-tusta joko itse tai osana eri-laisia yhteistyöverkostoja	Osallistutaan vuosittain 1-3 kehittämishankkeeseen	Vuoden aikana on toteu-tettu kahta eri kehittämis-hanketta, vastaavasti kah-dessa hankkeessa ei ole ollut juurikaan toimintaa ko-ronapandemian takia.
Maahanmuuttajien kieli- ja yhteiskuntataitojen lisäämi-nen	Jatketaan ja kehitetään suo-men kieltä maahanmuutta-jille ja maahanmuuttaja-koti-äideille suunnattuja koulu-tuksia	Varmistetaan koulutuksen rahoitus hakemalla erilaisia valtionavustuksia ja tukia; kehitetään omien koulutus-ten sisältöjä ja tehdään yh-teistyötä muiden toimijoi-den kanssa; mittarina koulu-tuksen tuntimäärä vuodessa	Maahanmuuttajien koulu-tukseen aiemmin haettuja hanketukia ja valtionavus-tuksia on käytetty mahdolli-suuksien mukaan. Suomen kielen koulutusta on toteu-tettu vuoden aikana yh-teensä 537 opetustuntia.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Toteutuneiden opetustuntien määrä, Laitila	6 304	7 400	5 536
Toteutuneiden opetustuntien määrä, koko opisto	14 786	17 000	12 570
Opiskelijoiden osuus kuntalaisista (%), Laitila	0	0,00	16,13 %
Opiskelijoiden osuus kuntalaisista (%), koko opisto	15,3 %	0,00	13,08 %
Nettomenot / opetustunti, Laitila	31,21	22,50	28,10
Nettomenot / opetustunti, koko opisto	37,02	31,00	40,58
Opiskelijamäärä (yksilöt)	4 713	5 400	4 031
Opiskelijamäärä (kursseilla)	10 561	12 700	7 103

TEHTÄVÄN TALOUS JA TALOUDEN TUNNUSLUKUJA

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	586 929	706 215	0	706 215	501 346	-204 869
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	586 929	706 215	0	706 215	501 346	-204 869
Menot	-1 311 341	-1 441 212	0	-1 441 212	-1 173 482	267 730
KL menot	-44 261	-41 715	0	-41 715	-45 968	-4 253
Menot yht.	-1 355 601	-1 482 927	0	-1 482 927	-1 219 450	263 477
Toimintakate	-768 672	-776 712	0	-776 712	-718 104	58 608
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-768 672	-776 712	0	-776 712	-718 104	58 608
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-160,0	-175,3	0,0	-175,3	-144,1	31,1
Kokonaiskulut €/as	-160,0	-175,3	0,0	-175,3	-144,1	31,1
Toimintakate €/as	-90,7	-91,8	0,0	-91,8	-84,9	6,9
Tulos €/as	-90,7	-91,8	0,0	-91,8	-84,9	6,9
Verorahoitusosuus	56,7 %	52,4 %	0,0 %	52,4 %	58,9 %	6,5 %
Osuus toim.kuluista	1,9 %	2,0 %	0,0 %	2,0 %	1,6 %	-0,4 %

2.8. Vakka-suomen musiikkiopiston johtokunta

2.8.1. Vakka-Suomen musiikkiopisto (Tehtävä 41)

Vastuuhenkilö: rehtori Jussi Kauranen

TOIMINNAN KUVAUS

Vakka-Suomen musiikkiopiston on ensisijaisesti lapsille ja nuorille taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetusta antava oppilaitos. Vakka-Suomen musiikkiopiston toimialueeseen kuuluvat Kustavi, Laitila, Pyhäranta, Taivassalo, Uusi-kaupunki ja Vehmaa. Vakka-Suomen musiikkiopisto pyrkii olemaan oman toiminta-alueensa merkittävä kulttuurivaikuttaja koulutuksen ja tapahtumien järjestäjänä. Toiminnallaan Vakka-Suomen musiikkiopisto edistää hyvinvointia toiminta-alueellaan.

Vakka-Suomen musiikkiopiston perustehtävä on tarjota monipuolista ja laadukasta musiikkikasvatusta, jolla luodaan edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja elinikäiselle harrastamiselle. Opinnoilla annetaan valmiudet musiikinalan ammatitopintoihin suuntautuille oppilaille.

Musiikin perusopetuksen opetussuunnitelma on laadittu taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) ja asetuksen (813/1998) tarkoittaman laajan oppimäärän mukaiseksi, ja se pohjautuu Opetushallituksen antamaan määräykseen 2017:12a Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteista.

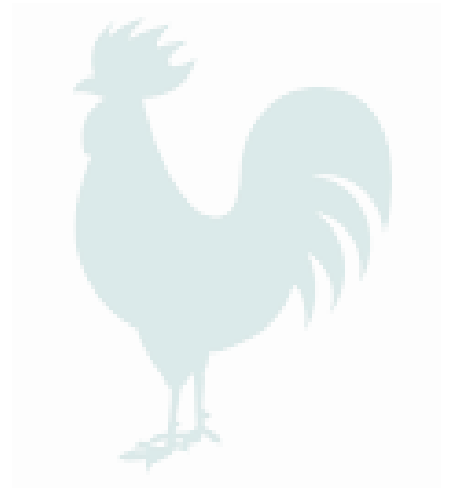
TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa musiikin opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Oppimisympäristömme ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilma-piiriltään avoimia ja myönteisiä, jotka rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan. Oppimisympäristöjemme tarkoituksena on tukea oppilaidemme kasvua ja innostaa heitä oppimiseen. Ne tarjoavat jokaiselle oppilaallemme mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otamme huomioon oppilaidemme tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksemme ulkopuolella tapahtuvan osaamisen karttumisen. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden musiikin opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Vakka-Suomen musiikkiopiston talousarvio vuodelle 2021 on laadittu noudattaen Laitilan kaupungin ohjeita ja annettua kehystä. Talousarvio on laadittu siten, että musiikkiopiston oppilaiden tarvitsemat opetuspalvelut voidaan järjestää.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

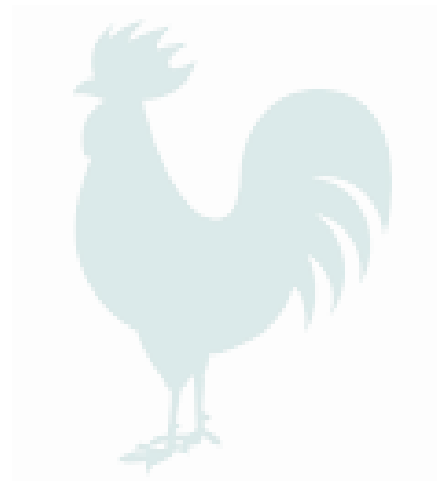
Opetuksen järjestämisen osalta talous on pysynyt suunnitteluraamissa. KL-menot ovat lisääntyneet huomattavasti, joka vaikutti kuntaosuuksien kasvamiseen ennakoimattomasti. Hallinnon menojen lisääntyminen tulee jatkossa vaikuttamaan merkittävästi opetuksen järjestämiseen, koska olemassaolevat kuntaosuudet eivät tule riittämään opetuksen toteuttamiseen tämänhetkisellä laajuudella ja monipuolisuudella, joka on ollut keskeinen strateginen tavoitteemme.

Musiikkiopiston kuntarahoitus on säilynyt nykytasolla, mutta rahoitus ei riitä opetuksen toteuttamiseen tämänhetkellä laajuudella ja monipuolisuudella, joka on ollut keskeinen strateginen tavoitteemme.

HENKILÖSTÖ 31.12.2021

OPETTAJAVIRANHALTIJT	6
PÄÄTOIMISET TUNTIOPETTAJAT	12
SIVUTOIMISET TUNTIOPETTAJAT	4
TÄYTTÄMÄTTÖMÄNÄ OLEVAT VIRAT	2
TOIMISTOSIHTTEERI	1
REHTORI	1
YHTEENSÄ	26

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Vakka-Suomen musiikkiopiston sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisessa sekä toiminnan valvomisessa. Vakka-Suomen musiikkiopisto noudattaa Laitilan kaupungin hallintosääntöä sekä sitä koskevaa lainsäädäntöä ja kaikkia niitä sopimuksia, joita toiminnan ylläpitämiseksi on solmittu. Vakka-Suomen musiikkiopisto noudattaa näiden lisäksi taiteen perusopetuksen lainsäädäntöä.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunnalle toteutuma tiedotetaan kokousten yhteydessä. Musiikkiopiston lukukausimaksut laskuttaa Laitilan kaupungin talous- ja laskentayksikkö, perinnässä noudatetaan kaupunginhallituksen antamia määräyksiä ja laskutus- ja perintäohjeita.

Laitilan kaupungin sivistystoimen yksiköitä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty, jossa musiikkiopisto on ollut mukana. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Vakka-Suomen musiikkiopistolle on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali. Laitilan kaupungin sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Vakka-Suomen musiikkiopiston henkilöstön työhyvinvointiin on kiinnitetty erityistä huomiota. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

Vakka-Suomen musiikkiopiston irtaimiston tarkistus on toteutettu syksyllä 2021.

Vakka-Suomen musiikkiopiston rehtorin tekemistä viranhaltijapäätöksistä pidetään päätöspöytäkirjaa, tehdyistä päätöksistä luettelo toimitetaan ote sivistysjohtajalle ja johtokunnalle annetaan kokousten yhteydessä tarvittaessa tarkempi yksilöinti.

Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunnalle annetaan sen kokouksissa ajankoh-taiskatsaus musiikkiopiston ajankohtaisista asioista. Lisäksi musiikkiopiston toimialu-

een vastuuvirkahenkilöille annetaan kolme kertaa vuodessa alueellisen opistokouksen yhteydessä selvitys musiikkiopistoa koskevista asioista. Musiikkiopiston johdokunnan pöytäkirjat toimitetaan edelleen toimialueen ao. toimielimille tiedoksi.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Talous säilyy tasapainossa ja palveluita sekä tuotetaan että kehitetään niin kustannustehokkaasti kuin kilpailukykyisesti	Aktiivinen tiedottaminen eri kanavissa ajankohtaisista asioista sekä säännöllinen neuvotteluyhteys osakuntien kanssa. Resurssien kohdentaminen oikein.	Kuntaosuudet säilyvät vähintään nykytasolla sekä monipuolinen toiminta	Kuntaosuudet kasvaneet johtuen hallinnon menojen kasvamisesta. Toiminta on monipuolista ja viestintä toimii sekä somessa että paperilehdissä.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Musiikkiopisto toimii laajalajaisena musiikin oppimiskeskuksena	Opetustoiminnan ja toimintakulttuurin oivaltava ja innovatiivinen kehittäminen yhteistyössä oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön kanssa	Innovaatioiden määrä	Sävellysopetuksen ja soitinkarusellitoiminnan käynnistyminen.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kuntalaisilla mahdollisuus saada hyvinvointia edistäviä palveluita	Hakeudutaan yhteistyöhön yritysten, yhdistysten, kuntien kulttuuri- ja opetustojien sekä seurakuntien kanssa	Yhteistyökumppaneiden määrä	Yhteistyötä tehdään kuntien kulttuuritoimien, seurakuntien sekä muiden sivistystoimien yksiköiden kanssa koko toimialueella.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Toteutuneiden opetustuntien määrä: taiteen perusopetus (TPO)	13 500	13 100	13 081
Toteutuneiden opetustuntien määrä: varhaisiän musiikkikasvatus	1 096	1 200	1 196
Toteutuneiden opetustuntien määrä: avoin osasto	329	180	222
Opiskelijoiden määrä TPO	288	370	283
Opiskelijoiden määrä varhaisiän musiikkikasvatus	363	250	378
Opiskelijoiden määrä avoin osasto	11	10	12
Hakijoiden määrä	41	70	52
Oppilaaksi hyväksytyjen määrä	41	70	52

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	520 749	408 400	0	408 400	455 759	47 359
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	520 749	408 400	0	408 400	455 759	47 359
Menot	-1 272 885	-1 194 541	0	-1 194 541	-1 190 195	4 346
KL menot	-33 212	-26 067	0	-26 067	-54 886	-28 819
Menot yht.	-1 306 097	-1 220 608	0	-1 220 608	-1 245 081	-24 473
Toimintakate	-785 348	-812 208	0	-812 208	-789 322	22 886
Poistot	-3 602	0	0	0	-2 843	-2 843
Netto	-788 950	-812 208	0	-812 208	-792 166	20 042
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-154,2	-144,3	0,0	-144,3	-147,2	-2,9
Kokonaiskulut €/as	-154,6	-144,3	0,0	-144,3	-147,5	-3,2
Toimintakate €/as	-92,7	-96,0	0,0	-96,0	-93,3	2,7
Tulos €/as	-93,1	-96,0	0,0	-96,0	-93,6	2,4
Verorahoitusosuus	60,2 %	66,5 %	0,0 %	66,5 %	63,5 %	-3,1 %
Osuus toim.kuluista	1,8 %	1,7 %	0,0 %	1,7 %	1,7 %	0,0 %

2.9. Sosiaali- ja terveysvaliokunta

2.9.1. Sosiaali- ja terveysvaliokunta

TOIMINNAN KUVAUS

Sosiaali- ja terveystoimialan tavoitteena on kuntalaisten terveyden, omatoimisuuden, toimintakyvyn, sosiaalisen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen. Asiakaslähtöinen toiminta, asiakkaan kuuleminen ja hyvä hoito pyritään toteuttamaan kaikissa tilanteissa. Asiakkaan sosiaalista turvallisuutta ja osallistumista oman hyvinvoinnin parantamiseen tuetaan kaikissa elämän vaiheissa.

Toimiala muodostuu seuraavista tehtäväalueista; sosiaali- ja terveystoimen hallinto, perhepalvelut, ikäihmisten palvelut, toimeentuloturva, vammaispalvelut sekä perusterveydenhuolto. Toimiala vastaa näiden toimintojen osalta Laitilan kuntalaisten palveluiden tuottamisesta ja järjestämisestä.

Toimialan talousarvio sisältää lisäksi Laitilan kaupungin osalta erikoissairaanhoidon kustannukset ja sopimusohjauksen. Nämä palvelut tuottaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Palvelut järjestetään ja tuotetaan pääasiassa omana toimintana. Ostopalveluja käytetään niissä palveluissa, joita ei ole käytännössä itse mahdollista tuottaa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Palvelutuotantoa on uudistettu maakunnallisen terveydenhuollon järjestämissuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuollon prosesseja sekä yhteistyöstä yli hallintorajojen on kehitetty vuoden 2021 aikana. Koko toimialan palvelutuotanto on painottunut ennalta ehkäiseviin ja peruspalveluihin siten, että erikoissairaanhoidon ja erityispalveluiden käyttöä on voitu hillitä.

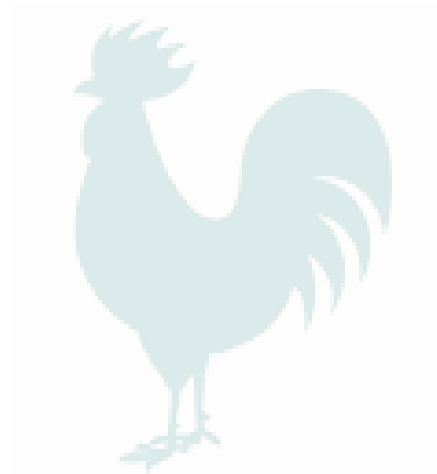
Koronapandemia on vaikuttanut koko vuoden 2021 toimintaan sekä toimintatapojen sopeuttamiseen. Sosiaalipalveluissa asiakkaiden tapaamista toteutettiin jonkin verran etänä, myös terveyspalveluissa kehitettiin etävastaanottomallia. Etätyöskentelyn mahdollisuutta on hyödynnetty niiden tehtävien osalta, joissa se on ollut mahdollista.

Vuoden 2021 kesäkuussa eduskunta hyväksyi sote-uudistukseen liittyvät lait. Sen seurauksena sosiaali- ja terveystoimialan toiminta siirtyy osaksi Varsinais-Suomen hyvinvointialuetta vuoden 2023 alusta lukien. Vuoden 2021 lopussa aloitettiin hyvinvointialueelle luovutettavien tietojen kerääminen koskien mm. henkilöstöä, vuokratavia kiinteistöjä, sopimuksia, taloustietoja sekä irtaimistoa. Vuoden 2021 aikana sosiaali- ja terveystoimialalla osallistuttiin myös hyvinvointialueen valmisteluun liittyvään hanketyöskentelyyn.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan budjetti alittui 1,1 milj. eurolla, toimintakatteen ollessa 96,4 %. Tuotot toteutuivat arvioitua paremmin 2,5 milj. euroa ja menot ylittivät 1 milj. eurolla.

Koronapandemia vaikutti merkittävästi menoihin erityisesti perusterveydenhuollon, perhepalveluiden sekä toimeentuloturvan tehtäväalueilla. Saadut valtionosuudet kattoivat osaltaan pandemian vaikutuksia.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esihenkilöt seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkien sosiaali- ja terveystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma tehdään vuosittain. Koronapandemia on tuonut mukanaan riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen sekä henkilöstön rekrytoimiseen. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Henkilöstön työhyvinvointiin ja –kuormitukseen tulee jatkossa panostaa vaikuttavin toimenpitein. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Vakaan talouden kaupunki*

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palvelurakenteet ovat kustannustehokkaita ja toimivia	Digi- ja mobiilipalvelujen, uudistuvien toimintamallien sekä uusien työnteon tapojen kehittyminen ja lisääntyminen	Riittävällä valmistautumisella, koulutuksella, osaamisen varmistamisella ja asenteiden muutoksella digitaalisia palveluita, sovelluksia ja työkaluja voidaan käyttää niin, että kuntalainen sekä asiantuntija hyötyvät niistä. Samalla hillitään kustannusten kasvua.	Digitaalisia palveluita kehitetty mm. iäkkäiden palveluissa. Etävastaanottoja toteutettu sosiaali- ja terveystalveissa.
Terveyden edistäminen ja kansansairauksien vähentäminen. Terveellisiä elämäntapoja pyritään edistämään vaikuttamalla erityisesti laitilalaisten liikuntatottumusten parantamiseen, painonhallintaan ja päihteiden käytön vähentämiseen.	Omat pysyvät virkalääkärit	Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain laadittavalla hyvinvointikertomuksella, sekä kuukausiraportoinnilla ja palvelupistekohteisella jatkuvalla asiakaspalautteen keräämisellä (Roidu).	Toteutunut osittain
Asukkaiden hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäiseminen. Työn painopisteenä ovat varhainen puuttuminen sekä turvallisen ja osallistavan toimintaympäristön mahdollistaminen eri sektorien toimijoiden välisen yhteistyön avulla.	Hyvinvointitiedon hyödyntäminen ennaltaehkäisevässä työssä.	Säännölliset yhteistyöpallaverit muiden toimialojen toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.	Toteutunut, yhteistyön toimintatapoja kehitetty vuoden 2021 aikana.
		Voimaa vanhuuteen hanke-työ ja löytävä vanhustyö. Asumispalvelusijoitusten nopeuttaminen. Päivätoiminta ja yöaikainen kotihoito.	Toteutunut SAS-työryhmän työskentelyä kehitetty.

Voimaa vanhuuteen. Ikään-
tyvälle väestölle tarjotaan
tarpeisiin vastaavat palvelut
turvallisessa ympäristössä
kiinnittäen erityishuomiota
kotona asumisen mahdollis-
taviin palveluihin ja onnistu-
miseen hoito- ja hoivapalve-
lusijoituksissa.

Päivätoiminta ja yöaikainen
kotihoito toteutunut.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Lakisääteiset palvelut kaik- kien saatavilla matalalla kyn- nyksellä.	Asiakaslähtöinen toiminta, asiakkaan kuuleminen ja hyvä hoito pyritään toteut- tamaan kaikissa tilanteissa.	Toimialan palvelutuotanto painottuu ennalta ehkäise- viin ja peruspalveluihin si- ten, että erikoissairaanhoi- don ja erityispalveluiden käyttöä voidaan hillitä.	Painotus on ollut matalan kynnyksen palveluissa niiltä osin kuin se on ollut mahdol- lista. Ennaltaehkäisevyyttä on kehitetty aiempaan näh- den.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palveluprosessit ovat kehiti- tyvät ja tehokkaat.	Organisaation johtajilla, stra- tegioilla ja osaamisen johta- misella on merkittävä rooli. Osaaminen varmistetaan esimerkiksi tarjoamalla muu- toksen mahdollistavaa kou- lutusta digitaalisista työka- luista.	Asiantuntijoilta edellytetään vuorovaikutustaitoa, itse- tuntemusta, verkostoitu- mista, yhteistyökykyä, luo- vuutta sekä kriittistä ajatte- lua. Näitä tekijöitä voidaan pitää edellytyksenä sosiaali- ja terveysalan asiantuntijoi- den osaamisessa toimin- taympäristön ja työnteon ta- pojen digitalisoituessa.	Palveluprosesseja on kehi- tetty vuoden 2021 aikana. Osaamista on kehitetty mm. koulutuksen keinoin.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Henkilöstö voi hyvin ja jak- saa työssään.	Koulutukseen ja esimiestyön laatuun vaikuttaminen.	Sairauspoissaolojen määrän lasku ja täydennyskoulutus- päivät.	Sairauspoissaolojen määrä pysyi lähes samana kuin vuonna 2020. Täydennyskoulutuspäivien määrä kasvoi vuodesta 2020 47pvä.

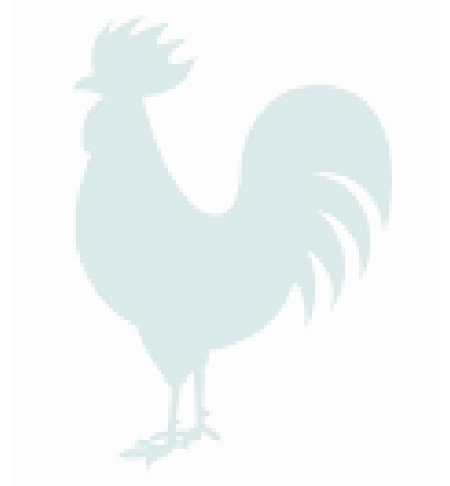
TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	3 062 294	2 687 821	0	2 687 821	5 208 307	2 520 486
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	3 062 294	2 687 821	0	2 687 821	5 208 307	2 520 486
Menot	-32 149 315	-33 480 538	0	-33 480 538	-34 580 214	-1 099 676
KL menot	-783 744	-661 879	0	-661 879	-940 638	-278 759
Menot yht.	-32 933 059	-34 142 417	0	-34 142 417	-35 520 852	-1 378 435
Toimintakate	-29 870 765	-31 454 596	0	-31 454 596	-30 312 545	1 142 051
Poistot	-61 320	-101 150	0	-101 150	-2 244	98 906
Netto	-29 932 085	-31 555 746	0	-31 555 746	-30 314 789	1 240 957

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-3 887,3	-4 035,3	0,0	-4 035,3	-4 198,2	-162,9
Kokonaiskulut €/as	-3 894,5	-4 047,2	0,0	-4 047,2	-4 198,5	-151,2
Toimintakate €/as	-3 525,8	-3 717,6	0,0	-3 717,6	-3 582,6	135,0
Tulos €/as	-3 533,1	-3 729,6	0,0	-3 729,6	-3 582,9	146,7
Verorahoitusosuus	90,7 %	92,2 %	0,0 %	92,2 %	85,3 %	-6,8 %
Osuus toim.kuluista	46,2 %	46,6 %	0,0 %	46,6 %	47,5 %	0,9 %

2.9.2. Sosiaali- ja terveystoimen hallinto (Tehtävä 43)

Vastuuhenkilö: sosiaali- ja terveysjohtaja Johanna Ahokas, sosiaalityön sekä päihdehuollon osalta johtava sosiaalityöntekijä Sanna Erholm.

TOIMINNAN KUVAUS

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto sisältää sosiaalityön, päihdehuollon sekä muun hallinnon.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Sosiaali- ja terveystoimessa tuotetaan lakisääteiset peruspalvelut. Painopisteenä on hyvinvointia tukevien palveluiden organisointi, koordinointi ja kehittäminen. Erityisesti on painotettu ennaltaehkäisyä, palveluiden yhteensovittamista, prosessien kehittämistä sekä yhteistyön lisäämistä eri toimijoiden välillä. Palveluita uudistetaan vastaamaan nykyaikaista ja monitoimijaista työtapaa. Palvelujen uudistamisessa parantuu tuottavuuden lisäksi palvelujen saatavuus, asiakaskokemus, vaikuttavuus sekä henkilöstökokemus.

Päihdehuollon osuus kasvoi vuoden 2021 aikana.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Tehtäväalue ylittyi 51t euroa toimintakatteen ollessa 104,6%. Syitä menojen ylittymiseen ovat mm. alibudjetoidut palkkakulut, kaupungin sisäisten laskentatapojen uudistuksen myötä kasvaneet KL-erät sekä päihdehuollon kustannusten kasvu. Päihdehuollon kasvaneet menot vaikuttivat tulojen kasvuun asiakasmaksujen osalta.

HENKILÖSTÖ

Hallinnon menoissa on huomioitu seuraavien henkilöiden palkkakustannukset: sosiaali- ja terveysjohtaja, johtava sosiaalityöntekijä, kolme sosiaalityöntekijää, ikäihmisten palvelujohtaja, erityisasiantuntija, kotihoidon johtaja, asumispalvelujohtaja, johtaja-sosiaalipalveluohjaajan työpanoksesta 50%, toimistosihteri ja kaksi palvelusih- teeriä.

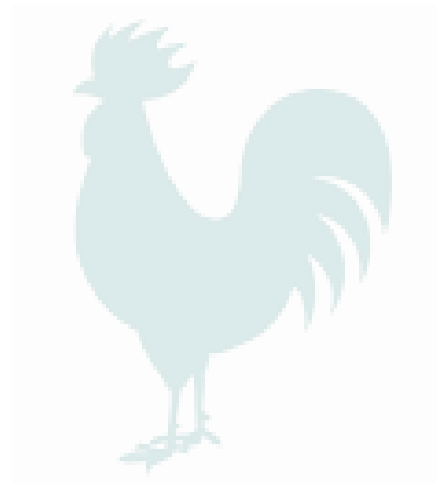
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Laskujen tarkastajat ja hyväksyjät käydään läpi vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja suorittavat itsearviointia. Kaikkien sosiaali- ja terveystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi ja riskien hallintasuunnitelma tehdään kahdesti vuodessa. Koronaepidemia tuo mukanaan riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen ja henkilöstön rekrytoimiseen. Prosessien haavoittuvuus henkilöstömuutosten yhteydessä on merkittävä riski. Henkilöstön työhyvinvointiin ja -kuormitukseen tulee jatkossa panostaa vaikuttavin toimenpitein. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
---------	------------	------------------------	-----------

Palveluverkon uudistaminen	-Prosessit yhtenäistetään tu- kemaan sosiaali- ja terveys- palvelujen integraatiota.	-Prosessit ovat tehokkaita ja toimivia.	Toteutunut. Työskentely jat- kuu myös vuonna 2022.
<i>Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Sisäisen ja ulkoisen tiedotuk- sen kehittäminen	-Saatu palaute pääsääntöi- sesti positiivista.	-Tiedottamisessa onnistuttu.	Tiedottamista on toteutettu yhteisesti sovittujen periaat- teiden mukaisesti.
<i>Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Asiakkaiden ja yhteistyöta- hojen neuvonnan ja ohjauk- sen tehostaminen	-Päivitetään ohjeistusta jat- kuvasti ja koulutetaan sosi- aali- ja terveystoimen henki- lökuntaa.	-Ajantasaiset ohjeistukset tehty.	Toteutunut. Työskentely jat- kuu myös vuonna 2022.
<i>Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstön hyvinvointi	-Käydään kehityskeskuste- lut.	-Henkilöstön sairauspoissa- olot vähentyneet -Korkea työmotivaatio.	Kehityskeskustelut toteutu- neet täysimääräisenä. Sairauspoissaolot pysyneet vuoden 2020 tasolla.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	145 145	12 250	0	12 250	17 316	5 066
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	145 145	12 250	0	12 250	17 316	5 066
Menot	-805 847	-1 089 173	0	-1 089 173	-1 122 487	-33 314
KL menot	-27 683	-27 898	0	-27 898	-50 804	-22 906
Menot yht.	-833 530	-1 117 071	0	-1 117 071	-1 173 291	-56 220
Toimintakate	-688 385	-1 104 821	0	-1 104 821	-1 155 976	-51 155
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-688 385	-1 104 821	0	-1 104 821	-1 155 976	-51 155
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-98,4	-132,0	0,0	-132,0	-138,7	-6,6
Kokonaiskulut €/as	-98,4	-132,0	0,0	-132,0	-138,7	-6,6
Toimintakate €/as	-81,3	-130,6	0,0	-130,6	-136,6	-6,0
Tulos €/as	-81,3	-130,6	0,0	-130,6	-136,6	-6,0
Verorahoitusosuus	82,6 %	98,9 %	0,0 %	98,9 %	98,5 %	-0,4 %
Osuus toim.kuluista	1,2 %	1,5 %	0,0 %	1,5 %	1,6 %	0,0 %

2.9.3. Perhepalvelut (Tehtävä 44)

Vastuuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Sanna Erholm

TOIMINNAN KUVAUS

Perhepalveluissa työskentelee yksi johtava sosiaalityöntekijä, kolme sosiaalityöntekijää, sosiaaliohjaaja, kaksi perhetyöntekijää, yksi neuropsykiatrinen valmentaja/perhetyöntekijä sekä yksi ammatillinen tukihenkilö. Lisäksi perhepalveluissa työskentelee psykiatrinen sairaanhoitaja ja psykologi sekä on kahdesti kuukaudessa ostopalveluna hankittu lastenpsykiatri.

Toiminnan tarkoituksena on järjestää sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaisia palveluita kuntalaisille. Sosiaalityöntekijät vastaavat asiakasprosessin koordinoinnista sekä edellä mainittujen lakien asettamien määräaikaisten ja laatukriteerien noudattamisesta. Sosiaalihuolto- ja lastensuojelulain mukaisten palveluiden, kuten perhetyön, tukihenkilötoiminnan ja perheneuvonnan operatiivisesta toteuttamisesta ovat vastuussa kaikki tehtäväalueen työntekijät.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

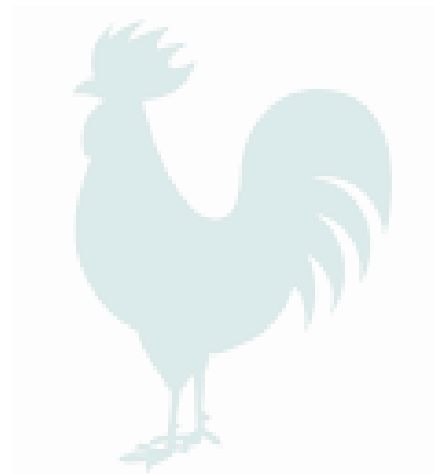
Perhepalveluissa on työstetty lapsiperhepalveluiden prosessien tehostamista yhdistämällä perheneuvolan palvelut osaksi perhepalveluita. Ennen perheneuvola on toiminut erillisenä yksikkönä sosiaalitoimen alaisuudessa, keväällä 2021 käynnistettiin YT-neuvottelut, joiden kautta perheneuvolan henkilökunta liittyi osaksi perhepalveluiden tiimiä. Tällä organisaatiomuutoksella pyritään tarjoamaan asiakkaille oikea-aikaisia ja vaikuttavia palveluita. Perhepalveluissa on keskitytty yhteistyön kehittämiseen palveluiden sisällä sekä eri toimijoiden välillä. Sivistystoimen kanssa on lähdetty rakentamaan tiiviimpää yhteistyötä, jonka kehittäminen jatkuu myös vuonna 2022. Yhteistyön rakentamisessa on keskitytty toimintakulttuurin ja palveluprosessien selkeyttämiseen sekä toiminnan läpinäkyvyyteen. Sosiaalipalveluihin hakeutumisesta ja niihin ohjaamisesta on pyritty tekemään helpompaa ja selkeämpää.

Perhepalveluiden henkilöstöresurssia on pyritty pitämään laadullisesti ja määrällisesti korkealla tasolla, jotta lapsille ja perheille olisi tarjolla oikeanlaista apua oikeaan aikaan ja sitä kautta huostaanottojen tarve vähenisi. Perhepalveluissa on ollut paljon henkilöstömuutoksia, rekrytoinnit ovat olleet onnistuneita ja tällä hetkellä perhepalveluiden tiimi on laadullisesti äärimmäisen hyvä ja ammattitaitoinen. Työn kuormittavuus ja haastavien asiakastapausten jatkuvan kasvun takia työntekijöiden hyvinvointiin ja jaksamiseen on erityisesti pyritty kiinnittämään huomiota aloittamalla ryhmätyönohjaus. Työnohjauksella pyritään tukemaan työntekijöitä myös henkilöstö/organisaatio muutosten tuomissa haasteissa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Perhepalvelujen koko tehtäväalue alittui 14 317,14€ , toimintakatteen ollessa 99,1% Vuoden 2021 talousarvio ylittyy lastensuojelun laitospalveluiden osalta, kun taas perhehoidon osalta menot ovat alittuneet. Tulot ovat ylittyneet johtuen laitossijoitusten aikana perityistä kuluista.

Lapsen saadessa perhehoitoa, laitoshuoltoa tai asumispalveluja sijais- tai jälkihuoltona taikka avohuollon tukitoimena, voi kunta maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut. Myös muista lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista voidaan periä kohtuulliseksi katsottava maksu. Lapsen tuloista,

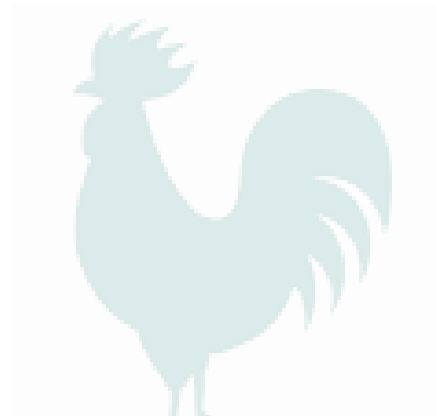
korvauksista ja saamisista (lapsilisää ei lasketa mukaan) tulee varata vähintään 40 % hänen itsenäistymisvaroihinsa

HENKILÖSTÖ

Henkilöstön osalta vuonna 2021 perhepalveluissa on ollut vaihtuvuutta. Psykologi, ostopalveluna hankittu lastenpsykiatri, ammatillinen tukihenkilö ja perhetyöntekijä sekä neuropsykiatrinen valmentaja ovat uusia. Perhevalmentajan toimi muutettiin sosiaaliohjaajan viraksi.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Merkittävimmät riskit liittyivät työn kuormittavuuteen, henkilöstö resurssien riittämättömyyteen, jolloin palveluiden saatavuus, tavoitteellisuus ja laatu ovat vaarassa heikentyä. Erityisen huolestuttavaa on viime vuosina voimakkaasti lisääntyneiden sijoitusten määrä, mikä vaikuttaa suuresti työntekijöiden jaksamiseen ja sitä kautta mahdolliseen vaihtuvuuteen. Vaativien asiakastapausten määrä nousee kokoajan joka taas kuormittaa suunnattomasti työntekijöitä ja heijastuu näin sairaslomina, uupumuksena ja työyhteisön haasteina. Työyhteisön ja työntekijän työhyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomiota.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Monipuolisten ja laadukkaiden palveluiden tuottaminen lapsiperheille kustannustehokkaasti	-Perhetyöntekijän toimen perustaminen yhdessä vammaispalvelun kanssa.	- monipuolinen palveluvalikko on tarjolla lähellä kuntalaisia - Erytisoamisen vahvistaminen - Pysyä talousarvion raa-meissa erityisesti madaltamalla laitoshoidon kustannuksia	Toteutui, Perheneuvolan palvelut yhdistetty perhepalveluiden kokonaisuuteen. Perhetyöntekijä/Neuropsykiatrinen valmentaja rekrytointi onnistui, ja hän työskentelee 70% perhepalveluissa ja 30% vammaispalveluissa. Laitossijoituksen kulut ylittyivät, nuorten kasvavan pahoinvoinnin vuoksi.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Monipuolisuuden ja laadukkuuden lisäksi palveluiden piiriin tulee päästä nopeasti sekä matalalla kynnyksellä	-Lisätään suoria yhteydenotokanavia ja jatketaan palvelujen keskittämistä	Palvelujen nopea saatavuus	Toteutunut. Perhepalveluihin perustettiin yksi yhteinen palvelunumero. Palvelunumeron kautta on mahdollistettu asiakkaiden yhteydenotto helpoksi, samalla nopean pääsyn palveluiden piiriin sekä neuvonnan.

Asiakkuuksien keston lyheneminen

Sosiaaliohjaan työpanoksella on pystytty vähentämään lastensuojelun kuormittuneisuutta ja näin ollen lyhentämään asiakkuuksien kestoja.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Turvataan jatkossakin perhe- ja palveluiden moniammatillisuus vastaamaan uusiin palvelutarpeisiin	-Henkilöstön ammatillisen osaamisen säilyttäminen korkealla tasolla -Lastensuojelulain 14§ mukainen asiantuntijaryhmän perustaminen	.- Henkilöstön pysyvyys ja tarvittaessa onnistuneet rekrytoinnit -Moniammatillisen osaamisen vahvistaminen ja systemisen mallin tuominen osaksi perhepalveluita.	Toteutunut. Rekrytoinnit ovat onnistuneet ja pätevät henkilökunta on löytynyt Systeemisen mallin viikkokoukset käynnistyneet.

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvinvoiva henkilöstö	Turvataan koulutusmyönteiselle henkilöstölle hyvät koulutusmahdollisuudet .	Toteutuneet koulutukset ja työnohjaukset	Toteutunut. Henkilökuntaa on koulutettu systeemisen työtoimen koulutuksella sekä lapset puheeksi koulutuksella, sen lisäksi henkilökunnalla on ollut mahdollisuus osallistua omaa ammattitaitoaan kehittäviin koulutuksiin.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Asiakasmäärät	301	450	378
Käyntimäärät / perhetyöntekijät	913	1 350	980
Käyntimäärät / tukihenkilöt	295	350	185
Lastensuojeluilmoitusten määrä	290	130	211
Yhteydenottojen määrä	85	250	167
Sijoitettujen määrä	24	15	24

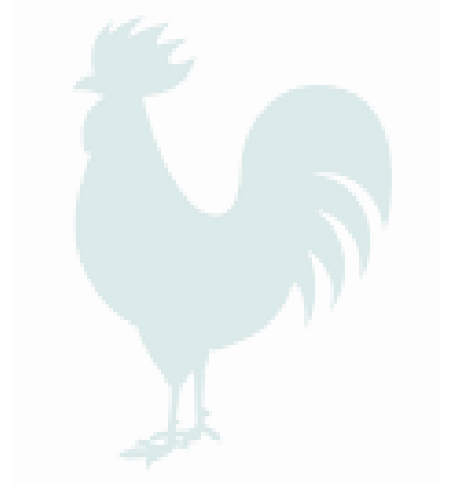
TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	-8 032	-3 500	0	-3 500	126 937	130 437
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	-8 032	-3 500	0	-3 500	126 937	130 437
Menot	-1 361 581	-1 534 217	0	-1 534 217	-1 662 927	-128 710
KL menot	-28 565	-28 832	0	-28 832	-16 242	12 590
Menot yht.	-1 390 147	-1 563 049	0	-1 563 049	-1 679 169	-116 120
Toimintakate	-1 398 179	-1 566 549	0	-1 566 549	-1 552 232	14 317
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-1 398 179	-1 566 549	0	-1 566 549	-1 552 232	14 317

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-164,1	-184,7	0,0	-184,7	-198,5	-13,7
Kokonaiskulut €/as	-164,1	-184,7	0,0	-184,7	-198,5	-13,7
Toimintakate €/as	-165,0	-185,1	0,0	-185,1	-183,5	1,7
Tulos €/as	-165,0	-185,1	0,0	-185,1	-183,5	1,7
Verorahoitusosuus	100,6 %	100,2 %	0,0 %	100,2 %	92,4 %	-7,8 %
Osuus toim.kuluista	2,0 %	2,1 %	0,0 %	2,1 %	2,2 %	0,1 %

2.9.4. Toimeentuloturva (Tehtävä 47)

Vastuhenkilö: johtaja-sosiaalipalveluohjaaja Anitta Keskitalo

TOIMINNAN KUVAUS

Tehtävään sisältyy täydentävä -ja ehkäisevä toimeentulotuki, kuntouttavaan työtoiminnan järjestämiseen liittyvät toimenpiteet (aktivointi ja TYP-suunnitelmat, päätökset, sopimukset ja muut siihen liittyvät käytännön järjestelyt.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden määrärahat sisältyvät myös toimeentulotuen tehtäväalueeseen. Aktivointia työmarkkinoiden suuntaan keskitetään erityisesti tälle henkilöryhmälle.

Monipalvelukeskus Palke on keskeinen toimija työtoimintaa ja työllisyyttä edistävien toimien järjestämisaikana yhteistyössä paikallisten kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Aikuissosiaalityö on muuttunut perustoimeentulotuen Kelalle siirtymisen myötä suunnitelmalliseksi verkostotyöskentelyksi ja asiakkaan kokonaistilanteen kartoittamiseen pelkän taloudellisen tuen myöntämisen sijaan.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Toimeentuloturvan tehtäväalueen menot ylittivät 163 000 euroa työmarkkinatuen kuntaosuuden maksussa. Työllistymistoimenpiteitä on ollut käytössä edelleen rajoitetusti. Lisäksi tulee huomioida hallituksen toimenpiteet, koskien työmarkkinatuen saajien asiakaskunnan laajentumisesta.

HENKILÖSTÖ

Toimeentuloturvan tehtäväalueella ei ole henkilöstön palkkamenoja.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Työmarkkinatilanne sekä koronan aiheuttaman poikkeustilanteen jatkuminen vuonna 2021 aiheuttaa toimeentulon kannalta lyhyempiä ja pitkäkestoisempia vaikeuksia.

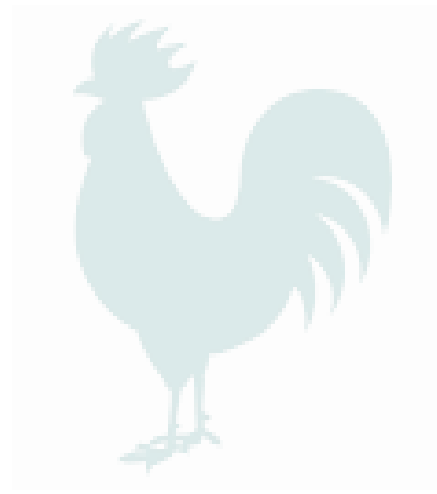
STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2021
Kustannustehokkaasti toimivat palvelut.	Palvelutarpeen arviointi lain määräämissä ajoissa.	Toimintakulut €/asiakas täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki sekä kuntouttava työtoiminta	151€/ asiakas/ toimeentulotuki 171€/asiakas/kuntouttava työtoiminta
		Työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannukset /asiakas	415€/asiakas

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2021
---------	------------	------------------------	----------------------

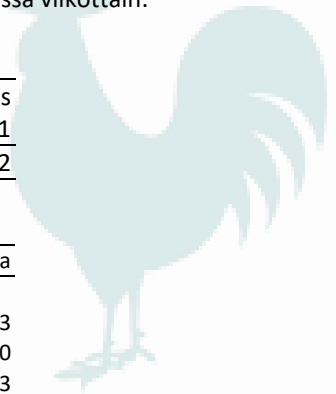
Yksilöllisesti järjestetyt palvelut	Kelan yhteydenotot sosiaalityön tarpeesta	Ilmoitukset sosiaalityön tarpeessa olevista asiakkaista	72 ilmoitusta
<i>Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hyvä tiedonkulku asiakkaan sidosryhmien kesken.	-Jatkuva ja säännöllinen yhteistyö sidosryhmien kesken.	TYP-asiakkaat/joista toimenpiteessä	4 asiakasta, osatyökykyisten hankkeessa 23
<i>Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Osaava henkilökunta	Säännöllinen koulutus	Yhteistyöpalaverit	Palaverit Työllisyyden kuntakokeilun henkilöstön kanssa sekä hanketyöntekijöiden kanssa viikottain.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Kelan ilmoitukset sosiaalityön tarpeesta	84	40	72

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	12 875	18 200	0	18 200	17 547	-653
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	12 875	18 200	0	18 200	17 547	-653
Menot	-254 046	-180 320	0	-180 320	-342 379	-162 059
KL menot	0	0	0	0	0	0
Menot yht.	-254 046	-180 320	0	-180 320	-342 379	-162 059
Toimintakate	-241 172	-162 120	0	-162 120	-324 833	-162 713
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-241 172	-162 120	0	-162 120	-324 833	-162 713
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-30,0	-21,3	0,0	-21,3	-40,5	-19,2
Kokonaiskulut €/as	-30,0	-21,3	0,0	-21,3	-40,5	-19,2
Toimintakate €/as	-28,5	-19,2	0,0	-19,2	-38,4	-19,2
Tulos €/as	-28,5	-19,2	0,0	-19,2	-38,4	-19,2
Verorahoitusosuus	94,9 %	89,9 %	0,0 %	89,9 %	94,9 %	5,0 %
Osuus toim.kuluista	0,4 %	0,2 %	0,0 %	0,2 %	0,5 %	0,2 %

2.9.5. Perusterveydenhuolto (Tehtävä 48)

Vastuhenkilö: Ylilääkäri Tuuli Kuisma

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilan terveyskeskus vastaa Laitilan kansanterveystyölain mukaisesta perusterveydenhuollosta. Laissa tarkoitettua terveyden- ja sairaanhoidon lisäksi terveyskeskus tuottaa myös erityistason psykiatrisia palveluita sekä päihdehuollon avokuntoutusta sekä katkaisuhoidoja.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

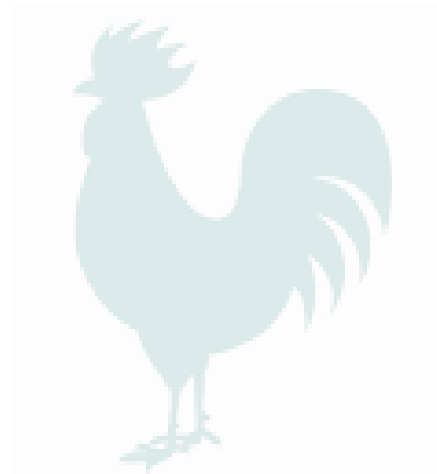
Terveyskeskuksen yksiköiden (lääkärin vastaanotto, laboratorio, ennaltaehkäisevä terveydenhuolto, mielenterveys- ja päihdeyksikkö, terveyskeskusosasto, suun terveydenhuolto, fysioterapia ja lääkinällinen kuntoutus, huolto- ja hallinto) vastuhenkilönä toimii lähiesimies. Ylilääkäri vastaa terveyskeskuksen koko toiminnasta.

Terveyskeskuksessa toimii seitsemän virkalääkäriä (mukaan lukien ylilääkäri), joista kolme toimi tällä hetkellä osa-aikaisesti. Virat olivat täytetty vakituisilla viranhaltijoilla. Lääkäreiden vastaanoton hoitajaresurssia täydennettiin vuonna 2021 vakinaistamalla yksi sairaanhoitaja ketjutuksen vuoksi sekä kolmella määräaikaisella sairaanhoitajalla koronapandemian aiheuttaman kuormittumisen vuoksi. Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto ja fysioterapia antoivat merkittävän henkilöstöpanoksen vuonna 2021 lääkärinvastaanoton puolelle koronarokotustyössä. Koronapandemian aiheuttamista muutoksista johtuen terveyskeskuksen lääkärinvastaanottoon perustettu päivystyksestä erillinen infektio- ja päivystys jatkoi toimintaansa vuonna 2021. Lääkärinvastaanoton kiireetöntä toimintaa jouduttiin supistamaan voimakkaasti koronapandemian vuoksi. Puhelut ja käyntimäärät hoitajilla kasvoivat voimakkaasti. Hoitajarekrytointi oli haastavaa ja resurssivajaus hoitajapuolella saatiin korjattua joulukuussa 2021. Rokotustiloiksi saatiin kaupungin FinnLamex monitoimihalli. Rokotustoiminta siirrettiin vanhaan neuvolan tiloihin syksyllä 2021 rokotusmäärien laskeutumisessa. Koronapandemian aiheuttamasta kuormituksesta huolimatta vuonna 2021 sairaslomia tai muita poissaoloja ei kuitenkaan ollut tavallista enempää ja lääkärin vastaanoton palveluvalikoimaa laajennettiin 2021 käynnistämällä iäkkäiden muisti- ja poliiklinikka, tulevaisuuden sotekeskus -hankkeen asiakasohjauspalvelun tuotannollinen pilotti sekä lääkärin etävastaanotto toiminta.

Mielenterveys- ja päihdeyksikön hoito- ja palveluvalikoimaa laajennettiin päihdelääkärin osa-aikaisella työpanoksella ja lääkärinvastaanoton, mielenterveys- ja päihdeyksikön sekä päihdelääkärin muodostama korvaushoitotyöryhmä perustettiin.

Terveyskeskusosastolla on 23(+1) potilaspaikkaa. Osastotoiminnan tavoitteena on vastaanottaa jatkohoitoon tulevat erikoissairanhoidon potilaat viiveettä ja siinä on onnistuttu. Kesällä 2021 vuodeosastopaikkoja supistettiin määräaikaisesti 18 paikkaan matalan täyttöasteen vuoksi. Laitilan terveyskeskusvuodeosasto pystyi tarjoamaan vuonna 2021 ylikunnallista palvelua myymällä vuodeosastohoitoa sairaanhoidopiiriin muille kunnille. Kaksi lähihoitajaa vakinaistettiin osastolle ketjutuksen johdosta.

Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto muutti kaupungintalon tiloihin tammikuussa 2021. Resurssi ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa oli hyvä eikä muutoksia tehty.

Huolto- ja hallintoyksikön alaisuuteen kuuluvat terveydenhuollon tarvikevarasto. Tarvikevaraston työntekijän työpanosta muutettiin vuoden 2021 aikana vastaamaan koronapandemian aiheuttamaa suojavarustetarvikkeiden tilaus- ja jakelutyötä. Terveyskeskuksen tarvikevaraston työntekijä vastasi koko vuoden koko kaupungin suojavarusteiden tilauksesta sekä jakelusta.

Huolto- ja hallintoyksikön alaisuuteen kuuluvaan lääkekeskukseen Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean toimesta tehtiin tarkastuskäynti 18.8.2021. Tarkastuksessa havaittiin puutteita ja lääkekeskus ryhtyi viipymättä korjausmääräyksen mukaisiin toimenpiteisiin. Korjaustoimenpiteenä lääkekeskuksen hoitajan työaika nostettiin 80 %:sta täyteen 100 % työaikaan.

Suun terveydenhuollossa toimii tällä hetkellä 5 virkahammaslääkärinä.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Perusterveydenhuollon tehtävälueella menot ylittyivät 1 139 079 euroa. Toiminnan tuottojen ylitys oli valtionavustusten johdosta oli 1 798 065 euroa. Toimintakate oli kokonaisuudessaan 91,5% eli 550 489 euroa odotettua parempi. Koronan aiheuttamat odottamattomat kulut nostivat perusterveydenhuollon menoja laaja-alaisesti, mutta valtionavustuksilla menoja saatiin merkittävässä määrin katettua.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Riskien valvontaa ja hallintaa on tehty viikoittain yksikköpalavereiden yhteydessä. Pandemiasuunnitelma on laadittu ja pelastussuunnitelma päivitetty vuonna 2021. Vaarojen arviointi on suoritettu terveyskeskuksessa keväällä 2021.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

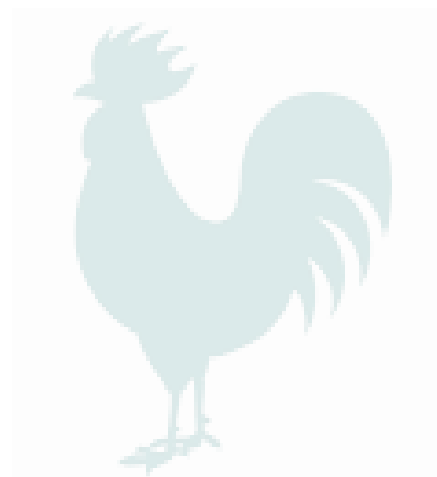
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Taloudellinen palvelurakenne	-Ennaltaehkäisevä toimintaperiaate -Peruspalvelujen kehittämisen	-ostopalvelujen vähentämisen -omat virkalääkärit - henkilökunnan vaihtuvuuden mittaaminen	-toteutunut osittain - toteutunut - vaihtuvuus ollut vähäistä vakinaisen henkilökunnan keskuudessa

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Perusterveydenhuollon palvelujen tehostaminen ja hoitoon pääsyn nopeutumisen, palvelujen saatavuus ja oikea-aikaisuus Potilaat hoidetaan oikeassa paikassa; erikoissairaanhoidon/perusterveydenhuolto	-Ennaltaehkäisevien palvelujen lisääminen ja kehittämisen -Erikoissairaanhoidon kustannusten kasvun hillitsemisen, talousarviossa pysymisen	-Siirtoviivepäivien minimointi - T3 < 14 vrk - vastaanottomäärät	- siirtoviivepäiviä 1 - T3 keskiarvo 18,22 -

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palveluprosessien kehittämisen tarvetta vastaavaksi	-Palveluprosessien päivittäminen säännöllisesti		- toteutunut osittain

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvinvoiva henkilöstö	-Täydennyskoulutukset -Prosessikuvaukset tehty	-Työhyvinvointi -Sairauspäivien väheneminen -Hoidon laadun kasvu -henkilökunnan vaihtuvuuden mittaaminen	työhyvinvointikysely 5/2021 - tulokset keskimäärin 4-5/5 - vaihtuvuus vakihenkilökunnan keskuudessa vähäistä - sairauspoissaoloja vähän

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Hoitopäivien määrä (tk. osasto)	5 572	6 100	5 252
Asiakaskäynnit / lääkärin vastaanotto	17 992	20 200	34 124
Asiakaskäynnit / ehkäisevä terveydenhoito	8 421	9 410	6 869
Asiakaskäynnit / fysioterapia	2 015	1 966	1 742
Asiakaskäynnit / mielenterveysyksikkö	2 978	3 524	2 392
Asiakaskäynnit / hammashoitoyksikkö	11 453	12 100	11 481

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	846 726	831 421	0	831 421	2 629 486	1 798 065
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	846 726	831 421	0	831 421	2 629 486	1 798 065
Menot	-7 096 562	-7 061 355	0	-7 061 355	-8 200 435	-1 139 080
KL menot	-270 183	-221 569	0	-221 569	-330 065	-108 496
Menot yht.	-7 366 745	-7 282 924	0	-7 282 924	-8 530 500	-1 247 576
Toimintakate	-6 520 018	-6 451 503	0	-6 451 503	-5 901 014	550 489
Poistot	-44 580	-94 543	0	-94 543	-2 043	92 500
Netto	-6 564 598	-6 546 046	0	-6 546 046	-5 903 057	642 989
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-869,5	-860,8	0,0	-860,8	-1 008,2	-147,5
Kokonaiskulut €/as	-874,8	-871,9	0,0	-871,9	-1 008,5	-136,5
Toimintakate €/as	-769,6	-762,5	0,0	-762,5	-697,4	65,1
Tulos €/as	-774,9	-773,7	0,0	-773,7	-697,7	76,0
Verorahoitusosuus	88,6 %	88,7 %	0,0 %	88,7 %	69,2 %	-19,5 %
Osuus toim.kuluista	10,3 %	9,9 %	0,0 %	9,9 %	11,4 %	1,5 %

2.9.6. Erikoissairaanhoito (Tehtävä 49)

Vastuhenkilö: sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Johanna Ahokas

TOIMINNAN KUVAUS

Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauden ehkäisyyn, tutkimiseen, hoitoon ja lääkinälliseen kuntoutukseen kuuluvia terveyden-huollon palveluja. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri tuottaa nämä palvelut.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Terveydenhuoltolain mukainen terveydenhuollon järjestämissuunnitelma määrittelee periaatteet, joiden mukaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa sovitaan perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välisestä työnjaosta ja yhteistyöstä. Kaikissa työnjakoon ja yhteistyöhön liittyvissä neuvotteluissa arvioidaan suunniteltujen muutosten vaikutukset talousarvioon. Tavoitteena on kuluja vähentävä vaikutus.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Laitilan hoitajakset vähenivät 2,7 %, poliklinikkakäynnit kasvoivat 3,5 %. Menojen (94,5%) loppusumma oli 9 979 672 euroa, joka alitti alkuperäisen talousarvion 582 595 euroa. Erikoissairaanhoidon kustannukset olivat noin 442 000 euroa suuremmat kuin vuonna 2020.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta toteutetaan yhteistyöpalaverien ja toimintaa kuvaavien tunnuslukujen seurantaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hoitoketjujen toimivuus erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon ja sosiaalitoimeen	- Kotiutukset perusterveydenhuoltoon nopeasti ja oikea-aikaisesti	- Siirtoviivepäivien lkm 0	5kpl

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

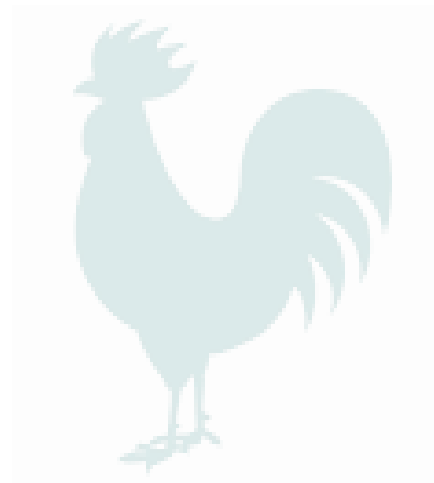
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
----------------	-------------------	-------------------------------	------------------

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
----------------	-------------------	-------------------------------	------------------

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
----------------	-------------------	-------------------------------	------------------

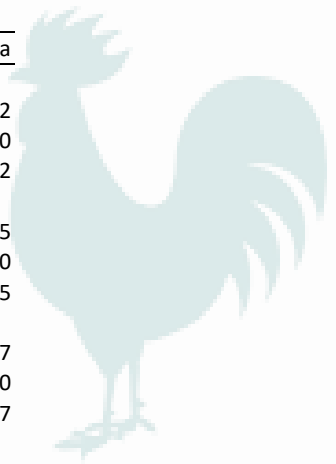

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Lähetteen määrä	2 519	1 533	2 446
Hoitopäivät	17 026	0	17 619
TYKS hoitajaksot som.	887	876	854
TYKS hoitajaksot psyk.	49	42	57
TYKS avohoitokäynnit som.	12 329	11 783	14 903
TYKS avohoitokäynnit psyk.	2 447	2 277	2 716
EPLL poliklinikkakäynnit.	2 250	0	2 324

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	0	0	0	0	80 432	80 432
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	0	0	0	0	80 432	80 432
Menot	-9 537 541	-10 562 268	0	-10 562 268	-9 979 673	582 595
KL menot	0	0	0	0	0	0
Menot yht.	-9 537 541	-10 562 268	0	-10 562 268	-9 979 673	582 595
Toimintakate	-9 537 541	-10 562 268	0	-10 562 268	-9 899 241	663 027
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-9 537 541	-10 562 268	0	-10 562 268	-9 899 241	663 027
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-1 125,8	-1 248,3	0,0	-1 248,3	-1 179,5	68,9
Kokonaiskulut €/as	-1 125,8	-1 248,3	0,0	-1 248,3	-1 179,5	68,9
Toimintakate €/as	-1 125,8	-1 248,3	0,0	-1 248,3	-1 170,0	78,4
Tulos €/as	-1 125,8	-1 248,3	0,0	-1 248,3	-1 170,0	78,4
Verorahoitusosuus	100,0 %	100,0 %	0,0 %	100,0 %	99,2 %	-0,8 %
Osuus toim.kuluista	13,4 %	14,4 %	0,0 %	14,4 %	13,3 %	-1,1 %

2.9.7. Vammaispalvelut (Tehtävä 50)

Vastuhenkilö: johtaja-sosiaalipalveluohjaaja Anitta Keskitalo

TOIMINNAN KUVAUS

Vammaispalvelun tehtäväalue kattaa vammaispalvelun-, kehitysvammaisten erityis- huollosta annetun lain perusteella myönnettävät palvelut sekä Palke 5&7 toiminnan ja omaishoidontuen alle 65-vuotiaille. Palvelut ja tukitoimet järjestetään asiakkaan yksilöllinen palvelutarve huomioiden.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vammaispalvelun tehtäväalue turvaa palvelut ja tukitoimet henkilöille, joilla niihin on lakisääteinen oikeus. Palvelut ja tukitoimet tuotetaan yksilöllisesti, tasapuolisesti ja kustannustehokkaasti yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Kehitysvamma-alan tuki- ja osaamiskeskuksen (KTO) palvelujen käyttö on suunnitel- mallista. Tarve arvioidaan vuosittain KTO:n asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä.

Asumispalvelujen käyttäjät ovat ikääntyneet, 53 asumispalveluissa olevasta henki- löstä 10 henkilöä on yli 65-vuotiaita.

Palvelulinja kilpailutettiin vuonna 2021, se toimii jatkossakin kustannustehokkaan kuljetuspalveluna keskustan alueella.

Määrärahasidonnaisiin palveluihin ja tukitoimiin varaudutaan palvelutarve huomi- oiden, kuitenkin erityisesti huomioimalla kaikkein heikommassa asemassa olevien henkilöiden palvelutarve.

Palke 7 järjestää sosiaalihuoltolain mukaista työtoimintaa ja vammaispalvelulain mu- kaista päivätoimintaa.

Palke 5 järjestää avoimille työmarkkinoille ohjaavaa ja elämänhallintaa vahvistavaa kuntouttavaa työtoimintaa, työeläkelaitosten työkokeilua, yhdyskuntapalvelua sekä TE-toimiston työllistämistoimenpiteitä. Yritysten kanssa yhteistyö on tiivistä.

Palke 5:n toimintaa on laajennettu alihankinta- ja omien tuotteiden valmistuksesta pienimuotoiseen sisäiseen kuljetustoimintaan pakettiautolla.

Palke 5:n pesulatoiminta vastaa Pajukujan, Anttilanhovin ja Koivukodon pyykkihuol- lon lisäksi myös Apilaniityn päiväkodin pyykkihuollosta.

Omien tuotteiden myynti on keskitetty keskustassa sijaitsevaan Palken putiikkiin.

Kierrätyskeskuksen päivittäisestä toiminnasta vastaa Palke 5.

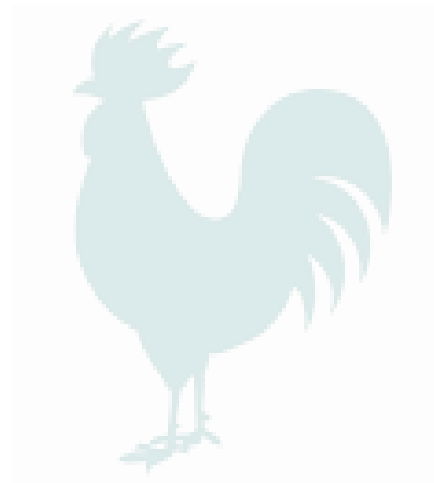
On todennäköistä, että asumispalvelukustannuksia tulee maksettavaksi yhden hen- kilön osalta 1.10.2017 alkaen. Tilinpäätösvaiheessa asia oli vielä selvittelyssä.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vammaispalvelujen tehtäväalueella menot ylittyivät 690t euroa toimintakatteen ol- lessa 111,2%. Tuotoissa on myös kasvua 344t euroa.

Palke 7&5:n palvelujen asiakasmäärät ovat olleet vähäisempiä koronarajoitteiden vuoksi, joka vaikuttanut myös Palke 5&7 toiminnan tuloihin.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Kehitysvamma-alan tuki- ja osaamiskeskuksen (KTO) asumisyksiköissä asuvien laskutus on muuttunut ruokalaskujen osalta siten,

että KTO laskuttaa ruuan kaupungilta, joka puolestaan laskuttaa ne asiakkailta. Talousarviossa ne näkyvät ylityksinä sekä tulo- että menopuolella.

Henkilöstömenojen ylityksenä näkyvät omaishoitajien hoitopalkkiot sekä organisaatiomuutoksen myötä muutettujen palkkakustannusten tiliointivirhe.

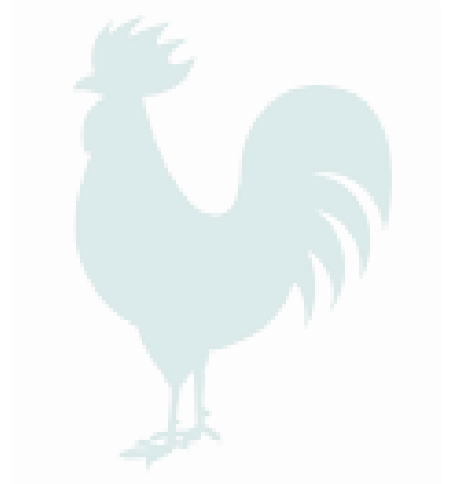
Muutokset asumispalveluiden asukasmäärässä/hoidon vaativuudessa vaikuttavat osaltaan menojen kasvuun.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Koronanepidemia tuo mukanaan riskejä palvelujen laadukkaaseen tuottamiseen sekä sairauspoissaolojen myötä prosessin haavoittuvaisuuteen.

Poikkeusvuosi aiheuttanut uusia riskejä, koska Palke 5&7 palvelut tarjotaan pääasiassa riskiryhmille.

Muilta osin riskit ennallaan, koneiden ja laitteiden käyttö, sekä työaineet (liuottimet yms.)

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Vakaan talouden kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma 31.12.2021</i>
Palvelut ja tukitoimet järjestetään ensisijaisten lakien perusteella.	- Asiakaskohtaisesti riittävät ja sopivat palvelut sekä tukitoimet. -Oikeiden ja riittävien palvelujen ja tukitoimien säännöllinen seuranta	-Palke 5&7 toimenpiteet/asiakas - Palvelusuunnitelmien tarkistukset joka toinen vuosi -Palvelujen ja tukitoimien oikeellisuuden varmistukset asumisyksiköihin vuosittain	Palke 5 asiakkaita 42 hlö Palke 7 asiakkaita 40 hlö Palvelusuunnitelmat tarkistettu (teams) Asumisyksiköiden käynnit toteutettu, asumispalveluissa 1 muutos.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
			50636€ /hlö/ vuosi
Monipuolinen palvelurakenne	Yksilölliset palveluvaihtoehdot vammaisille henkilöille	Palvelujen bruttomenot/käyttäjä	

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palveluprosessit ovat tarvetta vastaavia	Palveluprosessien päivittäminen ja kustannusten seuraaminen	Palken palveluihin osallistuvat Toimintakulut/ asiakas	Palke 5 42 hlö, 45€/hlö Palke 7 40 hlö, 51€ hlö

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Osaava, monipuolinen ja työhön sitoutunut henkilökunta	Säännölliset henkilöstöpalaverit -kehityskeskustelut	Koulutukset vähintään 3krt/vuosi Osallistuminen työnantajan tarjoamaan työkykyä ylläpitävään toimintaan	Oppisopimuskoulutus 20 op 10 henkilöä Päiväkoulutuksia koko henkilöstö. 2 TYKY-päivää/ vuosi

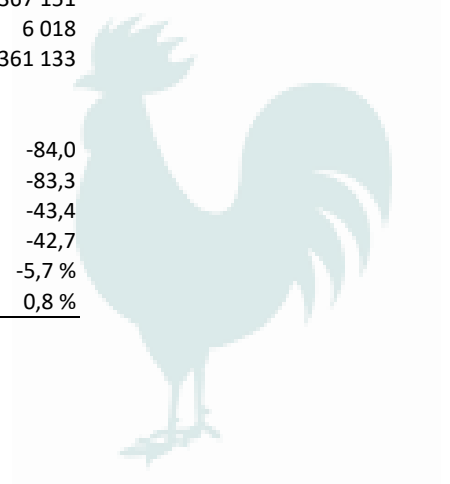
TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Palke 5: Asiakkaat	78	35	42
Palke 5: Bruttomenot, €/hoitopäivä	-	45	76
Palke 5: Toimintakulut, €/asiakas	-	50	45
Palke 7: Asiakkaat	47	60	40
Palke 7: Bruttomenot, €/hoitopäivä	-	40	58
Palke 7: Toimintakulut, €/asiakas	-	30	51
Kuljetuspalveluiden asiakkaat	56	76	69
Henkilökohtaisen avun saajat	7	3	9

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	536 343	465 510	0	465 510	809 349	343 839
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	536 343	465 510	0	465 510	809 349	343 839
Menot	-4 037 785	-3 700 872	0	-3 700 872	-4 393 123	-692 251
KL menot	-57 485	-50 619	0	-50 619	-69 358	-18 739
Menot yht.	-4 095 270	-3 751 491	0	-3 751 491	-4 462 481	-710 990
Toimintakate	-3 558 927	-3 285 981	0	-3 285 981	-3 653 132	-367 151
Poistot	-6 018	-6 018	0	-6 018	0	6 018
Netto	-3 564 945	-3 291 999	0	-3 291 999	-3 653 132	-361 133
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-483,4	-443,4	0,0	-443,4	-527,4	-84,0
Kokonaiskulut €/as	-484,1	-444,1	0,0	-444,1	-527,4	-83,3
Toimintakate €/as	-420,1	-388,4	0,0	-388,4	-431,8	-43,4
Tulos €/as	-420,8	-389,1	0,0	-389,1	-431,8	-42,7
Verorahoitusosuus	86,9 %	87,6 %	0,0 %	87,6 %	81,9 %	-5,7 %
Osuus toim.kuluista	5,8 %	5,1 %	0,0 %	5,1 %	6,0 %	0,8 %

2.9.8. Iäkkäiden palvelut (Tehtävä 51)

Vastuuhenkilö: Ikäihmisten palvelujohtaja Sari Koski

TOIMINNAN KUVAUS

Iäkkäiden palvelut tarjoavat avo- ja laitospalveluja laitilalaisille vanhuksille huomoiden heidän elämäntilanteestaan ja toimintakyvystään johtuvat palvelutarpeet.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

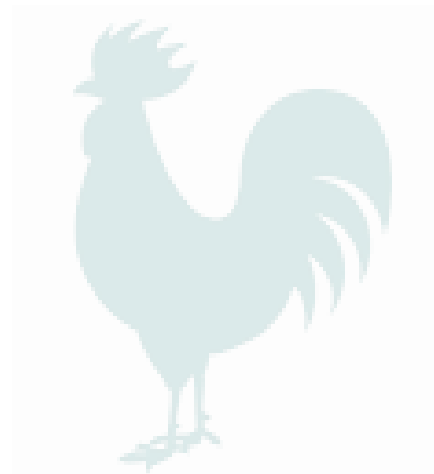
Vanhusväestön määrän kasvaessa myös vanhuspalvelujen tarvisijoiden määrä lisääntyy. Samalla vanhuspalvelujen käyttäjät tarvitsevat yhä enemmän apua päivittäisissä toiminnoissaan sekä avo- että laitoshuollossa.

Laitilan kotihoito toimii ympärivuorokautisesti. Kaukolankodin kuntoutus- ja virikeohjaajan tehtävänimike on muutettu geronomin tehtävänimikkeeksi ja toimen haltija on siirtynyt Kaukolankodista kotihoitoon 7/2021. Geronomin työtehtäviin kuuluvat mm. ikääntyneiden kuntalaisten palveluohjaus ja palvelutarpeen arviointi sekä vapaaehtoistoiminnan organisoiminen. Geronomin toimen myötä kotihoidon palveluohjausta on tehostettu. Kotihoidossa on aloitettu uutena palveluna kuntouttava arviointijakso, joka on tarkoitettu ikääntyville, jotka eivät ole vielä kotihoidon palvelujen piirissä ja joiden tilanne vaatii tarkempaa toimintakyvyn arviointia. Arviointijaksolle ohjaututaan joko kotona tehtävän palvelutarpeen arvioinnin tai sairaalasta kotiututtaessa hoitopalaverin kautta. Arviointijakson tavoitteena ovat aina ikääntyvän arjen omat tavoitteet ja keinot tavoitteiden saavuttamiseksi. Arviointijakso kestää enintään 4 viikkoa. Jakson päättyessä palvelutarpeen arvioinnissa päätetään jatko-toimenpiteistä. Kotihoidossa on käytössä asiakastyössä optimointi- ja mobiilijärjestelmä. Päivitetyn optimointiohjelman avulla on saatu kotihoidon henkilöstöresurssi optimoitua oikein ja oikea määrä henkilöstöä kotihoidon työvuoroihin.

Laitilan kaupungin ylläpitämässä vanhusten muisti- ja palveluneuvontapisteessä työskentelee muistikoordinaattori-palveluneuvoja. Päivätoiminta Pirtti toimii Kaukolankodin tiloissa. Päivätoiminnassa työskentelee kaksi työntekijää. Laitilan kaupungin palveluksessa työskentelee kaksi omaishoidon lomittajaa. Laitilan kaupunki osallistuu maakunnalliseen perhehoitoyksikön toimintaan. Isäntäkuntana toimii Kaarina.

Kunnallista ympärivuorokautista hoitoa antavia hoitoyksiköitä ovat 19 –paikkainen Koivukoto ja 52 –paikkainen Kaukolankoti. Koivukoto on Laitilan kaupungin ylläpitämä vanhusten tehostettu palveluasumisyksikkö. Kaukolankoti on Laitilan kaupungin (73,08 %), Pyhärannan kunnan (21,15 %) ja Rauman kaupungin (5,77 %) omistama vanhainkoti, joka on laitoshoittoa antava yksikkö. Laitilan kaupungissa käytetään vanhusten ympärivuorokautisessa hoidossa ensisijaisesti kaupungin omia hoitoyksiköitä. Jos kaupungin omilla yksiköissä ei ole ollut asukaspaikkaa vapaana, on pitkäaikaista ympärivuorokautista hoitoa tarvitsevalle asiakkaalle myönnetty palveluseteli.

Laitilan kaupungin sosiaali- ja terveystoimeen on perustettu vuonna 2021 resurssi-pooli (1 sairaanhoitaja ja 3 hoitajaa), koska sosiaali- ja terveystoimen ikäihmisten palvelujen yksiköissä ja terveyskeskuksessa on akuuttia sijaistarvetta toistuvasti. Työn-

tekijöiden saaminen resurssipooliin on ollut haasteellista. Vuoden 2021 lopussa resurssipoolissa työskenteli kaksi hoitajaa. Yksi hoitajan toimi vapautui joulukuussa 2021. Tehtävä julistettiin haettavaksi. Resurssipoolissa ei työskennellyt sairaanhoitajan tehtävässä ketään vuonna 2021. Vuoden 2021 loppupuolella sairaanhoitajan tehtävään valittu työntekijä on aloittanut tehtävässään vuoden 2022 alkupäivinä.

Kaukolankodin toiminnan kehittämistä on jatkettu. Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 15.11.2021 kilpailuttaa Kaukolankodin korvaavien tilojen hankinnan uudisrakennusmallilla, jossa ulkopuolinen toimija vastaa tilojen rakentamisesta ja edelleen vuokraamisesta kaupungille. Kaukolankodin toimintakulttuurin muutostyötä on jatkettu. Toiminnan muutoksessa on kiinnitetty erityistä huomiota asiakaslähtöisyyden ja kuntouttavan työotteen vahvistamiseen, työntekijöiden tehtäväkuvien selkiyttämiseen ja osaamisen ylläpitämiseen erilaisilla koulutuksilla.

Väestön ikääntymisen myötä tarvitaan uusia ratkaisuja hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Yhteistyössä Elisan ja 2M-IT:n kanssa on aloitettu määräaikainen DigiHoiva-pilotti Laitilan kaupungin kotihoidossa ajalla 1.10.2021-31.5.2022. Pilotissa kuudelle (6) kotihoidon asiakkaalle on hankittu helpokäyttöinen tablettitietokone internetyhteydellä. Hoitaja ja asiakas kykenevät keskustelemaan videoyhteyden välityksellä. Myös omainen voi ladata omalle älylaitteelleen saman applikaation ja ottaa videoyhteyden asiakkaan laitteeseen. Kotihoidon digitaalisten palveluiden lisäämisen myötä voidaan mm. parantaa lääke- ja asiakasturvallisuutta sekä kohdentaa kotihoidon fyysisiä käyntejä paremmin asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti.

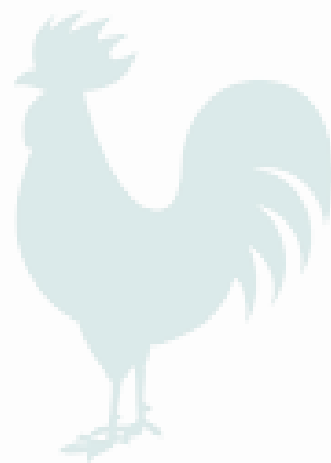
Henkilöstömitoituksesta iäkkäiden henkilöiden tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa säädetään laissa ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalouksista 1.10.2020 alkaen. Mitoitus nousee asteittain. Kun laki tuli voimaan 1.10.2020, henkilöstömitoitus oli vähintään 0,5 työntekijää asiakasta kohti. Vuoden 2021 alusta henkilöstömitoitus oli vähintään 0,55 ja vuoden 2022 alusta vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti. Siirtymäaika päättyi 1.4.2023, jolloin henkilöstömitoitus vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti tulee täysimääräisesti voimaan. Ajanjaksolla 15.11.2021-5.12.2021 Koivukodon hoitohenkilöstömitoitus on ollut 0,57 ja Kaukolankodin hoitohenkilöstömitoitus 0,58. Laitilan kaupungin ympärivuorokautista hoivaa antavissa yksiköissä lain vaatima henkilöstömitoitus täyttyi vuonna 2021.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Iäkkäiden palvelujen tehtäväalue alittui n. 500 000 euroa toimintakatteen ollessa 94,0%.

Tuloja kertyi arvioitua enemmän kotihoidon asiakasmaksuista, kotihoidon ateriatukipalvelumaksuista, Koivukodon asukkaiden hoitomaksuista, Kaukolankodin asukkaiden hoitopäivämaksuista sekä yksityisen vanhusten tehostetun palveluasumisen asiakasmaksuista.

Arvioitua vähemmän määrärahoja tarvittiin sotu-maksuihin, kotihoidon leasingvuokriin, kotihoidon ateriatukipalvelun ja Koivukodon sisäisiin ruokapalveluihin, resurssipoolin henkilöstömenoihin, Kaukolankodin sisäisiin vuokriin, Kaukolankodin lääkkeisiin ja hoitotarvikkeisiin, kotikuntalain kotikuntakorvauksiin ja yksityiseen vanhusten tehostetun palveluasumisen asiakaspalveluiden ostoon.

HENKILÖKUNTA

TP2021

Ikäihmisten palvelujohtaja	1
Kotihoidon johtaja	1
Asumispalvelujohtaja	1
Erityisasiantuntija	1
Kotihoito	36
Muisti- ja palveluneuvontapiste	1
Päivätoiminta	2
Omaishoito	2
Resurssipooli	4 (v. 2021 lopussa poolissa työskenteli 2 hoitajaa)
Koivukoto	13
Kaukolankoti	36,5

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Omavalvontasuunnitelmissa on ohjeistus riskienhallintaan. HaiPro- järjestelmä (potilasturvallisuuden vaaratapahtumien raportointimenettely sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille) on käytössä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hoitoketjujen toimivuus	SAS-ryhmän kokoontuminen (SAS = selvitä, arvioi, sijoita)	SAS-ryhmän kokoontumisten määrä	SAS-ryhmä on kokoontunut n. 2 kertaa kuukaudessa etäyhteyksin.
		SAS-ryhmä kokoontuu noin kerran kuukaudessa	

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Monipuolinen palvelurakenne	Palveluvalikossa on useita eri palvelumuotoja	Palveluvalikko on laaja (avopalvelut tukipalveluineen ja ympärivuorokautiset palvelut)	Useita palvelumuotoja on käytössä.

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Vanhustenhuollon toimijoiden välinen yhteistyö	Tuetaan yhteistyötä	Yhteistyö eri toimijoiden välillä	Vanhustenhuollon toimijoiden välillä on tehty yhteistyötä.

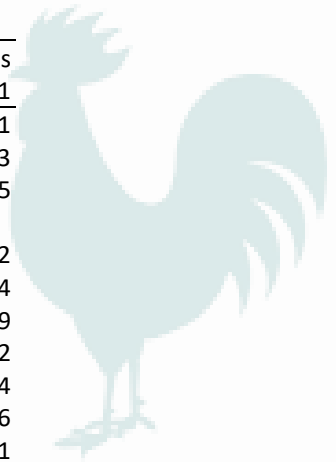

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Osaaminen ja sen kehittämisen	Täydennyskoulutus	Täydennyskoulutukseen osallistuminen	Koronaepidemiasta huolimatta täydennyskoulutuksiin on osallistuttu. Koulutukset on toteutettu pääasiassa etäyhteyksin.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Hoitopäivien määrä / Koivukoto	6 851	6 935	6 821
Hoitopäivien määrä / Kaukolankoti	19 161	18 980	19 093
Palveluseteliä käyttävien määrä (sis. maksusitoumukset)	65	67	65
Bruttomenot / hoitopäivä / Koivukoto	159,2	0,0	154,2
Bruttomenot / hoitopäivä / Kaukolankoti	171,7	0,0	174,4
Asukasmäärä / Koivukoto	19	19	19
Asukasmäärä / Kaukolankoti	52	52	52
Koivukodon käyttöaste	98,5	100,0	98,4
Kaukolankodin käyttöaste	101,0	100,0	100,6
KK-maksuasiakkaat / Kotihoito	135	165	121
Tukipalveluasiakkaat / Kotihoito	177	200	178

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	1 529 237	1 363 940	0	1 363 940	1 527 241	163 301
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	1 529 237	1 363 940	0	1 363 940	1 527 241	163 301
Menot	-9 055 952	-9 352 333	0	-9 352 333	-8 879 149	473 184
KL menot	-399 827	-332 961	0	-332 961	-474 168	-141 207
Menot yht.	-9 455 780	-9 685 294	0	-9 685 294	-9 353 317	331 977
Toimintakate	-7 926 543	-8 321 354	0	-8 321 354	-7 826 076	495 278
Poistot	-10 723	-589	0	-589	-201	388
Netto	-7 937 265	-8 321 943	0	-8 321 943	-7 826 277	495 666
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-1 116,1	-1 144,7	0,0	-1 144,7	-1 105,5	39,2
Kokonaiskulut €/as	-1 117,4	-1 144,8	0,0	-1 144,8	-1 105,5	39,3
Toimintakate €/as	-935,6	-983,5	0,0	-983,5	-925,0	58,5
Tulos €/as	-936,9	-983,6	0,0	-983,6	-925,0	58,6
Verorahoitusosuus	83,8 %	85,9 %	0,0 %	85,9 %	83,7 %	-2,2 %
Osuus toim.kuluista	13,3 %	13,2 %	0,0 %	13,2 %	12,5 %	-0,7 %

2.10. Tekninen valiokunta

2.10.1. Tekninen valiokunta

TOIMINNAN KUVAUS

Teknisen valiokunnan tehtävät jakaantuvat kahdeksaan osa-alueeseen, jotka ovat tekninen hallinto, liikenneväylät ja alueet, kiinteistöt, metsät, vesihuoltolaitos, konekeskus, mittauspalvelut sekä palo- ja pelastuspalvelut (ostetaan Varsinais-Suomen aluepelastuslaitokselta).

Teknisen hallinnon molemmat työntekijät toimivat useammalla tehtäväalueella.

Teknisen johtajan työaika on talousarviossa jaettu siten, että 20 % kaavoituksesta ja 80 % teknisestä hallinnosta.

Työpäällikön tehtävät on jaettu 50 % vesihuoltolaitokselle ja 50 % liikenneväyliin ja alueisiin joulukuuhun asti, jolloin vesihuoltopäällikön virka täytettiin.

Palvelusihteerin työn jako talousarviossa on 45 % rakennusvalvonta, 40 % kaavoitus ja 15 % ympäristönsuojelu.

Teknisen työnjohtajan toimi jakaantuu 80 % kiinteistötoimeen ja 20 % yksityisteihin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Työpäällikön tehtävät jaettiin kahtia työpäällikön ja vesihuoltopäällikön kesken.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Investointihankkeiden tehokas toteuttaminen.	-Investoinnit toteutetaan TA:n mukaisesti	-Talousarvion toteuma - %	-toteutunut
Tehtävien tehokas priorisointi	--Toimintatapojen edelleen kehittäminen	henkilöstökulujen ja palveluiden ostojen kustannusten vertailu aiempiin vuosiin.	-toteutunut

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

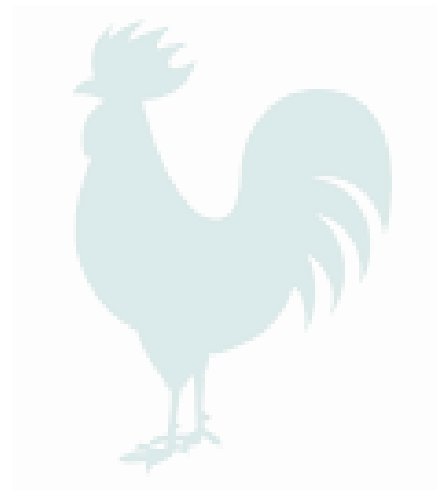
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		Sairaspoissaolot / hlö	-sairaspoissaolojen osuus merkittävä

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimialan palvelut helposti saatavilla	Ajankäytön hallinnan parantaminen.		

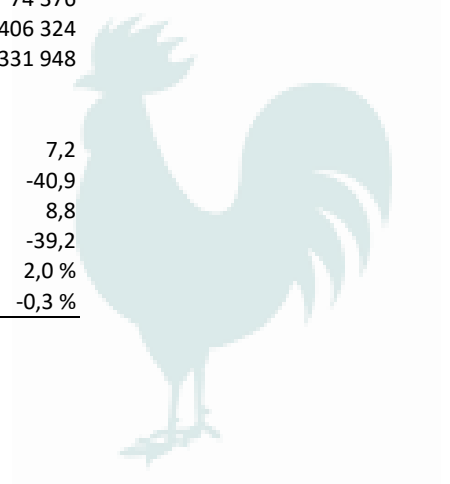
Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Osaava henkilöstö	Kouluttautuminen	Koulutuspäivät / vuosi, vertailu aiempiin vuosiin.	-ei täysin toteutunut

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	5 236 797	5 585 140	0	5 585 140	5 286 658	-298 482
KL tulot	1 092 845	829 833	0	829 833	1 142 041	312 208
Tulot yht.	6 329 641	6 414 973	0	6 414 973	6 428 698	13 725
Menot	-7 418 465	-7 318 052	0	-7 318 052	-7 223 859	94 193
KL menot	-129 089	-131 554	0	-131 554	-165 097	-33 543
Menot yht.	-7 547 554	-7 449 606	0	-7 449 606	-7 388 956	60 650
Toimintakate	-1 217 912	-1 034 633	0	-1 034 633	-960 257	74 376
Poistot	-2 761 840	-2 605 147	0	-2 605 147	-3 011 471	-406 324
Netto	-3 979 753	-3 639 780	0	-3 639 780	-3 971 728	-331 948
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-890,9	-880,5	0,0	-880,5	-873,3	7,2
Kokonaiskulut €/as	-1 216,9	-1 188,4	0,0	-1 188,4	-1 229,2	-40,9
Toimintakate €/as	-143,8	-122,3	0,0	-122,3	-113,5	8,8
Tulos €/as	-469,8	-430,2	0,0	-430,2	-469,4	-39,2
Verorahoitusosuus	38,6 %	36,2 %	0,0 %	36,2 %	38,2 %	2,0 %
Osuus toim.kuluista	10,6 %	10,2 %	0,0 %	10,2 %	9,9 %	-0,3 %

2.10.2. Tekninen hallinto (Tehtävä 57)

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Mika Raula

TOIMINNAN KUVAUS

Tekninen hallinto on teknisen valiokunnan ja lupalautakunnan tehtävien aputoiminto. Asiakaspalvelun ja yhteistyötoimintojen lisäksi tehtäviin kuuluu lautakunnan kokousten valmistelu ja päätösten toimeenpano, teknisen valiokunnan päättämät vesihuoltoavustukset sekä kaupungin omistamien metsien hoito. Kaupungin metsätilat ovat omana tulospaikkana teknisessä hallinnossa.

Olenainen osa toimintaa on myös muiden hallintokuntien sekä kaupunginhallituksen alaisten asioiden valmistelu ja toimeenpano yhteistyössä ao. toimielinten kanssa.

Henkilöstönä on toimistos sihteeri ja 80% teknisen johtajan työpanoksesta.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

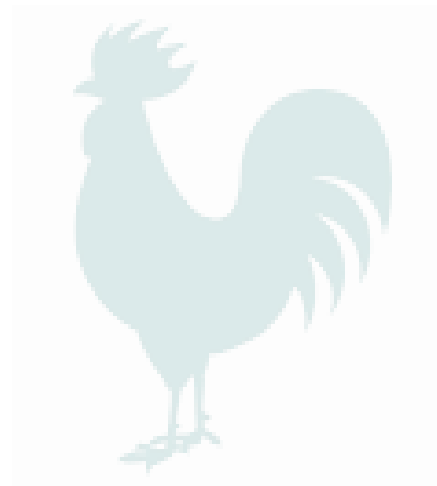
Toimintaympäristössä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

- Sekä menot että tulot alittuivat poikkeusolojen johdosta.

HENKILÖSTÖ

- Tekninen johtaja
- Toimistos sihteeri

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palvelujen tuottaminen tehokkaasti	- Henkilöstön määrä ja palveluiden ostot TA:n mukaiset.	-Vertailu edelliseen vuoteen	- Tavoite toteutunut

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Toimivat palvelut	Toimialan palvelut helposti saatavilla.		-Palvelutaso ollut normaalia heikompaa korona-rajoitusten myötä

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Toimintatapojen edelleen kehittäminen.			

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Henkilöstön hyvä ammattitaito	Osaamisen kehittäminen ja ylläpito koulutuksin.	Koulutuspäivien määrä / hlö / vuosi.	-Jääty tavoitteesta

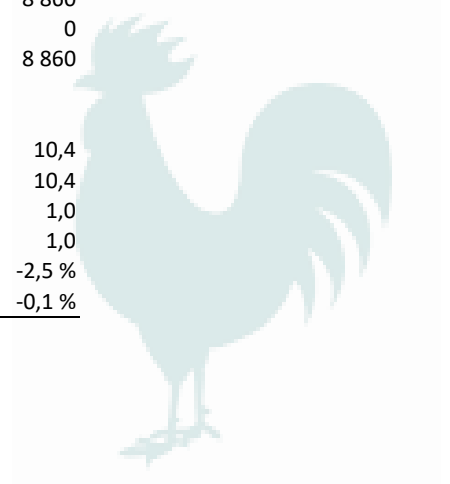
TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Metsän tuotto, € / ha	-	125	101
Tapahtumat kaupunkilaisille, kpl	-	3	2

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	373 660	287 000	0	287 000	207 797	-79 203
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	373 660	287 000	0	287 000	207 797	-79 203
Menot	-456 411	-282 248	0	-282 248	-196 949	85 299
KL menot	-13 332	-12 047	0	-12 047	-9 283	2 764
Menot yht.	-469 743	-294 295	0	-294 295	-206 232	88 063
Toimintakate	-96 083	-7 295	0	-7 295	1 565	8 860
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-96 083	-7 295	0	-7 295	1 565	8 860
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-55,4	-34,8	0,0	-34,8	-24,4	10,4
Kokonaiskulut €/as	-55,4	-34,8	0,0	-34,8	-24,4	10,4
Toimintakate €/as	-11,3	-0,9	0,0	-0,9	0,2	1,0
Tulos €/as	-11,3	-0,9	0,0	-0,9	0,2	1,0
Verorahoitusosuus	20,5 %	2,5 %	0,0 %	2,5 %	0,0 %	-2,5 %
Osuus toim.kuluista	0,7 %	0,4 %	0,0 %	0,4 %	0,3 %	-0,1 %

2.10.3. Liikenneväylät ja alueet (Tehtävä 58)

Vastuuhenkilö: työpäällikkö Petri Hautakoski 1.1.2021 – 25.7.2021

tekninen johtaja Mika Raula 26.7.2021 – 14.11.2021

työpäällikkö Pekka Mäki-Tasku 15.11.2021 – 31.12.2021

TOIMINNAN KUVAUS

Tehtäväalue sisältää katujen, kevyenliikenteen väylien, tievalaistuksen, puistojen, leikkikenttien, torin, matonpesupaikan ja levähdysalueiden ylläpitotehtävät ja kaupungin alueella olevan yksityistieverkoston hallintotehtävät. Tehtävä sisältää myös hulevesijärjestelmien kunnossapidon.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

HENKILÖSTÖ

Organisaatioon kuuluu kolme vakituista työntekijää sekä työpäällikkö. Työpäällikön virka oli täyttämättä kesästä marraskuun puoliväliin, jolloin se saatiin täyttää 100 % entisen 50% sijaan. Nykyisellä henkilöstöresurssilla kyetään vastaamaan vastuualueen tarpeisiin kaikkina vuodenaikoina. Työnjohtolliset tehtävät ovat hoituneet viikoittaisissa työpalaverissa sekä lisäksi puhelimen välityksellä.

LIIKENNEVÄYLÄT

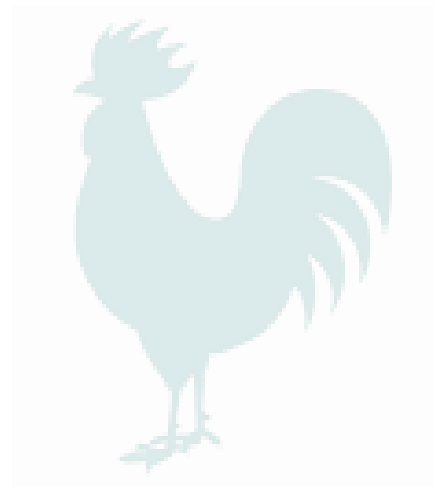
Laitilan kaupungin asemakaavan mukaiset kadut on kuntokartoitettu vuonna 2017 ja samalla on otettu käyttöön sähköinen katurekisteri. Kuntokartoituksen yhteydessä on samalla tarkistettu katuverkoston laajuus. Vahvistetun asemakaavan mukaisen katuverkon pituus on noin 56 km, josta 49 km on kestopäällystettyä, loput ovat sorapäällysteisiä. Laitilan kaupungin asemakaavan mukaiset kevyenliikenteenväylät on kuntokartoitettu vuonna 2018 ja kirjattu sähköiseen katurekisteriin. Katuverkko laajenee sitä mukaa, kun uusia asemakaava-alueita otetaan rakentamiskäyttöön. Katuverkoston huolto- ja kunnossapitoa toteutetaan omana työnä ja ostopalveluina.

Asemakaavan mukaisia uusia katuosuuksia on rakennettu edeltävinä vuosina (valmistumisvuosi) seuraavasti:

- 2019 Tuunanpolku
- 2019 Isotuvanpolku
- 2019 Valkojärventien kunnostuksen yhteydessä kevyenliikenteenväylän rakentaminen
- 2019 Kalevanpojantien kevyenliikenteenväylän rakentaminen
- 2020 Satosuontie

Asemakaavan mukaisia katuja on pienempien korjauskohteiden lisäksi peruskorjattu ja kunnostettu edeltävinä vuosina (valmistumisvuosi) seuraavasti:

- 2018 Pappilantien peruskunnostus
- 2019 Valkojärventien kunnostus kevyenliikenteenväylän rakentamisen yhteydessä
- 2019 Suopellontien, Kuokkakujan ja Ojahaantien peruskunnostus
- 2021 Kaaritien alkuosa
- 2021 Mikaelinkatu

Asemakaavan mukaisia katuosuuksien asfalttipäällysteitä on uusittu/lisätty edeltävinä vuosina seuraavasti:

- 2018 -> 1,8 km Ajoneuvoliikenteen väylää ja 0,61 km Kevyenliikenteen väylää
- 2019 -> n. 5,0 km Ajoneuvoliikenteen väylää ja n. 1,3 km Kevyenliikenteen väylää
- 2020 -> n. 5 km ajoneuvoliikenteen väylää
- 2021 -> n. 5 km ajoneuvoliikenteen väylää

Tulevat uudisrakentamiset ja peruskunnostushankkeet on esitetty investointihankkeiden työohjelmassa. Päällystysohjelma laaditaan vuosittain vuosien 2017 ja 2018 tehtyjen kuntokartoitusten mukaisesti. Hankkeiden toteutuksessa pyritään huomioimaan muu kunnallistekninen rakentaminen.

Vuoden 2020 aikana on laadittu saneeraussuunnitelmat Samppanummentielle. Samppanummentien saneeraus on tarkoitus toteuttaa vuosina 2022 – 2023.

HULEVESIJÄRJESTELMÄT

Laitilan kaupunki vastaa hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella. Hulevesien hallinnan järjestämisestä ei peritä erillistä hulevesimaksua. Laitilan kaupungin hulevesijärjestelmät muodostuvat avoimista järjestelmistä ja hulevesiviemäristä, hulevesille ei ole yksinomaisesti toteutettuja imeytys-, suodatus tai viivytysrakenteita/ -järjestelmiä. Hulevesijärjestelmistä on tietoa vesihuoltolaitoksen verkostokartassa. Verkostokartan tiedoissa on virheitä ja puutteita, joiden seurauksena omaisuudenhallinta sekä kunnossapidon suunnittelu on haastavaa. Hulevesijärjestelmien selvitystyöhön ja omaisuudenhallinnan kehittämiseksi ei ole riittävästi resursseja. Nykyisen hulevesiverkoston kartoitusta on toteutettu saneeraussuunnitelun yhteydessä. Hulevesien huolto- ja kunnossapitotöitä toteutetaan omana työnä sekä ostopalveluina. Sadevesikaivojen sakkapesät puhdistetaan vuosittain syksyllä. Keskuskadulle ja Vihtorinkadulla laadittiin vuonna 2020 hulevesiverkon saneeraussuunnitelmat, joiden toteutusta on kaavailtu vuosille 2022 ja 2023.

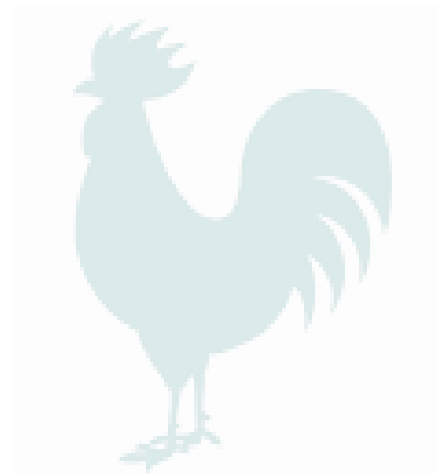
TIE- JA KATUVALAISTUS

Laitilan kaupungin tie- ja katuvalaistuksen omaisuuden inventointi ja omaisuudenhallintajärjestelmän laadinta on aloitettu vuoden 2019 aikana. Laitilan kaupungin katuvalaistusten ohjaus on nyt koko katuvalaverkon osalta automatisoitu. Katuvalaistusten ohjausjärjestelmää täydennettiin virranmittausyksiköillä, joiden on tarkoitus nopeuttaa vikatilanteiden paikantamista. Virranmittausyksiköitä hankittiin 11:een haja-asutusalueen katuvalokeskukseen. Pilottikokeilun kokemusten perusteella arvioidaan virranmittausyksiköiden käyttökelpoisuutta ja päätetään mahdollisista lisähankinnoista.

Katuvalaistuksia saneerataan vuoden 2018 aikana laaditun saneerausohjelman mukaisesti. Ohjelman mukaisesti Asemakaava-alueen valaisimet olisi vaihdettu LED –Valaistukseen vuoden 2023 loppuun mennessä. Vuoden 2021 aikana saneerattiin yhteensä n.450 katuvalaisinta LED –valaisimiksi

PUISTOALUEET

Hoidettavia puistoalueita on arvioitu olevan n. 21 ha ja leikkikenttiä on 13 kpl. Uusia puistoja ja leikkikenttiä kunnostetaan ja pyritään ottamaan käyttöön, resurssien puitteissa, osana kaavan toteuttamista. Opistotalon pihassa sijaitseva leikkikenttä

saneerattiin ja puistoon rakennettiin myös valaistus lisäämään puiston käyttöaikaa. Puistoalueista on vuoden 2019 aikana aloitettu laatimaan kunnossapitosuunnitelmaa, suunnitelman laatimista tehdään omana työnä resurssien puitteissa.

YKSITYISTIEAVUSTUKSET

Yksityistieverkon ylläpitoon kaupunki osallistuu sekä osakasmaksuina että avustuksina, joiden suuruus riippuu kunkin tien liikenteellisen merkityksen mukaisesta luokasta

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Merkittävin syy talousarvion alittumiseen olivat vähälumiset talvet vuoden 2020 aikana.

HENKILÖSTÖ

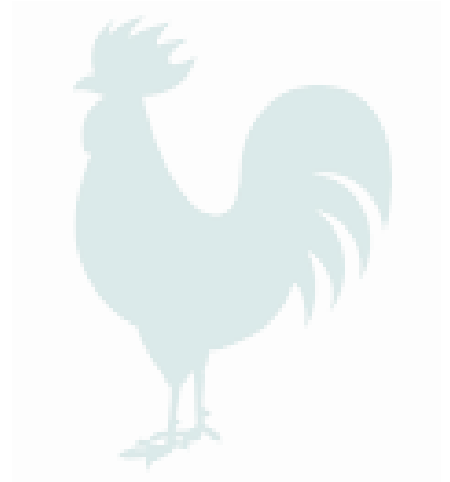
- työpäällikkö
- autonkuljettaja
- 2 puistotyöntekijää

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäistä valvontaa on toteutettu Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Merkittävistä hankinnoista ja toimintapäätöksistä on laadittu viranhaltijapäätös, josta on toimitettu kopio tekniselle johtajalle sekä teknisen valiokunnan ja kaupunginhallituksen puheenjohtajille.

Liikenneväylien ja alueiden ylläpidossa esiintyvät vaarat ja näistä aiheutuvat riskit on kirjattu Targetor-järjestelmään. Työssä esiintyy vaaroja sekä työntekijöille että ulkopuolisille ihmisille ja rakennetulle ympäristölle. Merkittävimmät riskit liittyvät työkoneiden käyttöön ja puiden raivaukseen. Metsänhoidolliset toimenpiteet on yksittäisten pihapuiden kaatoa lukuun ottamatta ulkoistettu.

Henkilöstöön liittyvistä riskeistä keskeisin on henkilöstön riittävyys mahdollisten sairaspoissaolojen aikana. Pienelle organisaatiolle on tyypillistä, että merkittävä osa osaamisesta ja ns. hiljaisesta tiedosta keskittyy yksittäisille työntekijöille. Työnjohdolla ei ole aikaa perehtyä kovin syvällisesti kenttätapahtumiin. Em. riskejä on pyritty lieventämään siten, että kaikki työntekijät osallistuvat monipuolisesti työtehtäviin eikä tehtäviä ole rajattu poteroihin.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

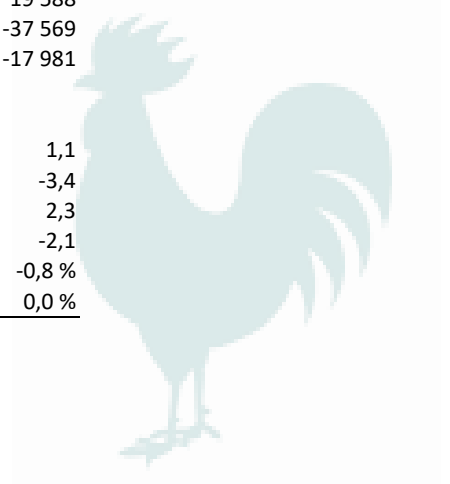
<i>Vakaan talouden kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimiva infrastruktuuri	Riittävä ja oikea-aikainen kunnossapito	Aurausnopeus ja kuoppaisuus	-toteutunut
		Keskustan kadut aurattu viim. klo 9.00 ja kev.liik.väylät klo 7.00 Ei vaurioihin ja korvauksiin johtavia kuoppia	-toteutunut
<i>Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Puistojen ja yleisten alueiden siisteys ja viihtyisyys sekä liikenneturvallisuus	Puistojen ja yl.alueiden hoito Liikennemerkkien ja katuvalaistuksen ylläpito	Yleinen siisteys	-toteutunut
		Merkkien ja valaistuksen kunto ja toimivuus	- pääosin toteutunut
		Liikennemerkkien jatkuva valvonta ja nopeat korjaukset. Kattava katu- ja tievalo- huoltokierros syksyisin.	-toteutunut
<i>Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palvelujen ja toimintojen laadukkuus ja taloudellisuus	Toimintojen oikea mitoitus Henkilöstön ammattitaito, resurssien ylläpito	Asiakaspalautteet.	-toteutunut
<i>Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Ammattitaidon ylläpito Työtyytyväisyys	Henkilöstön koulutus, uusimmat määräykset ja teknikat. Työvälineiden, työmenetelmien ja työympäristön ajanmukaisuus	Koulutukseen osallistuminen	-ei toteutunut
		Henkilöstökysely . Kaikki osallistuvat koulutukseen Työtyytyväisyys	-parannettavaa

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Kadut, km	-	58	58

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	25 812	13 372	0	13 372	24 045	10 673
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	25 812	13 372	0	13 372	24 045	10 673
Menot	-574 090	-625 023	0	-625 023	-613 210	11 813
KL menot	-8 207	-8 679	0	-8 679	-11 577	-2 898
Menot yht.	-582 297	-633 702	0	-633 702	-624 787	8 915
Toimintakate	-556 485	-620 330	0	-620 330	-600 742	19 588
Poistot	-610 374	-610 615	0	-610 615	-648 184	-37 569
Netto	-1 166 859	-1 230 945	0	-1 230 945	-1 248 926	-17 981
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-68,7	-74,9	0,0	-74,9	-73,8	1,1
Kokonaiskulut €/as	-140,8	-147,1	0,0	-147,1	-150,5	-3,4
Toimintakate €/as	-65,7	-73,3	0,0	-73,3	-71,0	2,3
Tulos €/as	-137,7	-145,5	0,0	-145,5	-147,6	-2,1
Verorahoitusosuus	97,8 %	98,9 %	0,0 %	98,9 %	98,1 %	-0,8 %
Osuus toim.kuluista	0,8 %	0,9 %	0,0 %	0,9 %	0,8 %	0,0 %

2.10.4. Jätehuolto (Tehtävä 59)

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Mika Raula

TOIMINNAN KUVAUS

Jätehuoltotehtävät käsittävät kunnan jätehuoltoviranomaisen tehtävät, hyöty- ja vaarallisten jätteiden muiden kuin yritysten (kotitaloudet) keräyksen ja asianmukaisen käsittelyn järjestämisen sekä yleisen neuvonnan ja opastuksen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

JÄTEHUOLTO

Laitilan kaupungilla on käytössä jätteiden keräyksessä sopimusperusteinen jätteenkuljetus, eli kotitaloudet saavat kilpailuttaa jätteidensä kuljettajan.

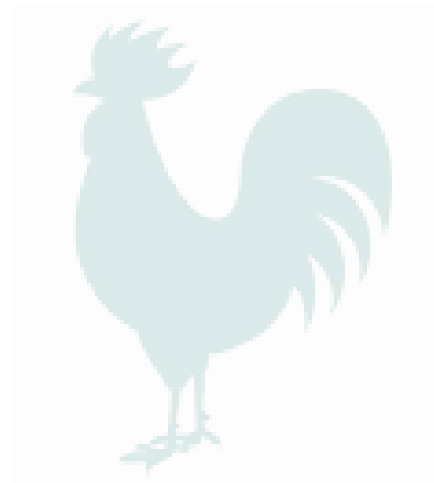
Hyöty- ja vaarallisten jätteiden keräys ja käsittelystä aiheutuvat kustannukset peritään hyötyjätemaksulla. Hyötyjätemaksun perinnän hoitaa korvausta vastaan Jätehuoltoyritys, jolla on valmis ohjelma omassa laskutusohjelmassaan. Yritys laskuttaa Laitilan kaupungin nimellä ja maksut tuloutetaan kaupungin tilille.

Kierrätyskeskustoimintaa on edelleen kehitetty yhteistyössä Jätehuolto M. Helistölän kanssa.

Uuden jätelain myötä on varauduttu muutoksiin.

HENKILÖSTÖ

Jätehuolto tehtävän hallintoa hoitaa tekninen johtaja muun työnsä ohessa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Toiminnan kulut katetaan menoilla	Ekomaksu	Budjetti, ja siinä pysyminen	-ekomaksun korotus

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Jätteiden loppusijoituksen ja kierrätyksen järjestäminen	Valistaminen ja tiedottaminen	Tavoitetasona kierrätyksen lisääminen	-toteutunut

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyötyjätekeräystä hoitava yritys koetaan hyväksi	Yhteydenpito yritykseen	Asiakaspalaute, toimivat prosessit	-toteutunut

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

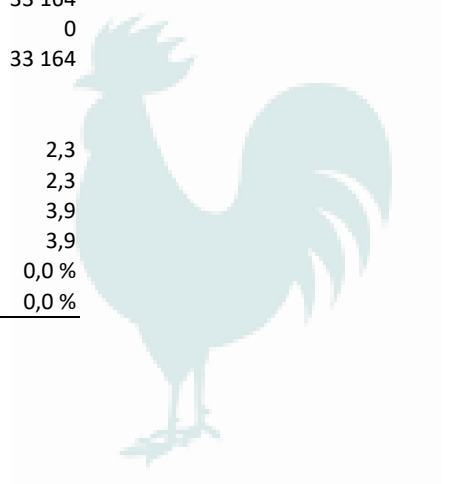
Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Tehtävä ei juurikaan työllistä henkilöstöä			

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Hyötyjätepisteet, kpl	19	19	19

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	63 347	70 000	0	70 000	83 393	13 393
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	63 347	70 000	0	70 000	83 393	13 393
Menot	-46 671	-59 800	0	-59 800	-40 021	19 779
KL menot	-7	0	0	0	-7	-7
Menot yht.	-46 678	-59 800	0	-59 800	-40 028	19 772
Toimintakate	16 669	10 200	0	10 200	43 364	33 164
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	16 669	10 200	0	10 200	43 364	33 164
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-5,5	-7,1	0,0	-7,1	-4,7	2,3
Kokonaiskulut €/as	-5,5	-7,1	0,0	-7,1	-4,7	2,3
Toimintakate €/as	2,0	1,2	0,0	1,2	5,1	3,9
Tulos €/as	2,0	1,2	0,0	1,2	5,1	3,9
Verorahoitusosuus	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Osuus toim.kuluista	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %

2.10.5. Kiinteistöt (Tehtävä 60)

Vastuuhenkilö: rakennusinsinööri Eva Nurmi

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin omistamien kiinteistöjen kunnossa- ja ylläpidon optimointi toiminnallisten ja taloudellisten vaatimusten mukaisesti käytössä olevin resurssein.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kiinteistöt- tehtäväalue sisältää kaupungin omistamien kiinteistöjen (n. 35 kpl/ n. 270.000 m³) rakennusten ja alueiden kunnossapidon, vuosikorjaukset ja ylläpidon osassa kiinteistöjä sekä muut kiinteistöihin välittömästi liittyvät menot. Vuokralle annettuja toimitiloja on noin kymmenessä kiinteistössä. Talonmiespalvelukeskus myy kiinteistönhoitopalveluja Winnova/Länsirannikon Koulutus Oy:lle.

Siivoustoimi hoitaa kaupungin n. 30 kiinteistön siivouksen. Siivottava pinta-ala on n. 30 000 m². Siivoustoiminnan kiinteistöistä kaksi kiinteistöä on vuokrattu ulkopuoliselta taholta, muut ovat kaupungin omistamia kiinteistöjä. Winnova/Länsirannikon Koulutus Oy:n kiinteistöjen siivouksesta huolehtii Winnova.

Talonmiespalvelukeskuksessa ja rakennusten kunnossapidossa oman työn ja ulkopuolisen työvoiman käytön osuus vaihtelee vuositasolla aikataulujen, kohteen erityisvaatimusten sekä määrärahatilanteen mukaisesti. Kiinteistöjen kunnossapitoon käyttömenopuolelle vuosittain varattavien määrärahojen niukkuudesta huolimatta rakennuskannan yleiskunto on tyydyttävällä tasolla. Kunnossapito on keskittynyt ensisijassa akuutteihin huolto- ja korjaustoimenpiteisiin.

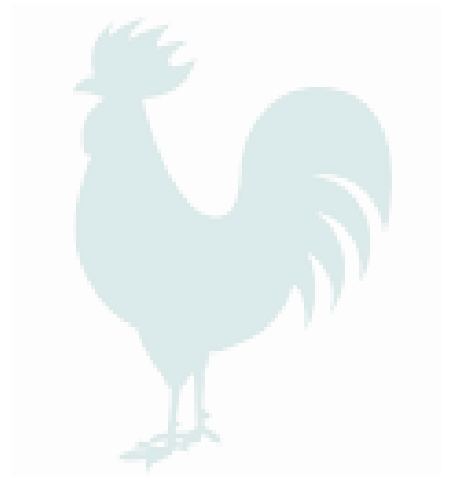
Korjausten kohdentamista oikeisiin kohteisiin tullaan parantamaan. Tämän vuoden aikana on aloitettu laatimaan kiinteistöille pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma. Kaupungin eri rakennuksille on laskettu kullekin korjausvelka, jota on saatu laskettua huomattavasti uudisrakentamisen, perusparannusten ja kiinteistöjen myyntien myötä.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vuoden 2021 tulojen alitus johtuu liian alhaisesta sisäisestä vuokrasta, mikä määrittää todellisten kulujen mukaan. Menot talousarvion mukaiset.

HENKILÖSTÖ

Organisaatioon kuuluu rakennusinsinööri, tekninen työnjohtaja (80 %), rakennusten kunnossapidossa viisi kokoaikaista tuntipalkkaista työntekijää, talonmiespalvelukeskuksessa kuusi kokoaikaista ja kaksi osa-aikaista kuukausipalkkaista työntekijää, sekä kaksi määräaikaisella sopimuksella palkattua työntekijää. Siivoustoimessa on vakinaisena siivoustyön ohjaaja, 24 kokoaikaista siivoojaa, 5 osa-aikaista siivoojaa ja näiden lisäksi yhdistelmätyöntekijöitä (Ruokahuolto/siivous) 4 henkilöä. Siivottavien kiinteistöjen alat ja tilat vaihtelevat käyttäjien tarpeiden mukaan, josta syntyy pientä vuosittaista vaihtelua organisaation sisältöön.

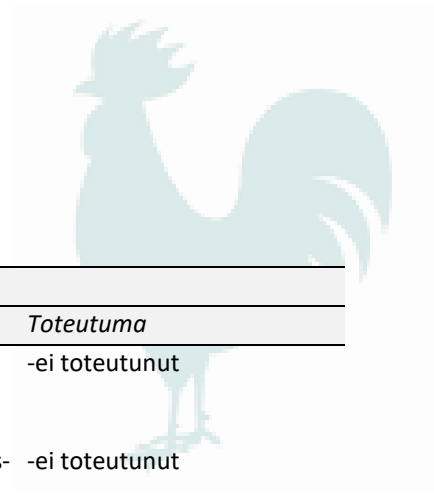

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Teknisen toimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Työsuojelun riskit on kirjattu Targetor-järjestelmään. Oleellimmat riskit syntyvät kiinteistöjen kunnossapitotöissä, jotka ilmenevät tapaturmina tai läheltäpiti-tilanteina ja työergonomiassa sekä työn kuormittavuudessa, jotka ilmenevät liikuntaelinvammoina ja sairaslomina.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista on seurattu kuukausittain, esimiehet seuraavat kunnossapitotöiden ja huoltotöiden toteutumista kiinteistökohtaisesti, lisäksi kiinteistöjen kuntoa kartoitetaan säännöllisesti. Huoltotoimenpiteiden kirjallinen seuranta sekä työntekijöiden työnajanseuranta on aloitettu 2020. Taloudellinen selvitys annetaan Tekniselle valiokunnalle 4 kertaa vuodessa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kiinteistöjen tehokkaampi käyttö	-Keskitetään palveluja ja luovutaan tyhjiksi jäävistä tiloista.	- 1-2 kiinteistön poistoa	-ei toteutunut
	-kiinteistöjen käyttöasteen nostaminen	- Urheilutalon käytön tehostaminen -kaupungintalon kellarikerros ja varpeen koulun kellarikerros käyttöön	-ei toteutunut -toteutunut
Käyttökulujen laskeminen	-Energiatehokkaat ratkaisut, lvis-järjestelmien päivitys	-esim. led-valaistus, ilmanvaihdon tarpeenmukainen säätö automaatiolla.	-toteutunut
Vuokrien tarkistaminen ulkopuolisille toimijoille	-Vuokrien yhtenäistäminen	-Sisäisten vuokrien käyttö arvon määrittelyssä.	-ei toteutunut

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvä laatutaso ja nopeus	-Tehtäväkuvausten tarkentaminen ja tehostus.	-asiakaspalaute käyttäjiltä	

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Tehtävien kehittäminen	- Kiinteistöhallintaohjelman käyttöönotto.	-	-palvelupyynnöt ja päiväkirjatoiminto käytössä

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Henkilöstön osaaminen ja kehittyminen.	-Täydennyskoulutus -Kehityskeskustelut	-Jokaisella työntekijällä väh. yksi koulutuspäivä / vuosi	- koronan takia ei mahdollista, pakolliset täydennyskoulutukset suoritettu - ei toteutettu

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Kiinteistöjen määrä, kpl	35	34	35
Omistuksessa olevat kiinteistöt, k-m ²	59 800	58 000	59 800
Tyhjillään olevat rakennukset, kpl	1	0	2
Talonmiespalvelukeskus, k-m ²	56 170	56 000	56 170
Siivouspalvelukeskus, h-m ²	32 540	32 690	32 690

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	2 871 664	3 341 268	0	3 341 268	3 077 121	-264 147
KL tulot	1 092 845	829 833	0	829 833	1 142 041	312 208
Tulot yht.	3 964 509	4 171 101	0	4 171 101	4 219 162	48 061
Menot	-3 968 239	-4 142 347	0	-4 142 347	-4 096 541	45 806
KL menot	-84 684	-86 071	0	-86 071	-118 898	-32 827
Menot yht.	-4 052 922	-4 228 418	0	-4 228 418	-4 215 439	12 979
Toimintakate	-88 414	-57 317	0	-57 317	3 723	61 040
Poistot	-1 647 314	-1 548 529	0	-1 548 529	-1 840 830	-292 301
Netto	-1 735 728	-1 605 846	0	-1 605 846	-1 837 108	-231 262

TUNNUSLUVUT

Menot yht. €/as	-478,4	-499,8	0,0	-499,8	-498,2	1,5
Kokonaiskulut €/as	-672,8	-682,8	0,0	-682,8	-715,8	-33,0
Toimintakate €/as	-10,4	-6,8	0,0	-6,8	0,4	7,2
Tulos €/as	-204,9	-189,8	0,0	-189,8	-217,1	-27,3
Verorahoitusosuus	30,5 %	27,8 %	0,0 %	27,8 %	30,3 %	2,5 %
Osuus toim.kuluista	5,7 %	5,8 %	0,0 %	5,8 %	5,6 %	-0,1 %

2.10.6. Vesihuoltolaitos (Tehtävä 61)

Vastuuhenkilö: työpäällikkö Petri Hautakoski 1.1.2021 – 25.7.2021

tekninen johtaja Mika Raula 26.7.2021 – 6.12.2021

vesihuoltopäällikkö Niko Kryssi 7.12.2021 – 31.12.2021

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos on kaupungin muu taseyksikkö, joka vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä omalla toiminta-alueellaan. Vesihuoltolaitoksen maksuina peritään perusmaksut sekä veden ja jäteveden käyttömaksut. Maksuille on korotustarvetta johtuen investoinneista ja ikääntyneen vesihuoltoverkoston saneeraustarpeesta.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

VESIHUOLTOLAITOS

Vesihuoltolaitos hallintomallin muuttamisesta on tarkasteltu ja laadittu selvitykset toiminnan jatkamisesta joko kaupungin eriyttynä taseyksikkönä, liikelaitoksena tai osakeyhtiönä. Hallintomallin muutoksen selvitys ja ehdotukset jatkotoimenpiteistä on valmistunut kesällä 2019. 2021 päätettiin, ettei hallintomallia muuteta tois-
laiseksi.

Vesihuollon maksurakenteen muutettiin 2021 uuden vesihuoltolain mukaiseksi. Pääpaino on maksujen suuruuden ja muodostumisperusteiden muutoksessa siten, että:

- käyttömaksuilla katetaan muuttuvat kulut
- perusmaksuilla katetaan kiinteät kulut
- liittymismaksuilla katetaan verkoston rakentamiskustannukset (edellyttää palautuskelpoisuuden poistamista)

Käytännössä tämä edellyttää käyttö- ja perusmaksujen suhteen tasapainottamista.

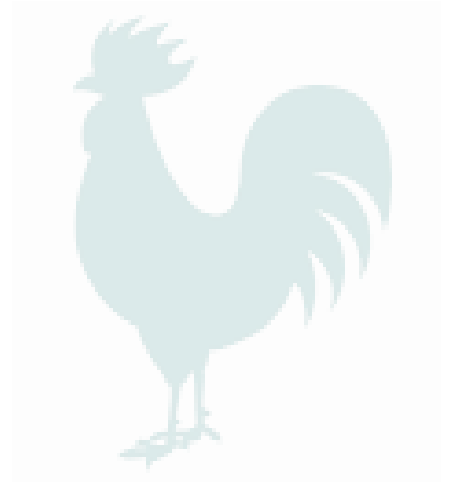
VESILAITOS

Vesihuoltolaitos hankkii raakaveden kuudelta omalta pohjavedenottamolta. Pohjavedenottamoilta raakavesi toimitetaan kolmelle vedenkäsittelylaitokselle joilla vesi käsitellään ja toimitetaan talousvetenä käyttäjille. Vesihuoltolaitos on lisäksi täyttänyt toimitettavan talousveden tarvetta ostamalla talousvettä Euran kunnan vesihuoltolaitokselta. Vesihuoltolaitos myy talousvettä Pohjoiskulman ja Lukujärven vesiosuuskunnille.

VIEMÄRILAITOS

Vesihuoltolaitos järjestää jätevesien viemäroinnin toiminta-alueellaan. Vesihuoltolaitos vastaanottaa Pohjoiskulman vesiosuuskunnan jätevesiä. Jätevesien siirrosta ja käsittelystä Laitilan entiseltä jätevedenpuhdistamolta huolehtii Uudenkaupungin kaupungin liikelaitos Vakka-Suomen Vesi.

Vesihuoltolaitos on käynyt teollisuusjätevesisopimusten päivitysneuvotteluja viemärilaitosta ja jätevedenpuhdistamoja merkittävästi kuormittavien toiminnanharjoittajien kanssa sekä suorittanut kartoituskatselmuksia lukuisiin laitilalaisiin yrityksiin. Kartoituksen perusteella arvioidaan teollisuusjätevesisopimusten solmimistarvetta. Lisäksi olemassa olevia sopimuksia päivitetään uuden teollisuusjätevesisopimus-

jan mukaiseksi. Teollisuusjätevesisopimusten tarkoitus on kohdentaa jäteveden käsittelykustannuksia aiheuttamisperusteen mukaan, silloin kun jätevedet poikkeavat normaalista yhdyskuntajätevedestä.

Teollisuusjätevesisopimusten neuvotteluista ja tarpeen määrittämisestä on laadittu aikataulu nykyisten viemärilaitosten asiakkaiden mukaisesti. Laaditun aikataulun mukaan teollisuusjätevesisopimusten tarve ja neuvottelut on käyty vuoteen 2024 mennessä.

VERKOSTOJEN RAKENTAMIS- JA SANEERAUSINVESTOINNIT

Vuoden 2018 lopussa vesihuoltolaitokselle on määritetty vesihuoltoverkoston saneeraustarveselvitys. Selvityksessä muodostettiin kokonaiskuva vesihuoltoverkostosta, arvio saneeraustarpeen mittaluokasta sekä todennäköisimmistä saneerauskohteista ja jatkotoimenpiteistä.

Selvitystyöstä saatujen tulosten perusteella keskimääräinen saneeraustarve vesijohtoverkostolle on noin 236 000 € vuodessa, mutta vesijohtoverkoston ikärakenteesta johtuen vuoteen 2028 asti saneeraustarve on noin 400 000 € vuodessa. Vuodesta 2030 eteenpäin saneeraustarve tasoittuisi ja laskisi lähelle keskimääräistä saneeraustarvetta.

Selvitystyöstä saatujen tulosten perusteella keskimääräinen saneeraustarve jätevesiviemäriverkostossa vuoteen 2025 asti on n. 300 000 € vuodessa. Saneeraustarve pienenee asteittain vuodesta 2025 ja vuonna 2035 saneeraustarve on n. 220 000 € vuodessa.

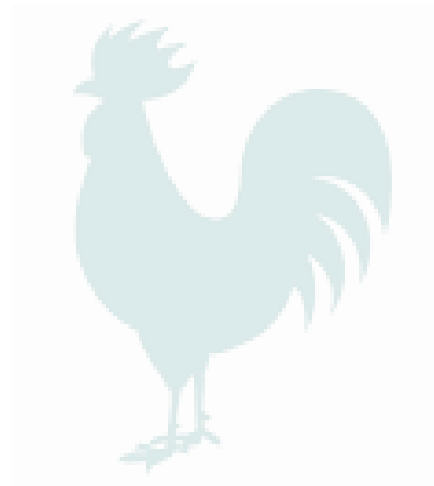
Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen vesihuoltoverkostojen yhteenlaskettu saneeraustarve selvityksen mukaisesti seuraavan 15 vuoden aikana (vuosina 2020-2034) on keskimäärin n. 620 000 € vuodessa. Summa sisältää vain olemassa olevan verkoston saneeraukset, joten vesihuoltolaitoksen muut investointitarpeet nostavat tulevien vuosien investointien kokonaissummaa.

Vuonna 2021 vesijohtoverkkoa saneerattiin yhteensä n. 500 m ja viemäriverkkoa 600 m. Näiden lisäksi saneeraustoimenpiteitä kohdistettiin jätevesipumppaamoihin ja paineenkorotusasemiin. Saneeraustoimenpiteet toteutettiin Mikaelinkadulle, Vihtorinkadulle ja Keskuskadulle. Vihtorinkadun ja Keskuskadun saneerauksia jatketaan tulevina vuosina.

Vesihuoltolaitoksen tulevat uudisrakentamiset ja saneeraushankkeet on esitetty investointihankkeiden työohjelmassa. Hankkeiden toteutuksessa pyritään huomioimaan muu kunnallistekninen rakentaminen. Vesihuoltolaitoksen verkoston saneerauksista laaditaan pitkän ajan saneerausohjelma. Pitkän ajan saneerausohjelman laadinta aloitetaan, kun vesihuoltolaitoksen hallintomallista on tehty päätökset.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Euromääräisesti suurin ylitys syntyi tilillä 5010 asiakaspalveluiden ostot kunnilta, joka selittyy suurimmalta osin edellisvuotta suurempaan jätevesikertymään. Toinen merkittävä ylitys on asiantuntijapalvelut. Muita merkittäviä ylityksiä olivat jätehuolto sekä sähkönkulutus.

HENKILÖSTÖ

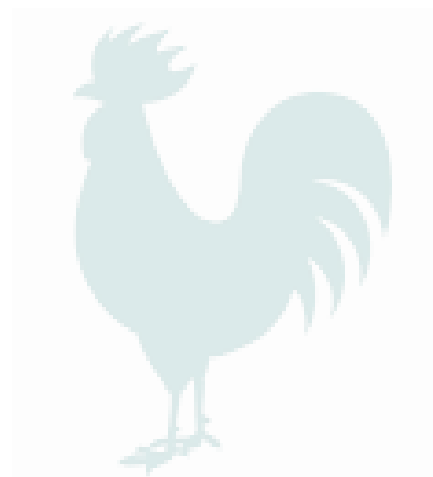
Vesihuoltolaitoksen organisaatiossa on kolme laitosmiestä, yksi toimistotyöntekijä ja vesihuoltopäällikkö joulukuun alusta lähtien. Virka oli täyttämättä kesästä joulukuuhun. Vesihuoltolaitoksella on normaalin työajan lisäksi jatkuva varallaolopäivystys, jolla turvataan vesihuollon toimintaa. Päivystysrinkiin kuuluu vesihuoltolaitoksen työntekijöiden lisäksi yksi kiinteistöhuollon työntekijä.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Vesihuoltolaitoksen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Käyttötalouden seuranta suoritettiin säännöllisesti, mutta vuoden mittaan syntyi odottamattomia kustannuksia, joiden kattamiseksi talousarviossa menoihin varatut varat eivät riittäneet toiminnan ylläpitämiseen.

Merkittävin yksittäinen riski vesihuollon toiminnalle aiheutui koronapandemian muodossa. Laitila on säästynyt suuremmilta tartuntaryppäiltä ja vesihuoltolaitoksen henkilöstö on pystynyt suojautumaan virukselta. Toinen merkittävä vaara, johon sisältyy korkea riski, on sähköverkon siirtyminen yhä suuremmissa määrin maakaapeleihin. Kaapelinäyttöjen yhteydessä ei ole aina saatu varmuutta kaapelin laadusta. Jatkossa kaapelinäyttöjen yhteydessä tulee selvittää myös suurempien kaapeleiden mahdollinen virrattomaksi tekeminen.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Vakaan talouden kaupunki*

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimiva infrastruktuuri, Vesihuoltolaitoksen taloudellinen tulos positiivinen	Taksapolitiikka; menot on katettava tuloilla	Talous- ja taksalaskelmat, tuloilla tulee kattaa tulevat korjausinvestoinnit	-maksujen tarkistus toteutettu
Riittävästi raakavesikapasiteettia	Vedenhankinnan turvaaminen pitkäaikaisilla sopimuksilla, koska omat pohjavesivarat ovat jo käytössä	Vedenhankinnan pts osana vesihuoltolaitoksen kehittämissuunnitelman päivittämistä	-toteutunut

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimiva infrastruktuuri Käyttöveden korkea laatu	Huoltotoimet ja laadunvalvonta, vedenjakeluverkon kehittäminen	Jakelun häiriöttömyys ja veden laatukriteerit. Talousvesi täyttää sille asetetut vaatimukset ja jakeluhäiriöt lyhytkestoisia	-toteutunut

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palvelujen ja toimintojen laadukkuus ja taloudellisuus	Toimintojen oikea mitoitus Henkilöstön ammattitaito, resurssien ylläpito	Vertailu vastaaviin laitoksiin (VVY). Asiakaspalautteet	-toteutunut

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
----------------	-------------------	-------------------------------	------------------

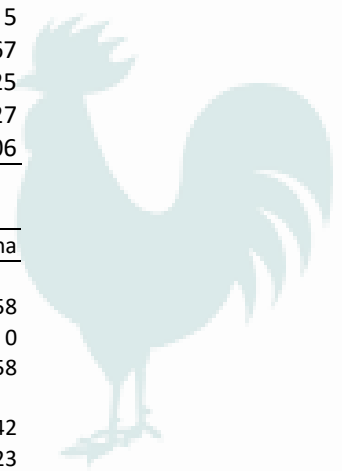
Ammattitaidon ylläpito Työtyytyväisyys	Henkilöstön koulutus, uusimmat määräykset ja teknii- kat. Työvälineiden, työme- netelmien ja työympäristön ajanmukaisuus	Koulutukseen osallistuminen Henkilöstökysely . Kaikki osallistuvat koulutuk- seen Työtyytyväisyys	-toteutunut osittain
---	---	---	----------------------

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Laskutettu vesi, m3	482 068	465 000	519 097
Laskuttamaton vesi, %	8	7	5
Vesijohtoverkoston pituus, km	167	162	167
Laskutettu jätevesi, m3	427 857	420 000	419 725
Laskuttamaton jätevesi, %	33	17	27
Viemäriverkoston pituus, km	106	124	106

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	1 890 209	1 822 600	0	1 822 600	1 881 558	58 958
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	1 890 209	1 822 600	0	1 822 600	1 881 558	58 958
Menot	-1 501 231	-1 291 454	0	-1 291 454	-1 431 596	-140 142
KL menot	-13 963	-17 414	0	-17 414	-19 037	-1 623
Menot yht.	-1 515 195	-1 308 868	0	-1 308 868	-1 450 633	-141 765
Toimintakate	375 014	513 732	0	513 732	430 926	-82 806
Poistot	-500 507	-444 018	0	-444 018	-512 663	-68 645
Netto	-125 493	69 714	0	69 714	-81 737	-151 451
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-178,8	-154,7	0,0	-154,7	-171,4	-16,8
Kokonaiskulut €/as	-237,9	-207,2	0,0	-207,2	-232,0	-24,9
Toimintakate €/as	44,3	60,7	0,0	60,7	50,9	-9,8
Tulos €/as	-14,8	8,2	0,0	8,2	-9,7	-17,9
Verorahoitusosuus	6,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	4,2 %	4,2 %
Osuus toim.kuluista	2,1 %	1,8 %	0,0 %	1,8 %	1,9 %	0,2 %

2.10.7. Mittauspalvelut (Tehtävä 63)

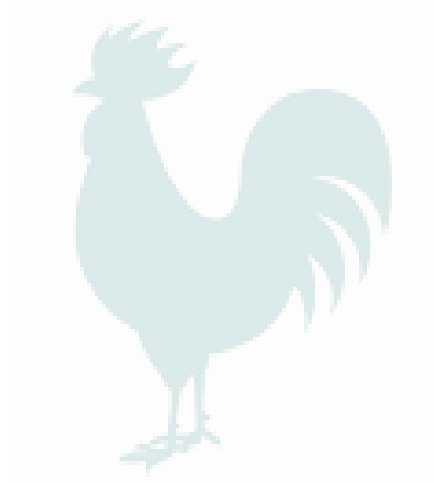
Vastuhenkilö: maankäyttöinsinööri Mika Palmulaakso

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin tuottamien karttojen ajan tasalla pito ja mittauspalveluiden tuottaminen sekä kaavoitusmittausten valvonta. Kaupungin omistamien ja hankkimien maa-alueiden kiinteistötoimituksista sekä niitä koskevien tietojen ajan tasalla pidosta ja arkistoinnista.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

- Kunnallistekniikan tarvitsemat mittaukset sekä rakennuslupien edellyttämät paikan- ja korkeusaseman mittaukset sekä mittaustietojen jatkokäsittely ja ylläpito.
- Kaupungin paikkatietoaineiston ylläpito.
- Kaupungin tekemien kiinteistökauppojen tai maanvuokrasopimusten asiakirjojen laadinta.
- Vesi- ja viemärikartan ylläpito yhteistyössä vesilaitoksen kanssa.
- Osoiterekisterin ylläpito rakennusvalvonnan kanssa.
- Kansallisen tie- ja katutietojärjestelmän –ohjelmiston kaupungin vastaava.
- Maanmittauslaitoksen kanssa tehdyn sopimuksen mukaisten aineistojen luovutus maanmittauslaitoksen käyttöön.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Mittaustoimi ei ole ylittänyt talousarvion raamia menojen osalta. Merkittävää alitusta ei myöskään arvioitujen tulojen osalta.

HENKILÖSTÖ

Mittauspalvelussa toimii vain maankäyttöinsinööri.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Mittauslaitteet voivat mitata systemaattisesti väärin, mikäli mittalaitteita ei kalibroida/tarkisteta säännöllisesti.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vakaa talous	Talousarvion raamissa pysyminen	Toteumaseuranta/talousarvion raamissa pysyminen	Toteutunut

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Laadukkaiden mittauspalveluiden tuottaminen kustannustehokkaasti	Oikea-aikaiset ja luotettavat mittauspalvelut	Tyytyväiset asiakkaat/ei mitausvirheitä	Toteutunut

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
----------------	-------------------	-------------------------------	------------------

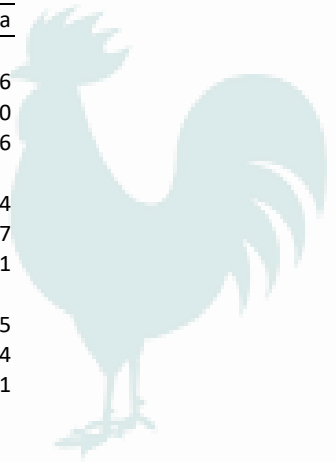
Mittaus-toimen prosessien kehittäminen	Ajantasaisten mittauspalvelua tukevien ohjelmistojen hankinta	Resurssien kohdistaminen oikeisiin prosesseihin/Laadukkaat ja luotettavat mittauspalvelut	Toteutunut
--	---	---	------------

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen	Riittävä ja oikeanlainen henkilöstön kouluttaminen	Koulutettu ja asiantunteva henkilöstö/laaja ammatillinen osaaminen	Toteutunut

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	12 105	15 900	0	15 900	12 744	-3 156
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	12 105	15 900	0	15 900	12 744	-3 156
Menot	-105 989	-103 774	0	-103 774	-73 100	30 674
KL menot	-5 659	-3 626	0	-3 626	-3 509	117
Menot yht.	-111 648	-107 400	0	-107 400	-76 609	30 791
Toimintakate	-99 543	-91 500	0	-91 500	-63 865	27 635
Poistot	-1 660	0	0	0	-9 794	-9 794
Netto	-101 203	-91 500	0	-91 500	-73 659	17 841
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-13,2	-12,7	0,0	-12,7	-9,1	3,6
Kokonaiskulut €/as	-13,4	-12,7	0,0	-12,7	-10,2	2,5
Toimintakate €/as	-11,7	-10,8	0,0	-10,8	-7,5	3,3
Tulos €/as	-11,9	-10,8	0,0	-10,8	-8,7	2,1
Verorahoitusosuus	89,3 %	85,2 %	0,0 %	85,2 %	85,3 %	0,1 %
Osuus toim.kuluista	0,2 %	0,1 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %

2.10.8. Palo, pelastus ja suojele (Tehtävä 64)

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Mika Raula

TOIMINNAN KUVAUS

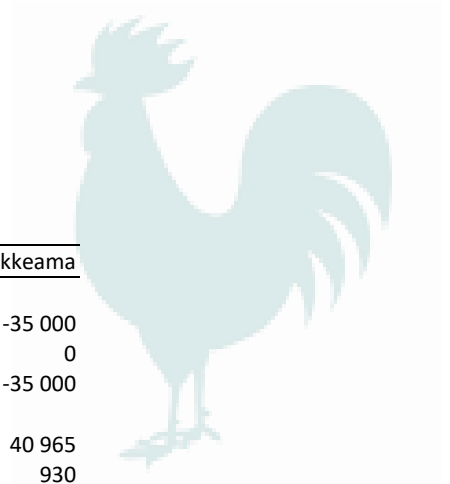
Palo-, pelastus- ja suojeletoimi on Turun kaupungin hallinnoiman Varsinais-Suomen aluepelastuslaitoksen tehtävänä. Aluepelastuslaitosta johtaa aluepelastuslautakunta, jonka esittelijänä toimi pelastusjohtaja. Aluepelastuslaitos jakaantuu kolmeen lohkoon, joiden esimiehenä on pelastuspäällikkö. Yhdessä lohkossa on mukana Uudenkaupungin alue, johon myös Laitila kuuluu. Laitilan kaupunki kuten kaikki muutkin Varsinais-Suomen kunnat maksavat palvelusta Turun kaupungille erillisen sopimuksen mukaisesti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Ei muutoksia vuoden 2021 aikana.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	0	35 000	0	35 000	0	-35 000
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	0	35 000	0	35 000	0	-35 000
Menot	-765 834	-813 406	0	-813 406	-772 441	40 965
KL menot	-3 237	-3 717	0	-3 717	-2 787	930
Menot yht.	-769 071	-817 123	0	-817 123	-775 228	41 895
Toimintakate	-769 071	-782 123	0	-782 123	-775 228	6 895
Poistot	-1 985	-1 985	0	-1 985	0	1 985
Netto	-771 056	-784 108	0	-784 108	-775 228	8 880
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-90,8	-96,6	0,0	-96,6	-91,6	5,0
Kokonaiskulut €/as	-91,0	-96,8	0,0	-96,8	-91,6	5,2
Toimintakate €/as	-90,8	-92,4	0,0	-92,4	-91,6	0,8
Tulos €/as	-91,0	-92,7	0,0	-92,7	-91,6	1,0
Verorahoitusosuus	100,0 %	95,7 %	0,0 %	95,7 %	100,0 %	4,3 %
Osuus toim.kuluista	1,1 %	1,1 %	0,0 %	1,1 %	1,0 %	-0,1 %

2.11. Lupalautakunta

2.11.1. Rakennus- ja ympäristölautakunta

TOIMINNAN KUVAUS

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii kaupungin rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Lautakunnan nimi lupalautakunta nimettiin rakennus- ja ympäristölautakunnaksi vaalikauden vaihtuessa. Samalla vaihtui lautakunnan jäsenet.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palveluiden tuottaminen kustannustehokkaasti	Ammattitaitoinen henkilökunta	Ei määrärahaylityksiä	Toteutunut
Palveluiden helppo saataavuus	Ajankäytön hallinnan parantaminen		Toteutunut

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvä palvelutaso	Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Lainmukaiset päätösesitykset	Toteutunut

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvä ammattitaito ja työtyytyväisyys	Ammattitaidon kehittäminen	Tavoitteiden saavuttaminen	Toteutunut

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	120 074	145 900	0	145 900	149 376	3 476
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	120 074	145 900	0	145 900	149 376	3 476
Menot	-253 409	-293 953	0	-293 953	-271 072	22 881
KL menot	-9 804	-8 622	0	-8 622	-12 325	-3 703
Menot yht.	-263 213	-302 575	0	-302 575	-283 397	19 178
Toimintakate	-143 139	-156 675	0	-156 675	-134 021	22 654
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-143 139	-156 675	0	-156 675	-134 021	22 654
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-31,1	-35,8	0,0	-35,8	-33,5	2,3
Kokonaiskulut €/as	-31,1	-35,8	0,0	-35,8	-33,5	2,3
Toimintakate €/as	-16,9	-18,5	0,0	-18,5	-15,8	2,7
Tulos €/as	-16,9	-18,5	0,0	-18,5	-15,8	2,7
Verorahoitusosuus	54,4 %	51,8 %	0,0 %	51,8 %	47,3 %	-4,5 %
Osuus toim.kuluista	0,4 %	0,4 %	0,0 %	0,4 %	0,4 %	0,0 %

2.11.2. Ympäristönsuojelu (Tehtävä 68)

Vastuuhenkilö: ympäristöpäällikkö Tuija Kailaste

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii lupalautakunta, jonka tehtävänä on muun muassa huolehtia ympäristönsuojelun lupa- ja valvontatehtävistä, toimia maa-aineslain mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena, vesilaissa säädettyjen päästöjen tekeminen ja valvonta, jätelain sekä vesihuoltolain valvonta. Ympäristönsuojeluviranomainen antaa myös luonnonsuojelulain, vesiliikenne- ja maastoliikennelain mukaisia esityksiä ja lausuntoja sekä päättää luonnonmuistomerkkien rauhoittamisesta ja rauhoitusten lakkauttamisesta. Neuvonta ja valistus ympäristönsuojelu ja jäteasioissa, pohjavesien ja vesistöjen suojelemisessa sekä luonnonsuojeluasioissa.

Laitilan kaupunki on sitoutunut valtuuston päätöksellä vuonna 2013 Hinku –hankkeen (hiilineutraali kunta) tavoitteisiin. Hankkeella pyritään vähentämään kunnan kasvihuonekaasupäästöjä muun muassa parantamalla energiatehokkuutta ja lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä. Ympäristöpäällikkö toimii hankkeen yhteyshenkilönä.

Laitilan kaupunki on tehnyt sopimuksen asiantuntijaorganisaatio Valonian kanssa, jonka ydinosaamista ovat ympäristö- ja energia-asiat sekä kestävä kehitys. Valonia toimii osana Varsinais-Suomen liittoa. Kuntalaisilla on mahdollisuus saada maksutonta neuvontapalvelua Valoniasta ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa, kuten esimerkiksi haja-asutuksen jätevesien käsittely, vesiensuojelu ja energiatehokkuus.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Ympäristönsuojeluun palkattiin määräaikainen työntekijä viiden kuukauden ajaksi, josta kaksi kuukautta oli osa-aikatyötä. Lisäresurssin avulla toteutettiin valvontaohjelman mukaiset tarkastukset ja käsiteltiin ympäristöluvut aikataulussa. Toimintaympäristöön ei muuten ole tulossa muutoksia.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Toiminta ei ylittänyt talousarviota. Kuluneen vuoden aikana tuli arvioitua enemmän lupia ja ilmoituksia vireille, joiden käsittelemisen seurauksena kertyi myös suhteessa enemmän tuloja. Lisäksi tuloja kertyi valvontaohjelman mukaisista tarkastuksista.

HENKILÖSTÖ

Ympäristönsuojelun henkilöstö koostuu ympäristöpäälliköstä sekä kaavoitusosaston ja rakennusvalvonnan kanssa yhteisestä palvelusihteeristä.

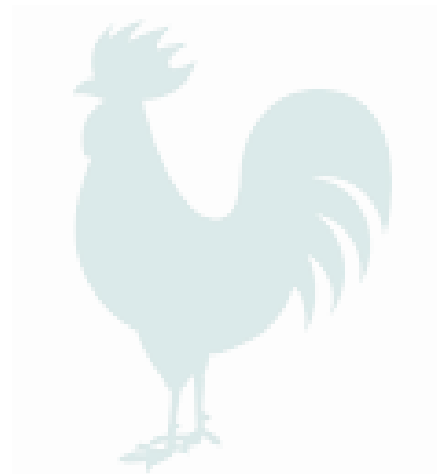
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Ympäristönsuojelun resurssien lisääminen on tarpeen väliajoin, jotta voidaan turvata laadukas toiminta ja vastata tarpeeseen käsitellä luvat ja ilmoitukset nopeasti.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
----------------	-------------------	-------------------------------	------------------

Palveluiden tuottaminen kustannustehokkaasti.	Ammattitaitoinen, koulutettu henkilökunta	Ei määrärahaylityksiä	Toteutunut
---	---	-----------------------	------------

Järkevät investoinnit uusiutuvaan energiaan.

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvä palvelutaso	Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Lainmukaiset päätösesitykset	Toteutunut

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Toimintatapojen kehittäminen	Käytettävien voimavarojen tehokas ja joustava käyttö	Työtehtävien hoitaminen	Toteutunut

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Hyvä ammattitaito ja työturvallisuus	Ammattitaidon kehittämisen ja koulutus	Tavoitteiden saavuttaminen	Toteutunut

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Valvottavia ympäristölupia, kpl	60	60	60
Tilaisuudet, kpl	2	5	5

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	26 896	42 600	0	42 600	47 481	4 881
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	26 896	42 600	0	42 600	47 481	4 881
Menot	-139 265	-169 253	0	-169 253	-156 359	12 894
KL menot	-4 754	-3 927	0	-3 927	-6 099	-2 172
Menot yht.	-144 018	-173 180	0	-173 180	-162 457	10 723
Toimintakate	-117 122	-130 580	0	-130 580	-114 977	15 603
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-117 122	-130 580	0	-130 580	-114 977	15 603
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-17,0	-20,5	0,0	-20,5	-19,2	1,3
Kokonaiskulut €/as	-17,0	-20,5	0,0	-20,5	-19,2	1,3
Toimintakate €/as	-13,8	-15,4	0,0	-15,4	-13,6	1,8
Tulos €/as	-13,8	-15,4	0,0	-15,4	-13,6	1,8
Verorahoitusosuus	81,3 %	75,4 %	0,0 %	75,4 %	70,8 %	-4,6 %
Osuus toim.kuluista	0,2 %	0,2 %	0,0 %	0,2 %	0,2 %	0,0 %

2.11.3. Rakennusvalvonta (Tehtävä 69)

Vastuhenkilö: rakennustarkastaja Tapio Linden

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta. Rakennusvalvontaviranomainen valvoo myös kaavojen noudattamista, huolehtii rakentamista- ja toimenpiteitä koskevien lupien käsittelimestä, sekä osaltaan valvoo rakennetun ympäristön- ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Rakennusvalvonnassa viranhaltijana on rakennustarkastaja, sekä kaavoituksen ja ympäristövalvonnan kanssa yhteinen palvelusihteeri. Sihteerin työajasta noin 45 % kuluu rakennusvalvonnan tehtäviin.

Toimintaympäristöön on tulossa muutoksia. Sillä on tarkoitus vihdoin siirtyä sähköiseen lupien hakujärjestelmään. Rinnalla säilyy kuitenkin edelleen mahdollisuus paperisten lupahakemusten vastaanottamiseen ja käsittelyyn.

Laitilassa on nyt uusi selkeälukuinen ja ajantasainen 2019 hyväksytty rakennusjärjestys, joka korvasi vuodelta 2009 olevan vanhan rakennusjärjestyksen. Viranomaistehävien maksuperusteiden tarkistaminen tehdään tarvittaessa.

Kartta-/ rakennustietoaineiston luotettavuuden parantamiseksi teemme jatkuvasti töitä.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vuoden 2021 tulos oli hyvä sillä menot alittuivat lähes 10 000 € ja tulot jäivät tavoitteesta vain 1 400 €.

HENKILÖSTÖ

1 + 1/2

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Suurimpana riskinä voidaan pitää yhden henkilön varassa olevan yksikön haavoittuvuutta, esim. ennalta arvaamattomissa ja äkillisissä poissaoloissa.

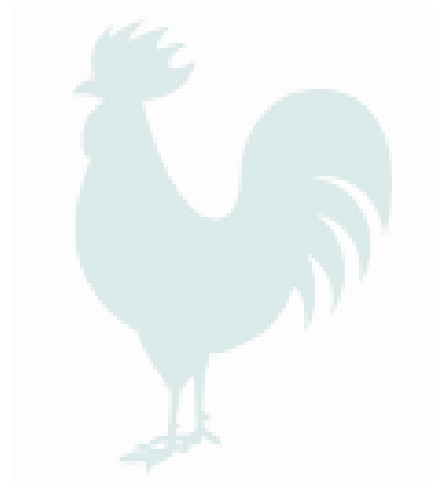
STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Vakaan talouden kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palvelujen tuottaminen tehokkaasti	-Ammattitaitoinen henkilöstö -Käytettävissä uusin teknologia	Yksikkökustannukset Edulliset käsittelymaksut/ -taksat.	-Toteutunut hyvin

Hyvät peruspalvelut turvaava kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
---------	------------	------------------------	-----------

Tyytyväinen asiakas ja palvelujen helppo saatavuus -Toiminnan jatkuva kehittäminen ja asiakaspalveluun panostaminen ja asiakkaan tarpeiden huomioiminen. - Joustavat asiakaspalveluajat. -Asiakastyytyväisyys -Saatu kiitosta

Palveluprosessit ovat kehittyvät ja tehokkaat

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Prosessien ajanmukaiset ja nopeat käsittelyt	-Henkilöstön joustava ja tehokas käyttö. -Henkilöstöllä käytössä ajanmukaiset ohjelmat ja uusien tekniikka.	- Kohtuullisen lyhyet käsitte-lyajat.	-Toteutunut hyvin

Hyvinvoivan henkilöstön kaupunki

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilöstö.	-Ammattitaidon kehittämisen, koulutukset, henkilöstön hyvinvointitapahtumat, etätyön hyödyntäminen.	-Palveluaitis ja motivoitunut henkilökunta	-Covid haitannut yhteisiä tapahtumia.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

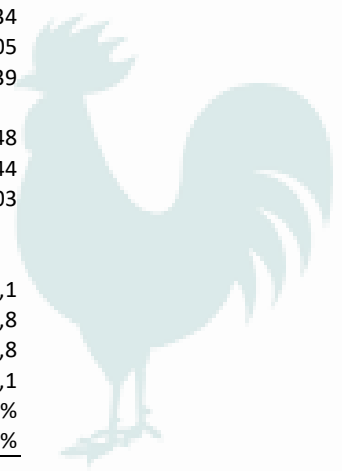
	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Myönnetyt rakennusluvat / vuosi	158	155	165
€ / myönnetyt rakennusluvat	590	660	618

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	93 177	103 300	0	103 300	101 896	-1 404
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	93 177	103 300	0	103 300	101 896	-1 404
Menot	-114 144	-124 700	0	-124 700	-114 713	9 987
KL menot	-5 051	-4 695	0	-4 695	-6 226	-1 531
Menot yht.	-119 195	-129 395	0	-129 395	-120 939	8 456
Toimintakate	-26 018	-26 095	0	-26 095	-19 044	7 051
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-26 018	-26 095	0	-26 095	-19 044	7 051
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-14,1	-15,3	0,0	-15,3	-14,3	1,0
Kokonaiskulut €/as	-14,1	-15,3	0,0	-15,3	-14,3	1,0
Toimintakate €/as	-3,1	-3,1	0,0	-3,1	-2,3	0,8
Tulos €/as	-3,1	-3,1	0,0	-3,1	-2,3	0,8
Verorahoitusosuus	21,8 %	20,2 %	0,0 %	20,2 %	15,7 %	-4,4 %
Osuus toim.kuluista	0,2 %	0,2 %	0,0 %	0,2 %	0,2 %	0,0 %

2.12. Käyttötalous yhteensä**2.12.1. Käyttötalous yhteensä****KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ (SUPPEA)**

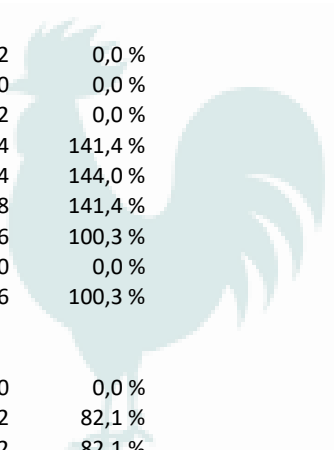
	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	19 500 448	19 286 486	0	19 286 486	21 313 267	2 026 781
KL tulot	2 326 622	2 006 053	0	2 006 053	2 795 858	789 805
Tulot yht.	21 827 070	21 292 539	0	21 292 539	24 109 125	2 816 586
Menot	-68 883 417	-71 227 207	-65 000	-71 292 207	-72 043 341	-751 134
KL menot	-2 326 622	-2 006 053	0	-2 006 053	-2 795 858	-789 805
Menot yht.	-71 210 039	-73 233 260	-65 000	-73 298 260	-74 839 199	-1 540 939
Toimintakate	-49 382 968	-51 940 721	-65 000	-52 005 721	-50 730 073	1 275 648
Poistot	-3 010 046	-2 900 783	0	-2 900 783	-3 329 327	-428 544
Netto	-52 393 014	-54 841 504	-65 000	-54 906 504	-54 059 401	847 103
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-8 405,3	-8 655,4	0,0	-8 663,1	-8 845,2	-182,1
Kokonaiskulut €/as	-8 760,6	-8 998,2	0,0	-9 005,9	-9 238,7	-232,8
Toimintakate €/as	-5 829,0	-6 138,8	0,0	-6 146,5	-5 995,8	150,8
Tulos €/as	-6 184,3	-6 481,7	0,0	-6 489,4	-6 389,2	100,1
Verorahoitusosuus	70,6 %	72,0 %	100,0 %	72,1 %	69,2 %	-2,9 %
Osuus toim.kuluista	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ (LAAJA)

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
VALTIOLLISET VAALIT							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot	-5 318	0	0	0	-3 789	-3 789	0,0 %
KL menot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot yht.	-5 318	0	0	0	-3 789	-3 789	0,0 %
Toimintakate	-5 318	0	0	0	-3 789	-3 789	0,0 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-5 318	0	0	0	-3 789	-3 789	0,0 %
KUNNALLISVAALIT							
Tulot	0	0	0	0	9 342	9 342	0,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	0	0	0	0	9 342	9 342	0,0 %
Menot	-1 230	-22 147	0	-22 147	-27 522	-5 375	124,3 %
KL menot	-61	-577	0	-577	-831	-254	144,0 %
Menot yht.	-1 291	-22 724	0	-22 724	-28 353	-5 629	124,8 %
Toimintakate	-1 291	-22 724	0	-22 724	-19 011	3 713	83,7 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-1 291	-22 724	0	-22 724	-19 011	3 713	83,7 %

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
EU-PARLAMENTTIVAALIT							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
KL menot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot yht.	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakate	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	0	0	0	0	0	0	0,0 %
KESKUSVAALILAUTAKUNTA YHTEENSÄ							
Tulot	0	0	0	0	9 342	9 342	0,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	0	0	0	0	9 342	9 342	0,0 %
Menot	-6 548	-22 147	0	-22 147	-31 311	-9 164	141,4 %
KL menot	-61	-577	0	-577	-831	-254	144,0 %
Menot yht.	-6 609	-22 724	0	-22 724	-32 142	-9 418	141,4 %
Toimintakate	-6 609	-22 724	0	-22 724	-22 800	-76	100,3 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-6 609	-22 724	0	-22 724	-22 800	-76	100,3 %
TILINTARKASTUS							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
KL tulot	21 080	24 678	0	24 678	20 266	-4 412	82,1 %
Tulot yht.	21 080	24 678	0	24 678	20 266	-4 412	82,1 %
Menot	-21 080	-30 500	0	-30 500	-20 266	10 234	66,4 %
KL menot	-267	-282	0	-282	-289	-7	102,3 %
Menot yht.	-21 347	-30 782	0	-30 782	-20 555	10 227	66,8 %
Toimintakate	-267	-6 104	0	-6 104	-289	5 815	4,7 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-267	-6 104	0	-6 104	-289	5 815	4,7 %
TARKASTUSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
KL tulot	21 080	24 678	0	24 678	20 266	-4 412	82,1 %
Tulot yht.	21 080	24 678	0	24 678	20 266	-4 412	82,1 %
Menot	-21 080	-30 500	0	-30 500	-20 266	10 234	66,4 %
KL menot	-267	-282	0	-282	-289	-7	102,3 %
Menot yht.	-21 347	-30 782	0	-30 782	-20 555	10 227	66,8 %
Toimintakate	-267	-6 104	0	-6 104	-289	5 815	4,7 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-267	-6 104	0	-6 104	-289	5 815	4,7 %
RUOKAH.PALV./VARPP.K.KEITTIÖ							
Tulot	1 165 507	1 132 650	0	1 132 650	1 151 343	18 693	101,7 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	1 165 507	1 132 650	0	1 132 650	1 151 343	18 693	101,7 %
Menot	-1 254 299	-1 430 655	0	-1 430 655	-1 363 349	67 306	95,3 %
KL menot	-25 664	-27 213	0	-27 213	-35 906	-8 693	131,9 %
Menot yht.	-1 279 963	-1 457 868	0	-1 457 868	-1 399 256	58 612	96,0 %
Toimintakate	-114 456	-325 218	0	-325 218	-247 913	77 305	76,2 %
Poistot	-20 580	-16 827	0	-16 827	-16 827	0	100,0 %
Netto	-135 036	-342 045	0	-342 045	-264 740	77 305	77,4 %

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
RUOKAH.PALV./KAUK.K.KEITTIÖ							
Tulot	834 013	796 100	0	796 100	778 828	-17 272	97,8 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	834 013	796 100	0	796 100	778 828	-17 272	97,8 %
Menot	-876 933	-930 194	0	-930 194	-895 260	34 934	96,2 %
KL menot	-16 915	-18 447	0	-18 447	-23 199	-4 752	125,8 %
Menot yht.	-893 848	-948 641	0	-948 641	-918 459	30 182	96,8 %
Toimintakate	-59 836	-152 541	0	-152 541	-139 630	12 911	91,5 %
Poistot	-129	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-59 965	-152 541	0	-152 541	-139 630	12 911	91,5 %
TIETOHALLINTOPALVELUT							
Tulot	3 840	1 920	0	1 920	0	-1 920	0,0 %
KL tulot	359 398	337 073	0	337 073	436 819	99 746	129,6 %
Tulot yht.	363 238	338 993	0	338 993	436 819	97 826	128,9 %
Menot	-359 418	-431 120	0	-431 120	-436 781	-5 661	101,3 %
KL menot	-4 920	-4 069	0	-4 069	-8 114	-4 045	199,4 %
Menot yht.	-364 338	-435 189	0	-435 189	-444 896	-9 707	102,2 %
Toimintakate	-1 100	-96 196	0	-96 196	-8 076	88 120	8,4 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-1 100	-96 196	0	-96 196	-8 076	88 120	8,4 %
HALLINTOPALVELUT							
Tulot	5 789 425	5 744 285	0	5 744 285	5 569 408	-174 877	97,0 %
KL tulot	520 061	544 496	0	544 496	672 440	127 944	123,5 %
Tulot yht.	6 309 486	6 288 781	0	6 288 781	6 241 847	-46 934	99,3 %
Menot	-2 470 960	-2 342 646	-65 000	-2 407 646	-2 483 935	-76 289	103,2 %
KL menot	-52 372	-53 249	0	-53 249	-60 068	-6 819	112,8 %
Menot yht.	-2 523 332	-2 395 895	-65 000	-2 460 895	-2 544 003	-83 108	103,4 %
Toimintakate	3 786 154	3 892 886	-65 000	3 827 886	3 697 844	-130 042	96,6 %
Poistot	-6 468	-26 468	0	-26 468	-28 772	-2 304	108,7 %
Netto	3 779 686	3 866 418	-65 000	3 801 418	3 669 072	-132 346	96,5 %
SISÄINEN PALVELUTOIMINTA							
Tulot	221 831	185 530	0	185 530	235 113	49 583	126,7 %
KL tulot	41 250	38 180	0	38 180	225 462	187 282	590,5 %
Tulot yht.	263 082	223 710	0	223 710	460 575	236 865	205,9 %
Menot	-617 553	-729 899	0	-729 899	-636 452	93 447	87,2 %
KL menot	-3 776	-3 532	0	-3 532	-7 454	-3 922	211,0 %
Menot yht.	-621 329	-733 431	0	-733 431	-643 906	89 525	87,8 %
Toimintakate	-358 247	-509 721	0	-509 721	-183 331	326 390	36,0 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-358 247	-509 721	0	-509 721	-183 331	326 390	36,0 %
TALOUSPALVELUT							
Tulot	797	2 500	0	2 500	270	-2 230	10,8 %
KL tulot	291 988	231 793	0	231 793	298 831	67 038	128,9 %
Tulot yht.	292 784	234 293	0	234 293	299 101	64 808	127,7 %
Menot	-592 313	-623 746	0	-623 746	-602 425	21 321	96,6 %
KL menot	-10 565	-12 630	0	-12 630	-17 026	-4 396	134,8 %
Menot yht.	-602 878	-636 376	0	-636 376	-619 450	16 926	97,3 %
Toimintakate	-310 093	-402 083	0	-402 083	-320 350	81 733	79,7 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-310 093	-402 083	0	-402 083	-320 350	81 733	79,7 %

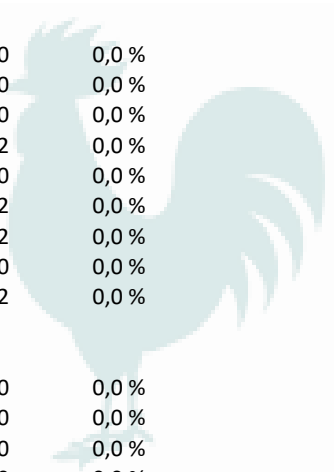
	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
ELINKEINOTOIMI							
Tulot	241 436	126 250	0	126 250	111 637	-14 614	88,4 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	241 436	126 250	0	126 250	111 637	-14 614	88,4 %
Menot	-514 015	-398 657	0	-398 657	-370 598	28 059	93,0 %
KL menot	-4 529	-4 366	0	-4 366	-4 920	-554	112,7 %
Menot yht.	-518 545	-403 023	0	-403 023	-375 518	27 505	93,2 %
Toimintakate	-277 108	-276 773	0	-276 773	-263 882	12 891	95,3 %
Poistot	-1 589	-1 589	0	-1 589	-1 589	0	100,0 %
Netto	-278 697	-278 362	0	-278 362	-265 471	12 891	95,4 %
KAAVOITUS							
Tulot	843	2 000	0	2 000	7 263	5 263	363,2 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	843	2 000	0	2 000	7 263	5 263	363,2 %
Menot	-112 181	-171 741	0	-171 741	-97 609	74 132	56,8 %
KL menot	-4 168	-3 754	0	-3 754	-3 865	-111	103,0 %
Menot yht.	-116 349	-175 495	0	-175 495	-101 474	74 021	57,8 %
Toimintakate	-115 506	-173 495	0	-173 495	-94 211	79 284	54,3 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-115 506	-173 495	0	-173 495	-94 211	79 284	54,3 %
ASUMINEN							
Tulot	233 432	117 540	0	117 540	146 256	28 716	124,4 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	233 432	117 540	0	117 540	146 256	28 716	124,4 %
Menot	-148 168	-160 830	0	-160 830	-151 374	9 456	94,1 %
KL menot	-3 318	-2 531	0	-2 531	-1 993	538	78,8 %
Menot yht.	-151 486	-163 361	0	-163 361	-153 368	9 993	93,9 %
Toimintakate	81 946	-45 821	0	-45 821	-7 112	38 709	15,5 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	81 946	-45 821	0	-45 821	-7 112	38 709	15,5 %
MAASEUTUTOIMI							
Tulot	17 666	12 500	0	12 500	19 618	7 118	156,9 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	17 666	12 500	0	12 500	19 618	7 118	156,9 %
Menot	-112 083	-124 875	0	-124 875	-103 863	21 012	83,2 %
KL menot	-1 333	-1 160	0	-1 160	-865	295	74,6 %
Menot yht.	-113 415	-126 035	0	-126 035	-104 728	21 307	83,1 %
Toimintakate	-95 750	-113 535	0	-113 535	-85 111	28 424	75,0 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-95 750	-113 535	0	-113 535	-85 111	28 424	75,0 %
KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ							
Tulot	8 508 790	8 121 275	0	8 121 275	8 019 735	-101 540	98,7 %
KL tulot	1 212 697	1 151 542	0	1 151 542	1 633 552	482 010	141,9 %
Tulot yht.	9 721 487	9 272 817	0	9 272 817	9 653 287	380 470	104,1 %
Menot	-7 057 923	-7 344 363	-65 000	-7 409 363	-7 141 647	267 716	96,4 %
KL menot	-127 560	-130 951	0	-130 951	-163 411	-32 460	124,8 %
Menot yht.	-7 185 483	-7 475 314	-65 000	-7 540 314	-7 305 059	235 255	96,9 %
Toimintakate	2 536 004	1 797 503	-65 000	1 732 503	2 348 228	615 725	135,5 %
Poistot	-28 766	-44 884	0	-44 884	-47 187	-2 303	105,1 %
Netto	2 507 238	1 752 619	-65 000	1 687 619	2 301 041	613 422	136,3 %

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
SIVISTYSTOIMEN HALLINTO							
Tulot	9 944	0	0	0	5 842	5 842	0,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	9 944	0	0	0	5 842	5 842	0,0 %
Menot	-233 233	-261 428	0	-261 428	-229 687	31 741	87,9 %
KL menot	-10 545	-10 356	0	-10 356	-12 777	-2 421	123,4 %
Menot yht.	-243 778	-271 784	0	-271 784	-242 464	29 320	89,2 %
Toimintakate	-233 834	-271 784	0	-271 784	-236 621	35 163	87,1 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-233 834	-271 784	0	-271 784	-236 621	35 163	87,1 %
VARHAISKASVATUS							
Tulot	480 914	569 780	0	569 780	628 285	58 505	110,3 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	480 914	569 780	0	569 780	628 285	58 505	110,3 %
Menot	-4 795 532	-4 934 530	0	-4 934 530	-4 851 177	83 353	98,3 %
KL menot	-220 209	-199 157	0	-199 157	-309 348	-110 191	155,3 %
Menot yht.	-5 015 741	-5 133 687	0	-5 133 687	-5 160 525	-26 838	100,5 %
Toimintakate	-4 534 827	-4 563 907	0	-4 563 907	-4 532 240	31 668	99,3 %
Poistot	-43 242	-36 219	0	-36 219	-117 315	-81 096	323,9 %
Netto	-4 578 069	-4 600 126	0	-4 600 126	-4 649 555	-49 429	101,1 %
PERUSOPETUS							
Tulot	777 155	805 855	0	805 855	821 622	15 767	102,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	777 155	805 855	0	805 855	821 622	15 767	102,0 %
Menot	-10 484 837	-10 843 757	0	-10 843 757	-11 322 987	-479 230	104,4 %
KL menot	-653 539	-556 115	0	-556 115	-763 963	-207 848	137,4 %
Menot yht.	-11 138 376	-11 399 872	0	-11 399 872	-12 086 950	-687 078	106,0 %
Toimintakate	-10 361 222	-10 594 017	0	-10 594 017	-11 265 327	-671 310	106,3 %
Poistot	-16 407	-13 665	0	-13 665	-20 138	-6 473	147,4 %
Netto	-10 377 629	-10 607 682	0	-10 607 682	-11 285 465	-677 783	106,4 %
LUKIO-OPETUS							
Tulot	11 859	28 000	0	28 000	19 717	-8 283	70,4 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	11 859	28 000	0	28 000	19 717	-8 283	70,4 %
Menot	-1 195 033	-1 241 767	0	-1 241 767	-1 215 944	25 823	97,9 %
KL menot	-91 556	-74 344	0	-74 344	-103 524	-29 180	139,2 %
Menot yht.	-1 286 589	-1 316 111	0	-1 316 111	-1 319 468	-3 357	100,3 %
Toimintakate	-1 274 729	-1 288 111	0	-1 288 111	-1 299 751	-11 640	100,9 %
Poistot	-7 132	-7 132	0	-7 132	-7 132	0	100,0 %
Netto	-1 281 861	-1 295 243	0	-1 295 243	-1 306 883	-11 640	100,9 %
TOISEN AST. AMMATILLINEN KOUL.							
Tulot	149	500	0	500	1 081	581	216,3 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	149	500	0	500	1 081	581	216,3 %
Menot	-55	-21 225	0	-21 225	0	21 225	0,0 %
KL menot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot yht.	-55	-21 225	0	-21 225	0	21 225	0,0 %
Toimintakate	94	-20 725	0	-20 725	1 081	21 806	-5,2 %
Poistot	-584	-584	0	-584	-584	0	100,1 %
Netto	-491	-21 309	0	-21 309	497	21 806	-2,3 %

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
KIRJASTOTOIMI							
Tulot	19 894	21 600	0	21 600	26 298	4 698	121,7 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	19 894	21 600	0	21 600	26 298	4 698	121,7 %
Menot	-568 737	-580 024	0	-580 024	-576 827	3 197	99,4 %
KL menot	-43 096	-24 288	0	-24 288	-39 037	-14 749	160,7 %
Menot yht.	-611 833	-604 312	0	-604 312	-615 864	-11 552	101,9 %
Toimintakate	-591 939	-582 712	0	-582 712	-589 566	-6 854	101,2 %
Poistot	-1 284	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-593 223	-582 712	0	-582 712	-589 566	-6 854	101,2 %
KULTTUURITOIMI							
Tulot	25 247	22 600	0	22 600	4 611	-17 989	20,4 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	25 247	22 600	0	22 600	4 611	-17 989	20,4 %
Menot	-330 419	-341 283	0	-341 283	-341 291	-8	100,0 %
KL menot	-8 022	-7 203	0	-7 203	-9 341	-2 138	129,7 %
Menot yht.	-338 440	-348 486	0	-348 486	-350 632	-2 146	100,6 %
Toimintakate	-313 193	-325 886	0	-325 886	-346 021	-20 135	106,2 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-313 193	-325 886	0	-325 886	-346 021	-20 135	106,2 %
NUORISOTOIMI							
Tulot	48 682	56 800	0	56 800	108 470	51 670	191,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	48 682	56 800	0	56 800	108 470	51 670	191,0 %
Menot	-211 978	-300 967	0	-300 967	-307 511	-6 544	102,2 %
KL menot	-7 478	-6 965	0	-6 965	-13 235	-6 270	190,0 %
Menot yht.	-219 457	-307 932	0	-307 932	-320 747	-12 815	104,2 %
Toimintakate	-170 775	-251 132	0	-251 132	-212 277	38 855	84,5 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-170 775	-251 132	0	-251 132	-212 277	38 855	84,5 %
LIIKUNTATOIMI							
Tulot	90 971	126 600	0	126 600	66 727	-59 873	52,7 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	90 971	126 600	0	126 600	66 727	-59 873	52,7 %
Menot	-1 567 366	-1 576 920	0	-1 576 920	-1 565 995	10 925	99,3 %
KL menot	-163 603	-125 978	0	-125 978	-161 189	-35 211	128,0 %
Menot yht.	-1 730 969	-1 702 898	0	-1 702 898	-1 727 184	-24 286	101,4 %
Toimintakate	-1 639 998	-1 576 298	0	-1 576 298	-1 660 456	-84 158	105,3 %
Poistot	-85 868	-92 002	0	-92 002	-120 413	-28 411	130,9 %
Netto	-1 725 867	-1 668 300	0	-1 668 300	-1 780 869	-112 569	106,7 %
SIVISTYSVALIOKUNTA YHTEENSÄ							
Tulot	1 464 815	1 631 735	0	1 631 735	1 682 655	50 920	103,1 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	1 464 815	1 631 735	0	1 631 735	1 682 655	50 920	103,1 %
Menot	-19 387 190	-20 101 901	0	-20 101 901	-20 411 418	-309 517	101,5 %
KL menot	-1 198 048	-1 004 406	0	-1 004 406	-1 412 414	-408 008	140,6 %
Menot yht.	-20 585 238	-21 106 307	0	-21 106 307	-21 823 833	-717 526	103,4 %
Toimintakate	-19 120 423	-19 474 572	0	-19 474 572	-20 141 177	-666 605	103,4 %
Poistot	-154 517	-149 602	0	-149 602	-265 582	-115 980	177,5 %
Netto	-19 274 940	-19 624 174	0	-19 624 174	-20 406 760	-782 586	104,0 %

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
VAKKA-SUOMEN KANSALAIPOISTO							
Tulot	586 929	706 215	0	706 215	501 346	-204 869	71,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	586 929	706 215	0	706 215	501 346	-204 869	71,0 %
Menot	-1 311 341	-1 441 212	0	-1 441 212	-1 173 482	267 730	81,4 %
KL menot	-44 261	-41 715	0	-41 715	-45 968	-4 253	110,2 %
Menot yht.	-1 355 601	-1 482 927	0	-1 482 927	-1 219 450	263 477	82,2 %
Toimintakate	-768 672	-776 712	0	-776 712	-718 104	58 608	92,5 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-768 672	-776 712	0	-776 712	-718 104	58 608	92,5 %
V-S KANS.OPISTON JOHTOKUNTA							
Tulot	586 929	706 215	0	706 215	501 346	-204 869	71,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	586 929	706 215	0	706 215	501 346	-204 869	71,0 %
Menot	-1 311 341	-1 441 212	0	-1 441 212	-1 173 482	267 730	81,4 %
KL menot	-44 261	-41 715	0	-41 715	-45 968	-4 253	110,2 %
Menot yht.	-1 355 601	-1 482 927	0	-1 482 927	-1 219 450	263 477	82,2 %
Toimintakate	-768 672	-776 712	0	-776 712	-718 104	58 608	92,5 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-768 672	-776 712	0	-776 712	-718 104	58 608	92,5 %
VAKKA-SUOMEN MUSIIKKIOPISTO							
Tulot	520 749	408 400	0	408 400	455 759	47 359	111,6 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	520 749	408 400	0	408 400	455 759	47 359	111,6 %
Menot	-1 272 885	-1 194 541	0	-1 194 541	-1 190 195	4 346	99,6 %
KL menot	-33 212	-26 067	0	-26 067	-54 886	-28 819	210,6 %
Menot yht.	-1 306 097	-1 220 608	0	-1 220 608	-1 245 081	-24 473	102,0 %
Toimintakate	-785 348	-812 208	0	-812 208	-789 322	22 886	97,2 %
Poistot	-3 602	0	0	0	-2 843	-2 843	0,0 %
Netto	-788 950	-812 208	0	-812 208	-792 166	20 042	97,5 %
V-S MUS.OP. JOHTOKUNTA							
Tulot	520 749	408 400	0	408 400	455 759	47 359	111,6 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	520 749	408 400	0	408 400	455 759	47 359	111,6 %
Menot	-1 272 885	-1 194 541	0	-1 194 541	-1 190 195	4 346	99,6 %
KL menot	-33 212	-26 067	0	-26 067	-54 886	-28 819	210,6 %
Menot yht.	-1 306 097	-1 220 608	0	-1 220 608	-1 245 081	-24 473	102,0 %
Toimintakate	-785 348	-812 208	0	-812 208	-789 322	22 886	97,2 %
Poistot	-3 602	0	0	0	-2 843	-2 843	0,0 %
Netto	-788 950	-812 208	0	-812 208	-792 166	20 042	97,5 %
SOS. HALLINTO							
Tulot	145 145	12 250	0	12 250	17 316	5 066	141,4 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	145 145	12 250	0	12 250	17 316	5 066	141,4 %
Menot	-805 847	-1 089 173	0	-1 089 173	-1 122 487	-33 314	103,1 %
KL menot	-27 683	-27 898	0	-27 898	-50 804	-22 906	182,1 %
Menot yht.	-833 530	-1 117 071	0	-1 117 071	-1 173 291	-56 220	105,0 %
Toimintakate	-688 385	-1 104 821	0	-1 104 821	-1 155 976	-51 155	104,6 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-688 385	-1 104 821	0	-1 104 821	-1 155 976	-51 155	104,6 %

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
PERHEPALVELUT							
Tulot	-8 032	-3 500	0	-3 500	126 937	130 437	-
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	-8 032	-3 500	0	-3 500	126 937	130 437	-
Menot	-1 361 581	-1 534 217	0	-1 534 217	-1 662 927	-128 710	108,4 %
KL menot	-28 565	-28 832	0	-28 832	-16 242	12 590	56,3 %
Menot yht.	-1 390 147	-1 563 049	0	-1 563 049	-1 679 169	-116 120	107,4 %
Toimintakate	-1 398 179	-1 566 549	0	-1 566 549	-1 552 232	14 317	99,1 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-1 398 179	-1 566 549	0	-1 566 549	-1 552 232	14 317	99,1 %
VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot	0	0	0	0	-12	-12	0,0 %
KL menot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot yht.	0	0	0	0	-12	-12	0,0 %
Toimintakate	0	0	0	0	-12	-12	0,0 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	0	0	0	0	-12	-12	0,0 %
ERITYISPALVELUT							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot	0	0	0	0	-30	-30	0,0 %
KL menot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot yht.	0	0	0	0	-30	-30	0,0 %
Toimintakate	0	0	0	0	-30	-30	0,0 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	0	0	0	0	-30	-30	0,0 %
TOIMEENTULOTURVA							
Tulot	12 875	18 200	0	18 200	17 547	-653	96,4 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	12 875	18 200	0	18 200	17 547	-653	96,4 %
Menot	-254 046	-180 320	0	-180 320	-342 379	-162 059	189,9 %
KL menot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot yht.	-254 046	-180 320	0	-180 320	-342 379	-162 059	189,9 %
Toimintakate	-241 172	-162 120	0	-162 120	-324 833	-162 713	200,4 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-241 172	-162 120	0	-162 120	-324 833	-162 713	200,4 %
PERUSTERVEYDENHUOLTO							
Tulot	846 726	831 421	0	831 421	2 629 486	1 798 065	316,3 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	846 726	831 421	0	831 421	2 629 486	1 798 065	316,3 %
Menot	-7 096 562	-7 061 355	0	-7 061 355	-8 200 435	-1 139 080	116,1 %
KL menot	-270 183	-221 569	0	-221 569	-330 065	-108 496	149,0 %
Menot yht.	-7 366 745	-7 282 924	0	-7 282 924	-8 530 500	-1 247 576	117,1 %
Toimintakate	-6 520 018	-6 451 503	0	-6 451 503	-5 901 014	550 489	91,5 %
Poistot	-44 580	-94 543	0	-94 543	-2 043	92 500	2,2 %
Netto	-6 564 598	-6 546 046	0	-6 546 046	-5 903 057	642 989	90,2 %

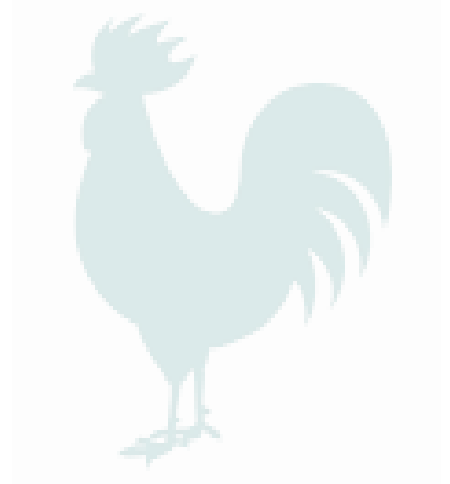
	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
ERIKOISSAIRAANHOITO							
Tulot	0	0	0	0	80 432	80 432	0,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	0	0	0	0	80 432	80 432	0,0 %
Menot	-9 537 541	-10 562 268	0	-10 562 268	-9 979 673	582 595	94,5 %
KL menot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Menot yht.	-9 537 541	-10 562 268	0	-10 562 268	-9 979 673	582 595	94,5 %
Toimintakate	-9 537 541	-10 562 268	0	-10 562 268	-9 899 241	663 027	93,7 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-9 537 541	-10 562 268	0	-10 562 268	-9 899 241	663 027	93,7 %
VAMMAISPALVELU							
Tulot	536 343	465 510	0	465 510	809 349	343 839	173,9 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	536 343	465 510	0	465 510	809 349	343 839	173,9 %
Menot	-4 037 785	-3 700 872	0	-3 700 872	-4 393 123	-692 251	118,7 %
KL menot	-57 485	-50 619	0	-50 619	-69 358	-18 739	137,0 %
Menot yht.	-4 095 270	-3 751 491	0	-3 751 491	-4 462 481	-710 990	119,0 %
Toimintakate	-3 558 927	-3 285 981	0	-3 285 981	-3 653 132	-367 151	111,2 %
Poistot	-6 018	-6 018	0	-6 018	0	6 018	0,0 %
Netto	-3 564 945	-3 291 999	0	-3 291 999	-3 653 132	-361 133	111,0 %
IÄKKÄIDEN PALVELUT							
Tulot	1 529 237	1 363 940	0	1 363 940	1 527 241	163 301	112,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	1 529 237	1 363 940	0	1 363 940	1 527 241	163 301	112,0 %
Menot	-9 055 952	-9 352 333	0	-9 352 333	-8 879 149	473 184	94,9 %
KL menot	-399 827	-332 961	0	-332 961	-474 168	-141 207	142,4 %
Menot yht.	-9 455 780	-9 685 294	0	-9 685 294	-9 353 317	331 977	96,6 %
Toimintakate	-7 926 543	-8 321 354	0	-8 321 354	-7 826 076	495 278	94,0 %
Poistot	-10 723	-589	0	-589	-201	388	34,1 %
Netto	-7 937 265	-8 321 943	0	-8 321 943	-7 826 277	495 666	94,0 %
SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA YHTEENSÄ							
Tulot	3 062 294	2 687 821	0	2 687 821	5 208 307	2 520 486	193,8 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	3 062 294	2 687 821	0	2 687 821	5 208 307	2 520 486	193,8 %
Menot	-32 149 315	-33 480 538	0	-33 480 538	-34 580 214	-1 099 676	103,3 %
KL menot	-783 744	-661 879	0	-661 879	-940 638	-278 759	142,1 %
Menot yht.	-32 933 059	-34 142 417	0	-34 142 417	-35 520 852	-1 378 435	104,0 %
Toimintakate	-29 870 765	-31 454 596	0	-31 454 596	-30 312 545	1 142 051	96,4 %
Poistot	-61 320	-101 150	0	-101 150	-2 244	98 906	2,2 %
Netto	-29 932 085	-31 555 746	0	-31 555 746	-30 314 789	1 240 957	96,1 %
TEKNINEN HALLINTO							
Tulot	373 660	287 000	0	287 000	207 797	-79 203	72,4 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	373 660	287 000	0	287 000	207 797	-79 203	72,4 %
Menot	-456 411	-282 248	0	-282 248	-196 949	85 299	69,8 %
KL menot	-13 332	-12 047	0	-12 047	-9 283	2 764	77,1 %
Menot yht.	-469 743	-294 295	0	-294 295	-206 232	88 063	70,1 %
Toimintakate	-96 083	-7 295	0	-7 295	1 565	8 860	-21,5 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-96 083	-7 295	0	-7 295	1 565	8 860	-21,5 %

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
LIIK.VÄYLÄT JA ALUEET							
Tulot	25 812	13 372	0	13 372	24 045	10 673	179,8 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	25 812	13 372	0	13 372	24 045	10 673	179,8 %
Menot	-574 090	-625 023	0	-625 023	-613 210	11 813	98,1 %
KL menot	-8 207	-8 679	0	-8 679	-11 577	-2 898	133,4 %
Menot yht.	-582 297	-633 702	0	-633 702	-624 787	8 915	98,6 %
Toimintakate	-556 485	-620 330	0	-620 330	-600 742	19 588	96,8 %
Poistot	-610 374	-610 615	0	-610 615	-648 184	-37 569	106,2 %
Netto	-1 166 859	-1 230 945	0	-1 230 945	-1 248 926	-17 981	101,5 %
JÄTEHUOLTO							
Tulot	63 347	70 000	0	70 000	83 393	13 393	119,1 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	63 347	70 000	0	70 000	83 393	13 393	119,1 %
Menot	-46 671	-59 800	0	-59 800	-40 021	19 779	66,9 %
KL menot	-7	0	0	0	-7	-7	0,0 %
Menot yht.	-46 678	-59 800	0	-59 800	-40 028	19 772	66,9 %
Toimintakate	16 669	10 200	0	10 200	43 364	33 164	425,1 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	16 669	10 200	0	10 200	43 364	33 164	425,1 %
KIINTEISTÖT							
Tulot	2 871 664	3 341 268	0	3 341 268	3 077 121	-264 147	92,1 %
KL tulot	1 092 845	829 833	0	829 833	1 142 041	312 208	137,6 %
Tulot yht.	3 964 509	4 171 101	0	4 171 101	4 219 162	48 061	101,2 %
Menot	-3 968 239	-4 142 347	0	-4 142 347	-4 096 541	45 806	98,9 %
KL menot	-84 684	-86 071	0	-86 071	-118 898	-32 827	138,1 %
Menot yht.	-4 052 922	-4 228 418	0	-4 228 418	-4 215 439	12 979	99,7 %
Toimintakate	-88 414	-57 317	0	-57 317	3 723	61 040	-6,5 %
Poistot	-1 647 314	-1 548 529	0	-1 548 529	-1 840 830	-292 301	118,9 %
Netto	-1 735 728	-1 605 846	0	-1 605 846	-1 837 108	-231 262	114,4 %
VESIHUOLTOLAITOS							
Tulot	1 890 209	1 822 600	0	1 822 600	1 881 558	58 958	103,2 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	1 890 209	1 822 600	0	1 822 600	1 881 558	58 958	103,2 %
Menot	-1 501 231	-1 291 454	0	-1 291 454	-1 431 596	-140 142	110,9 %
KL menot	-13 963	-17 414	0	-17 414	-19 037	-1 623	109,3 %
Menot yht.	-1 515 195	-1 308 868	0	-1 308 868	-1 450 633	-141 765	110,8 %
Toimintakate	375 014	513 732	0	513 732	430 926	-82 806	83,9 %
Poistot	-500 507	-444 018	0	-444 018	-512 663	-68 645	115,5 %
Netto	-125 493	69 714	0	69 714	-81 737	-151 451	-117,2 %
MITTAUSPALVELU							
Tulot	12 105	15 900	0	15 900	12 744	-3 156	80,1 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	12 105	15 900	0	15 900	12 744	-3 156	80,1 %
Menot	-105 989	-103 774	0	-103 774	-73 100	30 674	70,4 %
KL menot	-5 659	-3 626	0	-3 626	-3 509	117	96,8 %
Menot yht.	-111 648	-107 400	0	-107 400	-76 609	30 791	71,3 %
Toimintakate	-99 543	-91 500	0	-91 500	-63 865	27 635	69,8 %
Poistot	-1 660	0	0	0	-9 794	-9 794	0,0 %
Netto	-101 203	-91 500	0	-91 500	-73 659	17 841	80,5 %

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
PALO, PELASTUS JA SUOJELU							
Tulot	0	35 000	0	35 000	0	-35 000	0,0 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	0	35 000	0	35 000	0	-35 000	0,0 %
Menot	-765 834	-813 406	0	-813 406	-772 441	40 965	95,0 %
KL menot	-3 237	-3 717	0	-3 717	-2 787	930	75,0 %
Menot yht.	-769 071	-817 123	0	-817 123	-775 228	41 895	94,9 %
Toimintakate	-769 071	-782 123	0	-782 123	-775 228	6 895	99,1 %
Poistot	-1 985	-1 985	0	-1 985	0	1 985	0,0 %
Netto	-771 056	-784 108	0	-784 108	-775 228	8 880	98,9 %
TEKNINEN VALIOKUNTA YHTEENSÄ							
Tulot	5 236 797	5 585 140	0	5 585 140	5 286 658	-298 482	94,7 %
KL tulot	1 092 845	829 833	0	829 833	1 142 041	312 208	137,6 %
Tulot yht.	6 329 641	6 414 973	0	6 414 973	6 428 698	13 725	100,2 %
Menot	-7 418 465	-7 318 052	0	-7 318 052	-7 223 859	94 193	98,7 %
KL menot	-129 089	-131 554	0	-131 554	-165 097	-33 543	125,5 %
Menot yht.	-7 547 554	-7 449 606	0	-7 449 606	-7 388 956	60 650	99,2 %
Toimintakate	-1 217 912	-1 034 633	0	-1 034 633	-960 257	74 376	92,8 %
Poistot	-2 761 840	-2 605 147	0	-2 605 147	-3 011 471	-406 324	115,6 %
Netto	-3 979 753	-3 639 780	0	-3 639 780	-3 971 728	-331 948	109,1 %
YMPÄRISTÖNSUOJELU							
Tulot	26 896	42 600	0	42 600	47 481	4 881	111,5 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	26 896	42 600	0	42 600	47 481	4 881	111,5 %
Menot	-139 265	-169 253	0	-169 253	-156 359	12 894	92,4 %
KL menot	-4 754	-3 927	0	-3 927	-6 099	-2 172	155,3 %
Menot yht.	-144 018	-173 180	0	-173 180	-162 457	10 723	93,8 %
Toimintakate	-117 122	-130 580	0	-130 580	-114 977	15 603	88,1 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-117 122	-130 580	0	-130 580	-114 977	15 603	88,1 %
RAKENNUSVALVONTA							
Tulot	93 177	103 300	0	103 300	101 896	-1 404	98,6 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	93 177	103 300	0	103 300	101 896	-1 404	98,6 %
Menot	-114 144	-124 700	0	-124 700	-114 713	9 987	92,0 %
KL menot	-5 051	-4 695	0	-4 695	-6 226	-1 531	132,6 %
Menot yht.	-119 195	-129 395	0	-129 395	-120 939	8 456	93,5 %
Toimintakate	-26 018	-26 095	0	-26 095	-19 044	7 051	73,0 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-26 018	-26 095	0	-26 095	-19 044	7 051	73,0 %
LUPALAUTAKUNTA YHTEENSÄ							
Tulot	120 074	145 900	0	145 900	149 376	3 476	102,4 %
KL tulot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulot yht.	120 074	145 900	0	145 900	149 376	3 476	102,4 %
Menot	-253 409	-293 953	0	-293 953	-271 072	22 881	92,2 %
KL menot	-9 804	-8 622	0	-8 622	-12 325	-3 703	142,9 %
Menot yht.	-263 213	-302 575	0	-302 575	-283 397	19 178	93,7 %
Toimintakate	-143 139	-156 675	0	-156 675	-134 021	22 654	85,5 %
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Netto	-143 139	-156 675	0	-156 675	-134 021	22 654	85,5 %

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
KOKO KAUPUNKI YHTEENSÄ							
Tulot	19 500 448	19 286 486	0	19 286 486	21 313 267	2 026 781	110,5 %
KL tulot	2 326 622	2 006 053	0	2 006 053	2 795 858	789 805	139,4 %
Tulot yht.	21 827 070	21 292 539	0	21 292 539	24 109 125	2 816 586	113,2 %
Menot	-68 883 417	-71 227 207	-65 000	-71 292 207	-72 043 341	-751 134	101,1 %
KL menot	-2 326 622	-2 006 053	0	-2 006 053	-2 795 858	-789 805	139,4 %
Menot yht.	-71 210 039	-73 233 260	-65 000	-73 298 260	-74 839 199	-1 540 939	102,1 %
Toimintakate	-49 382 968	-51 940 721	-65 000	-52 005 721	-50 730 073	1 275 648	97,5 %
Poistot	-3 010 046	-2 900 783	0	-2 900 783	-3 329 327	-428 544	114,8 %
Netto	-52 393 014	-54 841 504	-65 000	-54 906 504	-54 059 401	847 103	98,5 %

2.13. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	3 597 304	0	3 597 304	3 786 606	189 302
Maksutuotot	3 075 839	0	3 075 839	3 243 209	167 370
Tuet ja avustukset	804 995	0	804 995	2 562 441	1 757 446
Muut toimintatuotot	1 223 820	0	1 223 820	1 485 575	261 755
TOIMINTATUOTOT YHT.	8 701 958	0	8 701 958	11 077 831	2 375 873
VALM. OMAAN KÄYTT.	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-24 121 725	0	-24 121 725	-24 044 004	77 721
Eläkekulut	-5 202 955	0	-5 202 955	-5 436 761	-233 806
Muut henkilösivukulut	-975 777	0	-975 777	-1 005 887	-30 110
Henkilöstökulut yht.	-30 300 457	0	-30 300 457	-30 486 652	-186 195
Palvelujen ostot	-24 013 977	-65 000	-24 078 977	-24 435 635	-356 658
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-3 652 330	0	-3 652 330	-3 761 741	-109 411
Avustukset	-1 386 650	0	-1 386 650	-1 486 622	-99 972
Muut toimintakulut	-1 289 265	0	-1 289 265	-1 512 380	-223 115
TOIMINTAKULUT YHT.	-60 642 679	-65 000	-60 707 679	-61 683 029	-975 350
TOIMINTAKATE	-51 940 721	-65 000	-52 005 721	-50 605 198	1 400 523
Verotulot	31 174 400	0	31 174 400	31 900 532	726 132
Valtionosuudet	23 257 636	0	23 257 636	23 606 510	348 874
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	259 500	0	259 500	142 736	-116 764
Korkokulut	-55 000	0	-55 000	-12 401	42 599
Muut rahoituskulut	-182 120	0	-182 120	-101 706	80 414
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	22 380	0	22 380	28 628	6 248
Kertaluonteiset poistot	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	2 513 695	-65 000	2 448 695	4 930 472	2 481 777
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-2 900 783	0	-2 900 783	-3 329 327	-428 544
Arvonalentumiset	0	0	0	-198 877	-198 877
Poistot ja arvonal. yht.	-2 900 783	0	-2 900 783	-3 528 205	-627 422
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-387 088	-65 000	-452 088	1 402 268	1 854 356
Poistoeron muutos	121 062	0	121 062	104 911	-16 151
Varausten muutos	0	0	0	27 720	27 720
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-266 026	-65 000	-331 026	1 534 898	1 865 924

VEROTULOJEN ERITTELY

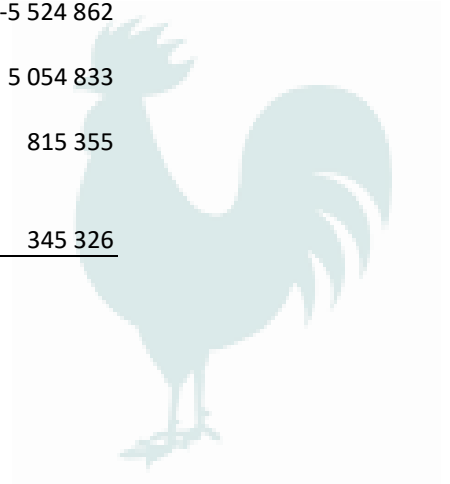
	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
Kunnallisvero	27 007 332	26 616 000	0	26 616 000	26 699 065	83 065
Osuus yhteisöveroista	2 097 204	2 462 000	0	2 462 000	3 120 233	658 233
Kiinteistövero	1 880 496	2 096 400	0	2 096 400	2 079 991	-16 409
Muut verotulot	0	0	0	0	1 243	1 243
Yhteensä	30 985 032	31 174 400	0	31 174 400	31 900 532	726 132

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
Peruspalveluiden valtion- osuus (sis. korvaus)	23 257 636	0	23 257 636	17 732 774	-5 524 862
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	0	0	0	5 054 833	5 054 833
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	0	0	0	815 355	815 355
Yhteensä	23 257 636	0	23 257 636	23 602 962	345 326

TULOVEROPROSENTTI VEROVUOSITTAIN

Vuosi	%
2005	18,75
2006	19,25
2007	19,25
2008	19,75
2009	19,75
2010	19,75
2011	19,75
2012	19,75
2013	19,75
2014	19,75
2015	20,25
2016	20,75
2017	20,75
2018	20,50
2019	20,75
2020	20,75
2021	20,75

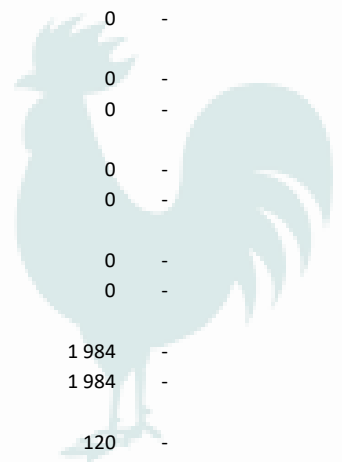

2.14. Investointiosan toteutuminen

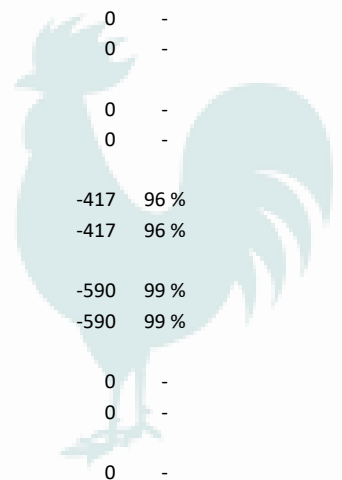
INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
14 KAUPUNGINHALLITUS							
8110 Kiinteä omaisuus (0 Ei luokittelua)							
0 Ei dimensiointia							
Hankinnat yht.	4 258	0	0	0	41 000	41 000	-
Myynnit yht.	-97 044	0	0	0	-76 422	-76 422	-
Investoinnit netto	-92 786	0	0	0	-35 422	-35 422	-
8145 Arvopaperit (0 Ei luokittelua)							
0 Ei dimensiointia							
Hankinnat yht.	30 709	0	0	0	50 611	50 611	-
Myynnit yht.	-42 000	0	0	0	-197 323	-197 323	-
Investoinnit netto	-11 291	0	0	0	-146 712	-146 712	-
80 INVESTOINNIT							
8100 Investoinnit hallinto (602 Irtain omaisuus)							
689 Kotitalousluokan kaluston uus							
Hankinnat yht.	-1 415	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	-1 415	0	0	0	0	0	-
691 Keittiöiden kalusto							
Hankinnat yht.	48 419	20 000	0	20 000	18 110	-1 890	91 %
Investoinnit netto	48 419	20 000	0	20 000	18 110	-1 890	91 %
698 Automaattinen talousrap.							
Hankinnat yht.	2 830	0	0	0	-1 195	-1 195	-
Investoinnit netto	2 830	0	0	0	-1 195	-1 195	-
699 Case-M asianhallintaohjelma							
Hankinnat yht.	64 981	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	64 981	0	0	0	0	0	-
731 HRM-ohjelmistot							
Hankinnat yht.	0	20 000	0	20 000	0	-20 000	0 %
Investoinnit netto	0	20 000	0	20 000	0	-20 000	0 %
732 Kotisivujen kehittäminen							
Hankinnat yht.	0	25 000	0	25 000	7 425	-17 575	30 %
Investoinnit netto	0	25 000	0	25 000	7 425	-17 575	30 %
737 Clausion konserniohjelma							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	12 307	12 307	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	12 307	12 307	-
752 Cloudia kilpailutus- ja sop.oh							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	23 156	23 156	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	23 156	23 156	-
8100 Investoinnit hallinto (603 Kiinteä omaisuus)							
701 Maanhankinta ja lunastukset							
Hankinnat yht.	0	100 000	0	100 000	0	-100 000	0 %
Investoinnit netto	0	100 000	0	100 000	0	-100 000	0 %
8200 Investoinnit sivistystoimi (0 Ei luokittelua)							
0 Ei dimensiointia							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	-10 664	-10 664	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	-10 664	-10 664	-
8200 Investoinnit sivistystoimi (600 Talonrakennus)							
600 Lukion tiilijulkisivujen uus							
Hankinnat yht.	880 803	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	880 803	0	0	0	0	0	-
602 Varpeen ja lukion kel perusk							
Hankinnat yht.	335 979	950 000	250 000	1 200 000	1 242 173	42 173	104 %
Investoinnit netto	335 979	950 000	250 000	1 200 000	1 242 173	42 173	104 %
603 Untamalan koulun IVn parant.							
Hankinnat yht.	27 043	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	27 043	0	0	0	0	0	-

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
604 Kappelimäen metallityöl kärynp							
Hankinnat yht.	8 534	60 000	-60 000	0	0	0	-
Investoinnit netto	8 534	60 000	-60 000	0	0	0	-
605 Soukaisten koulun js-verhous							
Hankinnat yht.	24 794	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	24 794	0	0	0	0	0	-
606 Kappelimäen vesi- ja viemäris							
Hankinnat yht.	240 124	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	240 124	0	0	0	0	0	-
607 Kappelimäen hissitekniikan u.							
Hankinnat yht.	34 500	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	34 500	0	0	0	0	0	-
609 Pähkinäpensaan päiväkot							
Hankinnat yht.	1 351 651	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	1 351 651	0	0	0	0	0	-
610 Nuorisotalon IV-saneeraus							
Hankinnat yht.	109 917	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	109 917	0	0	0	0	0	-
614 Varppeen puku- ja pesutil. s							
Hankinnat yht.	65 384	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	65 384	0	0	0	0	0	-
615 Urheilutalon peruskorjaus							
Hankinnat yht.	12 025	20 000	-20 000	0	1 984	1 984	-
Investoinnit netto	12 025	20 000	-20 000	0	1 984	1 984	-
616 Kaupungintalon IV ja valaistus							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	120	120	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	120	120	-
618 Kyläkoulujen monitoimikentät							
Hankinnat yht.	16 270	33 500	0	33 500	48 802	15 302	146 %
Investoinnit netto	16 270	33 500	0	33 500	48 802	15 302	146 %
623 Jäähallin pesuhuoneiden saneer							
Hankinnat yht.	0	80 000	-15 000	65 000	49 340	-15 660	76 %
Investoinnit netto	0	80 000	-15 000	65 000	49 340	-15 660	76 %
628 Varppeen ruokalan peruskorjaus							
Hankinnat yht.	0	50 000	0	50 000	40 744	-9 256	81 %
Investoinnit netto	0	50 000	0	50 000	40 744	-9 256	81 %
629 Kappelimäen koulu IV-saneeraus							
Hankinnat yht.	0	50 000	-50 000	0	0	0	-
Investoinnit netto	0	50 000	-50 000	0	0	0	-
705 Kappelimäen koulun juhlasalin							
Hankinnat yht.	0	25 000	0	25 000	25 326	326	101 %
Investoinnit netto	0	25 000	0	25 000	25 326	326	101 %
8200 Investoinnit sivistystoimi (601 Julkinen käyttöomaisuus)							
652 Uimarantojen perusk. ja parann							
Hankinnat yht.	14 224	10 000	0	10 000	26 345	16 345	263 %
Investoinnit netto	14 224	10 000	0	10 000	26 345	16 345	263 %
654 Kuntoporta							
Hankinnat yht.	29 441	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	29 441	0	0	0	0	0	-
655 Särkijärven kehittäminen							
Hankinnat yht.	71 723	0	0	0	952	952	-
Investoinnit netto	71 723	0	0	0	952	952	-
656 Pesäpallokentän siirto							
Hankinnat yht.	0	0	20 000	20 000	0	-20 000	0 %
Investoinnit netto	0	0	20 000	20 000	0	-20 000	0 %
657 Esteetön uimaranta							
Hankinnat yht.	0	25 000	-22 000	3 000	1 845	-1 156	61 %
Investoinnit netto	0	25 000	-22 000	3 000	1 845	-1 156	61 %

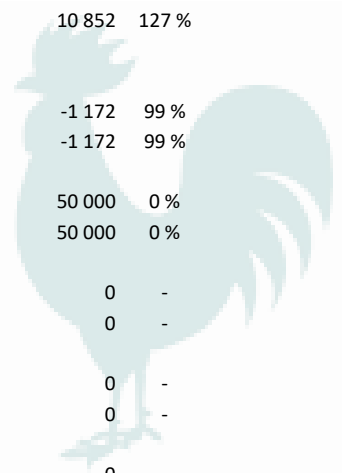
	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
714 Betoninen skeittiparkki							
Hankinnat yht.	0	100 000	0	100 000	15 000	-85 000	15 %
Investoinnit netto	0	100 000	0	100 000	15 000	-85 000	15 %
715 Moukarinhäkin suunt. ja tukemi							
Hankinnat yht.	0	15 000	0	15 000	15 817	817	105 %
Investoinnit netto	0	15 000	0	15 000	15 817	817	105 %
8200 Investoinnit sivistystoimi (602 Irtain omaisuus)							
675 Pähkinäpensaankalustam							
Hankinnat yht.	243 291	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	243 291	0	0	0	0	0	-
678 Tuunan kentän jääkiekkokaukalo							
Hankinnat yht.	28 400	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	28 400	0	0	0	0	0	-
679 Innovatiiviset opp.ymp. kyläk							
Hankinnat yht.	11 775	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	11 775	0	0	0	0	0	-
680 Tuunan kentän pelaaja-aitiot							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	9 583	-417	96 %
Investoinnit netto	0	10 000	0	10 000	9 583	-417	96 %
683 Traktori, liikuntatoimi							
Hankinnat yht.	0	70 000	0	70 000	69 410	-590	99 %
Investoinnit netto	0	70 000	0	70 000	69 410	-590	99 %
688 Jäänhoitokone							
Hankinnat yht.	127 079	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	127 079	0	0	0	0	0	-
692 Keskusurheilukhyppyp. suojat							
Hankinnat yht.	16 679	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	16 679	0	0	0	0	0	-
694 Siirtokatsomot							
Hankinnat yht.	0	15 000	0	15 000	14 913	-87	99 %
Investoinnit netto	0	15 000	0	15 000	14 913	-87	99 %
695 Urheilual. hoitajien työtilat							
Hankinnat yht.	10 876	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	10 876	0	0	0	0	0	-
722 Kyläkoulujen TVT-välineet							
Hankinnat yht.	0	22 000	0	22 000	19 917	-2 083	91 %
Investoinnit netto	0	22 000	0	22 000	19 917	-2 083	91 %
723 Kappelimäen koulun oppilaskone							
Hankinnat yht.	0	80 000	0	80 000	68 346	-11 654	85 %
Investoinnit netto	0	80 000	0	80 000	68 346	-11 654	85 %
724 Varppeen koulun av-laitteisto							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	655	-9 345	7 %
Investoinnit netto	0	10 000	0	10 000	655	-9 345	7 %
725 Varppeen koulun perusliikuntav							
Hankinnat yht.	0	20 000	0	20 000	20 162	162	101 %
Investoinnit netto	0	20 000	0	20 000	20 162	162	101 %
726 Varppeen koulun kameravalvonta							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	2 502	-7 498	25 %
Investoinnit netto	0	10 000	0	10 000	2 502	-7 498	25 %
728 Varppeen koulu teknisen työn k							
Hankinnat yht.	0	13 000	0	13 000	13 700	700	105 %
Investoinnit netto	0	13 000	0	13 000	13 700	700	105 %
733 Urheilukent. aidat ja tuomarik							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	11 923	1 923	119 %
Investoinnit netto	0	10 000	0	10 000	11 923	1 923	119 %
8202 Investoinnit VS m.opisto (602 Irtain omaisuus)							
676 Musiikkiopiston flyygeli							
Hankinnat yht.	0	40 000	0	40 000	39 800	-200	100 %
Investoinnit netto	0	40 000	0	40 000	39 800	-200	100 %

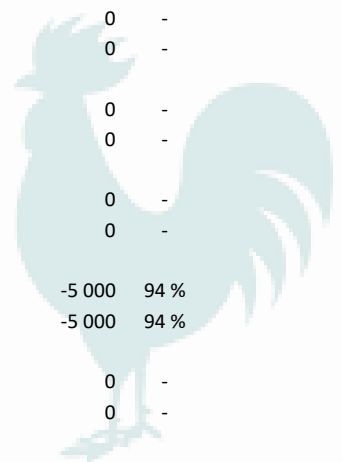

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
677 Musiikkiopiston pystypiano							
Hankinnat yht.	10 900	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	10 900	0	0	0	0	0	-
8300 Invesotinnit sote (0 Ei luokittelua)							
0 Ei dimensiointia							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	19 539	19 539	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	19 539	19 539	-
8300 Invesotinnit sote (600 Talonrakennus)							
612 Vainajakylmiö							
Hankinnat yht.	0	30 000	-10 000	20 000	7 761	-12 240	39 %
Investoinnit netto	0	30 000	-10 000	20 000	7 761	-12 240	39 %
613 Varavoiman rakentaminen							
Hankinnat yht.	100 013	0	245 000	245 000	112 354	-132 646	46 %
Investoinnit netto	100 013	0	245 000	245 000	112 354	-132 646	46 %
616 Kaupungintalon IV ja valaistus							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	264	264	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	264	264	-
624 TKn poliklinikan ikkunat							
Hankinnat yht.	0	40 000	0	40 000	35 369	-4 631	88 %
Investoinnit netto	0	40 000	0	40 000	35 369	-4 631	88 %
625 TKn hissitekniikan uusiminen							
Hankinnat yht.	0	50 000	10 000	60 000	28 800	-31 200	48 %
Investoinnit netto	0	50 000	10 000	60 000	28 800	-31 200	48 %
706 Kaukolankodin hankesuunnittelu							
Hankinnat yht.	0	50 000	0	50 000	27 853	-22 147	56 %
Investoinnit netto	0	50 000	0	50 000	27 853	-22 147	56 %
8300 Invesotinnit sote (602 Irtain omaisuus)							
681 (Life Care-hankinnat)							
Hankinnat yht.	7 027	0	0	0	-7 027	-7 027	-
Investoinnit netto	7 027	0	0	0	-7 027	-7 027	-
719 (Hammashoitolan röntgenlaitt.)							
Hankinnat yht.	0	45 000	0	45 000	0	-45 000	0 %
Investoinnit netto	0	45 000	0	45 000	0	-45 000	0 %
721 Kotihoidon optimointiohjelma							
Hankinnat yht.	0	20 000	0	20 000	0	-20 000	0 %
Investoinnit netto	0	20 000	0	20 000	0	-20 000	0 %
729 Sos.palveluiden asiakastietojä							
Hankinnat yht.	0	16 000	0	16 000	0	-16 000	0 %
Investoinnit netto	0	16 000	0	16 000	0	-16 000	0 %
8400 Investoinnit tekninen toimi (400 Teknisen hankkeet)							
401 Sirpunpuisto							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	86 977	86 977	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	86 977	86 977	-
8400 Investoinnit tekninen toimi (600 Talonrakennus)							
602 Varppeen ja lukion kel perusk							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	-143 255	-143 255	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	-143 255	-143 255	-
611 Kaupungintalon käyttöasteen n							
Hankinnat yht.	113 123	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	113 123	0	0	0	0	0	-
616 Kaupungintalon IV ja valaistus							
Hankinnat yht.	702 371	500 000	50 000	550 000	747 585	197 585	136 %
Investoinnit netto	702 371	500 000	50 000	550 000	747 585	197 585	136 %
617 Matikan alueen huoltorakennus							
Hankinnat yht.	0	20 000	0	20 000	0	-20 000	0 %
Investoinnit netto	0	20 000	0	20 000	0	-20 000	0 %
619 Winnovan rakennusten perusk.							
Hankinnat yht.	92 349	500 000	-250 000	250 000	206 843	-43 157	83 %
Investoinnit netto	92 349	500 000	-250 000	250 000	206 843	-43 157	83 %

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
634 8-tien yritysk. LVI-saneeraus							
Hankinnat yht.	0	400 000	-200 000	200 000	123 745	-76 255	62 %
Investoinnit netto	0	400 000	-200 000	200 000	123 745	-76 255	62 %
635 Heinikkalan navetan pk							
Hankinnat yht.	25 066	25 000	0	25 000	0	-25 000	0 %
Investoinnit netto	25 066	25 000	0	25 000	0	-25 000	0 %
702 Kaupungintalon ruokalan muutos							
Hankinnat yht.	39 151	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	39 151	0	0	0	0	0	-
735 Varaston piha-alue							
Hankinnat yht.	0	0	40 000	40 000	50 852	10 852	127 %
Investoinnit netto	0	0	40 000	40 000	50 852	10 852	127 %
8400 Investoinnit tekninen toimi (601 Julkinen käyttöomaisuus)							
636 Kaari- ja Matovuorentie perusk							
Hankinnat yht.	0	220 000	-87 000	133 000	131 828	-1 172	99 %
Investoinnit netto	0	220 000	-87 000	133 000	131 828	-1 172	99 %
637 Laessaari asemakaavalaajennus							
Hankinnat yht.	0	60 000	-110 000	-50 000	0	50 000	0 %
Investoinnit netto	0	60 000	-110 000	-50 000	0	50 000	0 %
638 Suopellontien peruskunnostus							
Hankinnat yht.	50 000	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	50 000	0	0	0	0	0	-
639 Satusuontie rakentaminen							
Hankinnat yht.	73 940	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	73 940	0	0	0	0	0	-
641 Samppanummentie peruskunnostus							
Hankinnat yht.	37 185	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	37 185	0	0	0	0	0	-
642 Kotoharju asemakaavalaajennus							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	0	-10 000	0 %
Investoinnit netto	0	10 000	0	10 000	0	-10 000	0 %
643 Pienet korjauskohteet							
Hankinnat yht.	16 919	50 000	0	50 000	3 560	-46 440	7 %
Investoinnit netto	16 919	50 000	0	50 000	3 560	-46 440	7 %
644 Koulutie alkupään muutokset							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	5 830	5 830	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	5 830	5 830	-
649 Päällystysohjelman mukaiset k.							
Hankinnat yht.	234 377	200 000	0	200 000	202 484	2 484	101 %
Investoinnit netto	234 377	200 000	0	200 000	202 484	2 484	101 %
650 Hulevesijärjest. täyd. ja kunn							
Hankinnat yht.	63 079	60 000	0	60 000	37 116	-22 884	62 %
Investoinnit netto	63 079	60 000	0	60 000	37 116	-22 884	62 %
651 Katuvalojen saneeraus							
Hankinnat yht.	226 813	200 000	0	200 000	93 767	-106 233	47 %
Investoinnit netto	226 813	200 000	0	200 000	93 767	-106 233	47 %
653 Leikkik. varust. ja turvatuot							
Hankinnat yht.	28 547	40 000	0	40 000	14 386	-25 614	36 %
Investoinnit netto	28 547	40 000	0	40 000	14 386	-25 614	36 %
664 Vesijohtoverkoston saneer.							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	6 197	6 197	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	6 197	6 197	-
669 Viemäriverkoston saneeraukset							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	18 259	18 259	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	18 259	18 259	-
710 Mikaelinkadun peruskorjaus							
Hankinnat yht.	0	80 000	52 000	132 000	133 499	1 499	101 %
Investoinnit netto	0	80 000	52 000	132 000	133 499	1 499	101 %

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
711 Keskuskadun kunnostus							
Hankinnat yht.	0	80 000	0	80 000	49 627	-30 373	62 %
Investoinnit netto	0	80 000	0	80 000	49 627	-30 373	62 %
712 Huovinojan putkitus							
Hankinnat yht.	0	50 000	0	50 000	25 988	-24 012	52 %
Investoinnit netto	0	50 000	0	50 000	25 988	-24 012	52 %
713 Torin perusparannus							
Hankinnat yht.	0	50 000	0	50 000	65 931	15 931	132 %
Investoinnit netto	0	50 000	0	50 000	65 931	15 931	132 %
8400 Investoinnit tekninen toimi (602 Irtain omaisuus)							
682 Kokoushuoneiden näyttöt. uus							
Hankinnat yht.	26 734	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	26 734	0	0	0	0	0	-
684 Ruohonleikkuri, puistot							
Hankinnat yht.	24 900	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	24 900	0	0	0	0	0	-
685 Kuorma-auton etuaura, konek							
Hankinnat yht.	16 575	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	16 575	0	0	0	0	0	-
686 Kuorma-auto, konekeskus							
Hankinnat yht.	0	80 000	0	80 000	75 000	-5 000	94 %
Investoinnit netto	0	80 000	0	80 000	75 000	-5 000	94 %
690 Auton hankinta kunnossapidolle							
Hankinnat yht.	14 643	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	14 643	0	0	0	0	0	-
720 Kaukolankodin astianpesukone							
Hankinnat yht.	0	55 000	0	55 000	58 859	3 859	107 %
Investoinnit netto	0	55 000	0	55 000	58 859	3 859	107 %
724 Varppeen koulun av-laitteisto							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	9 497	9 497	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	9 497	9 497	-
726 Varppeen koulun kameravalvonta							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	7 196	7 196	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	7 196	7 196	-
727 GPS/GNSS paikannuslaite							
Hankinnat yht.	0	15 000	0	15 000	26 293	11 293	175 %
Investoinnit netto	0	15 000	0	15 000	26 293	11 293	175 %
730 Kappelimäen wlan-verkko							
Hankinnat yht.	0	15 000	0	15 000	13 208	-1 792	88 %
Investoinnit netto	0	15 000	0	15 000	13 208	-1 792	88 %
736 Toyota Proace MMX-925							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	17 032	17 032	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	17 032	17 032	-
8500 Investoinnit vesihuoltolaitos (601 Julkinen käyttöomaisuus)							
663 Vesihuoltojärjestelmien kehitt.							
Hankinnat yht.	3 471	10 000	0	10 000	7 307	-2 693	73 %
Investoinnit netto	3 471	10 000	0	10 000	7 307	-2 693	73 %
664 Vesijohtoverkoston saneer.							
Hankinnat yht.	177 761	250 000	0	250 000	108 592	-141 408	43 %
Investoinnit netto	177 761	250 000	0	250 000	108 592	-141 408	43 %
665 Vesijohtoverkosto Untamala							
Hankinnat yht.	142 079	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	142 079	0	0	0	0	0	-
666 Vesijohtoverkosto Laessaari							
Hankinnat yht.	0	25 000	0	25 000	0	-25 000	0 %
Investoinnit netto	0	25 000	0	25 000	0	-25 000	0 %
667 Vesijohtoverkosto Kotoharju							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	0	-10 000	0 %
Investoinnit netto	0	10 000	0	10 000	0	-10 000	0 %

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot.
669 Viemäriverkoston saneeraukset							
Hankinnat yht.	75 736	200 000	0	200 000	68 208	-131 792	34 %
Investoinnit netto	75 736	200 000	0	200 000	68 208	-131 792	34 %
670 Jätevesipumppaamoiden saneer							
Hankinnat yht.	47 194	60 000	0	60 000	323	-59 677	1 %
Investoinnit netto	47 194	60 000	0	60 000	323	-59 677	1 %
671 Viemäriverkosto Untamala							
Hankinnat yht.	513 263	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	513 263	0	0	0	0	0	-
672 Viemäriverkosto Laessaari							
Hankinnat yht.	0	25 000	0	25 000	0	-25 000	0 %
Investoinnit netto	0	25 000	0	25 000	0	-25 000	0 %
673 Viemäriverkoston Kotoharju							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	0	-10 000	0 %
Investoinnit netto	0	10 000	0	10 000	0	-10 000	0 %
703 Vesijohtoverkosto Tuuna							
Hankinnat yht.	21 936	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	21 936	0	0	0	0	0	-
704 Viemäriverkosto Tuuna							
Hankinnat yht.	31 155	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	31 155	0	0	0	0	0	-
711 Keskuskadun kunnostus							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	3 282	3 282	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	3 282	3 282	-
716 Etäluettavat vesimittarit							
Hankinnat yht.	0	50 000	0	50 000	566	-49 434	1 %
Investoinnit netto	0	50 000	0	50 000	566	-49 434	1 %
717 Käänteisosmoosikalvojen uusint							
Hankinnat yht.	0	15 000	0	15 000	11 563	-3 437	77 %
Investoinnit netto	0	15 000	0	15 000	11 563	-3 437	77 %
718 Vesitornin kattokupoli							
Hankinnat yht.	0	60 000	0	60 000	75 032	15 032	125 %
Investoinnit netto	0	60 000	0	60 000	75 032	15 032	125 %
8600 TALONRAKENNUS (0 Ei luokittelua)							
0 Ei dimensiointia							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	-4 833	-4 833	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	-4 833	-4 833	-
INVESTOINTIOSA YHT.							
Hankinnat yht.	6 726 601	5 559 500	- 157 000	5 402 500	4 443 365	- 959 135	82 %
Avustukset yht.	-	-	-	-	-	-	-
Myynnit yht.	- 139 044	-	-	-	- 273 745	- 273 745	-
Investoinnit netto	6 587 558	5 559 500	- 157 000	5 402 500	4 169 621	- 1 232 879	77 %

2.15. Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 513 695	-65 000	2 448 695	4 930 472	2 481 777
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0	0	0	-172 184	-172 184
Toiminnan rahavirta yht.	2 513 695	-65 000	2 448 695	4 758 289	2 309 594
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-5 559 500	0	-5 559 500	-4 678 647	880 853
Rah.osuudet investointimen.	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	445 928	445 928
Investointien rahavirta yht.	-5 559 500	0	-5 559 500	-4 232 719	1 326 781
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA YHT.	-3 045 805	-65 000	-3 110 805	525 570	3 636 375
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
Antolainasaamisten lisäykset liikel.	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muille	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset liikel.	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	0	0
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET YHT.	0	0	0	0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
Pitkäaik.lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaik.lainojen vähennys	-2 130 000	0	-2 130 000	-2 000 000	130 000
Lyhytaik.lainojen muutos	5 000 000	0	5 000 000	2 100 000	-2 900 000
LAINAKANNAN MUUTOKSET YHT.	2 870 000	0	2 870 000	100 000	-2 770 000
Toimeksiant.varat ja po:n muutokset	0	0	0	-3 598	-3 598
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	-11 997	-11 997
Saamisten muutos	100 000	0	100 000	111 106	11 106
Korottomien velkojen muutos	-50 000	0	-50 000	777 847	827 847
Rahoituksen rahavirta	2 920 000	0	2 920 000	973 358	-1 946 642
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-125 805	-65 000	-190 805	1 498 927	1 689 732

ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET

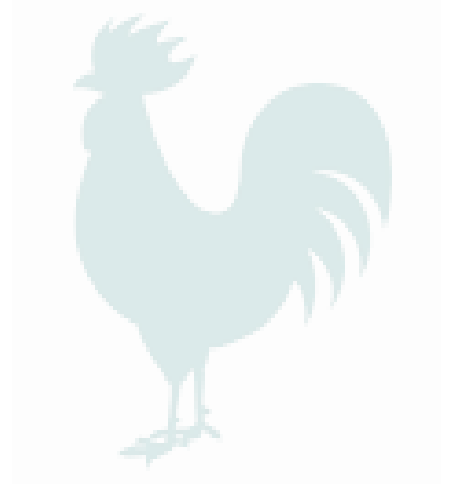
Antolainasaamisten lisäyksiä muille ovat kunnan myöntämät lainat muille kuin liikelaitoksille. Antolainojen lisäyksiä ovat taseessa pysyvien vastaavien sijoitusten ryhmään kuuluvat antolainat. Tähän kuuluvat mm. antolainat kunnan tytäryhteisöille ja muiden kunnallisia palveluja tuottavien yhteisöjen pysyväisluonteiseen rahoittamiseen, esimerkiksi investointien rahoittamiseen. Antolainasaamisten lisäyksiä liikelaitoksille ovat kunnan myöntämät lainat kunnan liikelaitoksille. Antolainasaamisten vähennyksiä ovat antolainojen lyhennykset kunnalle tilikauden aikana. Toteutumisessa esitetään erikseen vähennykset muilta ja vähennykset liikelaitoksilta.

LAINAKANNAN MUUTOKSET

Pitkäaikaisten lainojen lisäys osoittaa kuinka paljon kunta on tilivuoden aikana ottanut uutta pitkäaikaista lainaa tai uusinnut niitä. Pitkäaikaisten lainojen vähennys osoittaa kuinka paljon lainoja on lyhennetty tilivuoden aikana. Lyhytaikaisten lainojen muutos osoittaa lyhytaikaisten lainojen lisäysten ja vähennysten erotuksen.

VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN

Vaikutus maksuvalmiuteen esitetään samalla tarkkuudella kuin se on talousarviossa hyväksytty. Talousarviossa ei pystytä arvioimaan kaikkia maksuvalmiuteen vaikuttavia eriä: toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden, pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten saamisten sekä korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutoksia. Edellä mainittujen erien tilinpäätöstiedot esitetään ulkoisessa rahoituslaskelmassa kohdassa tilinpäätöslaskelmat.

2.16. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

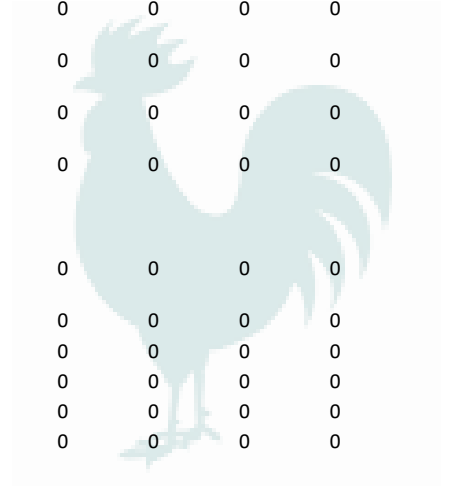
YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

(1 000 e)		Määrärahat				Tuloarviot						
		TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	
KÄYTTÖTALOUSOSA												
10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA												
10	Valtiolliset vaalit	B	0	0	0	-4	-4	0	0	0	0	0
11	Kunnalliset vaalit	B	-22	0	-22	-28	-5	0	0	0	9	9
	YHTEENSÄ		-22	0	-22	-31	-9	0	0	0	9	9
12 TARKASTUSLAUTAKUNTA												
14	Tilintarkastus	B	-31	0	-31	-20	10	0	0	0	0	0
	YHTEENSÄ		-31	0	-31	-20	10	0	0	0	0	0
14 KAUPUNGINHALLITUS												
15	Ruokah.palv./varpp.k.keittiö	B	-1 431	0	-1 431	-1 363	67	1 133	0	1 133	1 151	19
16	Ruokah.palv./kauk.k.keittiö	B	-930	0	-930	-895	35	796	0	796	779	-17
17	Tietohallintopalvelut	B	-431	0	-431	-437	-6	2	0	2	0	-2
18	Hallintopalvelut	B	-2 343	-65	-2 408	-2 484	-76	5 744	0	5 744	5 569	-175
19	Sisäinen palvelutoiminta	N	-730	0	-730	-636	93					
20	Talousohjelmien palvelut	B	-624	0	-624	-602	21	3	0	3	0	-2
21	Elinkeinotoimi	B	-399	0	-399	-371	28	126	0	126	112	-15
22	Kaavoitus	N	-172	0	-172	-98	74					
23	Asuminen	B	-161	0	-161	-151	9	118	0	118	146	29
25	Maaseututoimi	B	-125	0	-125	-104	21	13	0	13	20	7
	YHTEENSÄ		-7 344	-65	-7 409	-7 142	268	7 934	0	7 934	7 777	-156
20 SIVISTYSVALIOKUNTA												
26	Sivistystoimen hallinto	B	-261	0	-261	-230	32	0	0	0	6	6
27	Varhaiskasvatus	B	-4 935	0	-4 935	-4 851	83	570	0	570	628	59
28	Perusopetus	B	-10 844	0	-10 844	-11 323	-479	806	0	806	822	16
29	Lukio-opetus	B	-1 242	0	-1 242	-1 216	26	28	0	28	20	-8
30	Toisen ast.ammatillinen koul.	B	-21	0	-21	0	21	1	0	1	1	1
35	Kirjasto- ja kulttuuritoimi	B	-580	0	-580	-577	3	22	0	22	26	5
36	Kirjasto- ja kulttuuritoimi	B	-341	0	-341	-341	0	23	0	23	5	-18
38	Nuorisotoimi	B	-301	0	-301	-308	-7	57	0	57	108	52
39	Liikuntatoimi	B	-1 577	0	-1 577	-1 566	11	127	0	127	67	-60
	YHTEENSÄ		-20 102	0	-20 102	-20 411	-310	1 632	0	1 632	1 683	51
21 V-S KANS.OPISTON JOHTOKUNTA												
40	Vakka-suomen kansalaisopisto	B	-1 441	0	-1 441	-1 173	268	706	0	706	501	-205
	YHTEENSÄ		-1 441	0	-1 441	-1 173	268	706	0	706	501	-205
26 V-S MUS.OPISTON JOHTOKUNTA												
41	Vakka-suomen musiikkiopisto	B	-1 195	0	-1 195	-1 190	4	408	0	408	456	47
	YHTEENSÄ		-1 195	0	-1 195	-1 190	4	408	0	408	456	47
30 SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA												
43	Sos.hallinto	B	-1 089	0	-1 089	-1 122	-33	12	0	12	17	5
44	Perhepalvelut	B	-1 534	0	-1 534	-1 663	-129	-4	0	-4	127	130
47	Toimeentuloturva	B	-180	0	-180	-342	-162	18	0	18	18	-1
48	Perusterveydenhuolto	B	-7 061	0	-7 061	-8 200	-1 139	831	0	831	2 629	1 798
49	Erikoissairaanhoidot	B	-10 562	0	-10 562	-9 980	583	0	0	0	80	80
50	Vammaispalvelut	B	-3 701	0	-3 701	-4 393	-692	466	0	466	809	344
51	lääkärien palvelut	B	-9 352	0	-9 352	-8 879	473	1 364	0	1 364	1 527	163
	YHTEENSÄ		-33 481	0	-33 481	-34 580	-1 100	2 688	0	2 688	5 208	2 520

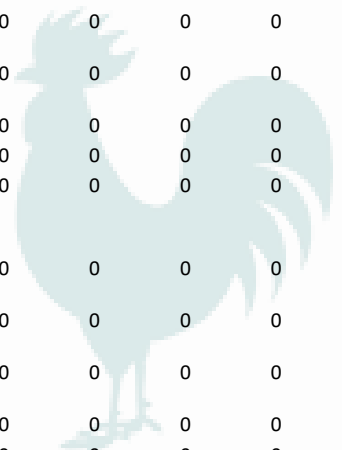
(1 000 e)		Määrärahat					Tuloarviot					
		TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poik- keama	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poik- keama	
40 TEKNINEN VALIOKUNTA												
57	Tekninen hallinto	B	-282	0	-282	-197	85	287	0	287	208	-79
58	Liik.väylät ja alueet	B	-625	0	-625	-613	12	13	0	13	24	11
59	Jätehuolto	B	-60	0	-60	-40	20	70	0	70	83	13
60	Kiinteistöt	N	-4 142	0	-4 142	-4 097	46					
61	Vesihuoltolaitos	N	-1 291	0	-1 291	-1 432	-140					
62	Konekeskus	N	0	0	0	0	0					
63	Mittauspalvelu	N	-104	0	-104	-73	31					
64	Palo,pelastus ja suojele	B	-813	0	-813	-772	41	35	0	35	0	-35
65	Asuminen	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	YHTEENSÄ		-7 318	0	-7 318	-7 224	94	405	0	405	315	-90
42 LUPALAUTAKUNTA												
68	Ympäristönsuojelu	B	-169	0	-169	-156	13	43	0	43	47	5
69	Rakennusvalvonta	B	-125	0	-125	-115	10	103	0	103	102	-1
	YHTEENSÄ		-294	0	-294	-271	23	146	0	146	149	3
	KÄYTTÖTALOUSOSA YHT.		-71 227	-65	-71 292	-72 043	-751	19 286	0	19 286	21 313	2 027
TULOSLASKELMAOSA												
	Verotulot	B						31 174	0	31 174	31 901	726
	Valtionosuudet	B						23 258	0	23 258	23 607	349
	Korkotulot	B						0	0	0	0	0
	Muut rahoitustulot	B						259	0	259	143	-116
	Korkomenot	B	-55	0	-55	-12	43					
	Muut rahoitusmenot	B	-182	0	-182	-102	80					
	Satunnaiset tuotot	B						0	0	0	0	0
	Satunnaiset kulut	B	0	0	0	0	0					
	TULOSLASKELMAOSA YHT.		-237	0	-237	-114	123	54 691	0	54 691	55 650	959
INVESTOINTIOSA												
45 KAUPUNGINHALLITUS												
8110 Kiinteä omaisuus (0 Ei luokittelua)												
	0 Ei dimensiointia	B	0	0	0	41	41	0	0	0	-76	-76
8145 Arvopaperit (0 Ei luokittelua)												
	0 Ei dimensiointia	B	0	0	0	51	51	0	0	0	-197	-197
80 INVESTOINNIT												
8100 Investoinnit hallinto (602 Irtain omaisuus)												
	691 Keittiöiden kalusto	B	20	0	20	18	-2	0	0	0	0	0
	698 Automaattinen talousrap.	B	0	0	0	-1	-1	0	0	0	0	0
	731 HRM-ohjelmistot	B	20	0	20	0	-20	0	0	0	0	0
	732 Kotisivujen kehittäminen	B	25	0	25	7	-18	0	0	0	0	0
	737 Clausion konserniohjelma	B	0	0	0	12	12	0	0	0	0	0
	752 Cloudia kilpailutus- ja sop.oh	B	0	0	0	23	23	0	0	0	0	0
8100 Investoinnit hallinto (603 Kiinteä omaisuus)												
	701 Maanhankinta ja lunastukset	B	100	0	100	0	-100	0	0	0	0	0

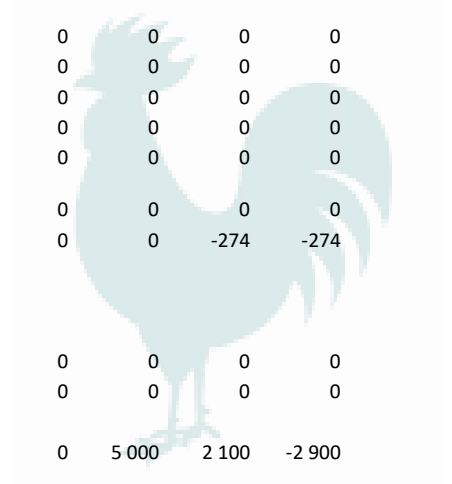
(1 000 e)		Määrärahat					Tuloarviot				
		TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poik- keama	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poik- keama
8200 Investoinnit sivistystoimi (600 Talonrakennus)											
602	Varpeen ja lukion kel perusk	B 950	250	1 200	1 242	42	0	0	0	0	0
604	Kappelimäen metallityölä-rynp	B 60	-60	0	0	0	0	0	0	0	0
615	Urheilutalon peruskorjaus	B 20	-20	0	2	2	0	0	0	0	0
616	Kaupungintalon IV ja valaistus	B 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
618	Kyläkoulujen monitoimikentät	B 34	0	34	49	15	0	0	0	0	0
623	Jäähallin pesuhuoneiden saneer	B 80	-15	65	49	-16	0	0	0	0	0
628	Varpeen ruokalan peruskorjaus	B 50	0	50	41	-9	0	0	0	0	0
629	Kappelimäen koulu IV-saneeraus	B 50	-50	0	0	0	0	0	0	0	0
705	Kappelimäen koulun juhlasalin	B 25	0	25	25	0	0	0	0	0	0
8200 Investoinnit sivistystoimi (601 Julkinen käyttöomaisuus)											
652	Uimarantojen perusk. ja parann	B 10	0	10	26	16	0	0	0	0	0
655	Särkijärven kehittäminen	B 0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
656	Pesäpallokentän siirto	B 0	20	20	0	-20	0	0	0	0	0
657	Esteetön uimaranta	B 25	-22	3	2	-1	0	0	0	0	0
714	Betoninen skeittiparkki	B 100	0	100	15	-85	0	0	0	0	0
715	Moukarinhäkin suunt. ja tukemi	B 15	0	15	16	1	0	0	0	0	0
8200 Investoinnit sivistystoimi (602 Irtain omaisuus)											
680	Tuunan kentän pelaaja-aitiot	B 10	0	10	10	0	0	0	0	0	0
683	Traktori, liikuntatoimi	B 70	0	70	69	-1	0	0	0	0	0
694	Siirtokatsomot	B 15	0	15	15	0	0	0	0	0	0
722	Kyläkoulujen TVT-välineet	B 22	0	22	20	-2	0	0	0	0	0
723	Kappelimäen koulun oppilaskone	B 80	0	80	68	-12	0	0	0	0	0
724	Varpeen koulun av-laitteisto	B 10	0	10	1	-9	0	0	0	0	0
725	Varpeen koulun perusliikuntav	B 20	0	20	20	0	0	0	0	0	0
726	Varpeen koulun kameravalvonta	B 10	0	10	3	-7	0	0	0	0	0
728	Varpeen koulu teknisen työn k	B 13	0	13	14	1	0	0	0	0	0
733	Urheilukent. aidat ja tuomaririk	B 10	0	10	12	2	0	0	0	0	0
8202 Investoinnit VS m.opisto (602 Irtain omaisuus)											
676	Musiikkiopiston flyygeli	B 40	0	40	40	0	0	0	0	0	0
8200 Investoinnit sivistystoimi (0 Ei luokittelua)											
0	Ei dimensiointia	B 0	0	0	-11	-11	0	0	0	0	0
8300 Invesotinnit sote (0 Ei luokittelua)											
0	Ei dimensiointia	B 0	0	0	20	20	0	0	0	0	0
8300 Invesotinnit sote (600 Talonrakennus)											
612	Vainajakylmiö	B 30	-10	20	8	-12	0	0	0	0	0
613	Varavoiman rakentaminen	B 0	245	245	112	-133	0	0	0	0	0
616	Kaupungintalon IV ja valaistus	B 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
624	TKn poliklinikan ikkunat	B 40	0	40	35	-5	0	0	0	0	0
625	TKn hissitekniikan uusiminen	B 50	10	60	29	-31	0	0	0	0	0
706	Kaukolankodin hankesuunnittelu	B 50	0	50	28	-22	0	0	0	0	0
8300 Invesotinnit sote (602 Irtain omaisuus)											
681	(Life Care-hankinnat)	B 0	0	0	-7	-7	0	0	0	0	0

(1 000 e)		Määrärahat					Tuloarviot				
		TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poik- keama	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poik- keama
719 (Hammashoitolan röntgen-	B	45	0	45	0	-45	0	0	0	0	0
laitt.)											
721 Kotihoidon optimointioh-	B	20	0	20	0	-20	0	0	0	0	0
jelma											
729 Sos.palveluiden asiakastie-	B	16	0	16	0	-16	0	0	0	0	0
toja											
8400 Investoinnit tekninen toimi (600 Talonrakennus)											
602 Varpeen ja lukion kel pe-	B	0	0	0	-143	-143	0	0	0	0	0
rusk											
616 Kaupungintalon IV ja valais-	B	500	50	550	748	198	0	0	0	0	0
tus											
617 Matikan alueen huoltoraken-	B	20	0	20	0	-20	0	0	0	0	0
nus											
619 Winnovan rakennusten pe-	B	500	-250	250	207	-43	0	0	0	0	0
rusk.											
634 8-tien yritysk. LVI-saneeraus	B	400	-200	200	124	-76	0	0	0	0	0
635 Heinikkalan navetan pk	B	25	0	25	0	-25	0	0	0	0	0
735 Varaston piha-alue	B	0	40	40	51	11	0	0	0	0	0
8400 Investoinnit tekninen toimi (601 Julkinen käyttöomai-											
suus)											
636 Kaari- ja Matovuorentie pe-	B	220	-87	133	132	-1	0	0	0	0	0
rusk											
637 Laessaari asemakaavalaajen-	B	60	-110	-50	0	50	0	0	0	0	0
nus											
642 Kotoharju asemakaavalaaj-	B	10	0	10	0	-10	0	0	0	0	0
jennus											
643 Pienet korjauskohteet	B	50	0	50	4	-46	0	0	0	0	0
644 Koulutie alkupään muutokset	B	0	0	0	6	6	0	0	0	0	0
649 Päälystysohjelman mukaiset	B	200	0	200	202	2	0	0	0	0	0
k.											
650 Hulevesijärjest. täyd. ja kunn	B	60	0	60	37	-23	0	0	0	0	0
651 Katuvalojen saneeraus	B	200	0	200	94	-106	0	0	0	0	0
653 Leikkik. varust. ja turvatuot	B	40	0	40	14	-26	0	0	0	0	0
664 Vesijohtoverkoston saneer.	B	0	0	0	6	6	0	0	0	0	0
669 Viemäriverkoston saneerauk-	B	0	0	0	18	18	0	0	0	0	0
set											
710 Mikaelinkadun peruskorjaus	B	80	52	132	133	1	0	0	0	0	0
711 Keskuskadun kunnostus	B	80	0	80	50	-30	0	0	0	0	0
712 Huovinojan putkitus	B	50	0	50	26	-24	0	0	0	0	0
713 Torin perusparannus	B	50	0	50	66	16	0	0	0	0	0
8400 Investoinnit tekninen toimi (602 Irtain omaisuus)											
686 Kuorma-auto, konekeskus	B	80	0	80	75	-5	0	0	0	0	0
720 Kaukolankodin astianpe-	B	55	0	55	59	4	0	0	0	0	0
sukone											
724 Varpeen koulun av-lait-	B	0	0	0	9	9	0	0	0	0	0
teisto											
726 Varpeen koulun kameraval-	B	0	0	0	7	7	0	0	0	0	0
vonta											
727 GPS/GNSS paikannuslaite	B	15	0	15	26	11	0	0	0	0	0
730 Kappelimäen wlan-verkko	B	15	0	15	13	-2	0	0	0	0	0
736 Toyota Proace MMX-925	B	0	0	0	17	17	0	0	0	0	0

(1 000 e)		Määrärahat					Tuloarviot					
		TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poik- keama	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poik- keama	
8500 Investoinnit vesihuoltolaitos (601 Julkinen käyttö- omaisuus)												
663	Vesihuoltojärjestelmien ke- hit.	B	10	0	10	7	-3	0	0	0	0	0
664	Vesijohtoverkoston saneer.	B	250	0	250	109	-141	0	0	0	0	0
666	Vesijohtoverkosto Laessaari	B	25	0	25	0	-25	0	0	0	0	0
667	Vesijohtoverkosto Kotoharju	B	10	0	10	0	-10	0	0	0	0	0
669	Viemäriverkoston saneerauk- set	B	200	0	200	68	-132	0	0	0	0	0
670	Jätevesipumppaamoiden sa- neer	B	60	0	60	0	-60	0	0	0	0	0
672	Viemäriverkosto Laessaari	B	25	0	25	0	-25	0	0	0	0	0
673	Viemäriverkoston Kotoharju	B	10	0	10	0	-10	0	0	0	0	0
711	Keskuskadun kunnostus	B	0	0	0	3	3	0	0	0	0	0
716	Etäluettavat vesimittarit	B	50	0	50	1	-49	0	0	0	0	0
717	Käänteisosmoosikalvojen uu- sint	B	15	0	15	12	-3	0	0	0	0	0
718	Vesitornin kattokupoli	B	60	0	60	75	15	0	0	0	0	0
INVESTOINTIOSA YHT.			5 560	-157	5 403	4 170	-1 233	0	0	0	-274	-274
RAHOITUSOSA												
	Antolainasaam. lis.	B	0	0	0	0	0					
	Antolainasaam. vähen.	B						0	0	0	0	0
	Pitkäaik. lainojen lis.	B						0	0	0	0	0
	Pitkäaik. lainojen väh.	B	-2 130	0	-2 130	-2 000	130					
	Lyhytaik. lainojen lis.	N						5 000	0	5 000	2 100	-2 900
	Lyhytaik. lainojen väh.	N	0	0	0	0	0					
RAHOITUSOSA YHT.			-2 130	0	-2 130	-2 000	130	5 000	0	5 000	2 100	-2 900
SITOVAT MÄÄRÄRAHAT/TULOARVIOT YHT.			-68 035	-222	-68 257	-69 988	-1 731	78 978	0	78 978	78 789	-188

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. Tuloslaskelma

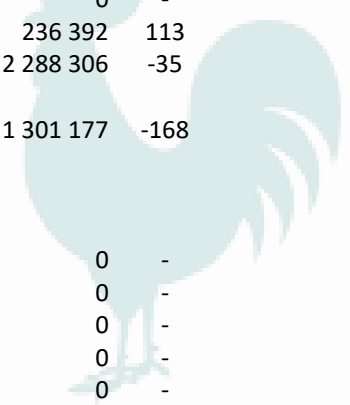
TULOSLASKELMA

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	3 841 758,77	3 597 304,00	0,00	3 597 304,00	3 786 606,02	189 302,02	105
Maksutuotot	3 126 350,16	3 075 839,00	0,00	3 075 839,00	3 243 208,96	167 369,96	105
Tuet ja avustukset	885 539,13	804 995,00	0,00	804 995,00	2 562 440,78	1 757 445,78	318
Muut toimintatuotot	1 204 810,37	1 223 820,00	0,00	1 223 820,00	1 485 575,38	261 755,38	121
TOIMINTATUOTOT YHT.	9 058 458,43	8 701 958,00	0,00	8 701 958,00	11 077 831,14	2 375 873,14	127
VALM. OMAAN KÄYTT.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-22 437 316,79	-24 121 725,00	0,00	-24 121 725,00	-24 044 004,25	77 720,75	100
Eläkekulut	-5 062 179,16	-5 202 955,00	0,00	-5 202 955,00	-5 436 760,57	-233 805,57	104
Muut henkilösivukulut	-779 673,33	-975 777,00	0,00	-975 777,00	-1 005 887,19	-30 110,19	103
Henkilöstökulut yht.	-28 279 169,28	-30 300 457,00	0,00	-30 300 457,00	-30 486 652,01	-186 195,01	101
Palvelujen ostot	-23 656 301,34	-24 013 977,00	-65 000,00	-24 078 977,00	-24 435 635,18	-356 658,18	101
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-3 556 948,68	-3 652 330,00	0,00	-3 652 330,00	-3 761 740,53	-109 410,53	103
Avustukset	-1 507 976,30	-1 386 650,00	0,00	-1 386 650,00	-1 486 621,68	-99 971,68	107
Muut toimintakulut	-1 320 145,28	-1 289 265,00	0,00	-1 289 265,00	-1 512 379,56	-223 114,56	117
TOIMINTAKULUT YHT.	-58 320 540,88	-60 642 679,00	-65 000,00	-60 707 679,00	-61 683 028,96	-975 349,96	102
TOIMINTAKATE	-49 262 082,45	-51 940 721,00	-65 000,00	-52 005 721,00	-50 605 197,82	1 400 523,18	97
Verotulot	30 985 031,67	31 174 400,00	0,00	31 174 400,00	31 900 531,98	726 131,98	102
Valtionosuudet	24 029 801,00	23 257 636,00	0,00	23 257 636,00	23 606 510,00	348 874,00	102
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Muut rahoitustuotot	183 997,88	259 500,00	0,00	259 500,00	142 735,85	-116 764,15	55
Korkokulut	-25 099,69	-55 000,00	0,00	-55 000,00	-12 401,19	42 598,81	23
Muut rahoituskulut	-95 737,42	-182 120,00	0,00	-182 120,00	-101 706,42	80 413,58	56
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	63 160,77	22 380,00	0,00	22 380,00	28 628,24	6 248,24	128
Kertaluonteiset poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
VUOSIKATE	5 815 910,99	2 513 695,00	-65 000,00	2 448 695,00	4 930 472,40	2 481 777,40	201
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiset poistot	-3 010 045,72	-2 900 783,00	0,00	-2 900 783,00	-3 329 327,47	-428 544,47	115
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00	-198 877,29	-198 877,29	-
Poistot ja arvonal. yht.	-3 010 045,72	-2 900 783,00	0,00	-2 900 783,00	-3 528 204,76	-627 421,76	122
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN TULOS	2 805 865,27	-387 088,00	-65 000,00	-452 088,00	1 402 267,64	1 854 355,64	-310
Poistoeron muutos	121 061,95	121 062,00	0,00	121 062,00	104 910,91	-16 151,09	87
Varausten muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	27 719,75	27 719,75	-
Rahastojen muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	2 926 927,22	-266 026,00	-65 000,00	-331 026,00	1 534 898,30	1 865 924,30	-464

3.2. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2021	TP 2020	Ero	Ero %
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	4 930 472	5 815 911	-885 439	-15
Satunnaiset erät	0	0	0	-
Tulorahoituksen korjaukset	-172 184	-70 493	-101 691	144
TOIMINNAN RAHAVIRTA YHT.	4 758 289	5 745 418	-987 130	-17
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-4 678 647	-6 730 562	2 051 914	-30
Rah.osuudet investointimen.	0	0	0	-
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	445 928	209 536	236 392	113
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA YHT.	-4 232 719	-6 521 025	2 288 306	-35
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA YHT.	525 570	-775 607	1 301 177	-168
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
Antolainasaamisten lisäykset liikel.	0	0	0	-
Antolainasaamisten lisäykset muille	0	0	0	-
Antolainasaamisten vähennykset liikel.	0	0	0	-
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	-
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET YHT.	0	0	0	-
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
Pitkäaik.lainojen lisäys	0	10 000 000	-10 000 000	-100
Pitkäaik.lainojen vähennys	-2 000 000	-1 455 000	-545 000	37
Lyhytaik.lainojen muutos	2 100 000	-8 600 000	10 700 000	-124
LAINAKANNAN MUUTOKSET YHT.	100 000	-55 000	155 000	-282
OMAN PÄÄOMAN MUUTOS	235 465			
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
Toimeksiant.varat ja po:n muutokset	-3 598	-17 432	13 834	-79
Vaihto-omaisuuden muutos	-11 997	-42 465	30 469	-72
Saamisten muutos	111 106	-182 479	293 585	-161
Korottomien velkojen muutos	777 847	901 456	-123 610	-14
MUUT MAKSUVALM. MUUTOKSET YHT.	873 358	659 079	214 279	33
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA YHT.	1 208 822	604 079	604 743	100
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 734 392	-171 528	1 905 920	-

3.3. Tase

TASE, VASTAAVAA

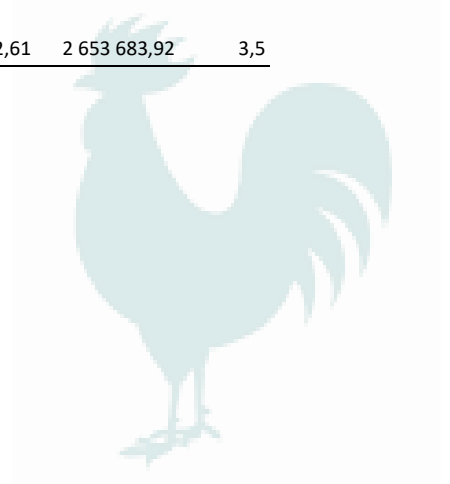
	TP 2020	2021 saldo	TP 2021	Muutos	Ero %
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	73 541,39	20 707,75	65 833,49	-7 707,90	-10,5
Aineettomat hyödykkeet yht.	73 541,39	20 707,75	65 833,49	-7 707,90	-10,5
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	6 549 614,52	-208,90	6 584 132,19	34 517,67	0,5
Rakennukset	35 517 182,82	671 810,61	36 785 236,76	1 268 053,94	3,6
Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 542 715,39	301 370,16	16 894 930,77	352 215,38	2,1
Koneet ja kalusto	1 115 057,48	-4 769,44	1 123 057,82	8 000,34	0,7
Muut aineelliset hyödykkeet	108 267,51	0,00	108 267,51	0,00	0,0
Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	734 571,97	-639 496,34	102 902,38	-631 669,59	-86,0
Aineelliset hyödykkeet yht.	60 567 409,69	328 706,09	61 598 527,43	1 031 117,74	1,7
Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	7 536 541,11	0,00	7 389 829,31	-146 711,80	-1,9
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Muut lainasaamiset	774 302,56	0,00	774 302,56	0,00	0,0
Muut saamiset	237 508,80	0,00	237 508,80	0,00	0,0
Sijoitukset yht.	8 548 352,47	0,00	8 401 640,67	-146 711,80	-1,7
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	69 189 303,55	349 413,84	70 066 001,59	876 698,04	1,3
TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Lahj.rahastojen erityiskatteet	772 308,90	-245 284,59	527 024,31	-245 284,59	-31,8
Muut toimeksiantojen varat	11 461,73	200 447,99	398 449,19	386 987,46	-
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT.	783 770,63	-44 836,60	925 473,50	141 702,87	18,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	62 559,19	3 256,77	69 759,68	7 200,49	11,5
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Valmiit tuotteet/Tavarat	120 225,09	-31 003,55	125 021,37	4 796,28	4,0
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Ennakkomaksut	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Vaihto-omaisuus yht.	182 784,28	-27 746,78	194 781,05	11 996,77	6,6
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					
Pitkäaikaiset myyntisaamiset	674 999,87	0,00	674 999,87	0,00	0,0
Pitkäaikaiset lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Muut pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Pitkäaikaiset siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Pitkäaik.saamiset yht.	674 999,87	0,00	674 999,87	0,00	0,0
Lyhytaikaiset saamiset					
Lyhytaikaiset myyntisaamiset	1 818 188,64	673 436,62	1 653 050,32	-165 138,32	-9,1
Lyhytaikaiset lainasaamiset	0,00	9 994,91	0,00	0,00	-
Muut lyhytaikaiset saamiset	642 677,29	60 556,80	556 457,87	-86 219,42	-13,4
Siirtosaamiset	825 468,91	949 473,50	965 720,88	140 251,97	17,0
Lyhytaikaiset saamiset yht.	3 286 334,84	1 693 461,83	3 175 229,07	-111 105,77	-3,4
Saamiset yht.	3 961 334,71	1 693 461,83	3 850 228,94	-111 105,77	-2,8

	TP 2020	2021 saldo	TP 2021	Muutos	Ero %
Rahoitusarvopaperit					
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Muut arvopaperit	303 886,44	0,00	303 886,44	0,00	0,0
Rahoitusarvopaperit yht.	303 886,44	0,00	303 886,44	0,00	0,0
Rahat ja pankkisaamiset					
Rahat ja pankkisaamiset	923 689,20	1 018 577,06	2 658 081,09	1 734 391,89	187,8
Rahat ja pankkisaamiset yht.	923 689,20	1 018 577,06	2 658 081,09	1 734 391,89	187,8
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	5 371 694,63	2 684 292,11	7 006 977,52	1 635 282,89	30,4
VASTAAVAA YHT.	75 344 768,81	2 988 869,35	77 998 452,61	2 653 683,80	3,5

TASE, VASTATTAVAA

	TP 2020	2021 saldo	TP 2021	Muutos	Ero %
OMA PÄÄOMA					
Peruspääoma	30 730 352,54	0,00	30 730 352,54	0,00	0,0
Liittymismaksurahasto	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Muut omat rahastot	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	2 371 698,00	235 464,50	5 534 089,84	3 162 391,84	133,3
Tilikauden yli-/alijäämä	2 926 927,22	440 092,27	1 534 898,30	-1 392 028,92	-47,6
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	36 028 977,76	675 556,77	37 799 340,68	1 770 362,92	4,9
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR					
Poistoero	802 604,10	-104 910,91	697 693,19	-104 910,91	-13,1
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00	-
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR	802 604,10	-104 910,91	697 693,19	-104 910,91	-13,1
PAKOLLISET VARAUKSET					
Eläkevaraukset	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Muut pakolliset varaukset	27 719,75	-27 719,75	0,00	-27 719,75	-100,0
PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	27 719,75	-27 719,75	0,00	-27 719,75	-100,0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT					
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Lahjoitusrahastojen pääomat	895 740,62	-247 047,46	651 662,97	-244 077,65	-27,2
Muut toimeksiantojen pääomat	45 688,87	17 079,57	427 871,56	382 182,69	836,5
TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT YHT.	941 429,49	-229 967,89	1 079 534,53	138 105,04	14,7
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen					
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Pitkäaikaiset lainat rah.- ja vakuutusl.	15 500 000,00	-2 000 000,00	13 500 000,00	-2 000 000,00	-12,9
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Muut pitkäaikaiset velat/liittymism.	2 726 167,86	3 600,00	2 815 359,19	89 191,33	3,3
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Pitkäaik.vieras pääoma yht.	18 226 167,86	-1 996 400,00	16 315 359,19	-1 910 808,67	-10,5

	TP 2020	2021 saldo	TP 2021	Muutos	Ero %
Lyhytaikainen					
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Lyhytaikaiset lainat rah.- ja vakuutusl.	11 900 000,00	2 600 000,00	14 000 000,00	2 100 000,00	17,6
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Saadut ennakot	6 500,00	0,00	7 000,00	500,00	7,7
Ostovelat	2 679 122,12	234 509,09	2 357 559,01	-321 563,11	-12,0
Muut lyhytaikaiset velat/Liittymism.	537 678,69	79 142,71	560 692,15	23 013,46	4,3
Siirtovelat	4 194 568,92	1 916 944,75	5 181 273,86	986 704,94	23,5
Lyhytaikainen vieras pääoma yht.	19 317 869,73	4 830 596,55	22 106 525,02	2 788 655,29	14,4
VIERAS PÄÄOMA YHT.	37 544 037,59	2 834 196,55	38 421 884,21	877 846,62	2,3
VASTATTAVAA YHT.	75 344 768,69	3 147 154,77	77 998 452,61	2 653 683,92	3,5

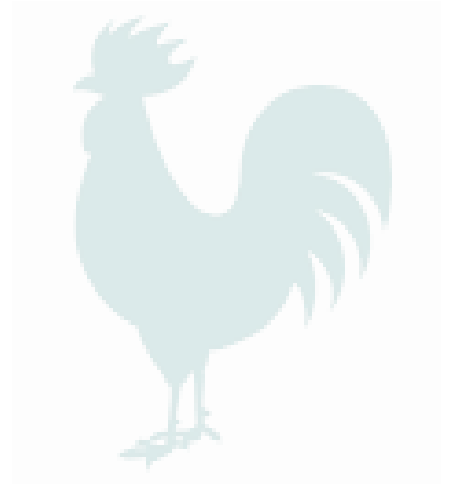

4. KONSERNILASKELMAT

4.1. Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA

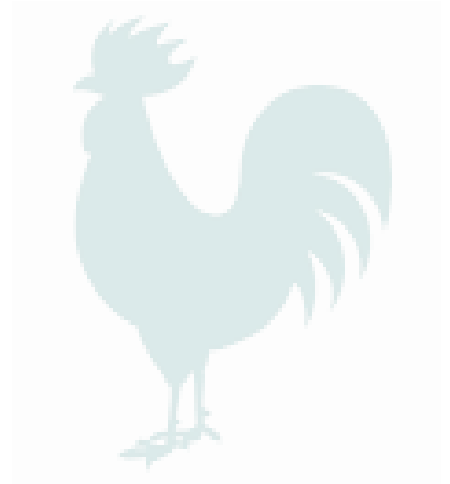
	2021	2020
Toimintatuotot	42 437 626	38 935 344
Toimintakulut	-90 431 251	-85 921 010
Osuus osakk.yht. tuloksesta	58 120	25 643
TOIMINTAKATE	-47 935 506	-46 960 023
Verotulot	31 900 532	30 985 032
Valtionosuudet	23 606 510	24 029 801
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	19 164	7 881
Muut rahoitustuotot	89 377	152 151
Korkokulut	-235 650	-260 398
Muut rahoituskulut	-104 370	-110 984
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-231 480	-211 350
VUOSIKATE	7 340 057	7 843 460
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 377 445	-4 978 310
Omistuksen eliminointierot	0	-4 951
Arvonalentumiset	-198 837	3 230
Poistot ja arvonalentumiset yht.	-5 576 283	-4 980 031
Satunnaiset erät	-4 238	0
TILIKAUDEN TULOS	1 759 536	2 863 428
Tilinpäätössiirrot	27 720	0
Tilikauden verot	-10 086	-45 786
Laskennalliset verot	3 889	14 664
Vähemmistöosuudet	2 572	-113 802
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	1 783 631	2 718 504

4.2. Konsernirahoituslaskelma

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

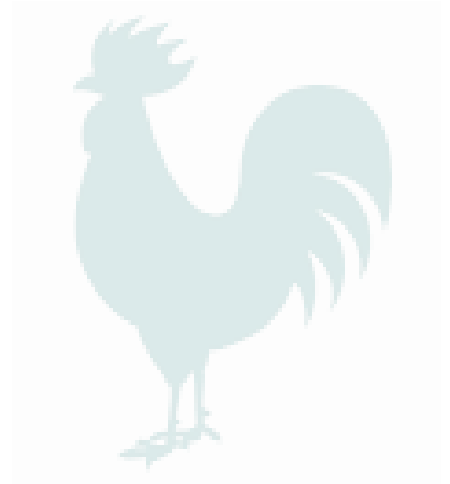
	2021	2020
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 340 057	7 843 460
Satunnaiset erät	-4 238	0
Tilikauden verot	-10 086	-45 786
Tulorahoituksen korjauserät	-227 131	-156 526
Toiminnan rahavirta yht.	7 098 602	7 641 148
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 136 246	-8 044 352
Rah.osuudet investointimenoihin	41 257	53 416
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	849 273	390 954
Investointien rahavirta yht.	-5 245 716	-7 599 982
TOIM. JA INV. RAHAVIRTA YHT.	1 852 885	41 166
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-192 646
Antolainasaamisten vähennykset	-16 712	202 399
Antolainauksen muutokset yht.	-16 712	9 753
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik.lainojen lisäys	527 165	10 093 151
Pitkäaik.lainojen vähennys	-2 882 134	-2 959 964
Lyhytaik.lainojen muutos	1 291 885	-8 100 531
Oman pääoman muutokset (korjaukset)	-79 132	-52 123
Lainakannan muutokset yht.	-1 142 216	-1 019 467
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.var. ja po:n muutokset	-8 993	-19 574
Vaihto-omaisuuden muutos	60 216	-199 982
Saamisten muutos	-65 210	244 746
Korottomien velkojen muutos	1 059 172	918 454
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	1 045 185	943 643
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA YHT.	-113 742	-66 070
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 739 143	-24 904

4.3. Konsernitase

KONSERNITASE, VASTAAVAA

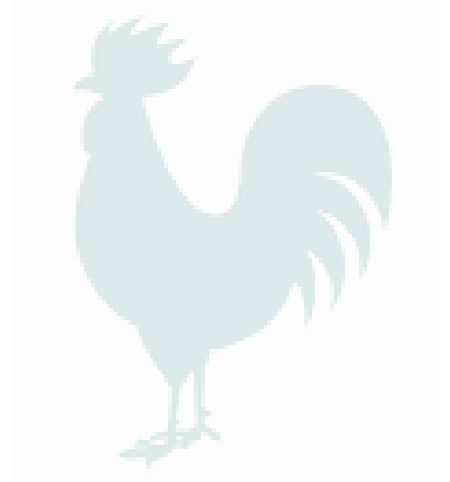
	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	163 547	173 970
Muut pitkäaikaiset menot	25 109	57 768
Ennakkomaksut	0	0
Aineettomat hyödykkeet yht.	188 656	231 738
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 514 319	6 968 858
Rakennukset	60 605 749	60 816 070
Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 141 233	18 885 615
Koneet ja kalusto	3 185 620	3 512 408
Muut aineelliset hyödykkeet	215 824	703 059
Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	2 450 009	1 475 639
Aineelliset hyödykkeet yht.	93 112 754	92 361 651
Sijoitukset		
Tytäryhtiöiden osakkeet	0	0
Osakkuusyhtiöosuudet	721 676	1 154 932
Muut osakkeet ja osuudet	1 129 294	1 074 371
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut lainasaamiset	406 392	423 957
Muut saamiset	240 831	206 554
Sijoitukset yht.	2 498 193	2 859 815
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	95 799 603	95 453 204
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	102 120	80 191
Lahj.rahastojen erityiskatteet	686 043	908 234
Muut toimeksiantojen varat	398 449	11 462
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT.	1 186 612	999 886
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	496 645	561 633
Keskeneräiset tuotteet	0	0
Valmiit tuotteet/Tavarat	125 021	120 225
Muu vaihto-omaisuus	0	0
Ennakkomaksut	0	24
Vaihto-omaisuus yht.	621 667	681 883
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaik. myyntisaamiset	1 405 308	1 402 285
Pitkäaik. lainasaamiset	0	0
Muut pitkäaik. saamiset	15 883	60 165
Pitkäaik. siirtosaamiset	0	660 397
Pitkäaik.saamiset yht.	1 421 191	2 122 847

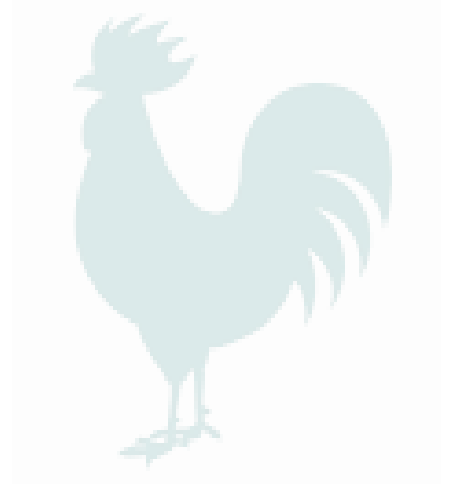
	2021	2020
Lyhytaik. saamiset		
Lyhytaik. myyntisaamiset	3 078 512	3 244 674
Lyhytaik. lainasaamiset	0	0
Muut lyhytaik. saamiset	967 590	1 034 092
Siirtosaamiset	2 069 011	1 066 748
Lyhytaik. saamiset yht.	6 115 113	5 345 513
Saamiset yht.	7 536 304	7 468 360
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	8	0
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut arvopaperit	331 843	331 139
Rahoitusarvopaperit yht.	331 851	331 139
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	6 402 684	4 664 253
Rahat ja pankkisaamiset yht.	6 402 684	4 664 253
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	14 892 506	13 145 635
VASTAAVAA YHT.	111 878 720	109 598 725

KONSERNITASE, VASTATTAVAA

	2021	2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	30 730 353	30 730 353
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	1 108	1 108
Liittymismaksurahasto	0	0
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut omat rahastot	1 786 161	1 726 174
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	8 736 163	5 933 524
Tilikauden yli-/alijäämä	1 783 631	2 718 504
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	43 037 416	41 109 663
VÄHEMMISTÖOSUUDET	2 101 479	1 967 223
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	3 015	3 081
Muut pakolliset varaukset	975 519	955 015
PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	978 534	958 096
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	102 120	80 191
Lahjoitusrahastojen pääomat	687 011	930 275
Muut toimeksiantojen pääomat	550 414	151 346
TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT YHT.	1 339 545	1 161 812

	2021	2020
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaik. vieras pääoma		
Pitkäaik. joukkovelkakirjalainat	0	0
Pitkäaik. lainat rah.- ja vakuutusl.	30 412 416	26 560 435
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	2 168	6 502 168
Laskennalliset verovelat	212 978	216 867
Saadut ennakot	32 613	32 613
Ostovelat	0	0
Muut pitkäaik. velat/liittymism.	4 519 598	4 377 509
Siirtovelat	9 704	0
Pitkäaik.vieras pääoma yht.	35 189 478	37 689 593
Lyhytaik. vieras pääoma		
Lyhytaik. joukkovelkakirjalainat	0	0
Lyhytaik. lainat rah.- ja vakuutusl.	15 259 828	13 657 345
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	13 971	17 124
Saadut ennakot	157 727	155 219
Ostovelat	4 259 782	4 197 764
Muut lyhytaik. velat/Liittymism.	1 068 644	1 023 782
Siirtovelat	8 472 317	7 661 105
Lyhytaik. vieras pääoma yht.	29 232 269	26 712 339
VIERAS PÄÄOMA YHT.	64 421 747	64 401 932
VASTATTAVAA YHT.	111 878 721	109 598 726

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

5.1.1. Arvostus- ja jaksotuseriaatteet sekä -menetelmät

Vesihuoltolaitoksen taseyksikkö. Vuonna 2015 Vesihuoltolaitoksesta muodostettiin oma taseyksikkö. Taseyksikön toiminta kuntien kirjanpitolautakunnan suositusten mukaan hyväksyttiin voimaantulleeksi valtuustossa 1.1.2015 lähtien.

Jaksotuseriaatteet. Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus. Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus. Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus. Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoa tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoa tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

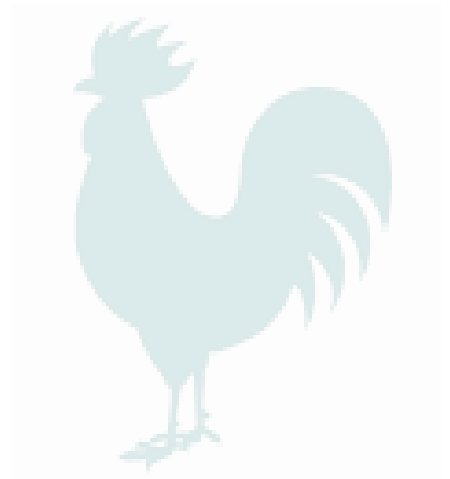
Muuta huomioitavaa. Vuonna 2019 on otettu käyttöön sisäiset vuokrat, mikä korottaa sisäisiä tuottoja ja kuluja merkittävästi. Toimintakatetasolla sisäisten vuokrien summa on 0. Sisäisen vuokran erät näkyvät tuloslaskelmassa kohdassa SIS vuokrat, joten erät nousevat mukaan käyttötalouden lukuihin.

Työterveyden kulut on vyörytetty toimialoille KL-erinä. Vuonna 2020 niitä ei kohdennettu toimialoille. KL-erät eivät näy toimintamenoissa, mutta vaikuttavat toimialojen toimintakatteeseen.

Edellisten vuosien ylijäämää oikaistiin 235 464,50 euroa. Kyseinen summa oli käytetty testamenttivaroista vuosien 2018 ja 2019 aikana ikäihmisten päivätoiminta Pirtin pilotointiin, mutta oli jäänyt epähuomiossa kirjaamatta pois perintötililtä ja siirtämättä kaupungin pankkitilille.

Tilinpäätöksen laatimisen jälkeen kävi ilmi, että Laitilan kaupunki joutuu maksamaan sosiaalihuoltolain mukaisia asumispalvelukuluja (vammapalvelut) toiselle kunnalle takautuvasti 1.10.2017 lukien. Summa on yhteismäärältään noin 0,32 miljoonaa euroa. Takautuvia maksuja ei ole kirjattu pakollisiin varauksiin.

Korona-avustuksia on haettu 392.145 euroa ajalta 1.9.-31.12.2021. Summa on kirjattu siirtosaamisiin.

5.1.2. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi. Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet. Konserniyhteisön keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisön ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

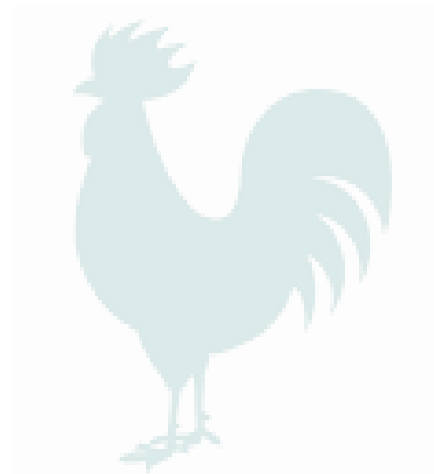
Vähemmistöosuudet. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu. Suunnitelman mukaiset poistot on kirjattu kirjanpitojaoston antaman suosituksen mukaisesti. Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erää voitto/tappio edellisiltä tilikaudelta ja tilikaudelta vastaan. Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotuserusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Kuntayhtymät ja yhteisyhteisöt. Kuntayhtymien ja yhteisyhteisön taseet ja niiden liitetiedot on yhdistelty lukuarvoiltaan omistussuuden mukaisesti.

Muuta huomioitavaa. Konsernitilinpäätöksen esitystapaa on muutettu kirjaamalla valtionosuusennakot tuloennakoihin, kun ne on aikaisemmin kirjattu kohtaan muut menoajämät.

Leasing- ja vuokravastuiden yhteismäärän esitystapaa on muutettu laskemalla mukaan kaikki ulkoiset leasing- ja vuokravastuut. Aikaisempina vuosina laskelmassa on esitetty kaupungin osalta ainoastaan leasingvastuita, jolloin mm. toimitilojen vuokravastuut eivät ole sisältyneet lukuihin. Tästä syystä tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisten vuosien tilinpäätöksiin.

5.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5.2.1. Toimintatuotot

TOIMINTATUOTOT

	2021	Konserni 2020	Laitilan kaupunki 2021	2020
Yleishallinto	570 408	554 746	443 624	410 524
Sosiaali- ja terveystoimi	32 498 618	29 177 728	5 185 357	3 021 024
Opetus- ja kulttuuritoimi	2 592 130	2 758 427	2 513 344	2 464 834
Yhdyskuntapalvelut	2 360 378	2 105 742	608 921	802 531
Muut palvelut	2 650 863	2 665 299	561 357	576 351
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	1 765 228	1 673 402	1 765 228	1 783 196
Yhteensä	42 437 626	38 935 344	11 077 831	9 058 458

5.2.2. Verotulojen erittely

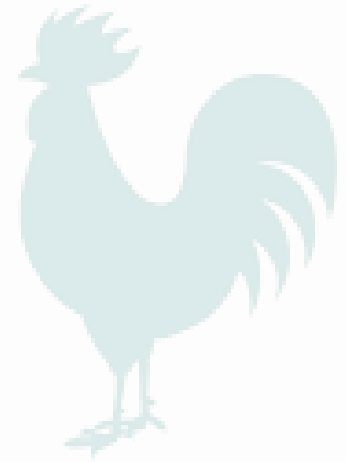
VEROTULOJEN ERITTELY

	TP 2020	TA 2021	M 2021	TA+M 2021	TP 2021	Poikkeama
Kunnallisvero	27 007 332	26 616 000	0	26 616 000	26 699 065	83 065
Osuus yhteisöveroista	2 097 204	2 462 000	0	2 462 000	3 120 233	658 233
Kiinteistövero	1 880 496	2 096 400	0	2 096 400	2 079 991	-16 409
Muut verotulot	0	0	0	0	1 243	1 243
Yhteensä	30 985 032	31 174 400	0	31 174 400	31 900 532	726 132

5.2.3. Valtionosuuksien erittely

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	TP 2021	TP 2020
Peruspalveluiden valtionosuus (ei sis. korvausta)	18 136 363	18 573 683
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (+/-)	5 054 833	4 769 661
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	815 355	1 258 470
Verotulomenetysten korvaus	4 651 244	4 197 648
Yhteensä	23 602 962	24 029 801

5.2.4. Aikaisempien vuosien valtionosuudet

AIKAISEMPIEN VUOSIEN VALTIONOSUUDET

(1 000 e)	Yleinen				Sosiaali- ja terveystoimi				Sivistystoimi				Yhteensä	
	vos.	vos.	käyttöm.	%	vos.	käyttöm.	%	vos.	käyttöm.	%	vos.	käyttöm.	%	
2001	297	4 977	17 646	28,2 %	2 203	8 085	27,2 %	7 478	32 652	22,9 %				
2002	289	5 736	18 105	31,7 %	2 541	8 358	30,4 %	8 565	33 891	25,3 %				
2003	317	6 929	19 371	35,8 %	2 821	8 580	32,9 %	10 068	35 593	28,3 %				
2004	289	7 444	20 822	35,8 %	2 612	9 085	28,8 %	10 345	37 089	27,9 %				
2005	275	7 919	22 379	35,4 %	2 609	9 515	27,4 %	10 803	39 380	27,4 %				
2006	242	8 270	22 907	36,1 %	2 656	9 688	27,4 %	11 168	40 442	27,6 %				
2007	224	9 149	24 158	37,9 %	3 064	10 493	29,2 %	12 437	42 624	29,2 %				
2008	207	10 582	25 653	41,3 %	3 120	11 109	28,1 %	13 909	44 722	31,1 %				
2009	333	11 504	27 166	42,3 %	3 307	11 605	28,5 %	15 144	47 302	32,0 %				
2010	-	16 418	30 455	53,9 %	-541	11 930	-4,5 %	15 878	51 903	30,6 %				
2011	-	17 552	31 762	55,3 %	-544	12 484	-4,4 %	17 008	54 405	31,3 %				
2012	-	18 451	33 900	54,4 %	-502	13 404	-3,7 %	17 948	57 683	31,1 %				
2013	-	18 893	35 402	53,4 %	-365	13 395	-2,7 %	18 528	59 097	31,4 %				
2014	-	19 731	32 623	60,5 %	-400	17 773	-2,3 %	19 331	60 811	31,8 %				
2015	-	19 147	32 589	58,8 %	17	17 963	0,1 %	19 164	60 940	31,4 %				
2016	-	20 241	33 066	61,2 %	246	18 204	1,4 %	20 487	61 569	33,3 %				
2017	-	19 951	32 374	61,6 %	558	18 321	3,0 %	20 509	61 276	33,5 %				
2018	-	19 884	32 826	60,6 %	469	18 832	2,5 %	20 353	63 178	32,2 %				
2019	-	19 796	33 068	59,9 %	396	23 108	1,7 %	20 192	72 048	28,0 %				
2020	-	18 574	32 933	56,4 %	1 258	23 247	5,4 %	24 030	71 210	33,7 %				
2021	-	18 136	35 521	51,1 %	815	24 288	3,4 %	23 603	74 839	31,5 %				

5.2.5. Palvelujen ostojen erittely

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

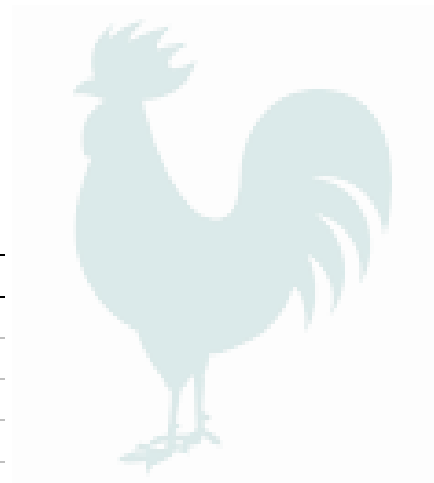
	Laitilan kaupunki	
	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	-18 419 234	-17 357 494
Muiden palvelujen ostot	-6 016 402	-6 298 807
Palvelujen ostot yhteensä	-24 435 635	-23 656 301

5.2.6. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

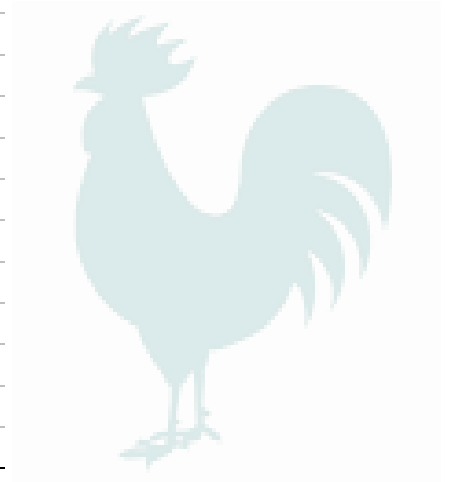
Käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poisto-suunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistomenetelmät on esitetty seuraavassa taulukossa.

POISTOAJAT JA -MENETELMÄT

Aineettomat oikeudet		Ei poistoa
Tietokoneohjelmistot	3 v.	Tasapoisto
Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
Luonnonvarat		Ei poistoa
Rakennukset		
Asuinrakennukset	50 v.	Tasapoisto
Asuinrakennukset 2013	30 v.	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v.	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Talousrakennukset	20 v.	Tasapoisto
Kiviset talousrakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Puiset talousrakennukset 2013	10 v.	Tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	30 v.	Tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	50 v.	Tasapoisto
Kiviset hallinto- ja laitosrakennukset 2013	30 v.	Tasapoisto
Puiset hallinto- ja laitosrakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut , urheilu- ja leikkiapaikat	20 v.	Tasapoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot 2013	15 v.	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	30 v.	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet 2013	15 v.	Tasapoisto
Vesirakenteet (sillat, laiturit, uim.)	30 v.	Tasapoisto
Sillat, laiturit, uimalat 2013	10 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, vedenjak. verkko	40 v.	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Viemäriverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, viemäriverkko	40 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, ulkoval., sähkö ja muut	20 v.	Tasapoisto

Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkoval. 2013	15 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, puhelinverkko	12 v.	Tasapoisto
Puhelinverkko, keskusasemat ja alakeskukset 2013	10 v.	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet ja laitteet	20 v.	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet ja laitteet, muut	15 v.	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet 2013	10 v.	Tasapoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot 2013	15 v.	Tasapoisto
Vesilaitoksen laitoskon ja laitteet 2013	10 v.	Tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet 2013	15 v.	Tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet 2013	10 v.	Tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Kulj.väl. kuorma-, paketti- ja henk.autot	5 v.	Tasapoisto
Kulj.väl traktorit ja muu vastaava	5 v.	Tasapoisto
Kuljetusvälineet 2013	4 v.	Tasapoisto
Muut raskaat koneet	1 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, muut kev.koneet	5 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, ATK-laitteet	3 v.	Tasapoisto
Irtaimisto, muut laitteet ja kalusto	3 v.	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Taide- ja arvoesineet		Ei poistoa

5.2.7. Erittely poistoeron muutoksista

ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

	Laitilan kaupunki	
	2021	2020
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	104 911	121 062
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)	0	0
Yhteensä	104 911	121 062

5.2.8. Pakollisten varausten muutokset

PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	Konserni		Laitilan kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Eläkevastuu 1.1.	3 081	3 200	0	0
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	-66	-119	0	0
Eläkevastuu 31.12.	3 015	3 081	0	0
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1.	27 720	27 720	27 720	27 720
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	-27 720	0	-27 720	0
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12.	0	27 720	0	27 720
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	927 295	926 810	0	0
Lisäykset	48 223,70	485	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	927 295	927 295	0	0
Yhteensä	930 311	958 096	0	27 720

5.2.9. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT

	Konserni		Laitilan kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Myyntivoitot				
Muut toimintatuotot	0	0	0	0
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	175 908,95	89 553	172 581	89 467
Rakennusten myyntivoitot	4 027,09	5 937	0	0
Muut myyntivoitot	22 542,28	40 078	0	0
Myyntivoitot yhteensä	0	135 567	172 581	89 467
Myyntitappiot				
Muut toimintakulut	0	0	0	0
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	-397	-18 974	-397	-18 974
Rakennusten myyntitappio	0	0	0	0
Muut myyntitappiot	-158	-2 028	0	0
Myyntitappiot yhteensä	-555	-21 002	-397	-18 974
Yhteensä	-555	114 565	172 184	70 493

5.2.10. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	Laitilan kaupunki	
	2021	2020
Osinkotuotot muista yhteisöistä	64 187	75 032
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0	0
Yhteensä	64 187	75 032

5.3. Taseen liitetiedot

5.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

(Vuosi 2021)	Poistamaton hankinta- meno 1.1.	Lisäykset	Rahoitus- osuudet	Vähennykset	Siirrot erien vä- lillä	Poisto	Poistamaton hankinta- meno 31.12.	Arvonkoro- tukset	Kirjanpito- arvo 31.12.
Tietokoneohjel- mistot	73 541	23 156	0	0	0	-30 864	65 833	0	65 833
Maa-alueet	6 549 615	42 149	0	-7 631	0	0	6 584 132	0	6 584 132
Rakennukset	35 517 183	2 079 412	0	-239 668	0	-1 772 312	35 584 615	0	35 584 615
Kiinteät raken- teet ja laitteet	16 542 715	1 318 568	0	0	0	-1 105 040	16 756 243	0	16 756 243
Koneet ja ka- lusto	1 115 057	301 507	0	-2 043	0	-421 111	993 410	0	993 410
Muut aineelliset hyödykkeet	108 268	0	0	0	0	0	108 268	0	108 268
Keskeneräiset hankinnat	734 572	837 288	0	0	0	0	1 571 860	0	1 571 860
Yhteensä	60 640 951	4 602 079	0	-249 342	0	-3 329 327	61 664 361	0	61 664 361

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOITUKSET

(Vuosi 2021)	Hankinta- meno 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Hankintameno 31.12.	Arvonalen- nukset	Arvonkoro- tukset	Kirjanpitoarvo 31.12.
OSAKKEET JA OSUUDET							
Osakkeet tytäryhteisöt	1 645 714	49 323	0	1 695 037	0	0	1 695 037
Kuntayhtymäosuudet	4 326 560	0	0	4 326 560	0	0	4 326 560
Osakkeet osakkuus- ja muista omis- tusyht.	875 625	0	-197 323	678 302	0	0	678 302
Muut osakkeet ja osuudet	688 643	1 288	0	689 931	0	0	689 931
MUUT LAINA- JA MUUT SAAMISET							
Saamiset konserniyhteisöt	481 662	0	0	481 662	0	0	481 662
Saamiset kuntayhtymät	0	0	0	0	0	0	0
Saamiset muut yhteisöt	641 515	1 290	0	642 805	0	0	642 805
Yhteensä	8 659 717	51 901	-197 323	8 514 296	0	0	8 514 296

OLENNAISET KUNTAYHTYMIEN ARVON MUUTOKSET

(Vuosi 2021)	Tasearvo 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kun- tayht. peruspo.	Ero
Varsinais-Suomen sairaanhoito- piirin kuntayhtymä	4 253 698	0	0	4 253 698	4 545 665	-291 967

Jäsenkunnassa kuntayhtymän peruspääoman jäsenkuntaosuuden valtionosuudesta johtuvaa muutosta ei kirjata tuloslaskelmaan eikä taseeseen (=perustamishankkeiden valtionosuusjyvitys). Vuonna 2002 potilasvakuutuksen vastuuvarauksen muutos 28 110 on kirjattu sairaaloiden peruspääomaan. Vuoden 2006 alusta lukien sairaanhoitopiirin suomenkielisestä psykiatrisesta toiminnasta muodostettiin psykiatrian tulosalue (taseyksikkö), jolle siirrettiin varoja nettomääräisesti 16 708 939 euroa. Siirrettyjä varoja vastaan kirjattiin tulosalueen taseeseen peruspääoma, joka jaettiin jäsenkuntien osuuksiin. Sairaaloihin jäljelle jäänyt peruspääoma jaettiin jäsenkuntien osuuksiin.

OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

(TP 2021)	Y-tunnus	Kunnan omis- tususosuus (%)	Konsernin omis- tususosuus (%)	Kuntakonsernin osuus		Tilikauden tulok- sesta
				Omasta pääomasta	Vieraasta pää- omasta	
TYTÄRYHTEISÖT						
Laitilan Lämpö Oy	0229362-8	51,00	51,00	635 236	1 428 630	20 157
Jääkukko Oy	0998969-5	56,40	56,40	112 108	71 183	196
Kiint. Oy Hartikkalankartano	0197246-9	95,05	95,05	193 555	47 235	25
Kiint. Oy Keskevaari	0233902-4	77,78	77,78	26 827	225 793	2 359
Kiint. Oy Terveyskoti	0561213-7	65,22	65,22	1 415 346	789 455	13 927
Kiint. Oy Laurinpelto	0134498-0	62,50	62,50	11 631	13 186	4
Kiint. Oy Papinranta	0134509-4	92,72	92,72	217 850	199 574	3
Kiint. Oy Suulimäen teollisuustalo	0700878-5	50,43	50,43	361 698	2 514	-13 231
Kiint. Oy Eerikin yritystalo I	0682492-4	53,87	53,87	231 475	8 002	1
Kiint. Oy Laitilan Talot	0224818-1	100,00	100,00	120 150	11 786 908	-49 716
Kiint. Oy Kaukolan Teollisuus	2201949-0	85,60	85,60	745 501	2 057 488	151
TYTÄRYHTEISÖT YHT.				4 071 375	16 629 968	-26 124
KUNTAYHTYMÄT						
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri	0828255-9	2,64	2,64	5 370 466	7 747 401	390 117
Varsinais-Suomen erityishuoltop.	0136167-6	2,14	2,14	140 424	511 456	23 954
Varsinais-Suomen liitto	0922305-9	1,79	1,79	43 366	33 501	-179
KUNTAYHTYMÄT YHT.				5 554 256	8 292 359	413 892
OSAKKUUSYHTEISÖT						
Kiinteistö Oy Yrityspuisto	2712009-6	50,00	50,00	975 482	1 154	10
Kiinteistö Oy Ylistupa	0224821-0	27,27	27,27	30 610	7 706	5 039
As. Oy Laitilan Mirjaminpuisto	0747677-3	35,61	35,61	53 673	20 914	9
As. Oy Laitilan Martanpuisto	0676923-2	39,57	39,57	79 266	89 512	1
As. Oy Laitilan Tanhuanatie	0809897-0	26,85	26,85	79 078	19 862	8
OSAKKUUSYHTEISÖT YHT.				1 218 109	139 150	5 068

SAAMISTEN ERITTELY

	2021		2020	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ				
Myyntisaamiset	0	50 072	0	65 930
Lainasaamiset	481 662	0	481 662	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
YHTEENSÄ	481 662	50 072	481 662	65 930
SAAMISET KUNTAYHTYMILTÄ, JOISSA KUNTA JÄSENEÄ				
Myyntisaamiset	0	2 227	0	3 724
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
YHTEENSÄ	0	2 227	0	3 724
SAAMISET OSAKKUUS- JA MUILTA OMISTUSYHT.				
Myyntisaamiset	0	14 725	0	14 078
Lainasaamiset	642 805	0	641 515	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
YHTEENSÄ	642 805	14 725	641 515	14 078
SAAMISET YHTEENSÄ	1 124 466	67 024	1 123 176	83 732

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Laitilan kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
PITKÄAIK. SIIRTOSAAMISET				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot	0	0	0	0
Investoinnin menoennakot	0	660 397	0	0
Menoennakot yht.	0	660 397	0	0
PITKÄAIK. SIIRTOSAAMISET YHT.	0	660 397	0	0
LYHYTAIK. SIIRTOSAAMISET				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	0	628	0	628
Kuntayhtymäosuudet	5 392	475 950	5 392	488 835
Kelan korv. työterveydenhuollosta	299 117	286 526	186 000	180 000
EU-tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulojäämät	1 764 834	303 643	774 329	156 006
Tulojäämät yhteensä	2 069 343	1 066 748	965 721	825 469
LYHYTAIK. SIIRTOSAAMISET YHT.	2 069 343	1 066 748	965 721	825 469

5.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**OMAN PÄÄOMAN ERITTELY**

	Konserni		Laitilan kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	30 730 353	30 730 353	30 730 353	30 730 353
Peruspääoma 31.12.	30 730 353	30 730 353	30 730 353	30 730 353
Peruspääoma 1.1.	1 108	1 108	0	0
Peruspääoma 31.12.	1 108	1 108	0	0
Arvonkorotusrahassto 1.1.	0	51 301	0	0
Arvonkorotusrahassto 31.12.	0	0	0	0
Muut omat rahastot 1.1.	1 726 174	1 927 435	0	0
Muut omat rahastot 31.12.	1 786 161	1 726 174	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	5 933 524	8 160 877	2 371 698	4 920 858
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	8 736 163	5 933 524	5 534 090	2 371 698
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 783 631	2 718 504	1 534 898	2 926 927
Oma pääoma yhteensä	43 037 416	41 109 663	37 799 341	36 028 978

VIERAAN PÄÄOMAN ERITTELY

	2021		2020	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	192 721	0	143 204
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Tytäryhteisöille yht.	0	192 721	0	143 204

	2021		2020	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	6 871	0	179 294
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Kuntayhtymille yht.	0	6 871	0	179 294
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	0	0	0
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Osakkuusyhteisöille yht.	0	0	0	0
Vieras pääoma yhteensä	0	199 592	0	322 498

SIIRTOVELKOIHIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Laitilan kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
LYHYTAIKAISET SIIRTOVELAT				
Tuloennakot	801 143	246 678	801 143	0
Menojäämät				
Henkilöstökulujen jaksotukset	566 271	756 707	24 082	17 414
Lomapalkkavaraukset	5 417 734	5 057 110	3 526 812	3 230 708
Korkojaksotukset	11 257	11 049	9 154	8 460
Muut siirtovelat	1 644 971	734 729	793 553	242 733
Muut menojäämät	30 941	748 620	17 680	695 254
Menojäämät yht.	7 671 174	7 308 215	4 371 280	4 194 569
LYHYTAIKAISET SIIRTOVELAT YHT.	8 472 317	7 554 893	5 172 423	4 194 569
SIIRTOVELAT YHT.	8 472 317	7 554 893	5 172 423	4 194 569

PITKÄAIKAISET VELAT (ERÄÄNTYVÄT >5 V KULUTTUA)

	Laitilan kaupunki	
	2021	2020
PITKÄAIKAISET VELAT		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 500 000	15 500 000
PITKÄAIKAISET VELAT YHT.	13 500 000	15 500 000

5.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**LEASING- JA VUOKRAVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ**

	Konserni		Laitilan kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Leasing- ja vuokravastuiden yhteismäärä	3 785 896	349 937	640 174	67 327

Leasing- ja vuokravastuiden yhteismäärän esitystapaa on muutettu laskemalla mukaan kaikki ulkoiset leasing- ja vuokravastuut. Aikaisempina vuosina laskelmassa on esitetty kaupungin osalta ainoastaan leasingvastuita, jolloin mm. toimitilojen vuokravastuut eivät ole sisältyneet lukuihin. Tästä syystä tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisten vuosien tilinpäätöksiin.

VASTUUSITOUMUKSET

	Laitilan kaupunki	
	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	12 380 600	12 855 600
Jäljellä oleva pääoma	9 499 884	10 045 307
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	3 881 580	4 125 453
Jäljellä oleva pääoma	1 579 374	1 805 230

VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA

	Laitilan kaupunki	
	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuusta 31.12.	59 870 618	57 287 273
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomasta takausvastuusta 31.12.	0	0
Kunnan mahd. vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	39 218	35 695

MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

	Konserni		Laitilan kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Sopimusvastuut	632 184	289 486	0	0
Maankäyttö- ja rakennuslaina- ja maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet	90 000	90 000	90 000	90 000

KORONVAIHTOSOPIMUKSET

Suojattava kohde:

Laina, 9,5 miljoonaa euroa. 28.2.2018 – 28.2.2028, korko 6 kk:n euribor

Suojaava johdannainen:

OTC-koronvaihtosopimus nimellismäärältään 6,5 miljoonaa euroa, 28.8.2018 – 28.2.2028, kaupunki saa 6 kk:n euribor-korkoa ja maksaa kiinteää ja vaihtuvaa korkoa, sopimuksen käypä arvo tilinpäätöshetkellä -201 926 euroa.

Suojaustyyppi: rahavirran suojaus

Koronvaihtosopimuksen kassavirrat kirjataan tulosvaikutteisesti samoilla periodeilla kuin suojatun lainan korkovirrat tilinpäätöshetkestä 31.12.2028 saakka.

KORONVAIHTOSOPIMUKSET

Sopimus-	Tunnus	Tekopäivä	Päätymis-	Kiinteä korko %	Nimellisarvo	Markkina-arvo
kumppani			päivä		31.12.2021	31.12.2021
Danke Bank	50990841SA-BHJW1	5.3.2018	28.2.2028	0,76300% p.a		-176 758
Danke Bank	50990841SA-BHJW1	5.3.2018	28.2.2028	-0,5300% p.a.		-25 168
Yhteensä				0	0	-201 926

5.5. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot**HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 2021**

	Vakinaiset	Määräaikaiset	Oppisopimuslaiset	Työllistetyt	Yht.	Yht. pl. työllistetyt
Keskushallinto ja tarkastustoimi	41	4	0	1	46	45
Sosiaali- ja terveystoimi	186	69	0	15	270	255
Sivistystoimi	253	166	1	0	420	420
Ympäristö- ja tekniset palvelut	63	8	1	0	72	72
Yhteensä	543	247	2	16	808	792

Sivistystoimen määräaikaisista työntekijöistä 116 on kansalaisopiston tuntiopettajaa (31.12.2020 105).

Ympäristö- ja tekniset palvelut: vakinaisista työntekijöistä oli 15 tuntipalkkaisia, joista 4 Palkkeessa.

Kesätyöpaikka järjestettiin 49:lle laitilalaiselle nuorelle (2020 29:lle).

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 2020

	Vakinaiset	Määräaikaiset	Oppisopimuslaiset	Työllistetyt	Yht.	Yht. pl. työllistetyt
Keskushallinto ja tarkastustoimi	34	10	2	3	49	46
Sosiaali- ja terveystoimi	182	78	1	13	274	261
Sivistystoimi	257	152	1	1	411	410
Ympäristö- ja tekniset palvelut	60	7	1	0	68	68
Yhteensä	533	247	5	17	802	785

HENKILÖSTÖKULUT

	Laitilan kaupunki	
	2021	2020
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0	0

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

	Laitilan kaupunki	
	2021	2020
Tilintarkastuspalkkiot 1.1.-30.6.	-4 620	-6 210
Tilintarkastuspalkkiot 1.7.-31.12.	-5 235	-9 560
Tilintarkastajan lausunnot	0	0
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	0	0
Muut palkkiot	0	0
Palkkiot yht.	-9 855	-15 770

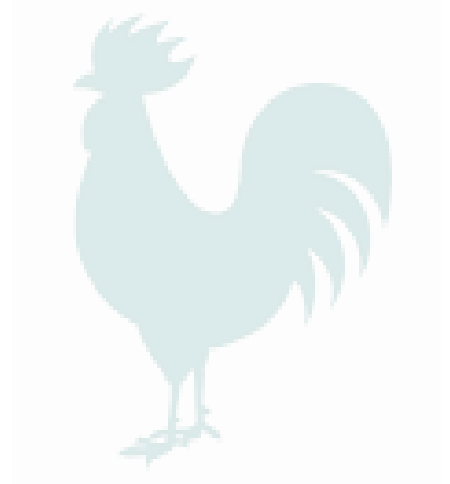

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT MAKSUT

	2021	2020
Itsenäisyyspuolue	-255	-478
Keskusta/ Laitila	-4 979	-4 449
Kokoomus/ Laitila	-1 730	-2 047
Kristillisdemokraatit	0	0
Laitilan työväenyhdistys	-1 559	-1 573
Vihreät	-273	-200
Perussuomalaiset	-21	-121
Keskusta/ Vehmaa	-20	-19
Kokoomus/ Pyhäranta	0	0
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yht.	-8 837	-8 887

KAUPUNGINJOHTAJAN KANSSA SOLMITTU JOHTAJASOPIMUS

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 9 kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

6. VESIHUOLTOLAITOS

6.1. Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

HALLINTO

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos on kaupungin muu taseyksikkö, joka vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Laitilan kaupungissa omalla toiminta-alueellaan.

Laitilan kaupungin tekninen toimi hoitaa vesihuoltolaitoksen tehtävät. Päätösvalta vesihuoltolaitoksen asioissa, kuten maksuissa sekä toiminnallisissa ja taloudellisissa tavoitteissa, on teknisellä valiokunnalla.

VESIHUOLTOLAITOS

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen talousvesi on laadukasta pohjavettä. Vesihuoltolaitoksella on kuusi vedenottamoa, joista kolmessa on korkean fluoridipitoisuuden vuoksi veden käsittelyä. Lisäksi Eurasta Laitilaan on olemassa yhdysvesijohto, jonka kautta Euran kunnalta ostettu talousvesi johdetaan Laitilaan.

Jätevesi johdetaan siirtoviemäriä pitkin Uuteenkaupunkiin, Vakka-Suomen Veden jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Laitilan kaupungilla ja Uudenkaupungin kaupungilla on sopimus jätevesien käsittelystä Vakka-Suomen Veden Hápönniemen jätevedenpuhdistamon kanssa. Sopimus koskee myös Vakka-Suomen Veden hallintointia.

MAKSUT, KÄYTTÖ, MYYNTI YM.

Vesihuoltolain mukaisesti vesihuollon ja viemäröinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen laajennus- ja saneerausinvestoinnit sekä käyttökustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle.

Käyttömaksua peritään kiinteistön käyttämän veden ja poisjohdettavan jäteveden määrän perusteella. Talousveden käyttömaksu v. 2021 oli 1,43 €/m³ (alv 0 %) ja jäteveden 2,38 €/m³ (alv 0 %). Perusmaksu määräytyy kiinteistön vesimittarin koon mukaan (19,47 €/v – 750,20 €/v/laitos (alv 0 %)).

Talousvettä toimitettiin 6.183 asukkaalle. Talousvettä laskutettiin yhteensä 519.097 m³.

Talousveden myyntituotot olivat 792.142 € (käyttömaksut 743.019 € + perusmaksut 49.123 €). Vesiliittymismaksutulot olivat yhteensä 23.590 €. Uusia vesiliittymissopimuksia tehtiin 9 kpl.

Vedenkäsittelylaitoksilta verkostoon johdettiin talousvettä 387.878 m³. Lisäksi Eurasta ostettiin ja pumpattiin verkostoon pohjavettä 156.749 m³. Laskuttamattoman verkostoon pumpatun veden määrä oli 25.530 m³. Täten vuotovesiprosentti oli 5 %, joka on hyvää kansallista tasoa.

Viemäriverkostoon on liittynyt 5.713 asukasta. Jätevettä laskutettiin yhteensä 419.725 m³. Jäteveden myyntituotot olivat 1.048.105 € (käyttömaksut 1.004.321 € + perusmaksut 43.784 €) Uusia viemäri liittymissopimuksia tehtiin 5 kappaletta. Viemäri liittymismaksutulot olivat 66.891 €. Sakokaivo- ja umpisäiliöiden lietteestä (5342 m³) maksutuloja kertyi 33.334 €. Jätevettä johdettiin puhdistettavaksi 578.392

m3. Laskuttamattoman jäteveden osuus käsitellystä jätevedestä on 27 %, joka ylittää yleisesti pidetyn toimenpiderajan 20-25 %. Toisaalta vuotovesiprosentti on alle valtakunnan keskiarvon. Verrattuna vuoteen 2020, vuotoveden määrä on pienentynyt 6 %-yksikköä.

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos myy talousvettä ja vastaanottaa jätevettä Pohjoiskulman vesiosuuskunnalta, jossa on liittyjiä vesijohtoon noin 22 ja viemäriin noin 47 kiinteistöä. Vesiosuuskunta ostaa vesihuoltopalvelut Laitilan kaupungin vesihuoltolaitokselta erillisen sopimuksen perusteella. Veden mittaus tapahtuu yhdessä liittymispisteessä. Vesihuoltolaitokseen on liittynyt myös Lukujärven vesiosuuskunta, jonka verkosto käsittää ainoastaan talousveden jakelun. Liittyjiä on 48 taloutta (loma-asuntoja).

INVESTOINNIT JA KUNNOSSAPITO

Vesihuoltolaitoksen investointien nettomenot olivat 274.871 €. Uutta verkostoa ei rakennettu, sen sijaan vanhaa verkkoa ja kaivoja saneerattiin.

Vesihuoltolaitoksen kunnossapidon hoitaa kolme laitosmiestä, jotka myös päivystävät. Päivystysrinkiin kuuluu lisäksi yksi teknisen toimen työntekijä. Vesihuoltolaitokselle palkattiin uutena virkana vesihuoltopäällikkö, joka johtaa ja vastaa vesihuoltolaitoksen toiminnasta.

Vesijohtoverkosta on n. 167 km ja viemäriverkosta n. 106 km, josta viettoviemäriä on n. 81 km ja paineviemäriä n. 25 km. Jätevesipumppaamoita on 35 kpl.

Vedenjakelun puolella on päivittäistä hoitoa, huoltoa ja säätötoita kuudella vedenottamolla, joista Untamalassa, Paltillassa ja Puntarissa on vedenkäsittelylaitos fluoridinhoitoalaitteineen (käänteisosmoosijärjestelmä). Laitteet vaativat lähes päivittäisen huollon ja säädön. Ylävesisäiliöitä on 1 kpl ja vesiverkoston paineenkorotusasemia 3 kpl.

TALOUS

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen liikevaihto oli 1.765.646 €. Tuloslaskelma osoittaa alijäämää 339.782 € (v. 2020 alijäämää 111.051 €).

Maksut ovat pysyneen samoina 1.1.2016 lähtien. Uudet maksut otetaan käyttöön 1.1.2022 alkaen. Vesilaitoksen kirjanpidossa on huomioitu korvaus jäännöspääomasta eli korkoa kaupungin sijoittamalle pääomalle 125.000 €.

UUODEN 2021 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

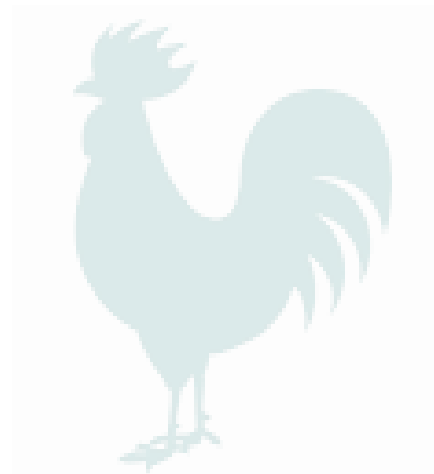
Vesihuoltolaitoksen tavoitteena oli käyttöveden korkea laatu ja vesihuoltolaitoksen positiivinen tulos. Tavoite toteutui käyttöveden laadussa.

Tavoitteena oli (useamman vuoden periodilla) myös riittävä raakavesikapasiteetti, jonka toteutumista on edistetty selvittämällä uusia raakavesilähteitä Laitilan ulkopuolelta.

YHTEISTYÖHANKKEET

Talousveden osalta yhteistyöhankkeena on Kuninkaan männyn pohjavesihankkeessa mukana oleminen.

Vuoden 2018 loppupuolella on perustettu Kuninkaan Männyn Vesi Oy, jossa Laitilan kaupunki on osakkaana yhdessä Rauman kaupungin, Euran kunnan ja Kokemäen vesi Oy:n kanssa.

Kuninkaanmännyn Vesi Oy pohjavesihankkeelle on jätetty hakemus vedenottoluvasta v. 2017 aikana. Vedenottolupa on ollut kuulutettavana kesällä 2018 ja siitä on jätetty useita muistutuksia ja lausuntoja. Muistutusten ja lausuntojen perusteella Kuninkaanmännyn Vesi on päättänyt tehdä lisäselvityksiä. Tehtävät lisäselvitykset huomioiden vedenoton lupapäätös tehtäen vuonna 2023.

Koska pohjavesihankkeen kautta on mahdollista täyttää Laitilan vesitarvetta vasta useiden vuosien päästä, on Euran kunnan kanssa sovittu vedenhankinnasta. Osto Eurasta aloitettiin vuonna 2018 ja vettä ostetaan Eurasta Kuninkaanmännyn Vesi Oy:n vedentoimituksen aloitukseen saakka.

Vedenosto Uudenkaupungin Kalannin vedenottamoilta päättyi vuonna 2018. Vesilinja toimii jatkossa kriisiajan varavesilinjana.

Jäteveden osalta Laitilan kaupungilla ja Uudenkaupungin kaupungilla on yhteistyösopimus Vakka-Suomen Veden hallinnoinnista ja jätevesien käsittelystä. Hapönniemmen jäteveden käsittelylaitoksen laajennus valmistui vuonna 2019.

VESILAITOKSEN KEHITYSNÄKYMÄT

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitosta on pyritty hoitamaan mahdollisimman pienin käyttökustannuksin. Viemäriverkosto pumppaamoinen ja raakaveden käsittelylaitokset vaativat jatkuvaa huoltotyötä. Vesihuoltolaitoksella on päivitys 24/7.

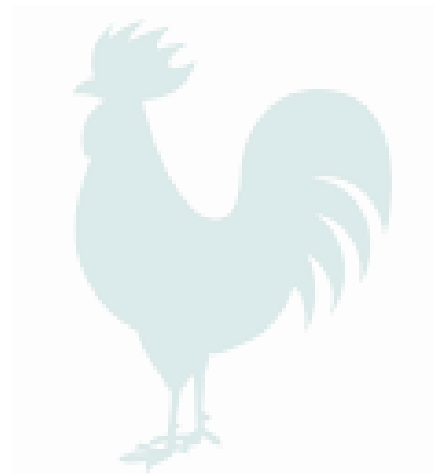
Fluoridia sisältävän pohjaveden puhdistus suodattamalla on käyttökustannuksiltaan kallista. Mahdollinen pohjaveden johtaminen Kuninkaan männyn suunnasta toisi helpotusta käyttökustannuksiin, joskin se huomattavasti nostaa pääomakustannuksia.

Vesihuoltolaitos aloitti yhdessä Insta Automation Oy:n kanssa etäluettavien vesimitareiden pilottikokeilun. Kymmenkunta etäluettavaa mittaria asennettiin ympäri kaupunkia. Pilottikokeilu ei ole tuottanut toivottuja tuloksia, joten hanke tullaan keskeyttämään Insta Automationin kanssa ja vaihtoehtoisia toimijoita tullaan kilpailutamaan. Myös pohjaveden pinnankorkeuksien mittaaminen on automatisoitu etäluettavilla mittalaitteilla.

Jätevesiverkoston runkoviemäriin tiiveys alkaa olla melko hyvällä tasolla. Sateiden yhteydessä jätevesipumppaamoiden virtaamat kasvavat edelleen, joka on merkki siitä, että sadevesiä päätyy myös jätevesiviemäriin. Tehtyjen havaintojen perusteella viemäriin liittyneiltä kiinteistöiltä johtuu huomattavia määriä hulevesiä jäteveden viemäriverkoston. Kiinteistöjen hule- ja jäteveden viemärintien kartoitus aloitettiin syksyllä 2020 ja sitä jatkettiin vuonna 2021 osin konsulttiavusteisesti. Kartoitustulosten perusteella ryhdytään toimenpiteisiin, joilla jätevesiviemäriin johdettujen hulevesien määrä saadaan laskemaan. Korjaustoimenpiteitä vaikeuttaa monilta alueilta puuttuva hulevesiverkosto. Tätä työtä tehdään myös muiden vesihuollon saneerausurakoiden yhteydessä.

Vesihuoltolaitoksen huoltotilat, varasto ja sosiaalilat sijaitsevat Vakka-Suomen Voiman omistamassa vuokratilassa. Vuokratustannukset ovat nostaneet käyttömenoja.

Vesihuoltolaitoksen hallintomallia ei muuteta toistaiseksi. Asiasta tehtiin päätös v. 2021.

6.2. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot %
LIIKEVAIHTO	1 890 035	1 822 600	1 765 646	-56 954	97
Varastojen lis.(+)/väh.(-)	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-223 426	-193 344	-215 184	-21 840	111
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-48 473	-52 958	-49 138	3 820	93
Muut henkilösivukulut	-7 070	-7 734	-8 402	-668	109
Palvelujen ostot	-849 573	-798 500	-764 315	34 185	96
Aineet, tarvikkeet, tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-153 084	-142 000	-187 951	-45 951	132
Liiketoiminnan muut kulut	-110 237	-114 332	-85 654	28 678	75
TOIMINTAKULUT YHT	-1 391 864	-1 308 868	-1 310 644	-1 776	100
TOIMINTAKATE	498 171	513 732	455 002	-58 730	89
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	215	0	589	589	0
Korkokulut	-82	0	-260	-260	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0
Korvaus jäännöspääomasta	-125 000	-125 000	-125 000	0	100
VUOSIKATE	373 305	388 732	330 331	-58 401	85
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-500 507	-444 018	-512 663	-68 645	115
Arvonalentumiset	0	0	-157 450	-157 450	0
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-127 202	-55 286	-339 782	-284 496	615
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	16 150	0	0	0	0
Varausten lis.(-)/väh.(+)	0	0	0	0	0
Rahastojen lis.(-)/väh.(+)	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-111 052	-55 286	-339 782	-284 496	615

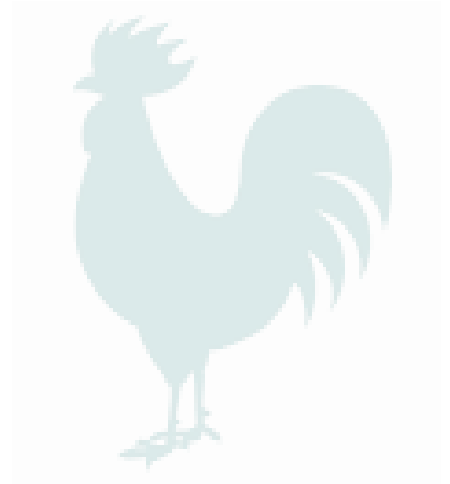
VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
Voitto, %	-19,24	-6,73

6.3. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen taselaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA, VASTAAVAA

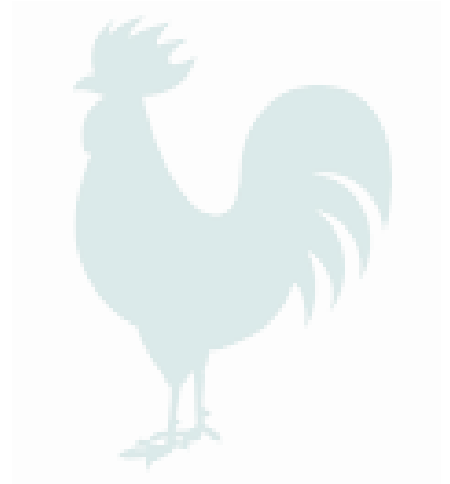
	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0
Ennakkomaksut	0	0
Aineettomat hyödykkeet yht.	0	0
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	12 782	12 782
Kiinteistöjen liittymismaksut	12 992	12 992
Rakennukset	369 684	508 087
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 472 557	5 659 878
Koneet ja kalusto	-55 692	-92 757
Muut aineelliset hyödykkeet	74 524	74 524
Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	703 891	785 128
Aineelliset hyödykkeet yht.	7 590 740	6 960 634
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut lainasaamiset	0	0
Muut saamiset ja liittymismaksut	20 800	20 800
Sijoitukset yht.	20 800	20 800
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	7 611 540	6 981 434
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0	0
Keskeneräiset tuotteet	0	0
Valmiit tuotteet/Tavarat	0	0
Muu vaihto-omaisuus	0	0
Ennakkomaksut	0	0
Vaihto-omaisuus yht.	0	0
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset myyntisaamiset	0	0
Pitkäaikaiset lainasaamiset	0	0
Muut pitkäaikaiset saamiset	0	0
Pitkäaikaiset siirtosaamiset	0	0
Pitkäaik.saamiset yht.	0	0
Lyhytaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset myyntisaamiset	888 902	952 348
Lainasaamiset	0	0
Muut lyhytaikaiset saamiset	0	-3 929
Siirtosaamiset	0	132
Lyhytaikaiset saamiset yht.	888 902	948 551

	2021	2020
Saamiset yht.	888 902	948 551
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	0	0
Muut arvopaperit	0	0
Rahoitusarvopaperit yht.	0	0
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	0	1 027 963
Rahat ja pankkisaamiset yht.	0	1 027 963
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	888 902	1 976 514
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 500 441	8 957 948

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA, VASTATTAVAA

	2021	2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 672 538	4 672 538
Liittymismaksurahasto	0	0
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut omat rahastot	0	0
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	1 187 191	1 298 243
Tilikauden yli-/alijäämä	-339 782	-111 052
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 519 946	5 859 729
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR		
Poistoero	13 375	13 375
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR	13 375	13 375
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	0	0
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat	0	0
Pitkäaikaiset lainat rah.- ja vakuutusl.	0	195 000
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	0	0
Muut pitkäaikaiset velat/liittymism.	2 815 359	2 726 168
Siirtovelat	0	0
Pitkäaik.vieras pääoma yh	2 815 359	2 921 168

	2021	2020
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	0	0
Lyhytaikaiset lainat rah.- ja vakuutusl.	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	148 084	159 999
Muut lyhytaikaiset velat/liittymism.	0	0
Siirtovelat	3 677	3 677
Lyhytaikainen vieras pääoma yht.	151 761	163 676
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 967 120	3 084 844
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 500 441	8 957 948

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA, TUNNUSLUVUT

	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	65,1	65,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	168	163
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	847,4	1 187,2
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	195
Lainasaamiset, 1000 €	0	0

6.4. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelman liitetietoja**6.4.1. Liikevaihto ja muut varsinaiset toimintatuotot****LIKEVAIHTO JA MUUT VARSINAISET TOIMINTATUOTOT**

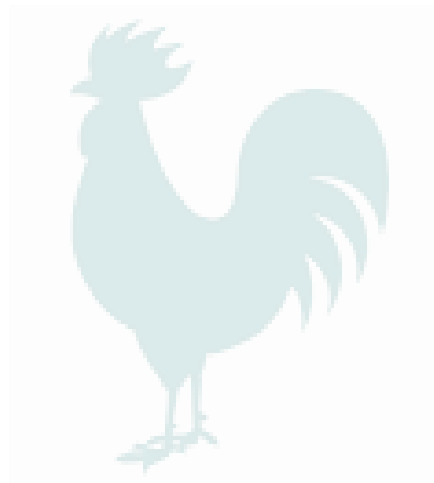
	2021	2020
Liikevaihto	1 765 646	1 890 035
Tuet/avustukset	0	0

6.4.2. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupunginvaltuuston hyväksymää poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistomenetelmät on esitetty seuraavassa taulukossa.

POISTOAJAT JA -MENETELMÄT

Tietokoneohjelmistot	3 v.	Tasapoisto
Luonnonvarat		Ei poistoa
Rakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v.	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset 2013	20 v.	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut maa- ja vesirakenteet	30 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, vedenjak. verkko	40 v.	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Viemäriverkosto 2013	30 v.	Tasapoisto
Johtoverkostot, viemäriverkko	40 v.	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet ja laitteet	20 v.	Tasapoisto

Koneet ja kalusto

Kulj.väl. kuorma-, paketti- ja henk.autot	5 v.	Tasapoisto
Kuljetusvälineet 2013	4 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, muut kev.koneet	5 v.	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto, ATK-laitteet	3 v.	Tasapoisto
Irtaimisto, muut laitteet ja kalusto	3 v.	Tasapoisto

6.4.3. Henkilöstö

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ JA HENKILÖSTÖKULUT

	2021	2020
Palkat ja palkkiot	-215 184	-223 426
Eläkekulut	-49 138	-48 473
Muut henkilösivukulut	-8 402	-7 070
Yhteensä	-272 725	-278 970

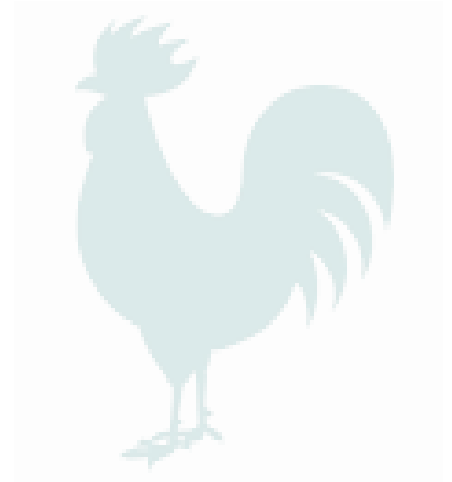

Henkilöstön lukumäärä	4	5
-----------------------	---	---

6.4.4. Oma pääoma

OMA PÄÄOMA

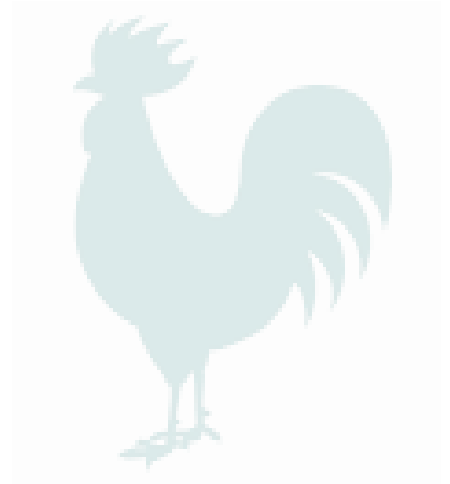
	2021	2020
Peruspääoma	4 672 538	4 672 538
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 187 191	1 298 243
Tilikauden yli-/alijäämä	-339 782	-111 052
Yhteensä	5 519 946	5 859 729

6.5. Vesihuoltolaitoksen tase-erittely

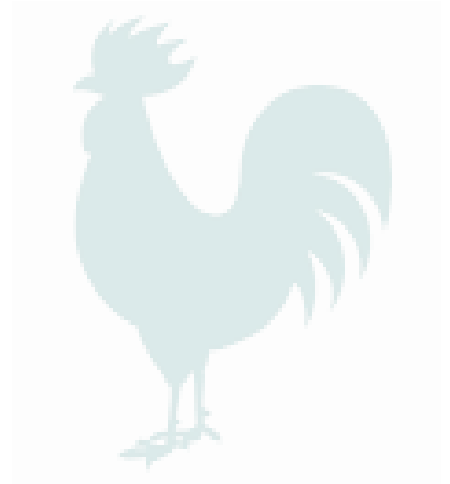
VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE-ERITTELY, VASTAAVAA

VASTAAVAA	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	
Maa-alueet	
Kovero Puntarin vedenottamo (1000 m2 á 2,325 m2, 18:0)	391
Puhdistamo (78:0)	7 161
Paltilan vedenottamo (1:197)	4 709
Vedenottamo Sorola (1:40)	168
Vedenottamo Vidilä (4:32)	353
Kiinteistöjen liittymismaksut	12 992
Rakennukset	369 684
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 472 557
Koneet ja kalusto	-55 692
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	703 891
Muut aineelliset hyödykkeet	74 524
Sijoitukset	20 800
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	7 611 540
VAIHTUVAT VASTAAVAT	
Aineet ja tarvikkeet	0
Myyntisaamiset	888 902
Siirtosaamiset	0
Rahat ja saamiset	0
Muut lyhytaikaiset saamiset	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	888 902
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 500 441

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE-ERITTELY, VASTATTAVAA

VASTATTAVAA	2021
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	4 672 538
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 187 191
Tilikauden yli-/alijäämä	-339 782
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 519 946
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	
Poistoero	13 375
Vapaaehtoiset varaukset	0
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET YHT.	13 375
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikainen vieras pääoma	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0
Muut velat/liittymismaksut	2 815 359
Lyhytaikainen vieras pääoma	
Ostovelat: taseessa tili 2815-2819	148 084
Muut velat: taseessa tili 2856	0
Siirtovelat: lomapalkkajaksotus tili 2881	3 677
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 967 120
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 500 441

7. MUUT TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT

7.1. Kirjanpidossa käytetyt kirjat ja luettelot

KIRJANPIDOSSA KÄYTETYT KIRJAT JA LUETTELOT

Pääkirja 1.1. – 31.12.2021

Päiväkirja 1.1. – 31.12.2021

Tase, virallinen ja sisäisen laskennan

Tasetilin erittely

Talousarvion toteutumisvertailu, suppea

Talousarvion toteutumisvertailu, laaja

Nimitiedot

Tilikartta

-kustannuspaikka

-hankkeet ja alahankkeet

Tositelajit

Palkkaerittelyt ja lista

Vesiliittymismaksuluettelo

Jätevesiliittymismaksuluettelo

Rakennustarvikevarastoluettelo

Putkitarvikevarastoluettelo

Toimistotarvikevarastoluettelo

Polttoainevarastoluettelo

Keskusvarastoluettelo (TK)

Lääkevarastoluettelo

Laitilan Historia-varastoluettelo

Omaisuusluettelot

Lainaluettelo

-saadut lainat

-annetut lainat (talouststo)

Välitettyjen lainojen vuositilasto

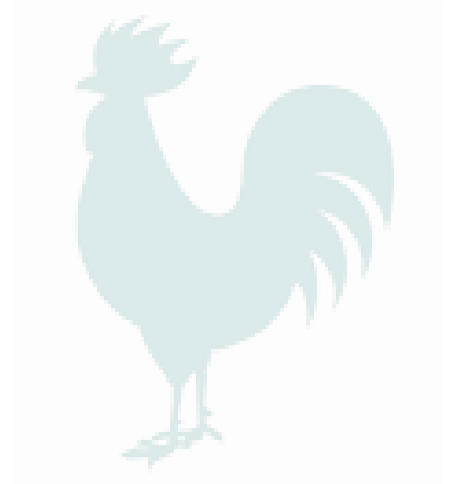
Luettelo kaupungin myöntämistä takauksista ja lainoista

Alangon säätiön ja –hoitokunnan tilikirja

Myyntireskontran ja laskutuksen kirjanpitositteet, reskontralistat

Ostoreskontran reskontralistat ja maksukirjauslista

Vastuut

7.2. Allekirjoitukset

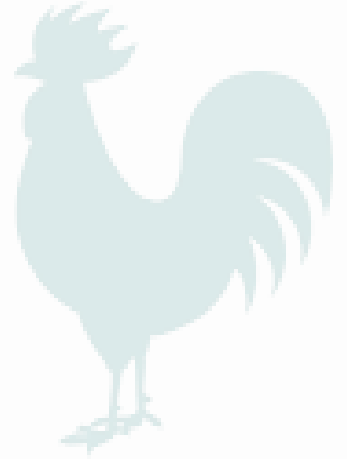
VUODEN 2021 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Laitilassa 28.3.2022

Laitilan kaupunginhallitus

_____
Puheenjohtaja

_____
Varapuheenjohtaja

_____ Puheenjohtaja	_____ Varapuheenjohtaja
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____